

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

କବି



(ଚାରିଗୋଟି ନାଟକ ଏକତ୍ର)

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ଡରା

(ଚାରିଗୋଟି ନାଟକ ଏକତ୍ର)

ନାଟ୍ୟକାର ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପାହି
ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ ୧୯୯୯
ପ୍ରକାଶିକା ଅରୁନ୍ଧତୀ ପାହି
ଘର ନଂ ଭ-୧୭୯, ୟୁନିଟ-୮, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୧୨
ଫୋନ ନଂ ୪୧୮୩୯୨
ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଆଶିଷ କୁମାର ପାହି
ଡି.ଟି.ପି କମ୍ପାକ୍ସ କମ୍ପ୍ୟୁଟର
 ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଫୋନ୍ : ୫୫୨୦୭୨
ମୁଦ୍ରଣ ଓଁକାର
 ଏମ୍-୫/୨, ଆଚାର୍ଯ୍ୟବିହାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୮୫.୦୦

DARA

(Four plays together)

Playwright : Ananda Chandra Pahi
First Edition : 1999
Published by : Arundhati Pahi
Qrs. No. : E-179, Unit-8, Bhubaneswar-751012
Phone No. : 418392
Cover Design : Ashis Kumar Pahi
D.T.P. : COMPAX COMPUTER
 Bhubaneswar, Ph. 552072
Printed by : OMKAR
 M-5/2, Acharya, Vihar, Bhubaneswar-13
Price : Rs. 85.00

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ: ● ଘର ନଂ- ଭ-୧୭୯, ୟୁନିଟ-ଆଠ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୧୨

- ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା କଟକ ରୋଡ, ଭୁବନେଶ୍ୱର
- ଅଗ୍ରଦୂତ ବିନୋଦ ବିହାରୀ, କଟକ
- ଗୁରୁଜୀ ବୁକ୍‌ସୋର : ଝାଞ୍ଜିର ମଙ୍ଗଳା, କଟକ
- ବିଦ୍ୟାଭାରତୀ : ସିନେମା ବଜାର, କଟକ

ମୁଁ ଆଉକୁ ଆଉକୁ ବଢ଼ିବାରେ, ନୂଆ ନୂଆ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିବାରେ କି ନୂଆ କିଛି
କରିବାରେ ଯିଏ ଅଧିକ ଖୁସି ହୋଇଛନ୍ତି ମୋର ସେଇ ମାମୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଧର
ଧନକୁ ଏ ବହିଟି ଉପର୍ଣ୍ଣ କରୁଛି ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ନାଟକ ସୂଚୀ

ନାଟକର ନାମ	କେଉଁ ପୃଷ୍ଠାରେ ଅଛି
ଡର	୮
ଅନ୍ୟ ଅରଣ୍ୟ	୭୦
କାଳି ଆଜି କାଳି	୧୦୭
ଅନେକ ମୁହଁ	୧୫୭

ନିଜକଥା

ଅତୀତରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଚିନି, ଚାରୋଟି ସ୍ତ୍ରୀ ରଜ ମଞ୍ଚ ଥିଲା । ମଞ୍ଚ ନାଟକ ଲେଖିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଟ୍ୟକାର ଉତ୍ସାହିତ ହେଉଥିଲେ । ବୌଦ୍ଧି ନାଟ୍ୟକାରଙ୍କର ନାଟକଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀ ମଞ୍ଚରେ ମାସାଧିକ ରାତ୍ରି ମଞ୍ଚସ୍ଥ ହେଉଥିଲା । ସାରା ଓଡ଼ିଶାରେ ସେ ନାଟକଟି ଓ ନାଟ୍ୟକାର ଜଣକ ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇ ଯାଉଥିଲେ । ନାଟକଟି ପୁସ୍ତକ ଆକାରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଓଡ଼ିଶାର ଗାଆଁ, ସହରର ସ୍କୁଲ, କଲେଜ, ଓ ଛୁବରେ ବିଭିନ୍ନ ପୂଜା, ପାର୍ବଣରେ ମଞ୍ଚସ୍ଥ ହେଉଥିଲା । ନୂଆ ନାଟ୍ୟକାରଟିଏ ଉଦ୍ଭାବିତାରେ ସ୍ତ୍ରୀ ରଜମଞ୍ଚର ଏ ଅବଦାନକୁ କେହି ଅସ୍ୱୀକାର କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଏବେ କିନ୍ତୁ ନାଟକଟିଏ ଲେଖିବା ପାଇଁ କଲମ ଧରିବା ପୂର୍ବରୁ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି କାହା ପାଇଁ ଅର୍ଥାତ୍ କେଉଁ ମାଧ୍ୟମ ପାଇଁ ନାଟକ ଲେଖିବି ? ମଞ୍ଚ, ବେତାର, ନା ଦୂରଦର୍ଶନ ? ଏ ଚିନି ମାଧ୍ୟମର ନାଟକ ଆଜିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ପରସ୍ପରଠାରୁ ଦୂର ନିଆରା ।

ମଞ୍ଚ ନାଟକଟିଏ ଲେଖିଲେ ତାର ଅଭିନୟ ସମୟ ସୀମା କେତେ ହେବ? ଆବଶ୍ୟକ ? ତାର ସ୍ୱେଚ୍ଛା ସଂଖ୍ୟା ଏକ ନା ଏକାଧିକ ? ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନେକ କଥା କୁହାଯାଇପାରେ । ମଞ୍ଚନାଟକର ଅଭିନୟ ସମୟ ସୀମାକୁ ଦେଖି ଘଣ୍ଟାରୁ ଦୁଇ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ନରଖିଲେ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କୁ ଅଟକାଇ ରଖିବା ହୁଏତ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନପାରେ । ସାଂପ୍ରତିକ ସମାଜର ମଣିଷ ବିଭିନ୍ନ କ୍ରୀୟାକଳାପରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟସ୍ତ ମଣିଷର ହାତରେ ନାଟକ ପାଇଁ ଯାତ୍ର ଅଧିକ ସମୟ ନଥିବା ସ୍ୱଭାବିକ ।

ଗୋଟିଏ ସେବ୍‌ର ନାଟକ ଅଭିନୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସହଜ ଓ ସେଥିରେ ପ୍ରଯୋଜନା ଖର୍ଚ୍ଚ ଯଥେଷ୍ଟ କମ୍ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ସେବ୍‌ର ନାଟକ ଦେଖୁଥିବା

ମଣିଷ ଯଥାଏ ପରେ ଭାବି ଅନୁଭବ କରିବା ସ୍ୱାଭାବିକ । ଦର୍ଶକମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ସମୟ ବାନ୍ଧି ରଖିବା ପାଇଁ ଅନୁ୍ୟନ ଦୁଇଟି ସେଟର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

ସବୁଠୁ ବଡ଼ କଥା ମଞ୍ଚ ନାଟକଟିଏ ଲେଖି ସାରିବା ପରେ ଉପଯୁକ୍ତ ମଞ୍ଚଟିଏ ପାଇବା । ନାଟ୍ୟକାରଙ୍କ ପାଖରେ ନାଟକର ପାଣ୍ଡୁଲିପିଟି ଉପଯୁକ୍ତ ମଞ୍ଚ ଅଭାବରୁ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ପଡ଼ି ରହୁଛି । ତାହା ମଞ୍ଚସ୍ଥ ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ କି ପୁସ୍ତକ ଆକାରରେ ପ୍ରକାଶ ଲାଭ କରିପାରୁ ନାହିଁ । ଏଇ ସମସ୍ୟାକୁ ସାମ୍ବଳା କରି ନପାରୁଥିବା ନାଟ୍ୟକାରମାନେ ମଞ୍ଚ ନାଟକ ଲେଖିବା ଉଦ୍ୟମରୁ ବିରତ ରହିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି ।

ଏବେ ମଞ୍ଚସ୍ଥ ହେଉଥିବା ଆଉ ଗୋଟିଏ ନାଟକ ହେଉଛି ପ୍ରତିଯୋଗିତା ନାଟକ । ଏ ନାଟକର ଅଭିନୟ ସମୟ ଏକ ଘଣ୍ଟାରୁ ଏକ ଘଣ୍ଟା ପହର ମିନିଟ୍ । ଏଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ଗୋଟିଏ ସେଟର ନାଟକ । ଅବଶ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ଚାରିପାଞ୍ଚଟି ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଏପରି ନାଟକ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଚାଲିଛି । କିନ୍ତୁ ସେ ନାଟକଗୁଡ଼ିକରେ ନାଟକ କମ୍ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଖୁବ୍ ବେଶି । ତଥାପି ଓଡ଼ିଆ ନାଟକର ଧାରାକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବା ଦିଗରେ ଏହିପରି ପ୍ରତିଯୋଗିତାଗୁଡ଼ିକର ଭୂମିକାକୁ ସ୍ୱାକାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପାଇଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ କିଛି ନୂଆ ନାଟକର ସୃଷ୍ଟି ସମ୍ଭବ ହେଉଛି ଓ ସେଥିରୁ ଅଳ୍ପ କେତୋଟି ନାଟକ ପରବର୍ତ୍ତି ସମୟରେ ପୁସ୍ତକ ଆକାରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି ମଧ୍ୟ । ବେତାର ଓ ଦୂରଦର୍ଶନରେ ପ୍ରସାରିତ କେତେକ ନାଟକର ସମୟ ସୀମା ଡିରିଣ୍ଡ ମିନିଟ୍ ଓ ଆଉ କେତେକର ସମୟ ସୀମା ଏକ ଘଣ୍ଟା । ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଧିକାଂଶ ନାଟକ କିଛି ଆଙ୍କିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରେ ବେତାର ବା ଦୂରଦର୍ଶନ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରସାରିତ ହେଉଛି । ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ବେତାର ଓ ଦୂରଦର୍ଶନରେ ଅଳ୍ପ କେତୋଟି ନୂଆ ନାଟକ ଶୁଣିବାକୁ ବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ।

କେତେକ ନାଟ୍ୟକାର କେବଳ ବେତାର ପାଇଁ କିମ୍ବା ଦୂରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ନାଟକ ଲେଖନ୍ତି । ଆଉ କେତେକ ନାଟ୍ୟକାର ଉଭୟ ବେତାର ଓ ଦୂରଦର୍ଶନ ନାଟକ ଲେଖନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ମଞ୍ଚ ନାଟକ ଲେଖାରେ ହାତ ଦେଉ ନାହାନ୍ତି । ସେହିପରି ମଞ୍ଚ ନାଟକ ଲେଖୁଥିବା କେତେକ ନାଟ୍ୟକାର ମଧ୍ୟ ବେତାର କି ଦୂରଦର୍ଶନ ନାଟକ ଲେଖିବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ ନୁହଁନ୍ତି । ତେବେ ମଞ୍ଚନାଟକ ପାଇଁ ସଂପ୍ରତି ସୁଯୋଗ, ସୁବିଧା ସଂକୃତିତ ହୋଇ ଯାଇଥିବାରୁ ପ୍ରତିନାଟ୍ୟକାର ମଞ୍ଚ, ବେତାର

ଓ ଦୂରଦର୍ଶନ ଏ ତିନି ମାଧ୍ୟମରେ ନାଟକ ଲେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏ ତିନିମାଧ୍ୟମ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ମାଧ୍ୟମର ନାଟକ ଲେଖାରେ ନିଜକୁ ସୀମିତ ରଖିଲେ ସୁଯୋଗ ଅଭାବରୁ ବର୍ଷର ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ହାତବାନ୍ଧି ବସିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଏହି ସବୁ କାରଣ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମୁଁ ପ୍ରଥମରୁ ମଞ୍ଚ, ବେତାର ଓ ଦୂରଦର୍ଶନ ତିନୋଟିଯାକ ମାଧ୍ୟମରେ ନାଟକ ଲେଖୁଛି । ଏ ପୁସ୍ତକରେ ସ୍ଥାନିତ ଚାରିଗୋଟି ନାଟକ ମଧ୍ୟରୁ “ତର”, ଓ ‘କାଲି ଆଜି କାଲି’ ନାଟକ ଦୁଇଟି ଉଭୟ ଦୂରଦର୍ଶନ ଓ ମଞ୍ଚ ନାଟକ । ‘ଅନ୍ୟ ଅରଣ୍ୟ’ ନାଟକଟି କେବଳ ଦୂରଦର୍ଶନ ନାଟକ ଏବଂ ‘ଅନେକ ମୁହଁ’ ନାଟକଟି କେବଳ ବେତାର ନାଟକ । କିନ୍ତୁ ଏ ଚାରୋଟିଯାକ ନାଟକକୁ ମଞ୍ଚରୂପ ଦେଇ ମୁଁ ଏ ପୁସ୍ତକରେ ସନ୍ନିବେଶିତ କରିଛି । ତେଣୁ ଏ ପୁସ୍ତକରେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଟକ ସଫଳ ଭାବେ ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରାଯାଚ ପାରିବ ।

ମୁଁ ଏଇ ଅବସରରେ ଏଇ ଚାରୋଟିଯାକ ନାଟକର ପ୍ରଯୋଜକ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, କଳାକାରମାନଙ୍କୁ ମୋର ଆନ୍ତରିକ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଣାମୁଛି ।

ନିହଳ ପ୍ରସାଦ
ତା ୧୪.୯.୯୯
ଶ୍ରୀରୁଣ୍ଡିଚା

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଣି



୫୫

ନାଟକ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା

୧୭

ଦୁଇ

: ଏକ ଘଣ୍ଟା ତିରିଶ ମିନିଟ୍

ନାଟକଟି ତା ୨୬.୩.୯୮ ରଖରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦୂରଦର୍ଶନ ବସ୍ତ୍ରୋତ୍ସବ ପ୍ରଯୋଜନା ଭାବେ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା । ନାଟକଟିର ଲୋକପ୍ରିୟତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ବହୁବାର ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଛି । ଦୂରଦର୍ଶନ ପ୍ରସାରଣରେ ଏ ନାଟକର ନାମ ରଖାଯାଇଥିଲା “ଭୟ” । ବିଭିନ୍ନ ଚରିତ୍ରରେ ଅଭିନୟ କରିଥିଲେ :-

- | | |
|---|---|
| <input type="checkbox"/> ବିନାୟକ ମିଶ୍ର | <input type="checkbox"/> ଅରୁଣ ବୋଷ |
| <input type="checkbox"/> ବୃନ୍ଦାବନ ବାରିକ | <input type="checkbox"/> ମାଳବ ଦତ୍ତ |
| <input type="checkbox"/> ନିମାନ୍ତ ପାତ୍ର | <input type="checkbox"/> ଉମେଶ ଦାସ |
| <input type="checkbox"/> ସଦାଶିବ ରଥ | <input type="checkbox"/> ପ୍ରସନ୍ନ ପଟ୍ଟନାୟକ |
| <input type="checkbox"/> ବିଜୟ ମହାନ୍ତି | <input type="checkbox"/> ସରସ୍ୱତୀ ଦେବୀ |
| | <input type="checkbox"/> ଅର୍ପିତା ପାତ୍ର |

☐ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା : ସଚ୍ଚି ମହାନ୍ତି

ନାଟକର କଳେବର ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ତା ୭.୯.୯୮ ଓ ତା ୮.୯.୯୮ ରିଖ ଦୁଇ ରାତି ଭୁବନେଶ୍ୱରସ୍ଥ ରବୀନ୍ଦ୍ରମଣ୍ଡପଠାରେ ହେତ୍ର ସଙ୍ଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ “ମନନ ନାଟ୍ୟ ସଂସ୍ଥା” ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରାଯାଇଥିଲା । ମଞ୍ଚ ପାଇଁ ଏ ନାଟକର ନାମ ରଖାଯାଇଥିଲା “ତର” । ଏହି ନାଟକର ବିଭିନ୍ନ ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରିଥିଲେ :-

- | | |
|---|--|
| <input type="checkbox"/> ଗୁମାନ ସିଂହ | <input type="checkbox"/> ସୁ.ତି ମହାନ୍ତି |
| <input type="checkbox"/> ଭାନୁ ପ୍ରକାଶ ଜେନା | <input type="checkbox"/> ଚିତ୍ତ ରଞ୍ଜନ ମିଶ୍ର |
| <input type="checkbox"/> ଦିଲ୍ଲୀପ | <input type="checkbox"/> ମୁନା |
| <input type="checkbox"/> ଅନୁଜ ପଟ୍ଟନାୟକ | <input type="checkbox"/> ଉମାରାଣୀ |
| <input type="checkbox"/> ବିନୋଦ | <input type="checkbox"/> ବାବେରୀ ରଥ |
| <input type="checkbox"/> ସରୋଜ ପଟ୍ଟନାୟକ | <input type="checkbox"/> କୁନ୍ |
| | <input type="checkbox"/> ମନ |

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା : ମନୋଜ ପଟ୍ଟନାୟକ, ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା : ମନୁଅ ମିଶ୍ର

ପ୍ରଥମ ଦୃଶ୍ୟ

(ଭାନୁପ୍ରକାଶକ ବାସଭବନ । ରବିବାର ସକାଳ ଏଗାରଟା ସମୟ । ଭାନୁପ୍ରକାଶ ହାଟସାରି ଘରକୁ ଫେରିଲେ । ପ୍ରଥମେ ଦୁଇଟା ପରିବାବ୍ୟାଗ ଆଣି ବ୍ରୁଇଁରୁମ୍ରେ ଥୋଇଲେ ।)

ଭାନୁ : କୁନୁ ! କୁନୁ ! ଏ କୁନୁ ! ଆରେ କୁଆଡେ ଗଲ ସବୁ ? ଆଛାଲୋକ ଏମାନେ ! ଘର ଦ୍ଵାର ମେଲା । ମାଆ, ଝିଅ ଦୁହଁ କି ଦୁହଁ କୁଆଡେ ଚାଲି ଯାଇଛନ୍ତି ।

(ଆର ବ୍ୟାଗଟାକୁ ସୁତରରୁ ଆଣିବାକୁ ଗଲେ ।)

ଉମା (ଅନ୍ୟଘରୁ ବ୍ରୁଇଁରୁମ୍କୁ ଆସି ପରିବାବ୍ୟାଗ ଦୁଇଟା ଦେଖି)
ଏ ପରିବାବ୍ୟାଗ ଦୁଇଟା ଘର ମଝିରେ ଥୋଇ ଦେଇ କୁଆଡେ ଗଲେ ?

ଭାନୁ (ଆର ବ୍ୟାଗଟା ଆଣି ଫେରିଲେ) କୁଆଡେ ଆଉ ଯିବ ଏ ବଳଦ ? ଦୁଇଟା ବ୍ୟାଗ ଥୋଇଦେଇ ଆର ବ୍ୟାଗଟା ସୁତରରୁ ଆଣିବାକୁ ଯାଇଥିଲି । ନିଅ ଧର । ଏ ବଳଦ କୁଆଡେ ହୁଗୁଳିବାର କୁ ନାହିଁ । ଅରଟିରେ ପଡ଼ିଛି । ମେରି ଖୁଣ୍ଟ ଚାରିପଟ ଘିରି ଘିରି ହେଇ ବୁଲୁଛି, ବୁଲୁଥିବ ।

ଉମା ତୁମେ ବଳଦ ହୁଅ କି ଗଧ ହୁଅ । କିଏ ଆଉ ଅୟସରେ ଦିନ କାଟୁଛି ? ମୁଁ ଏ ଘର ଗୋଟାକର କାମ କରି କରି ନୟାନ୍ତ । (ବ୍ୟାଗ ଖୋଲିକି ଦେଖିଲେ) କ'ଣ ସବୁ ଜିନିଷ ମନେକରି ଆଣିବ ତ ?

ଭାନୁ ଯାହା କହିଥିଲ ସବୁ ଆଣିବି । ତମେ ଗୋଟି ଗୋଟିକି ତନଖି ନିଅ । ଯଦି କିଛି ଜଣା ହୋଇ ଯାଇଥିବ ଏ ବଳଦ ପୁଣି ହାଟକୁ ଧପାକିବ ।

କୁନୁ (ଘର ଭିତରୁ କହି କହି ଆସିଲା) ବାପା ! ବାପା ! କହିବି

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ଗୋଟେ କଥା ?

ଉମା ଓହୋ ! ରହ, ବାପା ଆଉ ଗାଧୋଇ ପାଧୋଇ ଖାଇ ସାରନ୍ତୁ,
ତା'ପରେ ଯାହା କହିବୁ ।

ଭାନୁ ଓହୋ, ତମେ ରୁହ । ପିଲାଟା କ'ଣ କହିବ, କହିବ ହଉଛି,
କହୁ ।

କୁନୁ ବାପା ! ଆମ ଘର ପଛପାଖ ପଡିଆରେ ନୁହଁ, ଗୋଟେ ଲୋକ
ମରିକି ପଡିଛି ।

(ଉମା ପରିବାବ୍ୟାସ ଧରି ରୋଷେଇଘରକୁ ଗଲେ)

ଭାନୁ ଏଁ, କଣ କହିଲୁ ? ଲୋକଟେ ମରିକି ପଡିଛି ?

କୁନୁ ହଁ ବାପା ! ସତରେ ଲୋକଟେ ମରିକି ପଡିଛି ।

ଭାନୁ (ଟିକେ ବଡ ପାଟିରେ ଉମାକୁ ଶୁଣାଇ) କୁନୁ କଣ କହୁଛି
ତମେ ଶୁଣିବ ?

ଉମା (ଘର ଭିତରେ ଥାଇ) ରୁହ, ମୁଁ ପରିବା ଥୋଇ ଦେଇ ଯାଉଛି ।

କୁନୁ ତମେ ଆସ ବାପା ! (ଭାନୁଙ୍କ ହାତଧରି ଚାଣିଲା) ଛାତ
ଉପରକୁ ନୁହଁ, ସେ ମଣିଷଟା ପୂରା ଦେଖା ଯାଉଛି ।

ଉମା (ପ୍ରବେଶି) କ'ଣ କହୁଛ ?

ଭାନୁ କୁନୁ କ'ଣ କହୁଛି ଗୋଟେ ଶବ କୋଉଠି ପଡିଛି ବୋଲି...

ଉମା ହଁ ଆଜି ସକାଳେ ଝରକା ଫିଟାଇବା ବେଳକୁ ଦେଖିଲି ଆମ
ଘର ପଛପଟ ପଡିଆରେ କ'ଣ ଗୋଟେ ଥୁଆ ହେଉଛି ।

ଭାନୁ କୁନୁ କ'ଣ କହୁଛି ମଣିଷଟେ ପଡିଛି ?

କୁନୁ : ମୁଁ କ'ଣ ମିଛି କହୁଛି କି ? ତମେ ଆସୁନ ଦେଖିବ ।

ଉମା ହଁ, ମଣିଷଟେ ପଡିଛି । ମୁଁ ଭାବିଲି ଶବ ଥୋଇ ଦେଇ
ଲୋକମାନେ କାଠ ଆଣିବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି । ହେଲେ ଆଉ କେହି
ନଥାସିବାରୁ ଜଣା ପଡିଲା ମଲା ମଣିଷଟାକୁ କିଏ ଏଠି ରତେଇ
ଦେଇ ପକେଇଛି ।

ଭାନୁ ମଣିଷଟେ ଆମ ଘର ପଛ ପଟେ ମରିକି ପଡିଛି, ଅଥଚ ତମେ
ମତେ ଏଯାଏ କହିନ କେମିତି ?

ଉମା : ମଥ, ତମେ ତ ସକାଳ ପହରୁ ହାଟକୁ ଯାଇଛ, କହିଥାନ୍ତି
ଆଉ କେତେ ବେଳେ ?

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- କୁନୁ ଆସ ବାପା, ଏଇ ଝରକା ପାଖକୁ ନହେଲେ ଆସ ।
(କୁନୁ ଓ ଭାନୁ ଦୁହେଁ ଝରକା ପାଖକୁ ଗଲେ ଏବଂ ଝରକା ବାଟେ ବାହାରକୁ ଚାହିଁଲେ ।)
- ଭାନୁ କାହିଁ, କୋଉଠି ?
- କୁନୁ ହେଉ ସେଇଟା ।
(ଝରକା ଫାଙ୍କରେ ହାତ ଗଲେଇ ଦୂରକୁ ଦେଖାଇ ଦେଲା)
- ଭାନୁ କାହିଁ ?
- କୁନୁ ଅନେଇଲ ବାପା ! ମୋ ଆଙ୍ଗୁଠି ସିଧା ଅନା ।
- ଭମା ଏତେ ମଣିଷଟେ ଏପଟକୁ ପଛ କରି ପଡିଛି, ତମକୁ ଦିଶୁ ନେଇଁ ?
- ଭାନୁ ହଁ, ହଁ ମଣିଷଟେ । ଆଜ୍ଞା ଠିକ୍ ଅଛି, ମୁଁ ଯାଇ ଦେଖେ କିଏ ମରିଛି, କେମିତି ମରିଛି ?
- ଭମା ନାହିଁ, ନାହିଁ, ଆମର ସେଠିକି ଯିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଏତେ ଲୋକ ଏ କଲୋନୀରେ ଅଛନ୍ତି, କେହି ଯାଉ ନାହାଁନ୍ତି, ତମେ କାହିଁକି ଯିବ ?
- କୁନୁ ବୋଉ କଥାରୁ ତମେ କ'ଣ ପାଇବ ବାପା, ଚାଲ ଆମେ ସେଠିକି ଯିବା । ପାଖରୁ ଦେଖିବା । ଲୋକଟାକୁ ଚିହ୍ନିବା ।
- ଭମା ତୁ ରୁପକର, କହିଲା କ'ଣ ନା ଚାଲ ଆମେ ସେଠିକି ଯିବା ।
- ଭାନୁ ଆମ ଘର ପଛପଟରେ ଗୋଟେ ଶବ ପଡିଛି, ଆମେ ନଦେଖିବା କେମିତି ? ତା ବିଷୟରେ କିଛି ନଜାଣିବା କେମିତି ?
- ଭମା ତମେ ସିନା ହାଟକୁ ଯାଇଥିଲ, କିନ୍ତୁ ଏ କଲୋନୀର ସବୁଲୋକ ନିଜ ଝରକା ଫାଙ୍କରୁ, ନହେଲେ ଛାତ ଉପରୁ ଶବଟାକୁ ଦେଖୁଛନ୍ତି । କେହି ଜଣେ ହେଲେ ଶବ ପାଖକୁ ଯାଉ ନାହାଁନ୍ତି ।
- ଭାନୁ କେହି ଯାଉ ନାହାଁନ୍ତି ବୋଲି ମୁଁ ଯିବି ନେଇଁ, ଇଏ କ'ଣ ଗୋଟେ ଯୁକ୍ତି ଯୁକ୍ତ କଥା ?
- ଭମା ମୋ କଥାତ ତୁମକୁ ଗନ୍ଧାଏ, ଏତେ ଲୋକ କାହିଁକି ସେ ଶବ ପାଖକୁ ଯାଉ ନାହାଁନ୍ତି କହିପାରିବ ?
- ଭାନୁ ମୁଁ ସେ କଥା କେମିତି କହିବି ? ମୁଁ କ'ଣ ସେମାନଙ୍କ ମନ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

କଥା ଜାଣିବି ?

ଉମା : ସେ ଲୋକଟା କେମିତି ମରିବି ତମେ ଜାଣିବ ?

ଭାନୁ : ଏଠି ଗୋଟେ ଲୋକ ମରିବି ପଡ଼ିବି ବୋଲି ତ ମୁଁ ଜାଣି ନଥିଲି,
ଆଉ ସିଏ କେମିତି ମଲା ସେ କଥା କେମିତି ଜାଣିବି ? ସେଇ
ସବୁ କଥା ଜାଣିବା ପାଇଁ ତ ମୁଁ ସେଠିକି ଯାଉଛି । ଆ କୁନୁ !
ଆ ଯିବା ।

କୁନୁ : ଚାଲ ବାପା !

ଉମା : (ଭାନୁଙ୍କ ବାଟ ଓଗାଳି) ନା, ତମେ ସେଠିକି ଯାଇ ପାରିବନି ।

ଭାନୁ : ଉଠ, ମୋ ଆଗରୁ ଉଠ ମୁଁ ଯାଏ । ତମର ସବୁକଥାକୁ ଗୋଟେ
ଅଯଥା ତର ।

ଉମା : କିଛି ନଜାଣି ତମେ ଏଇଯୋଉ କଥାଗୁଡ଼ା କୁହ, ମୁଁ ସେଥିପାଇଁ
ତୁମ ଉପରେ ବିରକ୍ତ ହୁଏ ।

ଭାନୁ : ମୁଁ ତ କିଛି ଜାଣିନାହିଁ, ତମେ ଯଦି କ'ଣ ଜାଣିବ, ମତେ
ନକହି ଏଯାଏ କାହିଁକି ଅନ୍ଧାରରେ ରଖୁଛ ?

ଉମା : ଏଇ ରୋଜାବୋଉ କହୁଥିଲେ

ଭାନୁ : କ'ଣ କହୁଥିଲେ ?

ଉମା : ସେ ଲୋକଟାକୁ କୁଆଡ଼େ କିଏ ବିଷ ଦେଇଛି ମାରି ଦେଇଛି ।
ଅଖାରେ ପୂରେଇ ଏ ପଡ଼ିଆରେ ପକେଇ ଦେଇଛି ।

ଭାନୁ : ଅଖା ?

ଉମା : ଦେଖୁନା ଖଣ୍ଡେ ଦୂରରେ ଗୋଟେ ଅଖା ପଡ଼ିଛି । ବିଲୁଆ
କୁକୁର ଟଣାଟଣି କରି ଅଖାଟା ଶବ ଦିହରୁ ବାହାର
କରିଦେଇଛନ୍ତି ବୋଧେ ।

ଭାନୁ : ଆଛା ବିଲୁଆ, କୁକୁର ସେ ଶବଟାକୁ ଖାଇ ନାହାଁନ୍ତି କାହିଁକି ?

ଉମା : ସେ ଲୋକ ବିଷ ଖାଇ ମରିବି । ବିଲୁଆ, କୁକୁର ଖାଇଲେ
କାଳେ ମରିଯିବେ ସେଇଥି ପାଇଁ ତାକୁ ଛୁଇଁ ନାହାଁନ୍ତି ।

କୁନୁ : ବାପା ? ବିଷ ଖାଇଥିବା ଲୋକକୁ ଖାଇଲେ କ'ଣ ବିଲୁଆ,
କୁକୁର ମରିଯିବେ ?

ଭାନୁ : ନା, ଠିକ୍ ସେଇଆ ନୁହଁ । ମୋର ଯାହା ମନେ ହେଉଛି....

କୁନୁ : କ'ଣ ମନେ ହେଉଛି ବାପା ?

- ଭାନୁ ମୁଁ ଭାବୁଛି ଭୋର ହେବା ପରେ କିଏ ଶବ୍ଦଟାକୁ ଏଠି ପକେଇ ଦେଇଛି । ଆଉ ଦିନ ହେଉଯିବାରୁ ବିଲୁଆ, କୁକୁର ଆସୁ ନାହାଁନ୍ତି ।
- କୁନୁ ବାପା ! ବାପା ମା ! ମୋ ସାଙ୍ଗ ମିତାଳୀ କହୁଥିଲା - ଏଇ ଯୋଉ ଲୋକଟା ମରିବି ପଡ଼ିବି, ସିଏ କୁଆଡ଼େ ଗୋଟେ ଭିକାରୀ । ସିଏ ଭିକ ମାରୁ, ମାରୁ ତାକୁ ଜର ହେଲା । ଔଷଦ ଖାଇବାକୁ ତା ପାଖରେ ପଇସା ନଥିଲା । ସିଏ ମରିଗଲା ।
- ଭାନୁ ମିତାଳୀ ଏକଥା କୋଉଠୁ ଜାଣିଲା ?
- ଉମା କିଏ କେତେ ପ୍ରକାର କହୁଛନ୍ତି, କାହାଠୁ ଗୋଟେ ଶୁଣିଥିବ ।
- ଭାନୁ ଆଉ କ'ଣ ସବୁ କହୁଛନ୍ତି ?
- ଉମା ମହାନ୍ତିବାବୁଙ୍କ ପୁଅ କହୁଥିଲା - ଏ ଲୋକଟା ଗୋଟେ ଚୋର । ରାତିରେ କାହା ଘରେ ପଶି ଚୋରି କରୁଥିଲା, ଧରା ପଡ଼ିଲା । ଲୋକମାନେ ତାକୁ ପିଟି ପିଟି ମାରି ଦେଲେ । ତାପରେ ତାକୁ ଏଠି ପକେଇ ଦେଇଛନ୍ତି ।
- ଭାନୁ ଆଜ୍ଞା ଉମା ! ରୁମାନ ବାବୁ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
- ଉମା ଥିଲେ ତ, ଏଇନେ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ, ମୁଁ କହି ପାରିବି ନେଇଁ ।
- ଭାନୁ ମାଆ କୁନୁ !
- କୁନୁ କ'ଣ ବାପା ?
- ଭାନୁ ଗଲୁ ଦେଖୁ, ରୁମାନ ମଉସା ତାଙ୍କ ଘରେ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ । ଯଦି ଥିବେ ତାଙ୍କୁ ଡାକି ଆଣିବୁ ।
- ଉମା ନାହିଁ, ନାହିଁ ଏଇନା ତାଙ୍କନା । ଦିନ ଆସି ଏଗାରଟା ବାଜିଲାଣି । ତମେ ଗାଧୁଆ, ପାଧୁଆ କି ଖୁଆ, ପିଆ ସାରିନା । ଗପିଲେ ସବୁ ଡେରି ହେଉଯିବ । ଗାଧୋଇପଡ଼ି ଖାଇ ଦିଅ, ତାପରେ ତାଙ୍କୁ ଡାକିବ ।
- ଭାନୁ କଲୋନୀ ପଛ ପଟରେ ଗୋଟେ ଶବ ପଡ଼ିଥିବ, ମୁଁ ଗାଧୋଇ ପାଧୋଇ ଖାଇବି ?
- ଉମା ଏ କଲୋନୀରେ ଏତେଲୋକ ଅଛନ୍ତି, ସମସ୍ତେ କ'ଣ ଅଗାଧୁଆ, ଅଖୁଆ, ଅପିଆ ବସି ରହିଛନ୍ତି ?
- ଭାନୁ କୁନୁ! କିଲୋ ତୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇନୁ ?

- କଲୋନୀର ଏତେ ପାଖରେ ଶବଟାକୁ ପକାଇଛନ୍ତି ।
- ଭାନୁ ମୁଁ ସେଇଥି ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଡାକିଲି । କିଛି ଗୋଟେ ନ କଲେ
ଚଳିହେବ ନାହିଁ । ଆଜି ଭୋରୁ ଏ ଶବ ପଡ଼ିଛି । ଆସନ୍ତା
କାଲିଠୁ ପଚାରି ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ହେବ । ଖରାଦିନ, ଦକ୍ଷିଣା ପବନ ।
ପଚା ମୁଝାର ଗନ୍ଧ ଏଇ ଆଡ଼କୁ ଯିବ ।
- ଗୁମାନ ହଁ, ଗନ୍ଧତ ହେବ । କ'ଣ କରିବା କୁହନ୍ତୁ ।
- ଭାନୁ ତୁରନ୍ତ ମୁନିସିପାଲ୍‌ଟିକୁ ଜଣାଇ ଦେଲେ, ସିଏ ମୁଝାରଟା
ଉଠେଇ ନେବ । ସବୁ ଝମେଲା ତୁଟିଯିବ ।
- ଗୁମାନ (ନୀରବ)
- ଭାନୁ ଭାବୁଛନ୍ତି କ'ଣ ? ରାସ୍ତାରେ ଅକିଆ ଜମାହେଲେ,
ଗୋରୁଗାଈ, କୁକୁର ବିଲେଇ ମରିପଡ଼ିଲେ, ମୁନିସିପାଲ୍‌ଟି
ତା ଲୋକ ଲଗାଇ ଉଠାଇନିଏ ।
- ଗୁମାନ ନିଏ ଯେ.....
- ଭାନୁ ନିଏ ତ ପୁଣି ଯେ କ'ଣ ?
- ଗୁମାନ ଏଟା କିନ୍ତୁ ଗୋରୁ ଗାଈ, ଛେଳି, ମଇଁଷି କି ବିଲେଇ କୁକୁର
ନୁହଁ । ଖୋଦ ମଣିଷଟେ ମରିକି ପଡ଼ିଛି । ମଲା ମଣିଷ
ଗୋଟେଇବ ମୁନିସିପାଲ୍‌ଟି ?
- ଭାନୁ ଏଥିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାରେ କ'ଣ ଅଛି ? ମରିଗଲା ପରେ
ସବୁ ଶବ । ଗୋରୁଗାଈ, ବିଲେଇ, କୁକୁର ଯାହା ମଣିଷ
ସେଇଆ ।
- ଗୁମାନ ହଉ ତାହେଲେ ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖନ୍ତୁ ଦେଇଦେବା । ହେଲେ ଆଜି
ରବିବାର, ମୁନିସିପାଲ୍‌ଟି ଅଫିସ୍ ବନ୍ଦ ।
- ଭାନୁ ଏକ୍‌ଜ୍ୟୁକୁଟିଭ୍ ଅଫିସରଙ୍କ ଘର ମୁନିସିପାଲ୍‌ଟି ଅଫିସ
ପାଖରେ । ତାଙ୍କୁ ଦେଖା କରି ଦରଖାସ୍ତଟା ଦେଇ ଦେବା ।
ନା କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ?
- ଗୁମାନ ହଉ ତାହେଲେ ଲେଖନ୍ତୁ ।
- ଭାନୁ ଉମା ! ଆରେ କୁଆଡ଼େ ଗଲା କି ?
- ଉମା (ଆର ଘରୁ) ନଉତି, ନଉତି ।
- ଭାନୁ କୁନୁ ! ଏ କୁନୁ !

କୁନୁ (ଭିତରୁ) କ'ଣ ବାପା ?
 ଭାନୁ ଖଣ୍ଡେ କାଗଜ ଆଉ କଲମ ଆଣିକୁ ।
 କୁନୁ (ଭିତରୁ) ନଉଟି ବାପା ।
 ଗୁମାନ ଦରଖାଣ୍ଡଟା ଇଂରାଜୀରେ ଲେଖିବା ନା ଓଡ଼ିଆରେ ଲେଖିବା ?
 ଭାନୁ ଓଡ଼ିଆ ତ ଆମର ସରକାରୀ ଭାଷା ହେଲାଣି, ଆଉ ବିଦେଶୀ
 ଭାଷାରେ କାର୍ଯ୍ୟକି ଲେଖିବା ?
 ଉମା (ତା ଧରି ପ୍ରବେଶ କଲେ) ନିଅ । (ଉମାଙ୍କର ପ୍ରସ୍ଥାନ)
 ଭାନୁ ତା, ନିଅନ୍ତୁ ଗୁମାନବାବୁ !
 (ଭାନୁ ଓ ଗୁମାନ ତା' ପିଇଲେ)
 କୁନୁ (ପ୍ରବେଶି) ନିଅ ବାପା । (କାଗଜ କଲମ ଦେଇ ଚାଲିଗଲା)
 ଗୁମାନ ଓଡ଼ିଆରେ ସବୁକଥା ଲେଖି ହେବତ ?
 ଭାନୁ ଓଡ଼ିଆରେ ଏଇ ସାମାନ୍ୟ ଦରଖାଣ୍ଡଟେ ଲେଖି ହେବ ନାହିଁ ?
 ଆପଣ କ'ଣ ଆମ ଭାଷାକୁ ଏତେ ଦରିଦ୍ର ଭାଷା ବୋଲି
 ଭାବିଛନ୍ତି ?
 ଗୁମାନ ନାହିଁ, ଆମ ଭାଷା କଥା ମୁଁ କହୁ ନାହିଁ ।
 ଭାନୁ ଆଉ କୋଉ କଥା କହୁଛନ୍ତି ?
 ଗୁମାନ ଆମେ... ମାନେ.... ଆପଣ କି ମୁଁ କାହାର ଓଡ଼ିଆରେ
 ଲେଖିବା ପରି ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅଛି ତ ?
 ଭାନୁ ନିଜକୁ ଏତେ ଦୁର୍ବଳ ବୋଲି କାହିଁକି ଭାବୁଛନ୍ତି ଗୁମାନବାବୁ ?
 ଗୁମାନ ନାହିଁ, କଥା କ'ଣ କି ମୁଁ କୋଉଠି ଗୋଟେ ଗପ ପଢ଼ିଥିଲି....
 ଭାନୁ ଗପ ?
 ଗୁମାନ ହଁ । ସେ ଗପରେ ଲେଖାଥିଲା-
 ଭାନୁ : କ'ଣ ଲେଖାଥିଲା ?
 ଗୁମାନ ଜଣେ ଅଳ୍ପ ପାଠୁଆ ଯୁବକ କଟକ ସହରର ସ୍ୟାନିଟାରୀ
 ଇନିସ୍ପେକ୍ଟର ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଲା । କିଛି ଦିନପରେ ସିଏ
 ଦେଖିଲା ବାକ ବଜାରରେ ଗୋଟିଏ ଷଣ୍ଢ ମରିକି ପଡ଼ିଛି ।
 ଏକଥା ମୁନିସିପାଲ୍ଟିକି ରିପୋର୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ସିଏ କାଗଜ
 କଲମ ବାହାର କଲା; କିନ୍ତୁ କିଛି ଲେଖି ନପାରି କଲମଟିକୁ
 ପାଟିରେ କାମୁଡ଼ି ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

- ଭାନୁ କ'ଣ ତାକୁ ଲେଖି ଆସିଲା ନାହିଁ ?
 ଗୁମାନ ମୁଁ ମୂଳରୁ କହିଛି ତାର ପଢ଼ାକମ୍ । ସିଏ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଲେଖି
 ଜାଣିନାହିଁ । ବାକ ବଜାରର 'କ' କେମିତି ଲେଖିବ ନା ସ୍ବର
 'ଖ' କେମିତି ଲେଖିବ ? ଭାରୁ ଭାରୁ ତା ମୁଣ୍ଡକୁ ଗୋଟେ
 ବୁଦ୍ଧି ଦିଶିଲା । ସିଏ କ'ଣ କରିଥିବ କହିଲ ?
- ଭାନୁ ମୁନିସିପାଲଟି ଅଫିସକୁ ଫୋନ୍ କରି କହିଦେଇଥିବ ।
 ଗୁମାନ ନା, ନା, ତାକୁ ରିପୋର୍ଟ ଲେଖିବାକୁ ହିଁ ପଡ଼ିବ ।
 ଭାନୁ ଆଉ କାହା ଦ୍ବାରା ରିପୋର୍ଟ ଲେଖାଇ ଦେଇଥିବ ।
 ଗୁମାନ ନା । ଅନ୍ୟ କାହାଦ୍ବାରା ରିପୋର୍ଟ ଲେଖାଇଲେ ତା ଚାକିରି
 ଚାଲିଯିବ ।
- ଭାନୁ ଆଉ ତା ହେଲେ ସିଏ କ'ଣ କଲା ?
 ଗୁମାନ କ୍ଷଣିକାକୁ ଲୋକ ଲାଗାଇ ଘୋଷାରି ଘୋଷାରି ଆଣି ବାଦମ
 ବାଡ଼ିରେ ପକାଇ ଲେଖିଲା- ଖାସ୍ତ ନ ହୋଇଥିବା ଗୋଟେ
 ବଳଦ ବାଦାମବାଡ଼ିରେ ମରିପଡ଼ିଛି । (ଦୁହେଁ ହସିଲେ)
- ଭାନୁ ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ସେ କଥା । ନିଅନ୍ତୁ କାଗଜ କଲମ ଧରନ୍ତୁ । ଦରଖାସ୍ତ
 ଲେଖନ୍ତୁ ।
- ଗୁମାନ (ଉଠି ଠିଆ ହେଲେ) ନାହିଁ, ନାହିଁ ଭାନୁବାବୁ ! ଆପଣଙ୍କ
 ଅକ୍ଷର ସୁନ୍ଦର, ଆପଣ ଲେଖନ୍ତୁ ।
- ଭାନୁ ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖିବା ସହିତ ହ୍ୟାଣ୍ଡ ରାଇଟିଙ୍ଗ୍ ସୁନ୍ଦର, ଅସୁନ୍ଦରର
 କି ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ? (ଉଠି ଠିଆ ହେଲେ) ମୁଁ ରାଧେଇ ନେଇଁ,
 ଆପଣ ଲେଖନ୍ତୁ ।
- ଗୁମାନ ବସିକି ଲେଖନ୍ତୁ ମ ଠିଆ ହେଲେ କ'ଣ ? (ଭାନୁ ବାବୁକୁ
 ବସାଇ ଦେଲେ) ଏଇଟା କୋଉ ଶୁଭକାମ ହେଉଛି ଯେ
 ଗାଧୁଆ ଦରକାର ପଡ଼ୁଛି ? ଏମିତି ଅଶୌଚିଆ କାମରେ
 ଅଗାଧୁଆ ବରଂ ଭଲ ।
- ଭାନୁ (ବସିଲେ) ଆପଣ ଯଦି ଲେଖିବାକୁ ନିହାତି ଅନିଚ୍ଛୁକ, ମୁଁ
 ଲେଖି ଦେଉଛି ।
- ଗୁମାନ ଇଚ୍ଛା, ଅନିଚ୍ଛାରେ କ'ଣ ଅଛି ? ଘର ପାଖରେ ମୁହଁରଟେ
 ପଡ଼ିଛି ଯେତେବେଳେ ଆମେ ଲେଖିବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ନହେଲେ

ଏ ଛୁଟି ଦିନଟାରେ ଖାଇପିଇ ଟିକେ ନଶୋଇ ଏ ଲେଖା ପଢ଼ି
କରିବାକୁ କାହାର ଆଗ୍ରହ ମାତିପଡ଼ୁଛି ?

ଭାନୁ ଆପଣ ତାହେଲେ ଲେଖନ୍ତୁ ।

ରୁମାନ ନା, ଆପଣ ଲେଖନ୍ତୁ । ମୁଁ ଚଷମାଟା ଆଣିନେଇ ।

ଭାନୁ ଏଇଟା ଗୋଟେ କଥା ? ଚଷମାଟା କ'ଣ ମଗେଇ ହବ
ନେଇଁ ? ଆଲୋ ମାଆ କୁନୁ !

ରୁମାନ ତାକୁ କାଉଁଟି ତାକୁଚଟି ?

ଭାନୁ ଆପଣଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇ ଚଷମାଟା ନେଇ ଆସିବ ।

ରୁମାନ ମୁଁ ଚଷମାଟା ବାଆହାତିଆକି କାଲି ରାତିରେ କୋଉଠି ଗୋଟେ
ଥୋଇ ଦେଇଛି ଯେ ଏଯାଏ ଖୋଜି ଖୋଜି ପାଉନେଇଁ ।
ଚଷମା ନାହିଁ ବୋଲି ମୁଁ ପରା ଆଜି ଖବର କାଗଜ ପଢ଼ି
ପାରିନେଇଁ । ଲେଖିଲେ ଜିଲ୍ଲି ଲେଖନ୍ତୁ ।

ଭାନୁ (ଲେଖିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ) ତୁ ଦି ଏକ୍ସକ୍ୟୁଟିଭ ଅଫିସର,
ଭୁବନେଶ୍ୱର ମ୍ୟୁନିସିପାଲ୍ କରପୋରେସନ୍ । ସାର ।

ରୁମାନ ଆମେ ପରା ଦରଖାସ୍ତ ଓଡ଼ିଆରେ ଲେଖିବା ।

ଭାନୁ (ହସିଲେ) ସରି ସରି, ଭୁଲ୍ ହୋଇଗଲା । ମୁଁ କାଟି ଦେଉଛି ।

ରୁମାନ କିଛି ଭୁଲ୍ ହେଇନେଇଁ । ହେଡ଼ିଙ୍ଗ୍‌ଟା ଜଂରାଜୀରେ ଲେଖିଲେ
ଚଳିବ । ଏଣିକି ଓଡ଼ିଆରେ ଲେଖନ୍ତୁ ।

ଭାନୁ ଆପଣ ତାହେଲେ ତାକନ୍ତୁ ।

ରୁମାନ ହଉ ଲେଖନ୍ତୁ - ନିବେଦନର କାରଣ ଏହିକି, ସହରର ପୂର୍ବ
ପ୍ରାନ୍ତରେ ଥିବା ବିଶ୍ୱନାଥ କଲୋନୀ ପଡ଼ିଆରେ...

ଭାନୁ ରୁହନ୍ତୁ ।

ରୁମାନ କ'ଣ ହେଲା ?

ଭାନୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ତାକନ୍ତୁ ମୁଁ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଲେଖିପାରୁ ନାହିଁ ।

ରୁମାନ କ'ଣ ଲେଖିଲେ ?

ଭାନୁ ନିବେଦନର କାରଣ ଏହିକି,

ରୁମାନ ହଁ ଲେଖନ୍ତୁ । ସହରର ପୂର୍ବ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଥିବା.... ବିଶ୍ୱନାଥ
କଲୋନୀର, ଲେଖିଲେ ?

ଭାନୁ ବିଶ୍ୱନାଥ କଲୋନୀର....

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ଗୁମାନ ଶେଷରେ ଥିବା ପଡିଆରେ ଗୋଟେ.... ବେଢ଼ାରୀୟ
 ଭାନୁ ବେଢ଼ାରିୟ ?
 ଗୁମାନ କ'ଣ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଆସିଗଲା କି ? ଠିକ୍ ଅଛି ସେଟା ନ ଲେଖନ୍ତୁ ।
 ଭାନୁ ଆଉ ତାହେଲେ କ'ଣ ଲେଖିବି ?
 ଗୁମାନ ଲେଖନ୍ତୁ.... ଲେଖନ୍ତୁ.... ଗୋଟେ ଅତିହ୍ନା ନାହିଁ ଅଜଣା,
 ଅଶୁଣା ଶବ ପଡିଛି ।
 ଭାନୁ ଅଜଣା, ଅଶୁଣା ଶବ ପଡିଛି । ତା ପରେ ?
 ଗୁମାନ ଏହି ଶବଟିକୁ ଏଠାରୁ ତୁରନ୍ତ, ଲେଖିଲେ ?
 ଭାନୁ ହଁ ତୁରନ୍ତ ।
 ଗୁମାନ ଉଠାଇ ନେବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କଲେ...
 ଭାନୁ ହଁ ।
 ଗୁମାନ ସୁ ଲେଖନ୍ତୁ, ସୁ ।
 ଭାନୁ ମାନେ ?
 ଗୁମାନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପୂର୍ବରୁ ସୁ ଲେଖନ୍ତୁ । ମାନେ ସୁବନ୍ଦୋବସ୍ତ ।
 ଭାନୁ ଲେଖିଲି ।
 ଗୁମାନ ଆମେ ଚିରୋପକୃତ ହେବୁ । ଇତି ଆପଣଙ୍କର ବିଶ୍ୱସ୍ତ ବିଶ୍ୱନାଥ
 କଲୋନୀବାସୀଗଣ ।
 ଭାନୁ ବିଶ୍ୱନାଥ କଲୋନୀ ବାସୀଗଣ । ସରିଲା ?
 ଗୁମାନ ତା ତଳକୁ ଆପଣ ଦସ୍ତଖତ କରନ୍ତୁ । ହଁ, ହଁ ସେଇଠି, ସେଇଠି
 ସ୍ୱାକ୍ଷର କରନ୍ତୁ । ହଁ, ହେଲା ।
 ଭାନୁ (ଦସ୍ତଖତ କରି ସାରି ଦରଖାସ୍ତା ଗୁମାନବାରୁକୁ ବଢ଼ାଇ
 ଦେଲେ) ନିଅନ୍ତୁ, ଆପଣ ତା ତଳକୁ ଦସ୍ତଖତ କରନ୍ତୁ ।
 ଗୁମାନ ଥରେ ପରା କହିଲି ଚଷମାଟା ଆଣି ନେଇଁ ।
 ଭାନୁ ଋଏ କ'ଣ ଗୋଟେ କଥାରେ କଥା ? ଚଷମାଟା ପାଇଁ ଦସ୍ତଖତ
 କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ? ନିଅନ୍ତୁ, ମୋ ଚଷମାଟା ଲଗାଇ ଚେଷ୍ଟା
 କରନ୍ତୁ ।
 ଗୁମାନ ହଉ ତା ହେଲେ ଦିଅନ୍ତୁ । (ଚଷମା ଲଗାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
 ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ କାଢ଼ି ପକାଇ ।) ବାବାରେ ବାବା ! ଏତେ
 ପାଞ୍ଜିର । ମୋ ଆଖିରୁ ଖାଲି ଜୁଲୁଜୁଲିଆ ପୋକ ବାହାରି

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ଯାଉଛି ।

ଭାନୁ କ'ଣ ହେଲା ?
ଗୁମାନ ମୋ ଆଖି ଦିଗଟା ଫୁଟିଗଲାପରି ଲାଗୁଛି । ମତେ କିଛି ଦିଶୁ ନାହିଁ ।

ଭାନୁ ଆଛା ଠିକ୍ ଅଛି । ମୁଁ ଜାଗାଟା କହି ଦେଉଛି, ଆପଣ ଦସ୍ତକତଟା କରିଦିଅନ୍ତୁ । ହେଇ, ଏଇଟା କଲମ ନିଅନ୍ତୁ ।

ଗୁମାନ ଭାନୁବାବୁ ! ଏଇଟା ତର କଲମ କି ? ନା, ଏଥିରେ ଲେଖିବା ମୋର ଜମା ଅଭ୍ୟାସ ନାହିଁ ।

ଭାନୁ ଦସ୍ତକତଟା ଯୋଉ କଲମରେ କଲେ ବି ଚଳିବ । ନିଅନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ ।

ଗୁମାନ ହଉ ଦିଅନ୍ତୁ । ଆପଣ ଛାଡ଼ିବେ ନାହିଁ ଦେଖୁଛି ।
(ଦରଖାସ୍ତାରେ ହାତ୍ ଦସ୍ତକତ କରିଦେଲେ)

ଭାନୁ ନାହିଁ, ନାହିଁ ହାତ୍ ଦସ୍ତକତ ଚଳିବ ନାହିଁ, ପୂରା ଦସ୍ତକତ କରନ୍ତୁ ।

ଗୁମାନ ହାତ୍ କ'ଣ, ଫୁଲ୍ କ'ଣ ? ସେଇ ହାତ୍ ଦସ୍ତକତଟା କ'ଣ ଦସ୍ତକତ ନୁହଁ ? ଅଫିସ୍ କାଗଜପତ୍ର, ଫାଇଲ୍ ସବୁଥିରେ ମୁଁ ସେଇ ହାତ୍ ଦସ୍ତକତ କରେ ।

ଭାନୁ ନାହିଁ, ନାହିଁ, ସେ ହାତ୍ ଫାତ୍ ଚଳିବ ନାହିଁ । ଆପଣ ପୂରା ଦସ୍ତକତ କରନ୍ତୁ । ଆପଣ ଯଦି ଏମିତି ମିଞ୍ଜି ମିଞ୍ଜି କରି ତା ଉପରେ ତା ଉପରେ ଚଢ଼େଇ ମଡେଇ ହାତ୍ ଦସ୍ତକତ କରିବେ, ତା ହେଲେ ଏ କଲୋନୀବାଲା ସମସ୍ତେ ଆପଣଙ୍କ ପଦାଙ୍କ ଅନୁସରଣ କରିବେ । କରିବେତ ମରଦପୁଅ ପରି ସଫାସଫା ସିଧା ପୂରା ଦସ୍ତକତ କରିଦେବେ, ମାଇଲିଏ ବାଟରୁ ପଡ଼ି ହେଉଥିବ ଗୁମାନ ସିଂହ । ଆଉ ଏମିତି ଗେଞ୍ଜି ଗେଞ୍ଜି ହଉଚକ୍ତି କ'ଣ ? କ'ଣ ତର ମାତୁତି ?

ଗୁମାନ ତର କାଉଁଜି ମାଡିବ ? ମୁଁ କ'ଣ ଚୋରି କରିଛି, ନା ମଣିଷ ମାରିଛି ?

ଭାନୁ କିଛି ତ କରି ନାହାନ୍ତି, ଏମିତି ଘୁଞ୍ଚୁଘୁଞ୍ଚୁ ଲୁଚୁଲୁଚୁ ହେଉଛନ୍ତି କ'ଣ ତର ମାତୁତି ? କାହିଁକି ? କରନ୍ତୁ ପୂରା ହିରୋ ମାତୁତି ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ଫୁଲ ଦସ୍ତକତ କରନ୍ତୁ ।

ଗୁମାନ କ'ଣ କହିଲେ ତର ?

ଭାନୁ ହଁ ତର । ଦସ୍ତକତ କରିବାକୁ ଆପଣଙ୍କୁ ତର ମାଡୁଛି ।

ଗୁମାନ ଗୁମାନ ସିଂହକୁ ପୁଣି ତର ? ଦିଅନ୍ତୁ ସେ ଦରଖାସ୍ତ ।
(ଭାନୁ ବାବୁଙ୍କ ହାତରୁ ଦରଖାସ୍ତ ଛଡ଼ାଇ ନେଇ ପୂରା ଦସ୍ତକତ
କରିଦେଲେ) ହେଲା ?

ଭାନୁ : ହଁ, ଏଥର ହେଲା ।

ଗୁମାନ ନିଅନ୍ତୁ ଏଥର ଆପଣଙ୍କ ଦରଖାସ୍ତ ।

ଭାନୁ ମୁଁ ନେଇକି କ'ଣ କରିବି ? ମତେ ଭାରି ଭୋକ ହେଲାଣି ।
ମୁଁ ଯାଉଛି, ଗାଧୁଆ ପାଧୁଆ କରି ଖାଇବି । ଆପଣଟିକେ
କଲୋନୀର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ଠାରୁ ଏ ଦରଖାସ୍ତରେ ଦସ୍ତକତ
କରାଇ ଆଣିବେ ।

ଗୁମାନ ମୁଁ ମାଂସ ଭାତ ଗ୍ରାସେ ଖାଇ ଦେଇଛି, ମତେ ଅସକତିଆ,
ଅସକତିଆ ଲାଗୁଛି । ମୁଁ ଯାଉଛି ଶୋଇବି । ଆପଣ ରଖନ୍ତୁ
ଗାଧୋଇ ଖାଇସାରି ଦସ୍ତକତ କରାଇ ଆଣିବେ । (ହାଇ
ମାରିଲେ ଦରଖାସ୍ତଟା ଟିପୟ ଉପରେ ଥୋଇଦେଇ ଘରକୁ
ଯିବାକୁ ବାହାରିଲେ)

ଭାନୁ ଗୁମାନ ବାବୁ ! ପୁରୁ.....

ଗୁମାନ ନାହିଁ ଭାଇ ମତେ ସେ କଥା ଆଉ କୁହନ୍ତୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ପାରିବି
ନେଇଁ ।

ଭାନୁ ଇଏ କ'ଣ ଗୋଟେ କଥା ? ପାରିବେ ନେଇଁ କ'ଣ ?

ଗୁମାନ କହିଲିତ ପାରିବି ନେଇଁ, ଆପଣ ସବୁକଥାରେ ଏମିତି ଗୋଟେ
ଜୋର ଜବରଦସ୍ତି କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?

ଭାନୁ ପାରିବେ ନେଇଁ କଥାଟା ମିଛ । ସତ କଥାଟା ହେଉଛି ତର ।

ଗୁମାନ ପୁଣି ସେଇ କଥା କହିଲ ? ଗୁମାନ ସିଂହକୁ ପୁଣି ତର ରୋଟେ
କ'ଣ ? ହଉ ଠିକ୍ ଅଛି, ମୁଁ ନେଇକି ଦସ୍ତକତ କରାଇଛି ।
(ଦରଖାସ୍ତଟିକୁ ପୁଣି ଟିପୟ ଉପରୁ ଉଠାଇ ନେଲେ) ଆପଣ
ଶୀଘ୍ର ଗାଧୋଇ ଖାଇ ଆସନ୍ତୁ ।

ଭାନୁ ହଉ, ଆପଣ ଚାଲନ୍ତୁ, ମୁଁ ଅଧଘଣ୍ଟାକ ଭିତରେ ଯାଉଛି ।

(ଗୁମାନ ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରସ୍ଥାନ ଓ ଆଉ ଘରୁ ପ୍ରବେଶ କରିଛନ୍ତି ଉମା)

ଉମା ଆଜ୍ଞା ତମର କଣ ଦରକାର ଥିଲା ଗୁମାନବାବୁଙ୍କୁ ଏତେ ଜୋରଜବରଦସ୍ତ କରି ଦସ୍ତକତ କରାଇବା ?

ଭାନୁ କାହିଁକି କ'ଣ ହେଲା ?

ଉମା କ'ଣ ହେଲା ? ଯେତେବେଳେ ବୁଝିବ, ସେତେବେଳେ ମତେ କହିବ ।

ଭାନୁ କ'ଣ ବୁଝିବି ? ଆଉ କ'ଣ ତମକୁ କହିବି ? କିହୋ, ଘରପଛପଟରେ ଗୋଟେ ମୁନ୍ଦାର ପତିଛି, ସେ ବିଷୟରେ କିଛି ଗୋଟେ ସ୍ୱେପ୍ ନେବା କ'ଣ ମୋର ଭୁଲ୍ ?

ଉମା ସେ ଭୁଲ୍ ଠିକ୍‌ର ହିସାବ ମୋତେ ବୁଝାଅନି । ମୋର କହିବା କଥା, ଆମେ କ'ଣ ଠିକା ନେଇଛେ, ଏ କଲୋନୀର ଯାହା ହେବ ନ ହେବ ସବୁଥିରେ ମୁଣ୍ଡଭର୍ତ୍ତି କରି ଆଗକୁ ବାହାରିବା ?

ଭାନୁ ବୁଝିଲ ଉମା ! ମୁଁ ଦେଖୁଛି, ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ତୁମର ମଣିଷ ପଣିଆ ଲୋପ ପାଇ ଯାଉଛି । ହଁ ଶୁଣ, ମୁଁ ଯାହା ଭଲ ଆଉ ଉଚିତ ମନେ କରୁଛି ସେଇଟା କରୁଛି । ତମର ସେଥିରେ ମୁଣ୍ଡ ଖେଳାଇବା ଦରକାର ନାହିଁ । (ପ୍ରସ୍ଥାନ)

ଉମା ଠିକ୍ ଅଛି, ତମ ମନକୁ ଯାହା ଆସୁଛି ସେଇଆ କର । ମୁଁ ଏ ଘରେ କିଏ ଯେ ତୁମକୁ କହିବି ? ଯେତେବେଳେ ନେତିଗୁଡ଼ କହୁଣୀକୁ ବହିଯିବ ସେତେବେଳେ ମୋ କଥା ହେଜିବ । ସବୁ ନାଟର ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଏଇ କୁନୁ । ହଇଲୋ କୁନୁ ! କୁନୁ !

କୁନୁ (ଅନ୍ୟ ଘରେ ଥାଇ) କ'ଣ ବୋଉ !

ଉମା ଇଆତେ ଆସିଲୁ ।

କୁନୁ (ପ୍ରବେଶି) କ'ଣ ବୋଉ ?

ଉମା ହଇଲୋ ! ବାପା ଆସୁ ଆସୁ ତାଙ୍କ କାନରେ ଫୋତି ଦେଲୁ ?

କୁନୁ କୋଉ କଥା ?

ଉମା କୋଉ କଥା ? ତୋର କ'ଣ ଦରକାର ଥିଲା ସେ ମୁନ୍ଦାର କଥା କହିବା ।

କୁନୁ ମୁଁ କାହିଁକି କହିଲି ତୁ ସେକଥା ବୁଝିପାରିବୁ ନାହିଁ ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ଉମା କ'ଣ କହିଲୁ, ମୁଁ ବୁଝିପାରିବି ନେଇଁ ?
 କୁନୁ ନା, ତୁ ବୁଝିପାରିବୁନି ।
 ଉମା ତୁ କାଲିକା ପିଲା, ତୁ ବୁଝିବୁ, ମୁଁ ବୁଝିପାରିବି ନି ?
 କୁନୁ ତୁ ବୁଝିପାରିଥିଲେ, ମୋତେ ଏକଥା କହି ନଥାନ୍ତୁ ।
 ଉମା ତୁ କ'ଣ ବୁଝିଛୁ କହିଲୁ ?
 କୁନୁ ସେଠି ଯୋଉ ଲୋକଟା ପଡ଼ିଛି, ସେଟା ଯଦି ମରି ନଥିବ ?
 ଉମା ମାନେ ? ତୁ କ'ଣ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ ?
 କୁନୁ ସେ ଲୋକଟା ଯଦି ଆମର କିଏ ନିଜର ହୋଇଥାନ୍ତା,
 ତାହେଲେ ତୁ କ'ଣ ଏମିତି ବୁଝୁ ରହିଥାନ୍ତୁ ?
 ଉମା କୁନୁ !
 (ରାଗିଯାଇ ଚାପୁଡ଼ା ମରିବାକୁ ହାତ ଉଠାଇଲେ ଏବଂ ସଙ୍ଗେ
 ସଙ୍ଗେ ମଞ୍ଚ ଅନ୍ଧକାର ହେଲା ।)



ଦ୍ଵିତୀୟ ଦୃଶ୍ୟ

(ଭାନୁପ୍ରକାଶକ ଘର । ସେଇ ରବିବାର । ସମୟ-ଖରାବେଳ ।
ପଡ଼ିଶା ଘର ଝିଅ ସୁନୁ ଆସିଛି ।)

ସୁନୁ କୁନୁ ନାନୀ ! କୁନୁ ନାନୀ !
କୁନୁ (ପ୍ରବେଶି) କ'ଣ ହେଲା ସୁନୁ ?
ସୁନୁ ଆସ ଖେଳିବାକୁ ଯିବା ।
କୁନୁ ନାହିଁ ଏଇନା ବାହାରକୁ ଗଲେ ବାପା ଗାଳି ଦେବେ ।
ସୁନୁ ଆହା କୁନୁନାନୀ ! ତମ ଘର ପଛପଟେ ଯିଏ ମରିଜି ପଡ଼ିଛି
ସିଏ କିଏ ? ତାକୁ କିଏ ମାରିଛି ?
କୁନୁ ନାହିଁ, ସେ କଥା ମୁଁ ଜାଣି ନେଇଁ ।
ସୁନୁ ମୋ ବୋଉ କହିଲା ତମର କୁଆଡ଼େ ସବୁ ଜାଣିଚ ।
କୁନୁ ନାହିଁ, ଆମେ କିଛି ଜାଣି ନାହିଁ । ଏଇ ମିଶ୍ର ଘର ଗଦା
କହୁଥିଲା...

(ଏହି ସମୟରେ ଭାନୁ ଆସିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଦେଖି କୁନୁ ଚୁପ୍
ହୋଇ ଯାଇଛି)

ଭାନୁ ଆରେ ସୁନୁ ! ତୋ ବାପା ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ସୁନୁ ହଁ ମଉସା, ବାପା ଘରେ ଅଛନ୍ତି ।
ଭାନୁ ତୁ କ'ଣ କୁନୁ ସାଙ୍ଗରେ ଖେଳିବାକୁ ଆସିବୁ ?
ସୁନୁ ହଁ ।
ଭାନୁ ହଉ, ତମେ ଯା ଖେଳିବ ।

(କୁନୁ ଓ ସୁନୁ ଅନ୍ୟ ବଖରାକୁ ଚାଲିଗଲେ ।)

ଭାନୁ ଆରେ ଉମା !
ଉମା (ଆଉ ଘରେ ଥାଇ) କ'ଣ ହେଲା ?
ଭାନୁ ମତେ ଯିଏ ଖୋଜିବ କହିଦେବ ସିଏ ଦରଖାସ୍ତରେ ଦସ୍ତକତ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

କରାଇବାକୁ କଲୋନୀ ଆଡେ ଯାଇଛନ୍ତି ।

(ବ୍ୟସ୍ତ ବିବ୍ରତ ହୋଇ ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲେ ଗୁମାନ ସିଂହ । ତାଙ୍କ ହାତରେ ଦରଖାସ୍ତ ଓ କଲମ ।)

ଗୁମାନ ଆଉ କେହି ଯିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ନିଅନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ଦରଖାସ୍ତ ।

ଭାନୁ କ'ଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦସ୍ତକତ ହୋଇଗଲା ?

ଗୁମାନ ଦସ୍ତକତ ନାଆଁ ଆଉ ଧରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ଭାନୁ : କାହିଁକି ? କ'ଣ ହେଲା ? ଆପଣ ଏମିତି ଡରିଲା, ଡରିଲା ପରି କାହିଁକି ଦିଶୁଛନ୍ତି ?

ଗୁମାନ ବାଘ ଦେଖୁଛନ୍ତି ?

ଭାନୁ ଦେଖୁଛି ।

ଗୁମାନ ବାଘ ଲାଜ ?

ଭାନୁ ବାଘ ଦେଖୁଛି, ଆଉ ତା ଲାଜ ଦେଖୁ ନେଇଁ ?

ଗୁମାନ ପୋଲିସବାଲାଙ୍କ ନିଶ କେମିତି ବାଘ ଲାଜ ପରି ଦୁଇ ପଟକୁ ଓହଳିଥାଏ ଦେଖୁଛନ୍ତି ?

ଭାନୁ ଦେଖୁଛି

ଗୁମାନ ଲାଠି ?

ଭାନୁ ହଁ

ଗୁମାନ ପୋଲିସର ଥି ନଟ ଥି ବନ୍ଧୁକ ?

ଭାନୁ ଦେଖୁଛି ।

ଗୁମାନ ହ୍ୟାଣ୍ଡ କମ୍ ଦେଖୁଛନ୍ତି ?

ଭାନୁ ଦେଖୁଛି ।

ଗୁମାନ ଅନ୍ଧାରୀ ହାଜତ ?

ଭାନୁ ଆରେ ବାବା, ସବୁ ଦେଖୁଛି । କ'ଣ ହେଲା ? କାହିଁକି ଏ ସବୁ ମତେ ପଚାରୁଛନ୍ତି ?

ଗୁମାନ ଏସବୁକୁ ଏକାଠି ମିଶାଇ ଯଦି ଆମଠି ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ ଆମ ଅବସ୍ଥା କ'ଣ ହେବ ବୁଝି ପାରୁଛନ୍ତି ତ ?

ଭାନୁ ଆମେତ ମୁନିସିପାଲ୍ଟିକି ଦରଖାସ୍ତ ଦେବା, ସେଥିରେ ପୋଲିସ୍, ଲାଠି, ବନ୍ଧୁକ, ହାଜତ ଏସବୁ କୁଆଡେ ଆସିଲା ?

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ଗୁମାନ ମୁଁ ବି ସେକଥା ବୁଝି ନଥିଲି, ମତେ ବୁଝେଇ ଦିଆଗଲା ।
 ଭାନୁ କିଏ ଆପଣଙ୍କୁ କ'ଣ ବୁଝାଇଲା ?
 ଗୁମାନ ଏ ଦରଖାସ୍ତରେ ଦସ୍ତକତ କରିବାକୁ ମୁଁ ଯାହାକୁ କହିଲି ସିଏ କହିଲା- ଏ ଲୋକଟା ମରିବା ବିଷୟରେ ନାନା କଥା ଶୁଣାଯାଉଛି । ଏଟା ଗୋଟେ ଶକ୍ତ ମର୍ତ୍ତର କେଶ୍ । ଏ ଶବ ପଡିଥିବା କଥା ଯିଏ ମୁନିସିପାଲଟିକୁ ଲେଖି ଦେବ ସିଏ ମର୍ତ୍ତର କେଶର ପାଶ ନିଜ ଗଳାକୁ ଆଣିବ ।
 ଉମା (ପ୍ରବେଶି) ଏ ମର୍ତ୍ତର କେଶ ? ମୁଁ ପରା ଯାକୁ ନାହିଁ କରୁଚି । ଆମର ଏତେ ଅତ୍ୟୁଆରେ ପଶିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଶବଟା ପଡିଚି, ପଡିଥାଉ ।
 ଭାନୁ ତମେ ତୁମ୍ଭ କଲ ।
 ଉମା ମୁଁ ତ ଭଲ କଥା କହିଲେ ତୁମ୍ଭଙ୍କ ଗହଂଭତି । ଇଏ ଛୋଟିଆ କଥା ହେଇ ନେଇଁ, ଏକାବେଳକେ ମତର କେଶ୍ ।
 ଭାନୁ ଆମେ ତା ହେଲେ ମୁନିସିପାଲଟିକି ନଦେଇ ଦରଖାସ୍ତଟା ଥାନାକୁ ଦେଇଦେବା ।
 ଗୁମାନ କ'ଣ କହିଲେ, ଥାନାକୁ ଦେଇ ଦେବା ? ମୁଁ ଦେଖୁଛି ଆପଣଙ୍କର ସାନ ପିଲାଟାକର ବୁଦ୍ଧିନାହିଁ ।
 ଉମା ମୁଁ ଜାଣିଚି ଇଏ ଆମର ସବୁ କଥାରେ ତର ବରିଆ । ଆଗପଛ କିଛି ନବିଚାରି ସବୁକାମ କରିବାକୁ ହମହମ ।
 ଭାନୁ ଥରେ ପରା କହିଲି ତମେ ତୁମ୍ଭକର ବୋଲି ।
 ଉମା ହଉ ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ହେଲି, ଯାହା କରିବା କଥା ବୁଝି ବିଚାରି କର ।
 ଭାନୁ ଆହା ଗୁମାନବାବୁ ! ଆମେ ଥାନାକୁ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଲେ କ'ଣ ସବୁ ଅସୁବିଧା ହେବ ?
 ଗୁମାନ : ପୋଲିସ୍‌ର ଚାରିଆଡେ ଧାର । ଯିଏ ପୋଲିସ୍‌ରେ ଦରଖାସ୍ତ ଦେବ ପୋଲିସ୍‌ ତାକୁ ଆଗ ଜେରା କରିବ । ସେଇ ଲୋକ ମର୍ତ୍ତରର ବୋଲି ଭାବି ତାକୁ ଆରେଷ୍ଟ କରିବ । ପୋଲିସ୍‌ର ସହେହ ଘେରରେ ପଡିବା କେତେ ବିପଦଜନକ ସେ କଥା କ'ଣ ଆପଣଙ୍କୁ ବୁଝାଇବାକୁ ପଡିବ ?
 ଉମା ତାକୁ ଟିକେ ବୁଝାନ୍ତୁ ଗାମାନବାବୁ ! ସିଏ ମୋ କଥା ମୋଟେ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

କାନକୁ ନେଉନାହାଁନ୍ତି । ଏତେ ଝମେଲାରେ ଆମେ କାହିଁକି
ପଶିବା ? ସମସ୍ତେ ଯେମିତି ଦେଖୁ ନ ଦେଖିବା ପରି, ଜାଣି
ନ ଜାଣିବା ପରି ରହୁଛନ୍ତି, ଆମେ ଠିକ୍ ସେମିତି ରହିବା ।
(ଘର କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲେ ।)

ଭାନୁ କେହି ତାହେଲେ କ'ଣ ଦସ୍ତକତ କଲେ ନାହିଁ ?

ସ୍ମୃତି (ହଠାତ୍ ପ୍ରବେଶି) ଏଇ ନରାଧମ ସ୍ମୃତି ମହାନ୍ତି କିଛି ନ
ବୁଝି ଦସ୍ତକତ କରି ପକେଇଛି ।

ଭାନୁ ଆରେ ସ୍ମୃତିବାକୁ ! ବସନ୍ତ ।

ସ୍ମୃତି ନାହିଁ, ମୋର ବସିବା ଦରକାର ନାହିଁ, ଦରଖାସ୍ତରୁ ମୋ
ନାଆଁଟା କାଟି ଦିଅନ୍ତୁ ମୁଁ ଚାଲିଯାଏ ।

ଭାନୁ ଇଏ କ'ଣ ଗୋଟେ କଥା ? ଏତେ ଦିନ ପରେ ଆମ ଘରକୁ
ଆସିଛନ୍ତି, ଟିକେ ନବସି ଚାଲିଯିବେ ?

ସ୍ମୃତି ନାହିଁ ମୋ ଦସ୍ତକତଟା କାଟିଦିଅନ୍ତୁ, ମୁଁ ଚାଲିଯାଏ ।

ଗୁମାନ ଆରେ ବସନ୍ତ ଆଉ ।

ଭାନୁ ବସନ୍ତ ।

ସ୍ମୃତି (ବସିପତି ଏଣେ ତେଣେ ଚାହିଁଲେ)

ଗୁମାନ ଏମିତି ଯାତକୁ ସ୍ୟାତକୁ ଚାହିଁଛନ୍ତି କାହିଁକି ?

ସ୍ମୃତି ଆପଣମାନେ ଗୋଟେ କାନ୍ଦଣାର ସ୍ବର ଶୁଣି ପାରୁଛନ୍ତି ?

ଉମା କାନ୍ଦଣା ? କିଏ କାନ୍ଦୁଛି ?

ସ୍ମୃତି ଆମ ଶ୍ରୀମତୀ ବାହୁନିକି କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି ।

ଉମା ସୁନ୍ ବୋଉକର କ'ଣ ହେଇଛି ?

ସ୍ମୃତି ନା, ତାଙ୍କର କିଛି ହେଇ ନେଇଁ ।

ଭାନୁ ଆପଣଙ୍କର କିଛି ହେଉଛି ?

ସ୍ମୃତି ନାହିଁ ।

ଗୁମାନ ଆଉ ତାହେଲେ ଆପଣଙ୍କ ଶ୍ରୀମତୀ କାହିଁକି କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି ?

ସ୍ମୃତି ଆପଣ ଯୋଉ ଦରଖାସ୍ତ ନେଇଥିଲେ, ମୁଁ ସେଇଥିରେ ଦସ୍ତକତ
କରି ଦେଇଛି ବୋଲି ଆମ ଶ୍ରୀମତୀ ଶୁଣିଲେ ଆମ ପତିଶା
ଘରୁ । ତାକୁ ଆମ ପତିଶା ଘର ସ୍ତ୍ରୀ ବୁଝାଇ ଦେଲେ ସେ
ଦରଖାସ୍ତରେ ମୁଁ ଦସ୍ତକତ କରିଛି ନିଶ୍ଚୟ ମର୍ତ୍ତର କେଶ୍ବରେ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ପଡ଼ିବି । ଏଇ କଥା ଶୁଣିବା ବେଳୁ ସିଏ ନାହିଁ ନଥିବା କାନ୍ଦ
କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଗୋଟେ ମଉକା ମିଳିଗଲା ।

ଭାନୁ ମଉକା ? କି ମଉକା ?

ସୁ. ଯଦି ଆମ ଶ୍ରୀମତୀ କେବେ ବିଧବା ହୁଅନ୍ତି, ତାହେଲେ କେମିତି
କାନ୍ଦିବେ, କେତେ ମନ ଦୁଃଖ କରିବେ ତାର ଗୋଟେ ନମୁନା
ନିଜ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ଆଗରେ ପେଶ କରିବାର ଇଏ ଗୋଟେ ସୁନ୍ଦର
ମଉକା ।

(ସମସ୍ତେ ଏକ ସମୟରେ ହସି ଉଠିଲେ । ଏଇ ସମୟରେ
ପଣି ଆସିଲେ ସୁ. ମହାନ୍ତିଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ କାବେରୀ । ସୁ. ଭୟଭୀତ
ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ହସ ବନ୍ଦ
ହୋଇଗଲା ।)

କାବେରୀ : କ'ଣ ସେ ଦରଖାସ୍ତରୁ ଦସ୍ତକତ କାଟିଲ ନା ଏଠି ବସି ହେଁ,
ହେଁ ଫେଁ ଫେଁ ହେଉଛ ?

ସୁ. (ଡରି ଡରି) ନାହିଁ ମୁଁ ତ ହସି ନେଇଁ ।

କାବେରୀ : ଏଇ ଟିକକ ଆଗରୁ ହସୁ ନଥିଲ ?

(ସୁ. କରୁଣ ଭାବେ ଭାନୁବାବୁ ଓ ଗୁମାନବାବୁଙ୍କ ମୁହଁକୁ
ଚାହିଁଲେ ।)

କାବେରୀ : ସେ ଦରଖାସ୍ତରୁ ଦସ୍ତକତ କାଟିଲ ?

ସୁ. କାଟି ଦେବି ।

କାବେରୀ : କାଟିଦେବି କ'ଣ ? କିଏ ତମକୁ କହୁଥିଲା କିଛି ନଜାଣି,
କିଛି ନ ବୁଝି ଯୋଉଠି ପାରେ ସେଠି ଦସ୍ତକତ କରିବାକୁ ?
ଏଠି ପର ନାଆଁରେ ମଙ୍ଗଳକାର କରିବା ଲୋକ ବହୁତ ଅଛନ୍ତି ।
ତମେ ସିନା ଏମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିନା, ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଏମାନଙ୍କୁ ଗୋଟି
ଗୋଟିକି ଚିହ୍ନିତି । ଏମାନେ ପରମୁଣ୍ଡରେ ନଡିଆ ଭାଙ୍ଗି ପାଟି
ସୁଆଦ କରନ୍ତି ।

ଉମା କିଏ ପର ମୁଣ୍ଡରେ ନଡିଆ ଭାଙ୍ଗି ପାଟି ସୁଆଦ କରୁଛି ?

କାବେରୀ ସେ କଥା ତୁମ ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ପଚାର । ତମ ଘର ପଛପଟରେ
ମୁର୍ଦ୍ଦାର ପଡ଼ିଛି ଆମକୁ କାହିଁକି ସେଥିରେ ଯୋଡୁଛ ? ଦରଖାସ୍ତ
ଦେବତ, ନିଜେ ଲେଖିତ ଦେଇ ଦେବ । ଯାଙ୍କୁ କାହିଁକି

ଦସ୍ତକତ ଆଣିଲ ?

ଉମା : ସ୍ମୃତିବାରୁ କ'ଣ ପିଲା ହେଉଚି ? ସିଏ କାହିଁକି ଦସ୍ତକତ କରୁଥିଲେ ? ତାକୁ କ'ଣ କିଏ ବାଧ୍ୟ କରୁଥିଲା ।

ସ୍ମୃତି : ନାହିଁ ମତେ କେହି ବାଧ୍ୟ କରି ନାହାଁନ୍ତି ।

ଉମା : ତମେ ତୁମ୍ଭ କର । ଆଜ୍ଞା ଗୁମାନବାରୁ ! ଆପଣ ଦରଖାସ୍ତ ଧରିକି ଘରଘରକି ଦସ୍ତକତ କରାଇ ନାହାଁନ୍ତି ?

ଉମା : ଦରଖାସ୍ତ ବୁଲାଇବା କ'ଣ ହୋଷ ହୋଇଗଲା ? କେହିତ କାହା ହାତ ଧରିକି ଦସ୍ତକତ କରେଇ ଆଣି ନାହାଁନ୍ତି ? ଯିଏ ଦସ୍ତକତ କରିଚି ସିଏ ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ କରିଛି ।

ଭାନୁ : ଦରଖାସ୍ତରେ ଦସ୍ତକତ କରିବାରେ ଅସୁବିଧା କିଛି ନାହିଁ । ଆପଣ ଏମିତି ବ୍ୟସ୍ତ କାହିଁକି ହେଉଚି ?

କାବେରୀ : ଅସୁବିଧା ଅଛିକି ସୁବିଧା ଅଛି ସେକଥା ମୋତେ ବେଶ୍ ଜଣାଅଛି । ଆପଣ ଜଣେ ଖୁବ୍ ବିପଦଜନକ ଲୋକ । କଲୋନୀର ସବୁ ଲୋକଙ୍କୁ ମର୍ତ୍ତର କେଶ୍‌ରେ ପକାଇ ଆପଣ ହଜାପଟା କରିବେ ।

ଉମା : ମୁଁ ପରା ତୁମ୍ଭକୁ ନାହିଁ କରୁଚି, ଏତେ ଝମେଲା ଭିତରେ ପଶନା । ତମେ କ'ଣ ଏ କଲୋନୀ ଲୋକଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିନା ?

କାବେରୀ : କେହି କାହାକୁ ଚିହ୍ନିବା ଆଉ ବାକି ନାହିଁ । ତମକୁ ଆମେ ଚିହ୍ନିତୁ । ଏଠି ଦେଶସେବା ଗୋପବନ୍ଧୁ କେହି ନାହାନ୍ତି, ସମସ୍ତେ ମତଲବୀ ।

ଭାନୁ : ଏଥୁରେ ମତଲବ କ'ଣ ଆଉ ରହିଲା ? ମୁଁ ତ ପୁଣି ସେ ଦରଖାସ୍ତରେ ପ୍ରଥମେ ଦସ୍ତକତ କରିଚି ।

କାବେରୀ : ସେଇଟା ଆପଣଙ୍କର ଚାଲ ।

ଗୁମାନ : ଚାଲ୍ କ'ଣ ?

କାବେରୀ : ଭାନୁବାରୁ ଆଗେ ଦସ୍ତକତ କରିଦେଲେ, ତାଙ୍କ ଦେଖା ଦେଖୁ ଏ କଲୋନୀର ମେଣ୍ଟାମାନେ ଗୋଟି ଗୋଟିକି ଦସ୍ତକତ କରିଦେଲେ । ଦରଖାସ୍ତ ମୁନିସିପାଲ୍‌ଟିରେ ଦେବା ଆଗରୁ ନିଜ ସ୍ତକତଟା ସେଥୁରୁ କାଟି ନଦେବେ ବୋଲି କିଏ କହିବ ?

ଉମା : ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିଜ ମାପକାଠିରେ କାହିଁକି ମାପୁଚ ? ତମେ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ନିଜେ ସେଇଆ ବୋଲି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସେଇୟା ଭାବୁତ ।

କାବେରୀ : ଆମେ କ'ଣ ସେଇଆ ? ଆମେ ସେମିତିଆ କାମ କ'ଣ କରିବୁ ତମ ପାଖରେ କିଛି ପ୍ରମାଣ ଅଛି ?

ଉମା : ଆମେ ସେମିତି ଅବିଶ୍ୱାସୀ କାମ କେବେ କରିବୁ ବୋଲି ତମେ କିଛି ପ୍ରମାଣ ଦେଖାଇ ପାରିବ ?

କାବେରୀ : ଅଜବତ ଦେଖେଇବି ।

ଉମା : ଦେଖା କି ପ୍ରମାଣ ଅଛି ।

କାବେରୀ : ଦେଖେଇବି ।

ଉମା : ଦେଖଉନା, ଦେଖେଇବି, ଦେଖେଇବି କ'ଣ ହଉତ ।

ଭାନୁ (ଚିତ୍କାର କରି) ଉମା ! ତମେଟିକେ ବୁଝ କଲ ।

ଉମା : କାଇଁକି ବୁଝ ହେବି ନା ? କିଛି ନ କହିବାରୁ ଯାକର ସାହସ ବଢ଼ିଯାଉଛି ।

କାବେରୀ : ତମେ କ'ଣ ଆମ ସାହସ କମେଇ ଦବ ?

(ସ୍ମୃତି ପ୍ରତି) ତମେ ବୁଝଟା ହେଇ ଠିଆହେଇତ କ'ଣ ? ତମ ପାଟିରେ କ'ଣ ମଣ୍ଡା ପଶିଛି ?

ସ୍ମୃତି : ତମେ ମତେ କହିଲ ବୁଝ ହେଇ ଠିଆ ହେବାକୁ, ମୁଁ ଆଉ କ'ଣ କରିଥାନ୍ତି ?

ଭାନୁ : ଏତେ ଅବିଶ୍ୱାସ କରିବାର କ'ଣ ଅଛି ? ଗୁମାନବାବୁତ ପୁଣି ଦରଖାସ୍ତରେ ଦସ୍ତକତ କରିଚନ୍ତି ।

କାବେରୀ : ଗୁମାନବାବୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ନାହାଁନ୍ତି । ଚିହ୍ନିଲା ବେଳକୁ ଆଉ ମାପ ନଥୁବ ।

ଗୁମାନ : ଭାନୁବାବୁ । ଏତେ କଥାରୁ କ'ଣ ମିଳିବ ? ଦରଖାସ୍ତା ଚିରିଦିଅନ୍ତୁ, ସବୁ ଅତୁଆ ତୁଟିଯାଉ ।

ଉମା : କାଇଁକି କ'ଣ ତାଙ୍କୁ ଡରିକି ?

କାବେରୀ : ତମେତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡରେଇକି ରଖୁବ, ତମେ ପାଇଁକି କାହାକୁ ଡରିବ ? ତମେ ତ ଏ କଲୋନୀର ଦାଦା ।

ଭାନୁ : କେହି କାହାକୁ ଡରିବାରେ ଏଥିରେ କ'ଣ ଅଛି ?

କାବେରୀ : ଠିକ୍ ଅଛି । ଦରଖାସ୍ତା ଆପଣ ଚିରନ୍ତୁ କି ମୁଁନିସିପାଲ୍ଟିରେ ଦିଅନ୍ତୁ, ଆମର ସେଥିରେ କିଛି କହିବାର ନାହିଁ । ଦରଖାସ୍ତା

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ଦେଖାନ୍ତୁ, ଆମ ବାବୁ ସେଥିରୁ ତାଙ୍କ ଦସ୍ତକତତା କାଟି ଦିଅନ୍ତୁ ।
ଆମେ ଚାଲିଯିବୁ ।

ଉମା : ଦେଇ ଦଉନା, ସିଏ ତାଙ୍କ ଦସ୍ତକତ କାଟି ଦେଇ ଚାଲିଯାଆନ୍ତୁ ।
ଗୁମାନ : ହଁ ଦେଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଏତେ ଝମେଲାରୁ କ'ଣ ମିଳିବ ?
(ଭାନୁବାବୁ ଦରଖାସ୍ତତାକୁ ବାହାର କରି ଟିପୟ ଉପରେ
ରଖିଲେ)

କାବେରୀ : (ସ୍ମୃତିପ୍ରତି) କଲମ ବାହାର କର ।

ସ୍ମୃତି : (ସାର୍ଚ ପକେଟ୍‌ରେ କଲମ ଖୋଜିଲେ କିନ୍ତୁ ପାଇଲେ ନାହିଁ ।)
ନା, ମୁଁ କଲମ ଆଣିନେଇଁ ।

କାବେରୀ : ତମର ଏଇ ଅଗୁଆଁରିଆ ପଣରୁ କଲମଟା ଛାଡି ପକେଟ୍‌ରେ
ମାରିବାର ଅଧିକାର ତୁମଠୁ ଅନେକ ଦିନ ହେଲା କାଢି
ନିଆଗଲାଣି । ତମର କ'ଣ ମନେ ନାହିଁ ? ମୋ ମୁହଁକୁ ଏମିତି
ବଲ୍‌ବଲ୍‌କି ଅନେଇତ କ'ଣ ? କଲମଟା ତମ ଗେଞ୍ଜିରେ ମରା
ହେଉଛି ।

ସ୍ମୃତି : (ସାର୍ଚର ବଟନ୍ ଖୋଲିଲେ)

କାବେରୀ : ହଁ, ସେଇଠି, ବାହାର କର ।

ସ୍ମୃତି : ଆରେ ସତେତ । (ଗେଞ୍ଜିରୁ କଲମ ବାହାର କରି କାବେରୀକୁ
ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ ।) ନିଅ ।

କାବେରୀ : ମୁଁ କ'ଣ କରିବି ?

ସ୍ମୃତି : କ'ଣ କହୁଥିଲ ପରା ଦରଖାସ୍ତରୁ ଦସ୍ତକତ କାଟିବ ?

କାବେରୀ : ଦସ୍ତକତ କରିବ ତମେ ଆଉ କାଟିବି ମୁଁ ? ତମେ ଯା କାଟ ।

ଭାନୁ : ଦସ୍ତକତ କାଟିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ତମେ ଯଦି ଏତେ ଆପରି
କରୁଚ ଦରଖାସ୍ତତା ମୁଁ ଆଉ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ୍‌ଟିରେ ଦେବି ନାହିଁ ।

ସ୍ମୃତି : ଦେବେ ନାହିଁତ ?

ଭାନୁ : ନା, ଦେବି ନାହିଁ ।

ସ୍ମୃତି : ଠିକ୍ ଅଛି । ଆଉ ତାହେଲେ ଆମର କିଛି ବିପଦ ନାହିଁ । ତାଲ
କାବେରୀ, ଆମେ ଘରକୁ ଯିବା ତାଲ ।

କାବେରୀ : ତୁମେ ଖୁବ ନିର୍ବୋଧ ।

ସ୍ମୃତି : ତମେ ଠିକ କହିତ କାବେରୀ ! ଏକୂଟିଆ ମୁଁ ନୁହେଁ, ସମସ୍ତ

ପୁରୁଷ ଜାତିଟା ଦୁତ ଗତିରେ ତାର ବୁଦ୍ଧି ହରାଇ ବସୁତି ।
ଦିନ ଆସିବ ସବୁ ପରୁଷ ନିର୍ବୋଧ ପାଇଟି ଯିବେ ।

କାବେରୀ : ତମେ ତୁପକର । ଆଜ୍ଞା ଭାନୁବାବୁ ! ଆପଣ ସେ ଦରଖାସ୍ତଟା
ମୁନିସିପାଲଟିରେ ଦେବେ ନାହିଁ ତ ?

ଭାନୁ ନା ।

ଗୁମାନ ନା, ଆଉ ଦେବାର ଆଦୌ ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ।

କାବେରୀ : ତାହେଲେ ସେ ଦରଖାସ୍ତଟା ମୋତେ ଦେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଭମା ତମକୁ କାଉଁଜି ଦିଆଯିବ ? ସେଟା କ'ଣ ଏକ୍ସଟିଆ ତମର ?

କାବେରୀ : ସେଟାଟି ଏକ୍ସଟିଆ ତମର ନୁହଁ ।

ଭମା ଆମେ ଲେଖୁଛୁ, ସେଟା ଏଇଠି ରହିବ । ଅଲବତ ରହିବ ।

କାବେରୀ : କେମିତି ରଖିବ ଦେଖିବା ।

(କାବେରୀ ଦରଖାସ୍ତଟିକୁ ଟିପୟ ଉପରୁ ଝାଞ୍ଚି ନେଲାବେଳେ
ଭାନୁବାବୁ, ଗୁମାନବାବୁ ଓ ଭମା ଦରଖାସ୍ତଟାକୁ ତାଙ୍କ ହାତରୁ
ଛତାଇ ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । ଦରଖାସ୍ତଟାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକେ
ନିଜ ଆଡକୁ ଟାଣିଛନ୍ତି । ଭାନୁ ପାଟିକରିଛନ୍ତି ଚିରିଯିବ,
ଚିରିଯିବ । ଦରଖାସ୍ତଟା ଚାରିଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଚିରିଯାଇଛି ଏବଂ
ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ହାତରେ ଖଣ୍ଡେ ଖଣ୍ଡେ ଚିରା ଦରଖାସ୍ତ
ରହିଯାଇଛି ।)

ଭାନୁ ଇଏ ଆପଣ କ'ଣ କଲେ ।

କାବେରୀ : ମୁଁ ଯାହା କରିଛି ଠିକ୍ କରିଛି ।

(ସ୍କୁଟିବାବୁକୁ ସିଏ ଧରିଥିବା ଚିରା ଦରଖାସ୍ତ ଖଣ୍ଡକ ବଢ଼ାଇ
ଦେଇ) ନିଅ ଦେଖ ଏଥିରେ ତମ ଦସ୍ତକତ ଅଛି ?

ସ୍କୁଟି ନା, ଏଥିରେ ମୋ ଦସ୍ତକତ ନାହିଁ ।

ଭମା ଆଉ ଠିଆ ହେଲ କାଉଁଜି ? ଯାହା ପାଇଲ ସେତକ ଧରିକି
ଯାଉନ ?

(କାବେରୀ ହଠାତ ଯାଇ ଗୁମାନ ବାବୁଙ୍କ ହାତରେ ଥିବା
ଦରଖାସ୍ତ ଚୁକ୍ତିତାଟି ଝାଞ୍ଚି ଆଣିଲେ ।)

ଗୁମାନ ଆରେ ଇଏ କ'ଣ, ଇଏ କ'ଣ ?

କାବେରୀ : ଦେଖ ଏଥିରେ ଥାଇ ପାରେ ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ସ୍ମୃତି (ଦେଖିଲେ) ନା, ଏଥିରେ ବି ନାହିଁ ।
- କାବେରୀ (ଉମାଙ୍କ ହାତରେ ଥିବା ଦରଖାସ୍ତ ଚୁକ୍ତା ପ୍ରତି ନଜର ପକାଇବା କ୍ଷଣି ଉମା ତାହା ଲୁଚାଇ ଦେଲେ । କାବେରୀ ଏଥର ଭାନୁବାରୁଙ୍କ ହାତରୁ ଦରଖାସ୍ତ ଚୁକ୍ତାଟା ଝାଞ୍ଚି ନେଲେ ଓ ତାହାକୁ ସ୍ମୃତିବାରୁଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ ।) ଦେଖିଲ, ଏଥିରେ ଆଇପାରେ ।
- ସ୍ମୃତି ହଁ, ଏଇଥିରେ ଅଛି ।
- କାବେରୀ : କାଟ, ଶୀଘ୍ର ଦସ୍ତକତଟା କାଟ, ଆମେ ଯିବା ।
- ସ୍ମୃତି କାଟୁଟି । (ସ୍ମୃତିବାରୁ ଦରଖାସ୍ତଟିକୁ ଟିପକ୍ଷ ଉପରେ ଥୋଇ ନିଜ ଦସ୍ତକତ କାଟିଲେ ।)
- କାବେରୀ : ଭଲ ଭାବରେ କାଟ ।
- ସ୍ମୃତି କାଟିଲି ।
- କାବେରୀ ସେ କଟାଟା ମତେ ଦେଖା ।
- ସ୍ମୃତି ନିଅ ଦେଖ । (ସବୁତକ ଦରଖାସ୍ତ ଚୁକ୍ତା କାବେରୀଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ ।)
- କାବେରୀ (କାବେରୀ ଦରଖାସ୍ତ ଚୁକ୍ତାରୁ ସ୍ମୃତିବାରୁଙ୍କ ନାଆଁ କଟା ଯାଇଥିବା ଦେଖିଲେ ।) ବୁଝିଲେ ଆଜ୍ଞା ! ଇଏ ଆମର ଭାରି ସରଳ ଲୋକ । ଯୋଉଠି ପାରେ ସେଠି ଦସ୍ତକତ କରିଦେବାକୁ ଭାରି ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ଯାକର ଧାରଣା ଯେତେ ଅଧିକ ଦସ୍ତକତ କରିବ ଅକ୍ଷର ସେତେ ସୁନ୍ଦର ହେବ । ବୋକା । (ଏତିକି ବେଳେ କୁନ୍ତ ଓ ସୁନ୍ତ ଆଉ ଘରୁ ଆସିଲେ ।)
- କାବେରୀ : ଆଲୋ ସୁନ୍ତ ! ତୁ ଏଠି କ'ଣ କରୁଛ ?
- ସୁନ୍ତ ମୁଁ କୁନ୍ତନାନୀ ସାଙ୍ଗରେ ଖେଳୁଟି ।
- କାବେରୀ ଚାଲ ଚାଲ ଘରକୁ ଚାଲ ।
- ସୁନ୍ତ ନାହିଁ ମୁଁ ଏଇନେ ଯିବି ନେଇଁ । ମୁଁ ପଛେ ଯିବି ।
- କାବେରୀ ଚାଲୁଛୁନା, ଦେଖୁଛୁ ଏଇନେ ।
- କୁନ୍ତ ଆଉ ମାଉସୀ ! ଆମେ ଖେଳି ସାରିବା ପରେ ମୁଁ ନେଇକି ତାକୁ ଘରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଆସିବି ।
- କାବେରୀ ନାହିଁ, ନାହିଁ ସିଏ ଏଇନେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବ ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ସୁନୁ ନାହିଁ, ମୁଁ ଯିବି ନେଇଁ ।
- କାବେରୀ : ଚାଲୁଛୁନା ।
(ସୁନୁ ନୟିବାକୁ କାନ୍ଦୁଥାଏ, କିନ୍ତୁ କାବେରୀ ତାକୁ ଜୋର ଯବର ଦସ୍ତ ନେଇ ଯାଉଥିଲେ ।)
- ଉମା ଦସ୍ତକତ ତ କାଟିଲ, ଦରଖାସ୍ତ ଖଣ୍ଡରୁତା କୁଆଡେ ନେଇଯାଉଚ ?
- କାବେରୀ : ନିଅ ତମ ସମ୍ପତ୍ତି ।
(ଦରଖାସ୍ତ ଚୁକ୍କତାତକ ଟିପୟ ଉପରେ ଥୋଇ ଦେଲେ । ସ୍ମୃତି ଉମାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଅନାଇଁ ଠିଆହୋଇଥିଲେ ।)
- କାବେରୀ : ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଅନେଇଁ କ'ଣ ଦେଖୁଛ ? ଘରକୁ ଚାଲ ।
ସ୍ମୃତି ଯାଉଛି ।
(ସ୍ମୃତି, କାବେରୀ ଓ ସୁନୁ ଚାଲିଗଲେ । ଉମା ଓ କୁନୁ ମଧ୍ୟ ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ଗୁମାନବାରୁ ସେ ଦରଖାସ୍ତ ଚୁକ୍କତା ଭିତରୁ ନିଜ ଦସ୍ତକତଟା କାଟିଲେ । ସବୁଚୁକ୍କତାକୁ ଏକାଠି କରି ଭାନୁବାରୁଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ ।)
- ଗୁମାନ ନିଅନ୍ତୁ । ମୁଁ ବି ମୋ ଦସ୍ତକତଟା କାଟିଦେଇଛି । ମୁଁ ଏବେ ଯାଉଛି । ଆପଣ ଯାହା କରିବା କଥା ନିଜେ କରିବେ । ଏ ଝମେଲା ଭିତରକୁ ଆଉ ମୋତେ ଟାଣିବେ ନାହିଁ । (ପ୍ରସ୍ଥାନ)
(ଭାନୁବାରୁ ସେ ଦରଖାସ୍ତ ଖଣ୍ଡରୁତାକୁ ଧରି ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ । ଭିତରୁ ଆସିଲେ ଉମା ।)
- ଉମା (ପ୍ରବେଶି) ଆଉ କାଇଁକି ଠିଆ ହେଲା ? ସେତକ ନେଇ ମୁନିସିପାଲ୍ଟି ଅଫିସରେ ଦେଇଦେବ ଯା । (ପ୍ରସ୍ଥାନ)
- ଭାନୁ ଉମା ! (ଉମାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଯାଉ ଯାଉ ଭାନୁବାରୁଙ୍କ ହାତରୁ ସେ ଦରଖାସ୍ତ ଖଣ୍ଡତକ ତଳେ ଖସି ପଡ଼ିଲା । ତାକୁ ଖୁବ୍ ଆବେଗର ସହିତ ପୁଣି ତକୁ ଗୋଟାଇଲେ ଭାନୁବାରୁ । ଧୀରେ ଧୀରେ ମଞ୍ଚ ଅନ୍ଧକାର ହେଲା ।)



ତୃତୀୟ ଦୃଶ୍ୟ

(ମଞ୍ଚ ଆଲୋକିତ ହେବାବେଳେ ଦେଖାଗଲା ଭାନୁବାରୁ ସୋଫା ଉପରେ ବସି ଖଣ୍ଡ ବିଖଣ୍ଡିତ ଦରଖାସ୍ତ୍ରଟିକୁ ସେଲୋଟେପ୍ ଲାଗଇ ଯୋତୁଛନ୍ତି । କଲିଂବେଲ ବାଜିଲା । ଭାନୁବାରୁ ଦରଖାସ୍ତ୍ରଟିକୁ ଯତ୍ନରେ ନିଜ ଛାତି ପକେଟ୍‌ରେ ରଖି କବାଟ ଖୋଲିଲେ । ଘର ଭିତରକୁ ଆସିଲେ ପତୋଶୀ ଦିଲ୍ଲୀପବାରୁ ।)

ଭାନୁ ଆରେ ଦିଲ୍ଲୀପ ବାରୁ । ଆସନ୍ତୁ । ବସନ୍ତ । ଆମେ ସବୁ ଏଇ ଗୋଟିଏ କଲୋନୀରେ ରହୁଛେ କିନ୍ତୁ ମୋଟେ ଦେଖା ହେଉନାହିଁ ।

(ଦୁହେଁ ଦୁଇଟି ଚେୟାରରେ ବସିଲେ ।)

ଭାନୁ କୁଆଡେ କେମିତି ଆସିଥିଲେ ?

ଦିଲ୍ଲୀପ ଏଇ.... ଆପଣଙ୍କଠି ମୋର ଗୋଟେ ଜରୁରୀ କାମ ଥିଲା ।

ଭାନୁ କି କାମ ଥିଲା କୁହନ୍ତୁ । ମୁଁ ଯଦି ଆପଣଙ୍କର କିଛି ସେବା କରିପାରେ ତାହେଲେ ନିଜକୁ ଭାର୍ୟବାନ ବୋଲି ମନେ କରିବି ।

ଦିଲ୍ଲୀପ ସେଇ ଯୋଉ ଦରଖାସ୍ତ୍ରଟା ରୁମାନବାରୁ କଲୋନୀରେ ବୁଲାଇଥିଲେ ଦସ୍ତକତ କରିବା ପାଇଁ.....

ଭାନୁ (ରାଗିଯାଇ) ଏଇ କଥା କହିବାକୁ ଏତେ ଗୌରବହୁକା କାହିଁକି ? ଦରଖାସ୍ତ୍ରରୁ ନିଜ ଦସ୍ତକତ କାଟିବାକୁ ଆସିଥିଲେ ତ ? ଠିକ୍ ଅଛି, ନିଅନ୍ତୁ । (ଦରଖାସ୍ତ୍ରଟା ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ)

ଦିଲ୍ଲୀପ ଏଇଟା କ'ଣ ? ଏମିତି ସେଲୋଟେପ୍ କ'ଣ ପଡ଼ିଛି ?

ଭାନୁ ଏଇଟା ସେଇ ଦରଖାସ୍ତ୍ର । ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହେଇ ଚିରିଯାଇଥିଲା, ଆପଣ ଆସିବା ଆଗରୁ ମୁଁ ତାକୁ ସେଲୋଟେପ୍ ଲଗାଇ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ଯୋଡ଼ିଛି । ଠିକ୍ ଅଛି, ନିଅନ୍ତୁ । ଶୀଘ୍ର ଏଥିରୁ ନିଜ ଦସ୍ତକତ
କାଟିଦେଇ ଚାଲି ଯାଆନ୍ତୁ ।

ଦିଲ୍ଲୀପ ନାହିଁ, ମୁଁ କ'ଣ କହୁଥିଲି କି....

ଭାନୁ ଆଉ କିଛି ଶୁଣିବାକୁ ମୋର ଯେଉଁ ନାହିଁ । କଲମ ନିଅନ୍ତୁ,
ଦରଖାସ୍ତା ଧରନ୍ତୁ । ନିଜ ଦସ୍ତକତଟା କାଟନ୍ତୁ, ଆଉ ଶୀଘ୍ର
ଚାଲି ଯାଆନ୍ତୁ ।

ଦିଲ୍ଲୀପ ମୋ ଉପରେ ଆପଣ ଅଯଥା ରାଗନ୍ତୁ ନାହିଁ । ରାଗଟା ମୋଟେ
ଭଲ ଜିନିଷ ନୁହଁ । ଆପଣଙ୍କ ବୁତପ୍ରେସର ବଢ଼ିଯାଇପାରେ ।

ଭାନୁ ମୋର ମୋଟେ ବୁତପ୍ରେସର ନାହିଁ, ଆପଣ ସେ ବିଷୟରେ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ରୁହନ୍ତୁ ।

ଦିଲ୍ଲୀପ ମୁଁ ଜଣେ ନିହାତି ଭୟାକୁ ଲୋକ ଭାନୁବାବୁ । ଆନା,
ମତରକେଶ୍, ସେ ସବୁ ମହା ଝମେଲା କଥା । ମତେ ସେଥିରେ
ପୁରାନ୍ତୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ବିଚରା ନିହାତି ନିରିହ ମେଷଟିଏ ।

ଭାନୁ ନିଜକୁ ଭୟାକୁ କହିବାକୁ ଆପଣଙ୍କୁ କିଛି ଖରାପ ଲାଗୁନାହିଁ ?

ଦିଲ୍ଲୀପ ସତ କହିବାକୁ ମୋର କୁଣ୍ଠାନାହିଁ କି ଲଜ୍ଜା ନାହିଁ । ମୋ
ଜାଣିବାରେ ସମସ୍ତେ ଭୟାକୁ । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ନିର୍ଭିକର ଅଭିନୟ
କରନ୍ତି ।

ଭାନୁ ସମସ୍ତେ ଭୟାକୁ ?

ଦିଲ୍ଲୀପ ମୁଁ ମୁକ୍ତ କଣ୍ଠରେ କହିବି, ଏ ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତେ ଭୟାକୁ ।
ଭୟ ମଣିଷର ସୁରକ୍ଷା କବଚ । ଯେଉଁମାନଙ୍କର Security
Guard ନାହାଁତି, ସେମାନଙ୍କ ଭୟ ସେମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରେ ।
ଆଉ ଯେଉଁମାନଙ୍କର Security Guard ଅଛିତି,
ସେମାନଙ୍କର ଭୟ ଅଛି ବୋଲି ତ ସେମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ
Security Guard ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ।

ଭାନୁ ଚମତ୍କାର ଯୁକ୍ତି ।

ଦିଲ୍ଲୀପ ଭୟ ମଣିଷକୁ ଶୃଙ୍ଖଳା ଶିକ୍ଷାଦିଏ ? ମଣିଷ ଶିଶୁ ଅବସ୍ଥାରେ
ତାର ବାପା, ମାଆ ଓ ଭ୍ରୂରୁଜନଙ୍କୁ ଡରେ । ବଡ଼ହେଲେ ଆଇନ,
କାନୁନ ଓ ପୋଲିସ୍‌କୁ ଡରେ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡରୁଥିବା ମଣିଷ
ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଓ ସାମାଜିକ । ଯାହାର କାହାକୁ ଡର ନାହିଁ ସିଏ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ଅସାମାଜିକ, ବିଶୃଙ୍ଖଳିତ ।
 ଭାନୁ ଅଟକିଲେ କାହିଁକି କୁହନ୍ତୁ ।
 ଦିଲ୍ଲୀପ ଯେଉଁ ଛାତ୍ର ଶିକ୍ଷକକୁ ଭୟ ନକରେ ସିଏ ଦେଶରେ
 ତୁଟତରାତ, ଦଙ୍ଗା ହେଙ୍ଗାମ କରିଚାଲେ । ଯେଉଁ ମଣିଷ,
 ଆଇନ, କାନୁନ, ପୋଲିସ୍ ଆଉ ଶୃଙ୍ଖଳାକୁ ନତରେ ସିଏ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦାତ, ଦୁର୍ବିଷ, ଉଗ୍ରପକ୍ଷୀ ଓ ସନ୍ତାପବାଦୀ ସାଙ୍ଗେ । ତେଣୁ
 ଆମର ଡରୁଆ ମଣିଷ ଦରକାର । ଡରୁଆ ମଣିଷ ସର୍ବଦା
 ଭଦ୍ର, ନମ୍ର, ସମ୍ମତ ଓ ସୁଶୀଳ ।
- ଭାନୁ ନା ଦିଲ୍ଲୀପ ବାବୁ ! ସେମିତି ଡରୁଆ ମଣିଷ ମେରୁଦଣ୍ଡହୀନ ।
 ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଵାଭିମାନ ନଥାଏ, ଆତ୍ମ ସମ୍ମାନ ନଥାଏ ।
 ସେମାନେ ହିପୋକ୍ରେଟସ୍, ସ୍ଵାର୍ଥପର, ସୁବିଦାବାଦୀ ।
- ଦିଲ୍ଲୀପ ହଉ, ଠିକ୍ ଅଛି । ଆପଣ ମୋ କଥା ଗ୍ରହଣ ନ କରନ୍ତୁ ।
 ଭାନୁ କେବଳ ମୁଁ ନୁହଁ, ଆପଣଙ୍କ ମତକୁ ଅନ୍ୟ କେହି ଗ୍ରହଣ କରିବେ
 ନାହିଁ ।
- ଦିଲ୍ଲୀପ ସେ ବିଷୟରେ ମୋ ବିଶ୍ଵାସ ମୋର, ଆପଣଙ୍କ ବିଶ୍ଵାସ
 ଆପଣଙ୍କର । ଏଥର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରକୁ ଆସନ୍ତୁ ।
 ଦରଖାସ୍ତରୁ ମୋ ଦସ୍ତକତଟା କାଟି ଦିଅନ୍ତୁ, ମୁଁ ଚାଲିଯାଏ ।
- ଭାନୁ ନିଅନ୍ତୁ । ଆପଣ ନିଜ ହାତରେ ନିଜ ଦସ୍ତକତ କାଟନ୍ତୁ, ଆଉ
 ଚାଲି ଯାଆନ୍ତୁ ।
- ଦିଲ୍ଲୀପ ମୁଁ ପ୍ରଥମରୁ କହିଛି, ମୁଁ ଡରୁଆ ମେଣ୍ଟାଟିଏ । ଦସ୍ତକତଟା
 ନିଜ ହାତରେ କାଟିବାକୁ ମଧ୍ୟ ତର ଲାଗୁଛି । ଆପଣଟିକେ
 କାଟିଦିଅନ୍ତୁ ।
- ଭାନୁ (ଦରଖାସ୍ତଟା ଟିପ୍ପଣ ଉପରେ ପକାଇ ଦିଲ୍ଲୀପବାବୁଙ୍କ
 ଦସ୍ତକତଟା କାଟିଲେ) ଦେଖନ୍ତୁ, ଆପଣଙ୍କ ଦସ୍ତକତ କଟା
 ହେଇଗଲା । ଏଥର ନିର୍ଭୟରେ ଘରକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।
- ଦିଲ୍ଲୀପ ଧନ୍ୟବାଦ । ମୁଁ ଯାଉଛି କିନ୍ତୁ ନିର୍ଭୟରେ ନୁହଁ । ମନରେ ଭୟ
 ରଖି । (ପ୍ରସ୍ଥାନ)
- ଭାନୁ (ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କ ଯିବା ବାଟକୁ ଚାହିଁ) ଡରୁଆ ।
 (ଭାନୁବାବୁ ପୁଣିଥରେ ଦରଖାସ୍ତଟାକୁ ଭଲ ଭାବରେ

ଯୋଡ଼ିବାକୁ ସୋପାଚେୟାରରେ ବସିଲେ । ଦରଖାସ୍ତ୍ରଟାକୁ
ଏପଟ ସେପଟ କରି ଦେଖିଲେ । ଆଉ ଖଣ୍ଡେ ସେଲୋଟେପ୍
ପକାଇଲେ । ଏହି ସମୟରେ ପୁଣି କଲିଂବେଲ୍ ବାଜିଲା
ଦରଖାସ୍ତ୍ରଟାକୁ ପକେଟ୍‌ରେ ପୁରାଇ କବାଟ ଖୋଲିଲେ । ଘର
ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲା ଜଣେ ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ଗୁଣ୍ଡା ।)

ସରୋଜ ଏଇଟା କ'ଣ ଭାନୁ ପ୍ରକାଶ ଜେନାଙ୍କ ଘର ?

ଭାନୁ ହଁ, କ'ଣ ଦରକାର ଥିଲା ?

ସରୋଜ (ସୋପାଉପରେ ବସି ଓ ଚିପୟ ଉପରେ ଗୋଡ଼ ରଖି ।)
ଆପଣ ଭାନୁବାବୁ ?

ଭାନୁ ହଁ, କ'ଣ ହେଲା ?

ସରୋଜ ଆପଣ କେବେଠୁ ଏ କଲୋନୀରେ ନେତାଗିରି କଲେଣି ?

ଭାନୁ ନେତାଗିରି ?

ସରୋଜ ନେତାଗିରି କ'ଣ ଜାଣି ନାହାଁନ୍ତି ? ବେଶି ଚାଲକି ଦେଖାଇଲେ
ପରିଣତି କିଛି ଭଲ ହେବ ନାହିଁ ।

ଭାନୁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ କଥା କିଛି ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ ।

ସରୋଜ ସିନେମା ଦେଖୁଛନ୍ତି ?

ଭାନୁ ଦେଖୁଛି, କ'ଣ ହେଲା ?

ସରୋଜ ସିନେମାର ଫାଇଟିଙ୍ଗ୍ ଦେଖୁଛନ୍ତି ?

ଭାନୁ ଏସବୁ କାହିଁକି ପଚାରୁଛନ୍ତି ?

ସରୋଜ ବେଶି ବକ୍ ବକ୍ ନହୋଇ ମୁଁ ଯାହା ପଚାରୁଛି ତାର ଠିକ୍
ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଭାନୁ (ଭୟ ପାଇଯାଇ) ପଚାରନ୍ତୁ ।

ସରୋଜ ସିନେମା ଫାଇଟିଙ୍ଗ୍‌ର ଡିସିଙ୍ଗ୍, ଡିସିଙ୍ଗ୍ ଦେଖୁଛନ୍ତି ?

ଭାନୁ ଦେଖୁଛି ।

ସରୋଜ ସେଇ ଡିସିଙ୍ଗ୍, ଡିସିଙ୍ଗ୍ ମୁଥରୁ ଦିଗଣ୍ଡା ବସିଗଲେ ସବୁ
ସତକଥା ବାହାରି ପ୍ରତିବ ଆଉ ନେତାଗିରି ଛାଡ଼ିଯିବ ।

ଭାନୁ ଆପଣ କିଏ ?

ସରୋଜ ମତେ ଚିହ୍ନି ନାହାଁନ୍ତି ? ମୁଁ ଏ କଲୋନୀର ବୋନାଫାଏଡ଼
ବାସିନ୍ଦା ପଦ୍ମଜ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ସାନଭାଇ ସରୋଜ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

- ପଟନାୟକ ? ବସନ୍ତ ବସନ୍ତ । ଆରେ ଉମା ! ଉମା !
- ଉମା (ଘର ଭିତରୁ) କ'ଣ ହେଲା ?
- ଭାନୁ ଆରେ ଏଇ ସରୋଜବାରୁ ଆସିଚିଛି, ତା ଆଣ ।
- ଉମା (ଘର ଭିତରୁ) ନଉଟି ।
- ଭାନୁ ଆପଣ ଆମ ପଦ୍ମଜବାରୁକ ସାନ ଭାଇ, ଆପଣ ସେଇକଥାଟା ପ୍ରଥମରୁ କହୁ ନାହାଁନ୍ତି । ମୁଁ ଭାବିଲି....
- ସରୋଜ କ'ଣ ଭାବିଲେ ?
- ଭାନୁ ନାହିଁ, ଏଇ...
- ସରୋଜ କ'ଣ ଭାବିଲେ କହୁ ନାହାଁନ୍ତି ? ଯାହା କହିବା କଥା ସିଧା କୁହନ୍ତୁ ।
- ଭାନୁ (ନୀରବ)
- ସରୋଜ କ'ଣ ଗୁଣ୍ଡା, ବଦମାସ ନା ସଂହାସବାଦୀ ?
- ଭାନୁ ନା, ଏସବୁ କିଛି ନୁହଁ ।
- ସରୋଜ କ'ଣ ଗୁଣ୍ଡା, ବଦମାସ କହିବା ପାଇଁ ସାହାସ ହେଉ ନାହିଁ ? ଠିକ୍ ଅଛି, ମୁନିସିପାଲ୍‌ଟିକୁ ଦେବାପାଇଁ ଯେଉଁ ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖୁଥିଲେ ସେଟା କ'ଣ ହେଲା ?
- ଭାନୁ ଆପଣ ସେଟା କ'ଣ କରିବେ ?
- ସରୋଜ ସେଥିରୁ ମୋ ବଡ଼ଭାଇ ପଦ୍ମଜ ପଟନାୟକଙ୍କ ଦସ୍ତକତଟା କାଟି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ଭାନୁ କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ?
- ସରୋଜ ସେ କାହିଁକି ଫାଇଁକିର କୈଫିୟତ ମୁଁ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନୁହଁ । ପୋଲିସ ହାତରେ ସେ ଦରଖାସ୍ତ ପଡ଼ିଲେ ଖୁବ୍ ବିପଦ ।
- ଭାନୁ ପୋଲିସ ପାଖରେ କିଛି ଆପରି ଅଭିଯୋଗ କରିବା କ'ଣ ବିପଦ ?
- ସରୋଜ ପୋଲିସ ହାତରେ ଯାହା ନାଆଁ ପଡ଼ିବ ସିଏ ସନ୍ଦେହ ଘେର ଭିତରକୁ ଚାଲିଯିବ । ସାରୁ ଖୋଜୁ ଖୋଜୁ ମହାଦେବ ବାହାରିବେ ।
- ଭାନୁ ସାରୁ ଖୋଜୁ ଖୋଜୁ କ'ଣ ମହାଦେବ ବାହାରିବେ ?
- ସରୋଜ ଏ କଲୋନୀର ଯେତେଲୋକ ଭଦ୍ରମୁଖା ପିନ୍ଧି ଚଳୁପ୍ରଚଳ

ହେଉଛି ସେମାନେ କେହି ଭଦ୍ରଲୋକ ନୁହଁନ୍ତି, ସମସ୍ତେ ଭଦ୍ରମୁଖା ପିନ୍ଧାଲୋକ ।

ଭାନୁ ମାନେ ?

ସରୋଜ ମାନେଟା ଅତି ସହଜ । ଏଠି କିଏ ଚାକିରି ସହିତ ଉପୁରି ଚିପୁଡ଼ିଛନ୍ତି କିଏ ଚାକିରିକି ମୁକ୍ତକରି ଅଫିସିଆଲ ପ୍ରଭାବ ବିସ୍ତାର କରି ବ୍ୟବସାୟ କରୁଛି । କାହାର ଦୋନମରି ଧନ୍ଦା ଅଛି, ଆଉ କିଏ କି ଭଳି ବ୍ରତଶ୍ୟ ଅପରାଧରେ ଲିପ୍ତ ସେକଥା ସମସ୍ତଙ୍କ କଳ୍ପନା ବାହାରେ ।

ଭାନୁ ଏଠିକାର ସବୁଲୋକ ଯଦି ଆପଣଙ୍କ ବିଚାରରେ ଅପରାଧୀ ହୁଅନ୍ତି ତାହେଲେ ଆପଣ...

ସରୋଜ ମୋ କଥା ଶୁଣିଲେ ଆପଣ ଭୟ ପାଇଯିବେ । ମୁଁ ଜଣେ ବେକାର । ଆମେ ବେକାରମାନେ ଯେକୌଣସି କାମ କରିବାକୁ ପଛେଇବୁ ନାହିଁ । ଲୁଟ, ଚରାଜ, ଦଙ୍ଗା ହେଙ୍ଗମ, ନରହତ୍ୟା । (ହଠାତ୍ ପଛ ପକେଟରୁ ଗୋଟେ ଛୁରୀ ବାହାର କଲା)

ଭାନୁ (ଭୟଜାତ ହୋଇ ଥରିଲେ) ଆମେ ଆପଣ ଇଏ କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ? ଆପଣପରା ଆମ ପଦ୍ମଜବାବୁଙ୍କ ସାନଭାଇ ?

ସରୋଜ ତୁମ୍ଭଟା ସେ ଦରଖାସ୍ତା ବାହାର କରନ୍ତୁ । Be quick ଶୀଘ୍ର ବାହାର କରନ୍ତୁ ।

ଭାନୁ ଉମା ! (ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲିଯାଉଥିଲା)

ସରୋଜ (ଚିତ୍କାର କରି ଛୁରୀ ଦେଖାଇ) ସେଇଠି ଠିଆ ହୁଅ । ପକାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲେ ଗଣ୍ଡିରୁ ମୁଣ୍ଡଟାକୁ ଅଲଗା କରିଦେବି ।

ଉମା (ଚା' ଧରିକି ଆସି ହଠାତ୍ ସରୋଜ ହାତରେ ଛୁରୀ ଦେଖି ଚିତ୍କାର କଲେ) ଏ ମାଆ ! ଇଏ କଣ ? ତା.... ତା.... ତାକୁ । କିଏ କୋଉଠି ଅଛ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଆସ । ଆମ ଘରେ ତୋ..... ତୋ..... ।

ସରୋଜ ଯେତେ ଜୋରରେ ପାଟି କରିବେ କରନ୍ତୁ । ଚିତ୍କାର କରି ଚଣ୍ଡି ଫଟାଇ ଦେଲେ ବି କେହି ଆପଣଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଆସିବେ ନାହିଁ । ଏଠି ସମସ୍ତେ ତରୁଆ । ଆପଣମାନଙ୍କ ତରଳୁ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ପୂଜିକରି ଆମର ଏ ହୁରୀ ଧରା ।

(ଉମା ଆଣିଥିବା ତା କପଡ଼ା ତା ଠାରୁ ଆଣି ପିଇଲା) ଶୀଘ୍ର
ଦରଖାସ୍ତା ବାହାର କରନ୍ତୁ ।

ଉମା ଦେଇ ଦଉନା ?

ଭାନୁ (ଦରଖାସ୍ତା ପକେଟ୍‌ରୁ ବାହାର କରି) ହେଇ ନିଅ ।

ସରୋଜ ମୋ ପକେଟ୍‌ରେ କଲମ ନାହିଁ । ଆପଣ ଦରଖାସ୍ତା ମୋ
ଭାଇଙ୍କ ଦସ୍ତକତଟା କାଟିସାରି ମୋତେ ଦରଖାସ୍ତା ଦେଖାନ୍ତୁ ।

ଉମା : କାଟି ଦିଅ ।

(ଭାନୁ ଟିପ୍ପଣ ଉପରେ ଦରଖାସ୍ତାକୁ ପକାଇ ସେଥିରୁ ପଦ୍ମକ
ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଦସ୍ତକତ କାଟିଲେ ।)

ଭାନୁ (ଦରଖାସ୍ତା ଦେଖାଇଲେ) ଦେଖନ୍ତୁ । ହେଲାତ ?

ସରୋଜ That's good ମୁଁ ଏଥର ଆସୁଛି ।

(ସରୋଜ ଫେରିଯିବା ବାଟକୁ ଉତ୍ତରରେ ଭାନୁବାବୁ ଓ ଉମା
କିଛି ସମୟ ଚାହିଁଲେ । ଉମା ଯାଇ କବାଟ ବନ୍ଦ କଲେ । ଭାନୁ
ହାଲିଆ ହୋଇ ସୋଫା ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ ।)

ଉମା ତୁମକୁ ମନା କରୁଛି, ମୋ କଥା ଶୁଣିଲ ନାହିଁ । ଏବେ ସମ୍ଭାଳ ।

ଭାନୁ ମତେ ମନେ ପାଣି ଦିଅ, ମୋ ଡବ୍‌, ଛାତି ଶୁଖି ଯାଉଛି ।

ଉମା ସେ ଟୋକାଟାର ଚେହେରା ଯାହା ହେଲୁଛି, ମୋ ଚେତା ବୁଝି
ଯାଇଥାନ୍ତା ।

ଉମା ଉମା ! ପାଣି ।

ଉମା ଦଉଚି । (ଘର ଭିତରକୁ ଗଲେ)

ଭାନୁ ଓଃ, କି ଭୟଙ୍କର ସେ ଲୋକଟା ! ମୋ ଛାତି ପିଞ୍ଜରା ଭିତରେ
ଫଡ଼ ଫଡ଼ ହେଉଥିବା ପକ୍ଷୀଟା ଆଉ ଟିକକେ ପଞ୍ଜୁରୀ ଛାତି
ଉପରକୁ ଉଡ଼ିଯାଇ ଥାଆନ୍ତା ।

ଉମା (ପାଣି ଆଣି ଆସିଲେ) ନିଅ ।

(ଭାନୁ ଢଳ ଢଳ କରି ସ୍ନାସତାଯାକ ପାଣି ପିଇଗଲେ ।)

ଭାନୁ ଓହୋ ! ପ୍ରାଣଟା ବଞ୍ଚିଗଲା ।

ଉମା ଦରଖାସ୍ତା ଏଥର ମତେ ଦିଅ ମୁଁ ଚିରିଦିଏ । ତମେ ଶାନ୍ତିରେ
ବିଶ୍ରାମ କର ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ଭାନୁ ନା, ଉମା ! ସେ ଦରଖାସ୍ତକୁ ରଖିଲେ ଯେତିକି ବିପଦ ତାକୁ
ଚରିଦେଲେ ତାଠୁ ଅଧିକ ବିପଦ ।
- ଉମା ଚରିଦେଲେ ପୁଣି କି ବିପଦ ?
- ଭାନୁ ଯଦି ଆମେ ଦରଖାସ୍ତଟା ଚିରି ଦେବା, ତା ହେଲେ କେହି
ହୁଏତ ସନ୍ଦେହ କରିବେ ମୁଁ ସେଟାକୁ ମୁନିସିପାଲଟିକି ନହେଲେ
ଆମାକୁ ଦେଇ ଦେଇଟି ।
- ଉମା ଆଉ ତାହେଲେ କ'ଣ କରିବା ?
- ଭାନୁ କିଛି କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଦରଖାସ୍ତଟା ସେମିତି ଆଉ ।
ଯାହାର ଯେତେବେଳେ ସନ୍ଦେହ ହେବ ସିଏ ଆସି ଦେଖୁଥିବ ।
- ଉମା ହଉ ନିଅ ତମ ସମ୍ପତ୍ତି ତମେ ସାଇତିକି ରଖ । ଆଜି ରବିବାର
ଦିନଟା ପୁରା ମାଟି ହେଉଗଲା । ତାଳଟିକେ ବିଶ୍ରାମ କରିବ ।
- ଭାନୁ ସତରେ ଭାରି ହାଲିଆ ଲାଗିଲାଣି । ଯେତେବେଳେ କଳିଙ୍ଗବାଲା
ମଣିଷ୍ଠଟେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏମିତି ଭୟନଗରୀରେ କେଉଟା ଦିନ
ରହିଲେ ସିଏ ନିଶ୍ଚୟ ଭୟାନୁ ପାଲଟିଯିବ । ଆହା, କୁନୁ
କୁଆଡେ ଗଲା ?
- ଉମା କାଉଁଟି, ତାଠି କ'ଣ କାମଥିଲା ?
- ଭାନୁ : ନାଉଁ କିଛି କାମ ନାହିଁ ଯେ, ହେଲେ ତାକୁତ କାଉଁ ମୁଁ
ଦେଖୁନେଉଁ ?
- ଉମା ଖେଳିବାକୁ ଯିବବୋଲି କାହୁଥିଲା, ମୁଁ ତାମୁ ମନାକଲି, ସିଏ
ଶୋଇ ପଡ଼ିଛି । ତାକି ଦେବି ?
- ଭାନୁ ନାଉଁ ସିଏ ଶୋଇ ।
(ଏହି ସମୟରେ ପୁଣି କଲିଂବେଲ ବାଜିଲା)
- ଉମା : ପୁଣି କିଏ ଆସିଲା ?
- ଭାନୁ : ମୁଁ କେମିତି କହିବି ?
- ଉମା ଭଲ କି ଦେଖିଲ ଦରଖାସ୍ତରେ ଆଉ କାହା ଦସ୍ତକତ ରହିଗଲା
କି ?
- ଭାନୁ (ଦରଖାସ୍ତଟା ପକେଟରୁ କାଢ଼ି ଦେଖିଲେ) ନା, ଆଉ କାହାର
ନାହିଁ ।
- ଉମା : ଆଉ ତାହେଲେ କିଏ ଆସିଲା ?

ଭାନୁ ଯିଏ ଆସୁଛି ଆସୁ ।

ଭମା ତମେ ସେ ଘରକୁ ଯା । ଯିଏ ଆସିବ ତାକୁ ମୁଁ ଠିଆ, ଠିଆ
ବିଦା କରିଦେବି । ଦିନମାନ ଗୋଟେ ପାଲା ଲାଗିଛି । ଶାନ୍ତିରେ
ଟିକେ ଶୁଆଲ, ବସାର ଦଉ ନାହାଁନ୍ତି । ତମେ ଗଲ ଯା ।
(ଭମା ଭାନୁକୁ ଠେଲି ଠେଲି ରୋଷେଇ ଘରକୁ ନେଇଗଲେ ।
ପୁଣିଥରେ କଲିଂବେଲ୍ ବାଜିଲା । ଭମା ଯାଇ କବାଟ
ଖୋଲିଲେ । ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲେ ଜଣେ ପୋଲିସ୍
ଅଫିସର ।)

ପୋଲିସ୍

ଅଫିସର ଏଇଟା ଭାନୁପ୍ରକାଶ ଜେନାକ ଘର ?

ଭମା (ଡରି ଡରି) ହଁ ।

ପୋଲିସ୍ ଭାନୁବାରୁ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ।

ଭମା ନାହାନ୍ତି ।

ପୋଲିସ୍ କୁଆଡେ ଯାଇଛନ୍ତି ?

ଭମା ଅଫିସ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ପୋଲିସ୍ ଆଜିପରା ରବିବାର ? ଛୁଟିଦିନରେ କ'ଣ ଅଫିସ ଯାଇଛନ୍ତି ?

ଭମା (ହତବତେଇ ଯାଇ) ନା ।

ପୋଲିସ୍ ଅଫିସ୍ ଯାଇଛନ୍ତି ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି, ଯାଇ ନାହାଁନ୍ତି ବୋଲି
କହୁଛନ୍ତି, କୋଉକଥା ଠିକ୍ ?

ଭମା ଏଇ.... କଥା କ'ଣ କି ତାଙ୍କ ଅଫିସ୍‌ରେ ଗୋଟେ କ୍ୟାଫିନ୍
ଅଛି । ସେଇ କ୍ୟାଫିନ୍‌ରେ ଗୋଟେ କ'ଣ ମିଟିଙ୍ଗ୍ ଅଛି । ସେଇ
କ୍ୟାଫିନ୍‌କୁ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ପୋଲିସ୍ କେତେ ବେଳୁ ଗଲେଣି ?

ଭମା ବାରଟା ବେଳୁ ।

ପୋଲିସ୍ ଏବେତ ସଂଧ୍ୟା ହେଲାଣି, ଫେରି ଆସୁଥିବେ ହୁଏତ ।

ଭମା କ୍ୟାଫିନ୍ ମିଟିଙ୍ଗ୍ ପରେ ଡୋକ୍ତିରୀ ବୋଲି କହୁଥିଲେ ।

ପୋଲିସ୍ ଡୋକ୍ତିର ଗୋଟେ କି ଦିଲଟାରେ ସରିଯାଇଥିବ ।

ଭମା ସେଠୁ ଆଉ କୁଆଡେ ଗୋଟେ ଯିବେ ବୋଲି କହୁଥିଲେ ତ...
ହଁ ମନେ ପଡିଲା, ତାଙ୍କର କୋଉଁ ସାଙ୍ଗ ଘରକୁ ଯିବେ ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ପୋଲିସ ରାତି ସାତଟା, ଆଠଟା ଭିତରେ ଫେରିବେ ତ ?
 ଉମା ହଁ । ନା, ମୁଁ ସେ କଥା କହି ପାରିବି ନାହିଁ ।
- ପୋଲିସ (ଟିପୟ ଉପରୁ ଖବର କାଗଜ ଉଠାଇ) ଏଇଟା ଆଜିର
 ପେପରତ ? ଠିକ୍ ଅଛି ସିଏ ଯେତେବେଳେ ଆସୁଛନ୍ତି,
 ଆସନ୍ତୁ । (ଖବର କାଗଜ ପଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଓ ହଠାତ
 ଉଠିପଡ଼ି ଝରକା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ ।)
 ଏଇ ଝରକାଟା କାହିଁକି ବନ୍ଦ କରିଛନ୍ତି ? ଭାରି ସଫୋକେଟିଙ୍ଗ୍
 ଲାଗୁଛି ଆଉ ଭେଣ୍ଟିଲେସନ ପ୍ରୋବ୍ଲେମ୍ ହେଉଛି । (ଝରକା
 ପାଖକୁ ଗଲେ ଏବଂ ଝରକାଟା ଖୋଲିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କଲେ ।)
- ଉମା ଆଉ, ଆଉ ଝରକା ଖୋଲନ୍ତୁ ନାହିଁ । ସେପଟରୁ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ
 ଆସିବ ।
- ପୋଲିସ କାହିଁକି ? ସେପଟେ କ'ଣ ନର୍ଦ୍ଦମା ଅଛି କି ?
 ଉମା ନାହିଁ ଯେ....
- ପୋଲିସ ଆଉ ତାହେଲେ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ କୁଆଡୁ ଆସିବ ?
 ଉମା ଗୋଟେ ଶବ ପଡ଼ିଛି ।
- ପୋଲିସ ଶବ ? କାହା ଶବ ?
 ଉମା ଏଇ... ଏଇ ଗୋଟେ ମଲା ଗାଈର ଶବ ।
- ପୋଲିସ (ଫୋନ ପାଖକୁ ଗଲେ) ମୁଁ ତାହେଲେ ପୋଲିସ୍ ଷ୍ଟେସନକୁ
 ଫୋନ୍ କରି ଦେଉଛି, ମୁନିସିପାଲ୍ଟିରେ ଖବର ଦେଇଦେବେ ।
 ସେମାନେ ମଲାଗାଈଟାକୁ ଉଠାଇ ନେବେ ।
- ଉମା ଫୋନ୍‌ଟା ଏକ ତରଫା ହେଇ ଯାଇଛି । ଆମେ କଥା ଶୁଣି
 ପାରୁଛୁ କିନ୍ତୁ ଏ ଫୋନରୁ ବାହାରକୁ ଫୋନ୍ କରିପାରୁ ନାହିଁ ।
- ପୋଲିସ ହଉ ଠିକ୍ ଅଛି । ମୁଁ ଏବେ ଯାଉଛି, ଆଜି ରାତି ନଅଟା
 ବେଳେ ଆସିବି । ନଚେତ କାଲି ସକାଳେ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବି ।
- ଉମା ତାଙ୍କଠି କ'ଣ କିଛି କାମ ଥିଲା ?
 ପୋଲିସ ହଁ । ମୁଁ ଗୋଟେ ମର୍ଡରକେଶ୍ ଇନ୍‌ଭେଷ୍ଟିଗେସନ୍‌ରେ
 ଆସିଥିଲି । ତାଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ ଦେଖାକରି ଯିବି । ତାଙ୍କୁ କହିବେ
 ସିଏ କୁଆଡେ ନଯାଇ ଘରେ ଥିବେ ।
- ଉମା ସିଏ ମର୍ଡରକେଶ୍‌ରେ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଆପଣଙ୍କୁ କିଏ କହିଲା ?

ଏ କଲୋନୀ ଲୋକ କେହି ଭଲ ନୁହଁନ୍ତି । କିଏ ମିଛରେ ଯାକ
ନାଆଁ କହି ଦେଇଛି ।

ପୋଲିସ ନା, ଏ କଲୋନୀ ଲୋକ କେହି କହିନାହାଁନ୍ତି ।

ଉମା ଆଉ କିଏ କହିଲା ?

ପୋଲିସ କେହି କିଛି କହି ନାହାଁନ୍ତି ।

ଉମା ଆଉ ତାହେଲେ ଆପଣ କେମିତି ଯାକ ନାଆଁ ଜାଣିଲେ । ଏ
କଲୋନୀର ଆଉ କାହା ଘରକୁ ନଯାଇ ଆମ ଘରକୁ କେମିତି
ଆସିଲେ ?

ପୋଲିସ ଭାନୁବାବୁଙ୍କ ସାନଭାଇ ଦେବପ୍ରକାଶ ଜେନା ରାଉରକେଲାରେ
ଚାକିରି କରନ୍ତି ତ ?

ଉମା ତାଙ୍କୁ ପୁଣି କାହିଁକି ଏଥୁରେ ଯୋଡ଼ୁଛନ୍ତି ?

ପୋଲିସ ସିଏତ ଏସବୁର ମୂଳ, ତାଙ୍କୁ ନଯୋଡ଼ିଲେ କେମିତି ହେବ ?

ଉମା ସିଏ କେମିତି ମୂଳ ହେଲେ ?

(ଏତିକି ବେଳେ କୁନୁ ଆସି ସୁନୁକୁ ଫୋନ୍ କରିଛି ।)

କୁନୁ ହାଲୋ ସୁନୁ ! ହଁ ।

ଉମା (ଶୀଘ୍ରଯାଇ ଫୋନ୍‌ଟା ତା ହାତରୁ ଛଡ଼ାଇ ନେଲେ) ଫୋନ୍‌ଟା
ପରା ଏକତରଫା ହେଇଯାଇଛି । ତତେ କିଏ କହିଲା ଫୋନ୍
କରିବାକୁ ।

କୁନୁ ନାହିଁ ବୋଉ ! ଫୋନ୍ ଠିକ୍ ଅଛି । ମୁଁ ପରା ସୁନୁ ସହିତ
ଏଇନେ କଥା ହେଉଥିଲି ।

ଉମା ରୁପ୍ । ସବୁ ବେଳେ ଖାଲି ସାଙ୍ଗ, ସାଥୀ, ଖେଳ । ମୁଁ କହୁଛି
ଫୋନ୍‌ଟା ଖରାପ ଅଛି । ବଦମାସ୍ ପିଲା । ଯାଉଛୁନା ।

କୁନୁ ନାହିଁ ବୋଉ ।

ଉମା ଯା, କହୁଛି ।

(କୁନୁ ଅନିଛା ସବ୍ରେ ଆଉ ଘରକୁ ଚାଲିଗଲା ।)

ଉମା ଏ ପିଲାଙ୍କ କଥା କୁହନ୍ତୁନି ଆଜ୍ଞା । ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ କରିଦେବେ ।
ହଁ, କ'ଣ କହୁଥିଲି ? ଏଇ ଆମ ଦେବ କେମିତି ଏଥୁରେ
ମୂଳ ହେଲେ ?

ପୋଲିସ ଦେବବାବୁତ ଏଠିକା ଠିକଣା ଦେଇଛନ୍ତି । ସିଏ କହିବା

ଅନୁସାରେ ମୁଁ ଏଠି ଆସିଛି ।

ଉମା ଆପଣ ଏସକୁ କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି, ମୁଁ କିଛି ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ ।
 ପୋଲିସ ମୁଁ ତାହେଲେ ବୁଝାଇ ଦେଉଛି ଶୁଣନ୍ତୁ । ଦେବବାବୁ
 ରାଉରକେଲାରେ ମୋର ପଡୋଶୀ । ତାଙ୍କ ଝିଅ ସୋନାଲୀ
 ଆଉ ମୋ ଝିଅ ମୋନାଲିସା ଦୁହେଁ ଭାରି ସାଜ । ମୁଁ ଗୋଟେ
 ମର୍ତ୍ତରକେଶ ଇନ୍‌ଭେଷ୍ଟିଗେସନ ପାଇଁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଆସିଛି ।
 ଦେବବାବୁ କହିଥିଲେ ମୋ ଭାଇ ଓ ଭାଉଜଙ୍କୁ ଦେଖା କରିକି
 ଆସିବେ ।

ଉମା ଓଃ, ମୁଁ ତ ଏକଦମ ଭରି ଯାଇଥିଲି ।
 ପୋଲିସ ସତରେ ଭାଉଜ ତୁମର କଲିଜା ଭାରି ପତଳା । (ଦୁହେଁ ହସି
 ଉଠିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରେରେ ତିନିକପ୍ ଚା'
 ଧରି ପ୍ରବେଶ କଲେ ଭାନୁପ୍ରକାଶ)

ଭାନୁ ଚା ।
 ପୋଲିସ ଆପଣ !
 ଭାନୁ ମୁଁ ଦେବର ବଡ଼ଭାଇ ଆଉ ଆପଣଙ୍କ ଏଇ ଭାଉଜଙ୍କ
 Husband ଭାନୁପ୍ରକାଶ ଜେନା ।

ପୋଲିସ ଆପଣ ଏଇ ଘରେ ଥିଲେଟି ?
 ଭାନୁ ଆପଣଙ୍କର ଏ ଯେଉଁ ପୋଲିସ ପୋଷାକ ଯାକୁ ଦେଖିଲେ
 କିଏ ଆଗକୁ ଆସିବାକୁ ସାହସ କରିବ ଯେ ମୁଁ ଆସିଥାନ୍ତି ?
 (ତିନି ଜଣଜାକ ଏକ ସମୟରେ ହସି ଉଠିଲେ ଓ ଚା'
 ପିଇଲେ ।)

ଉମା ଦେବଙ୍କର ଦେହପା' କେମିତି ଅଛି ? ତାଙ୍କ ପିଲାମାନେ ଭଲ
 ଅଛନ୍ତିତ ?

ପୋଲିସ ହଁ, ସବୁ ଭଲ । ସମସ୍ତେ ଭଲ ଅଛନ୍ତି ।

ଉମା ଆପଣ ଆଜି ରାତିରେ ଆମ ଘରେ ଖାଇବେ ।

ପୋଲିସ ନା, ଭାଉଜ ! ଆଜି ରାତିରେ ଏସ୍.ପି.ଙ୍କ ସହିତ ମୋର ଗୋଟେ
 ଜରୁରୀ appointment ଅଛି ।

ଉମା ତାହେଲେ କାଲି ଖରାବେଳେ ଆମ ଘରେ ଖାଇବେ ।

ପୋଲିସ କାଲି ସକାଳୁ ମୁଁ ରାଉରକେଲା ଫେରିଯିବି ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ଭାନୁ ତା କେମିତି ହେବ ? ତାହେଲେ ଆଜି ରାତିରେ ନିଶ୍ଚୟ ଆମ ଘରେ ଖାଇବେ ।
- ପୋଲିସ ମୁଁ ତ ଘର ଦେଖିଗଲି, ଆଉ ଥରେ ଆସିଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଆପଣଙ୍କ ଘରେ ଖାଇବି । (ଘଣ୍ଟା ଦେଖି) ସମୟ ହୋଇଗଲାଣି, ମୁଁ ଏବେ ଆସୁଛି । ନମସ୍କାର ।
- ଭାନୁ ନମସ୍କାର ।
- ପୋଲିସ ନମସ୍କାର ଭାଇଜ !
- ଉମା ନମସ୍କାର ।
- ପୋଲିସ ଆଉ ଥରେ ଆସିବା ବେଳେ, ଆଉ ଆପଣ ଭୟ କରିବେ ନାହିଁତ ?
(ସମସ୍ତେ ହସି ଉଠିଲେ । ପୋଲିସ୍ ଅଫିସର ଚାଲିଯିବା ପରେ ଉମା କବାଟର ହୁକ୍‌ଟା ଭିତରୁ ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ । ଭାନୁ ଆସି ସୋଫା ଉପରେ ବସିଲେ ।)
- ଉମା ତମେ ତମର ବସିଥା, ମୁଁ ଯାଉଛି କାମ କରିବି । ଆଉ କେହି ଆସିଲେ ମୋତେ ଆଉ ଡାକିବ ନାହିଁ । ତମେ ଡାକିଲେ ବି ମୁଁ ଶୁଣିବି ନେଇଁ ।
- ଭାନୁ ନା, ଆଉ କେହି ଆସିବାର ନାହିଁ । ତମେ ଯା । ମୁଁ ଆଜିର ଖବର କାଗଜଟା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢ଼ିନାହିଁ, ତିକେ ଆଖି ପକେଇ ଦିଏ ।
(ଉମା ଅନ୍ୟ ବଖରାକୁ ଚାଲିଗଲେ । ଭାନୁ ସୋଫା ଉପରେ ବସି ଖବର କାଗଜ ପଢ଼ିଲେ । ପୁଣି କଲିଂବେଲ୍ ବାଜିଲା । ଭାନୁ ଚମକି ପଡ଼ିଲେ ।)
- ଭାନୁ ପୁଣି କିଏ ଆସିଲା ? ଯିଏ ଆସୁଛି ଆସୁ, ଆଉ କବାଟ ଖୋଲିବି ନେଇଁ । (ବସିକି ଖବର କାଗଜ ପଢ଼ିଲେ । ପୁଣି କଲିଂବେଲ୍ ବାଜିଲା ।)
- ଭାନୁ ବଜା ଯେତେ ଜୋର୍‌ରେ ବଜୁଛନ୍ତି ବଜା । ଆହୁରି ଜୋର୍‌ରେ ବଜା । ସେ କଲିଂବେଲ୍ ଜକିଗଲେ ବି ମୁଁ ଶୁଣିବି ନେଇଁ । (ପୁଣି ତାଠୁ ଜୋର୍ ଜୋର୍ କଲିଂବେଲ୍ ବାଜିଲା । ଭାନୁ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଖବର କାଗଜ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲେ ।)

ଭାନୁ ବଜା, ବଜା । ଟିଙ୍ଗ, ଟଙ୍ଗ, ଟିଙ୍ଗଟଙ୍ଗ ।
(ପୁଣି କଲିଂବେଲ୍ ବାଜିଲା । ଭାନୁବାବୁ ବିରକ୍ତ ହୋଇ
ଉଠିଲେ ।) ସବୁକଥାରେ ଗୋଟେ ସାମା ଅଛି । (ପକେଟ୍‌ରୁ
ଦରଖାସ୍ତ ବାହାର କରି) ଏ ଦରଖାସ୍ତଟା ରଖିବାରୁ ବାର
ଝମେଲା ଲାଗିଛି । ଯିଏ ଆସିବ, ତା ହାତରେ ଧରେଇ ଦେବି ।
ଝମେଲା ତୁଟିଯିବ ।

(କବାଟ ଖୋଲିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦରଖାସ୍ତଟା ବଢ଼େଇଦେଲେ)
ନିଅ । ନେଇକି ଚାଲିଯା । ଘରେ ରଖିଲେ ରଖିବ, ନହେଲେ
ଚିରିକି ଡଷବିନ୍ଦୁକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେବ । ନିଅ, ଯା ।

(ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଅନୁଜ ଓ ବିନୋଦ ଦୁହେଁ
ଭାନୁପ୍ରକାଶକର ଏ ଢଙ୍ଗ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ।)

ଅନୁଜ କିରେ ଭାନୁ କଥା କ'ଣ ?
ବିନୋଦ ଏତା କି କାରଣ ?

(ଭାନୁ ଏ ଦୁହଁଙ୍କୁ ଦେଖି ଚିହ୍ନିଲେ, ଏମାନେ ଏ କଲୋନୀ
ଲୋକ ନୁହଁନ୍ତି । ଏମାନେ ତାର ଅଫିସ ବନ୍ଧୁ । ଫେରିଆସି
ତାଙ୍କ ହାତରୁ ଦରଖାସ୍ତଟା ନେଇ ପୁଣି ପକେଟ୍‌ରେ
ପୁରାଇଲେ ।)

ଭାନୁ ଆରେ ଅନୁ, ବିନୁ ! ତମେ ଦି'ଜଣ କୁଆଡ଼େ କେମିତି ଚାଲି
ଆସିଲ ? ବସ, ବସ ।

ବିନୋଦ କିରେ କଥା କ'ଣ ? ତୁ କାହା ଉପରେ ଏମିତି ରାଗିଛୁ ?

ଭାନୁ ନା, ସିଏ କିଛି ନୁହଁ ।

ଅନୁଜ କିଛି ନୁହଁ କ'ଣ କହୁଛୁ ? ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ସିରିଅସ ।

ଭାନୁ (ଶୁଖିଲା ହସ ହସିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି) ଆରେ ନା । ସେମିତି
କିଛି ନୁହଁ ।

ଅନୁଜ ତୁ ଆଜି ମୁତରେ ଥିବାପରି ଜଣା ଯାଇନାହିଁ । କିରେ କ'ଣ
ହେଇଛି ?

ଭାନୁ ନାହିଁ, ସିଏ କିଛି ନୁହଁ ।

ବିନୋଦ ତୁ କେମିତି ଦେଖା ଯାଉଛୁ କହିବି ?

ଭାନୁ କେମିତି ?

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ବିନୋଦ ଲିଭ ହୋଇ ଯାଇଥିବା ଗୋଟେ ବେଲୁନ୍, କିମ୍ବା ବ୍ୟାଟେରୀ
ଡାଉନ୍ ହେଇଯାଇଥିବା ଗୋଟେ ଟର୍ଚ୍ଚ, ନହେଲେ ପରୀକ୍ଷାରେ
ଫେଲ୍ ହୋଇ ଯାଇଥିବା ଜଣେ ଛାତ୍ର ।

ଅନୁଜ ତୋର କ'ଣ ହେଉଛି ? ତୁ ଏମିତି କାହିଁକି ଦିଶୁଛୁ ?
ଭାନୁ ନାହିଁ, କିଛି ନୁହଁ ।

ଅନୁଜ : ସେ କିଛି ନୁହଁତା ପୁଣି କ'ଣ ?

ଭାନୁ ତମେ ସେ ସବୁ କଥା ଜାଣିକି କିଛି ଭାବ ନାହିଁ ।

ବିନୋଦ ଆମେ ଜାଣିଲେ ତୋର କିଛି କ୍ଷତି ହେବାର ଆଶଙ୍କା ନାହିଁ
ତ ?

ଭାନୁ ନାହିଁ ଯେ....

ଅନୁଜ ଆଉ କହୁ ନଉଁ କାହିଁକି ?

ଭାନୁ ସେଟା ଆମ କଲୋନୀ ସମସ୍ୟା ।

ବିନୋଦ କ'ଣ ହେଲା ସେଠୁ ? ସେ ସମସ୍ୟା କ'ଣ ଆମ ସମସ୍ୟା
ନୁହଁ ?

ଅନୁଜ ଗଂରାଜୀରେ ଗୋଟେ Saying ଅଛି- Joy shared joy
doubled, sorrow shared sorrow halved, ସୁଖ
ବାଣ୍ଟିଲେ ଦ୍ଵିଗୁଣିତ ହୁଏ, ଦୁଃଖ ବାଣ୍ଟିଲେ ଅଧା ଲାଘବ
ହୋଇଯାଏ ।

ଭାନୁ ସେ ସବୁ ପୁରୁଣା କଥା, ଆଜି କାଲି ଅଟକ । ଆଜିକାଲି
ତମେ ଯାହା ଆଗରେ ଦୁଃଖ କହିବ ସିଏ ତୁମ ଦୁଃଖକୁ ଏମିତି
ବିଭବ କରି ତୁମ ଆଗରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବ ଯେ ତୁମେ ଭୟରେ
ଚିରଚିରେଇ ଉଠିବ ।

ଅନୁଜ ହଉ ତୁ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖ ।

ବିନୋଦ ତୋ ଦୁଃଖଟା କ'ଣ ପ୍ରକାଶ କର ।

ଭାନୁ ଏଇ ଆମ ଘରର ପଛପଟେ ଅତିହୀନ ମଣିଷର ଶବ ପଡ଼ିଛି ।

ଅନୁଜ ଓ

ବିନୋଦ (ଦୁହେଁ ଚମକି ପଡ଼ିଲେ) ମଣିଷ ଶବ ? କାହିଁ, କୋଉଠି ?

ଭାନୁ ଏଇଠି, ଏଇ ଝରକା ପାଖକୁ ଆସ ।

(ଭାନୁ, ଅନୁଜ ଓ ବିନୋଦ ଝରକା ପାଖକୁ ଗଲେ ଓ ଝରକା

- ଖୋଲି ବାହାରକୁ ଚାହିଁଲେ ।)
- ଭାନୁ : ସେଇଟା । କ'ଣ ଦେଖିଲେ ?
- ବିନୋଦ : ହଁ ।
- ଭାନୁ : ତୁ ଦେଖିଲୁ ?
- ଅନୁଜ : ହଁ, ହଁ । ଗୋଟେ ଫୁଲ୍ ଲେଙ୍ଗଥର ଶବ ।
- ବିନୋଦ : ତା' କଲୋନୀର କେହି ସୁଇସାରନ୍ କରିଥିବ ।
- ଭାନୁ : ନା ।
- ବିନୋଦ : ଏଠିକି ତାହେଲେ ଶବଟା ହୋଇଉ ଆସିବ ?
- ଭାନୁ : ସେଇଟାତ ସମସ୍ୟା । ଆମେ କଲୋନୀବାଲା କେହିକିଛି ଜାଣିନାହିଁ ।
- ଅନୁଜ : ସେ ଶବ ଯାହାର ହେଉ, ଯେମିତି ଆସୁ, ତମର ଏଥିରେ କି ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି ?
- ଭାନୁ : ଶବଟା କାଲିଠୁ ପଡିବ । ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ହେବ । ଶବଟା ଏଠୁ ଉଠେଇ ନେବା ପାଇଁ ମୁଁ ମୁନିସିପାଲ୍‌ଟିକୁ ଗୋଟେ ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖୁଥିଲି । କିଛି ଲୋକ ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ ଦସ୍ତକତ କରିଥିଲେ ।
- ବିନୋଦ : ତୁ ତା ହେଲେ ନିଶ୍ଚିତ ରହ ଭାନୁ ! କାଲି ସକାଳ ଏଗାରଟା ପୂର୍ବରୁ ଏ ଶବଟା ଏଠୁ ନିଶ୍ଚୟ ଉଠିଯିବ । ମୁନିସିପାଲ୍‌ଟିର Executive Officer ଅନୁଜର ଶୁଶୁର ଘର ଗାଆଁ ଲୋକ ।
- ଅନୁଜ : ଠିକ୍ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ କାହାରି ଦସ୍ତକତ ନାହିଁ ।
- ବିନୋଦ : କୁଆଡେ ଗଲା ?
- ଭାନୁ : ପୋଲିସ୍ ଥାନା ଆଉ ମର୍ଡରକେଶ୍ ଭୟରେ ସମସ୍ତେ ଆସି ଦରଖାସ୍ତରୁ ଦସ୍ତକତ କାଟିଦେଇ ଚାଲିଗଲେ ।
- ଅନୁଜ : ଚଳେଇ ଦେବା । ତୁ ସେଇ ଦରଖାସ୍ତଟା ଦେ ।
- ଭାନୁ : ନା । ତାକୁ ବି ଦେଲେ ବିପଦ ।
- ବିନୋଦ : କି ବିପଦ ?
- ଭାନୁ : ଯଦି କିଛି ଭଲ, ମନ୍ଦ ହୁଏ, ତା ହେଲେ ଏ କଲୋନୀବାଲା ମୋ ପ୍ରାଣ ଖାଇଯିବେ ।
- ବିନୋଦ : ତା ହେଲେ, ତୁ ଗୋଟେ କାମ କର । ତୁ ଆଉ ଗୋଟେ ଦରଖାସ୍ତ ନିଜେ ଲେଖିଦେ ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ଭମା (ହଠାତ୍ ପ୍ରବେଶି) ନା, ରଏ ଆମର ଆଉ ସେ ଦରଖାସ୍ତ, ପରଖାସ୍ତ ଲେଖିବେ ନାହିଁ ।
- ଅନୁଜ କାଇଁକି କ'ଣ ହେଲା ? ମୁନିସିପାଲଟିକି ଦରଖାସ୍ତଟେ ଲେଖିଦେଲେ ଅସୁବିଧା କ'ଣ ?
- ଭମା : ନାହିଁ, ନାହିଁ, ସେ ଝମେଲାରେ ଆଉ ତାକୁ ପୁରାତୁ ନେଇଁ । ଯଦି ବନ୍ଧୁକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା କଥା ତାହେଲେ ନିଜେ ଗୋଟେ ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖି ଦିଅନ୍ତୁ । ଆପଣତ ଏଠି ପାଖ ଆଖରେ ରହୁ ନାହାଁନ୍ତି, ଆପଣଙ୍କୁ କେହି ସନ୍ଦେହ କରିବେ ନାହିଁ ।
- ଅନୁଜ ଏ କଥା ନହେଲା ନାହିଁ । ଆଉ ଗୋଟେ ନିହାତି ସହଜ, ସରଳ, ନିରାପଦ ଉପାୟ ଅଛି ।
- ଭାନୁ କି ଉପାୟ ?
- ଅନୁଜ ଗୋଟେ ଟ୍ୟାକ୍ସିରେ ନେଇକି ଶବଟାକୁ ଦୂରରେ ପକେଇ ଦେଲେ ସବୁ ଅତ୍ୟୁତ ତୁଟିଯିବ । ବାଉଁଶ ଥିବ ନା ବଇଁଶୀ ବାଜିବ ? ଶବଟା ଉଠିଗଲେ ଦୁର୍ଗନ୍ଧର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିବ ନାହିଁ ।
- ବିନୋଦ ନାଜସ୍ ଆଇଡିଆ ।
- ଭାନୁ ଯାହା ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ମୁଁ ଦେବାକୁ ରାଜି ଅଛି, କିନ୍ତୁ ଟ୍ୟାକ୍ସିଟେ ଭଡାରେ ଆଣି ଶବଟା ତମେ ଦୁହେଁ ଉଠେଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଦେଲେ, ମୁଁ ତୁମ ପାଖରେ ରହି ରହିବି । ଆଜି ମୋ ମନର ଅବସ୍ଥା ଯାହା, ମୁଁ କିଛି କରିବା ଅବସ୍ଥାରେ ନାହିଁ ।
- ବିନୋଦ କରିଦେବାରେ କିଛି ଆପରି ନାହିଁ ଯେ ଆଜି ରାତିରେ ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କର ଗୋଟେ ଜରୁରୀ appointment ଅଛି । ଆଜ୍ଞା ସେ କଥା ଛାଡ଼, ଆଉ ଗୋଟେ ଖୁବ୍ ନିରାପଦ ଉପାୟ ଅଛି ।
- ଭାନୁ (ଭମା ପ୍ରତି) ତମେ କାହିଁକି ଠିଆ ହେଲ ? ଯା, ଟା' ଟିକେ ଆଶ । (ଭମାଙ୍କର ପ୍ରସ୍ଥାନ)
- ବିନୋଦ ତୋର ପ୍ରକୃତ ସମସ୍ୟା କ'ଣ ? ଏ ଶବ ନା ତାର ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ?
- ଭାନୁ ଆଜିତ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ନାହିଁ, ଶବଟା ପଡିଲେ ସେଥିରୁ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ବାହାରିବ । ସେଇ ଦୁର୍ଗନ୍ଧରେ ଏଇଘରେ ରହିହେବ ନାହିଁ ।
- ବିନୋଦ : ତେଣୁ ମୁଁ ଭାବୁଛି ଶବଟା ତୋର କିଛି ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରୁନାହିଁ । ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରିବ ତାର ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ଅନୁଜ ତୁ ଠିକ୍ ପଏଞ୍ଜକୁ ଧରିଛୁ ବିନୋଦ । ତାର ଯଦି କିଛି
ସମାଧାନର ଉପାୟ ଜାଣିଛୁ ପ୍ରକାଶ କର ।
- ବିନୋଦ ଆମେ ଯଦି ଶବ ଉପରେ ଅତର ସ୍ତ୍ରୋ କରିଦେବା, ସେଥିରୁ
ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ନବାହାରି ସୁଗନ୍ଧ ଛୁଟିବ ।
- ଅନୁଜ ଆଇଡିଆ, ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଆଇଡିଆ । ଥାନା, ପୋଲିସ କି
କେଶର ଝମେଇ ନାହିଁ । ଶବ ଯୋଉଠି ଅଛି ସେଇଠି ରହିବ ।
କିନ୍ତୁ ସେଥିରୁ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ନବାହାରି ମଲ୍ଲା, ହେନା, ସେବତି,
କେତକି ବାସ୍ନାରେ ଏ କଲୋନୀ ମହମହ ହେବ ।
- ଭାନୁ ଅବଶ୍ୟ ଆଇଡିଆଟା ମନ୍ଦ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ....
- ଅନୁଜ କିନ୍ତୁ ଟିକେ କଷ୍ଟଳି । ହଁ, ଯେତେକମ୍ ଦରର ଅତର ଆଣିଲେ
ବି ଗୋଟେ ଶବ ଉପରେ କତା ଭାବରେ ପକାଇବା ପାଇଁ
ଅତିକମ୍ରେ ପାଆଁଶ, ହଜାରେ ଟଙ୍କା ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ।
- ବିନୋଦ ସମସ୍ୟା ତୁଳନାରେ ସମାଧାନର ଖର୍ଚ୍ଚଟା ସେତେବେଶୀ
ଜଣାଯାଉ ନାହିଁ ।
- ଭାନୁ କିନ୍ତୁ....
- ଅନୁଜ କିରେ ପୁଣି କିନ୍ତୁ କ'ଣ ?
- ଭାନୁ ଅତର ସ୍ତ୍ରୋ କଲେ, ସେ ଅତର ବାସ୍ନାଟା କେତେ ସମୟ
ରହିବ ?
- ବିନୋଦ ଯେତେଥର ଶବ ଦେହରୁ ଅତରବାସ୍ନା କମିଯାଉଥିବ, ସେତେ
ଥର ଅତର ସ୍ତ୍ରୋ ହେଉଥିବ ।
- ଭାନୁ ଶବ ପାଖରେ ତା ହେଲେ ଗୋଟେ ଲୋକ ଅତର ଧରି
ସବୁବେଳେ ଠିଆ ହେଉଥିବ ?
- ବିନୋଦ ଏମିତି ଯଦି ଅସୁବିଧା ଅଛି, ତାହେଲେ ଆଉ ଗୋଟେ କାମ
କଲେ ହେବ ।
- ଭାନୁ ଆଉ କି କାମ ?
- ବିନୋଦ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ତୁଳା ଗଦି ଉପରେ ଲୁହୁଡୁଡିଆକି ଅତର ସ୍ତ୍ରୋ
କରି ସେଇ ଗଦିଟାକୁ ଶବ ଉପରେ ଥୋଇ ଦେଲେ ଅତର
ବାସ୍ନା ବହୁତ ସମୟ ରହିବ । ଶବରୁ ବାହାରୁ ଥିବା ଦୁର୍ଗନ୍ଧ
ଗଦି ତଳେ ଚାପି ହୋଇ ରହିଯିବ ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

- ଭାନୁ ଶବ ଉପରେ ତୁଳାଗଦି ଆଉ ତା ଉପରେ ଅତର ସ୍ତ୍ରୋ । ଏ କଥା ନିଶ୍ଚୟ ପୋଲିସ କାନକୁ ଯିବ ।
- ବିନୋଦ : ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଉପାୟଟା ମୁଁ ତତେ କହିଲି, ତାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଦାୟିତ୍ୱ ତୋର ।
- ଭାନୁ : ମୁଁ ପଇସା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବି, କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଟିକେ ଏକାମଟା କରିଦିଅ । ଶବ, ଗଦି ଆଉ ଅତର ଏସବୁ ଆମ କଲୋନୀରେ ରହିବ, ଆଉ ତମେ କାମଟା ସାରିଦେଇ ଓଲଟ ଯାଉନକୁ ପକେଇବ । ପୋଲିସ ତମର ଚିହ୍ନ ବର୍ଣ୍ଣ ପାଇବ ନାହିଁ ।
- ଅନୁଜ ନା ବାବା ନା, ସେ ଝମେଲାରେ ଆମକୁ ପୁରାନା । ପୋଲିସର ହାତ ଖୁବ୍ ଲମ୍ବା ।
- ବିନୋଦ ହଉ, ସେ କଥା ଛାଡ । ଆଉ ଗୋଟେ ନିହାତି ନିରାପଦ ଉପାୟ ଅଛି । କାହାରି ଦସ୍ତକତ ଦରକାର ନାହିଁ କି ନିଜେ କେହି ଚିହ୍ନ ପଡିବେ ନାହିଁ । ମୁନିସିପାଲ୍ଟି ଶବଟାକୁ ଏଠୁ ଉଠାଇ ନେବ ।
- ଭାନୁ ଏମିତି ଯଦି ସୁନ୍ଦର ଉପାୟଥୁଲା, ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନକହି, ଏଣୁତେଣୁ ବାଜେ କଥାଗୁଡା କାହିଁକି କହୁଥିଲୁ ?
- ବିନୋଦ ମୁନିସିପାଲ୍ଟିକି ଗୋଟେ ଫୋନ୍ ମାରିଦେ । ତୋ ଘରେ ତ ଫୋନ୍ ଅଛି ।
- ଭାନୁ ନା, ବାବା ନା । ସେ ଝମେଲାରେ ମୋତେ ପୁରାନା । ମର୍ଡର କେଶର ଫାଶଟା ସିଧା ମୋ ବେକକୁ ଚାଲି ଆସିବ ।
- ଅନୁଜ ଠିକ୍ ଅଛି, ତୋ ଫୋନ୍‌ରୁ କଲେ ସିନା ଅତୁଆ । ଗୋଟେ ଟେଲିଫୋନ୍ ବୁଥରୁ ଫୋନ୍ କରିଦେ, ଆଉ କିଛି ଭୟ ନଥିବ ।
- ଭାନୁ ଶବଟା ଘର ପଛପଟରେ ପଡିଛି । ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ, ଝିଅ ସମସ୍ତେ ଡରୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ଘର ଛାଡିକି ଗଲେ ସେମାନେ ଆହୁରି ଡରିବେ । ଗୋଟେ କାମ କର । ତମେ ଦୁହେଁ ଏଇଲେ ଘରକୁ ଫେରିବା ବେଳେ କୋଉ ବୁଥରୁ ଗୋଟେ ଫୋନ୍ ମାରିଦେବ । ନେ ଅନୁ, ଧର ପାଞ୍ଚଟକା । Executive Officer ତୋ ଶୁଣୁର ଘର ଗାଆଁଲୋକ । ତୁ ଫୋନ୍‌ଟା କରିଦେଲେ ସୁବିଧା ହେବ ।
- ଅନୁଜ ବୋକା କାହାଁକା । କିରେ ମତେ ପରା ସିଏ ଚିହ୍ନଟି । ମୁଁ କ'ଣ

- ଜାଣି ଜାଣି ମର୍ତ୍ତର କେଶର ଫାଶ ନିଜ ବେକକୁ ଆଣିବି ?
 ଭାନୁ : ତା ହେଲେ ବିନୋଦ, ନେ ତୁ ଧର । ତୁ କରିଦେବୁ ।
 ବିନୋଦ : ନା, ମୁଁ ଉପାୟ କହିଦେଲି, ତାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଦାୟିତ୍ବ ତୋର ।
 ଅନୁଜ : ଆଜିକାଲି ପୋଲିସବାଲା ସବୁ ଟେଲିଫୋନ୍ ବୁଥର ଫୋନ୍‌କୁ ଟ୍ୟାପ କରି ଶୁଣୁଛନ୍ତି ।
 ବିନୋଦ : ଆହା ଭାନୁ !
 ଭାନୁ : କ'ଣ ?
 ବିନୋଦ : ମୋର ଆଉ ଗୋଟେ ସଜେସନ ଅଛି ।
 ଭାନୁ : କ'ଣ କହିଲୁ ? ସଜେସନ ? ସଜେସନ୍, ସଜେସନ୍, ସଜେସନ୍, ସଜେସନ୍ । ତମେ ଦିଲଟା ମତେ ଖାଲି ସଜେସନ୍ ଉପରେ ସଜେସନ୍ ଶୁଣେଇବାକୁ ଆସିଚନା, କିଛି ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଆସିବ ? ଦୟାକରି ତମେ ଗଲ, ମୋର ଆଉ ସଜେସନ୍ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ କି ଧୈର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ।
 ବିନୋଦ : ଆରେ ତୁ ଏମିତି କାହିଁକି ରାଗିଯାଉଛୁ ?
 ଭାନୁ : ରାଗିବି ନାହିଁ ? ତମେ ମତେ କ'ଣ ବୋଲି ଭାବିଛ ? ପିଲା ନା ପାରଳ ? ଦୟାକରି ମତେ ଟିକେ ଏକ୍ସଟିଆ ରହିବାକୁ ଦିଅ । ତମେ ଗଲ, ଯା ।
 ଅନୁଜ : ତୁ କ'ଣ ଭାବୁଛୁ, ତୋ ପାଇଁ ଆମେ ମର୍ତ୍ତର କେଶର ଫାଶଟାକୁ ନିଜ ଗଳାକୁ ଆଣିବୁ ?
 ଭାନୁ : ନାହିଁ ତମେ କିଛି କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ତମେ ଯା ।
 ବିନୋଦ : ହଉ ଆମେ ଯାଉଛୁ । ଆରେ ଅନୁ ଆ ଯିବା ।
 ଅନୁ : ତାଲ ।
 (ଦୁହେଁ ଚାଲିଗଲେ । ଭାନୁ କବାଟ ବନ୍ଦ କଲେ ।)
 ଭାନୁ : ଖାଲି ସଜେସନ ଉପରେ ସଜେସନ । ପାଟିରେ ବାଟୁଳି ବାଜୁ ନାହିଁ ।
 (ଗୋଟିଏ ଟ୍ରେରେ ଚାରିକପ୍ ତା' ଧରି ଉମା ପ୍ରବେଶ କଲେ ।)
 ଭାନୁ : ତା କାହା ପାଇଁ ଆଣିଲ ?

ଉମା ତମେ ପରା କହିଥିଲ ?
 ଭାନୁ ନା । ମୁଁ କହି ନେଇଁ । ଆଉ କାହାକୁ ଚାହାଦେବା ଦରକାର
 ନାହିଁ । ମୁଁ କହିଲେ ବି ତମେ ଆଉ କାହାକୁ ଚା' ଦେବ ନାହିଁ ।
 ନିହାତି ହୋଇଲେଶ ଦିଲଟା ।
 ଉମା ସେମାନେ କ'ଣ ପଚେଇଲେ ?
 ଭାନୁ ନା, ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ବିଦା କରି ଦେଲି । ଏଠି ରାତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ବସିକି ଗୋଟେ ପାଲା ଲଗେଇଚନ୍ତି ।
 ଉମା ଚା' କ'ଣ ଫେରାଇ ନେବି ?
 ଭାନୁ ନା, ତମେ ବସ ।
 ଉମା ବସିବି ।
 ଭାନୁ ହଁ ବସ ।
 (ଉମା ଓ ଭାନୁ ସାମନା ସାମନି ଦୁଇଟି ସୋଫା ଟେବୁଲରେ
 ବସିଲେ ।)
 ଭାନୁ ତମେ ଧର ଏ ଦୁଇ କପ୍, ଆଉ ମୁଁ ଧରୁଛି ଦି' କପ୍ । ହଁ,
 ପିଅ ।
 ଉମା ଦିଲ କପ୍ ଚା କେମିତି ଏକାବେଳକେ ପିଇବି ?
 ଭାନୁ ପିଇବତ କେମିତି ପିଇବ କ'ଣ ?
 ଉମା ତମେ ଆଉ ପିଉନ । ପିଅ ।
 ଭାନୁ ହେଲ ପିଇଲି । ତମେ ପିଅ ।
 (ଭାନୁ ଦୁଇ କପ୍ ଚା' ଏକାଥରେ ଉଠାଇ ମୁହଁରେ ଜଗାଇ
 ପିଇଲେ । ଉମା ହସି ଉଠିଲେ । ମଞ୍ଚ ଅନ୍ଧକାର ହେଲା ।)



ଚତୁର୍ଥ ଦୃଶ୍ୟ

(ସୋମବାର ସକାଳ । କଲିଂବେଲ୍ ବାଜିଲା । କୁନୁ ଆସି କବାଟ ଖୋଲିଲା । ସୁନୁ ପ୍ରବେଶ କଲା ।)

କୁନୁ ଆରେ ସୁନୁ ! ତୁ କୁଆଡ଼େ ?

ସୁନୁ ଖେଳିବା ନି ?

କୁନୁ ତୁ ଆମ ଘରକୁ ଆସିବୁ ବୋଲି ଜାଣିଲେ ତୋ ବୋଉ ତତେ ଗାଳିଦେବ ।

ସୁନୁ ନାହିଁ ବୋଉ କିଛି କହିବନି । ବୋଉ ପରା କହିଲା ତୁ ଯା କୁନୁ ସାଙ୍ଗେ ଖେଳିବୁ ।

କୁନୁ ହଉ ଆ ଖେଳିବା ।

ସୁନୁ କୁନୁନାନୀ ! ତମ ଘରକୁ ତ କାହିଁ ବେଶି ଗନ୍ଧ ହଉନି ? ଆମ ଘରକୁ ନା ଭାରି ଗନ୍ଧ ହଉଛି ।

କୁନୁ ଆମର ସବୁ କବାଟ ଝରକା ବନ୍ଦ ଅଛି । ତମର ଭଲକି ବନ୍ଦ କରିନା କି ?

ସୁନୁ କେରଜାଣି ।

କୁନୁ ଶବଟା ପତିରଜାଣି ନା କ'ଣ ? ନହେଲେ କାହିଁକି ଗନ୍ଧ ହୁଅନ୍ତା ? ଆସିଲୁ ଦେଖିବା, ଆ ।

(କୁନୁ ଓ ସୁନୁ ଦୁହେଁ ଝରକା ପାଖକୁ ଗଲେ । ଝରକା ଖୋଲି ଶବଟାକୁ ଦେଖିଲେ । ଏତିକି ବେଳେ ଅନ୍ୟଘରୁ ଆସିଛନ୍ତି ଭାନୁବାବୁ ।)

କୁନୁ ବାପା ! ବାପା ! ଦେଖିଛାଣିନା, ଲୋକର ଗୋଟେ ଗୋଡ଼ କିଏ ନେଇଗଲାଣି ।

ସୁନୁ ହଁ, ମଉସା । ସେ ଲୋକର ଗୋଟେ ଗୋଡ଼ ନାହିଁ ।

ଭାନୁ ଇସ, କି ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ! ତତେ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ହେଉନାହିଁ ?

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

କୁନୁ : ହଁ ଗନ୍ଧେଇଲା ।

ସୁନୁ : ମତେ ଭାରି ବାନ୍ତି ମାଡୁଚି । ଅ....

ଭାନୁ : ଯା, ଶୀଘ୍ର ଝରକା ବନ୍ଦ କର ।

କୁନୁ : ତମେ ଆସ ଆଗେ ଦେଖୁବ, ତାପରେ ମୁଁ ବନ୍ଦ କରିବି ।

ଭାନୁ : (ନାକ ଟିପିଧରି) ନାହିଁ ମୁଁ ଦେଖୁବା ଦରକାର ନାହିଁ । ତୁ ଆଗ ଝରକା ବନ୍ଦ କର ।

ଉମା : (ପ୍ରବେଶି) ଉହଁ, କି ଗନ୍ଧ ! (ନାକରେ ଲୁଗା ଚାପି) ମୁଁ କାଲିଠୁ ଝରକା ବନ୍ଦ କରିଥିଲି କିଏ ଖୋଲିଲା ?

ଭାନୁ : ଏଇ କୁନୁ ଖୋଲିଛି । ଦେଲା, ଶୀଘ୍ର ବନ୍ଦ କରିଦିଅ ।
(ଉମା ଝରକା ବନ୍ଦ କଲେ)

ଉମା : କିଲୋ ସୁନୁ ! ତୁ କ'ଣ ଆମ ଘରେ ? ତୋ ବୋଉ ଜାଣିଲେ ପୁଣି ବାଡେଇ ବାଡେଇ ନେଇଯିବ ।

ସୁନୁ : ନାହିଁ ମାଉସୀ ! ବୋଉ କହିଲା - ଆମ ଘରକୁ ଶବ ଗନ୍ଧ ବେଶି ହଉଚି, ତୁ ଯା ମାଉସୀ ଘରେ ଖେଳିବୁ ।

ଉମା : ଏତେ ବେଳକୁ ମାଉସୀ ଘର ।

ଭାନୁ : ଓଃ, ତମେ ଟିକେ ତୁପ୍ କଲ । ଛୋଟ ଛୁଆଟାକୁ ଏସବୁ କହିବାର ମାନେ କ'ଣ ? କୁନୁ ! ଗଲୁମା ଆରଘରୁ ଧୂପକାଠି ଲଗେଇକି ନେଇ ଆସିବୁ ।

କୁନୁ : ଆ ସୁନୁ ଯିବା ।

ସୁନୁ : ଚାଲ ।

(କୁନୁ ଓ ସୁନୁ ଆଉ ବଖରାକୁ ଗଲେ ।)

ଭାନୁ : ମୁଁ କହୁଚି ମୁନିସିପାଲ୍‌ଟିରେ ଖବର ଦେଇଦବା, ସିଏ ଶବଟାକୁ ଉଠାଇ ନେଇଯିବେ । ତମେ ନାହିଁ କଲ । ଶବଟା ପଚିକି ଗନ୍ଧେଇଲାଣି । ଏଥର ସମ୍ଭାଳ ।

ଉମା : ମୁଁ କ'ଣ ଏକୂଟିଆ ନାହିଁ କଲି ? ତମରି ଆଗରେ ଚ ଗୁମାନବାବୁ, ଦିଲ୍ଲୀପବାବୁ ଆଉ ସୁ.ତିବାବୁ ସମସ୍ତେ ଦରଖାସ୍ତରୁ ନାଆଁ କାଟିକି ଚାଲିଗଲେ । ମୋ ଦୋଷ କାହିଁକି ଦଉଚ ?

ଭାନୁ : ଆଜିକି ମୋଟେ ଦିଇଦିନ ହେଉଚି, ଏତେ ଗନ୍ଧ । ମଣିଷ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ପତିଲେ ଏମିତି ବିଚିକିଟିଆ ଗନ୍ଧ ହୁଏ ? ଦୁର୍ଗନ୍ଧରେ ପେଟରୁ
ବାତ ବାହାରି ପଡୁଛି ।

ଉମା ଏ କନୋନୀବାଲା ସମସ୍ତେ ସେମିତି ଚଳିବେ ନା ଘର ଭାଙ୍ଗିକି
କୁଆଡେ ପକେଇବେ ?
(ଏହି ସମୟରେ କୁନୁ ଓ ସୁନୁ ଧୂପକାଠି ନଗେଇକି
ଆଣିଛନ୍ତି ।)

କୁନୁ ନିଅ ବାପା ।

ଉମା ଦେ, ମୋତେ ଦେ ।
(ଉମା, କୁନୁ ଓ ସୁନୁ ଧୂପକାଠି ଲଗାଇ ଘରର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ
ଥୋଇଲେ ।)

ଭାନୁ ମୋଟେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଦିନରେ ଏତେ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ । ଦ୍ଵିତୀୟ ଦିନକୁ
ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ଆହୁରି ବଢ଼ିବ, ଚତୁର୍ଥ ଦିନକୁ ଆହୁରି, ପଞ୍ଚମ ଦିନକୁ
ଆହୁରି, ଷଷ୍ଠ ଦିନକୁ ଆହୁରି ।

ଉମା ଆମେ ବାହାର କବାଟ, ଝରକା ନଖୋଲିଲେ ଗଲା ।

ଭାନୁ ଆଜି କେବଳ ଝରକା ବାଟେ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ଆସୁଛି, କାଲି
ସାଇଲାଭଟ ବାଟେ ଆସିବ, ରୋଷେଇ ଘର ଚିମିନିବାଟେ
ଆସିବ, ବାଲୁକୋନୀ ବାଟେ ଆସିବ ।

ଉମା ଆମେ ସବୁ ବାଟ, ଫାଙ୍କ ବନ୍ଦ କରିଦେବା ।

ଭାନୁ ଫାଙ୍କ ଗୁଡ଼ା କେମିତି ବନ୍ଦ କରିବା ?

ଉମା ଫାଙ୍କରେ କନା ଗେଞ୍ଜିକି ବନ୍ଦ କରି ଦେବା ।

ଭାନୁ ଆଜିକାଲି ଖରାଦିନ । କବାର୍ ଝରକା ଏମିତି ନିବୁଜ କରି
ଦେଲେ ଘର ଭିତରୁ ଖାଲି ଗରମ ବାମ୍ଫ ବାହାରିବ ।

କୁନୁ : ଜୋରରେ ଫ୍ୟାନ୍ ଲଗାଇ ଦେବା ।

ସୁନୁ : ଘରେ ପାଣି ଛିଞ୍ଚି ଦେବା ।

ଭାନୁ : କୁନୁ !

କୁନୁ କ'ଣ ବାପା ?

ଭାନୁ ତୁ ସୁନୁକୁ ନେଇ କି ଯା, ସେ ଘରେ ଖେଳିବ ।

କୁନୁ ଆ ସୁନୁ ।

(କୁନୁ ଓ ସୁନୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ)

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ଭାନୁ ତମେ ଆଉ ଗୋଟେ କାମ କର ?

ଉମା ଆଉ କି କାମ ?

ଭାନୁ : ଘରେ ଭଲ ଭାବରେ ଅତର ସ୍ତ୍ରୋ କରିଦିଅ । ଯା, ରୁମ୍ ସ୍ତ୍ରୋଟା ନେଇଆସ ।

ଉମା ରୁମ୍ ସ୍ତ୍ରୋଟା ପରା ଏଇ ଘରେ ଅଛି ।

(ଟେବୁଲ୍‌ଫୋନ ଆରପଟେ ରୁମ୍ ସ୍ତ୍ରୋ ଥିଲା । ସେଠୁ ପାଇଗଲେ ।)

ଉମା : ନିଅ ।

ଭାନୁ ମତେ କ'ଣ ଦଉତ ? ତମେ ସ୍ତ୍ରୋ କର ।

(ଉମା ବୁଲି ବୁଲି ଘର ସାରା ସ୍ତ୍ରୋ କଲେ । ଏତିକି ବେଳେ ପୁଣି କଲିଂ ବେଲ୍ ବାଜିଲା ।)

ଉମା ନା, ମୋଟେ କବାଟ ଖୋଲନା, ବାହାରୁ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିବ ।

(ପୁଣି କଲିଂବେଲ୍ ବାଜିଲା)

ଭାନୁ ମୁଁ ଦେଖୁଚି କିଏ ଡାକୁଚି ?

ଉମା ଏ କଲୋନୀବାଲା ହୋଇଥିଲେ ତାକୁ ସେଇ ଦୁଆର ମୁହଁରୁ ବିଦା କରିଦେବ । ନହେଲେ ଆଜି ଦିନଟା ବି ନଷ୍ଟ ହେଇଯିବ । (ଭାନୁବାବୁ କବାଟ ଖୋଲିବା ମାତ୍ରେ ନାକରେ ରୁମାଲ ଦେଇ ଠେଲିଠେଲି ପଶି ଆସିଲେ ସୁତିବାବୁ, କାବେରୀ, ଗୁମାନବାବୁ ଓ ଦିଲ୍ଲୀପ ବାବୁ ।)

ଉମା ଆପଣମାନେ ପୁଣି କୁଆଡେ ଆସିଲେ ? ଆଜି ବି କ'ଣ ଆମକୁ ବସେଇ, ଶୁଆଇ ଦେବେ ନାହିଁ ?

ଭାନୁ ଗନ୍ଧ ହେଉଚି ତ ? ଠିକ୍ ଅଛି ? ଦିନକୁ ଦିନ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ପ୍ରବଳରୁ ପ୍ରବଳତର ପ୍ରବଳତମ ହେବ । ଯାଆନ୍ତୁ । କବାଟ ଝରକା ବନ୍ଦକରି, ଝୁଣାଧୂପ ଦେଇ ଘର ଭିତରେ ଆମ୍ବରୋପନ କରିବା ହିଁ ଏକମାତ୍ର ନିରାପଦ ପଦ୍ଧତି । ଯାଆନ୍ତୁ ।

ଦିଲ୍ଲୀପ ଦୁର୍ଗନ୍ଧକୁ ଆମେ ସହିଯିବୁ । ଘର କବାଟ, ଝରକା ବନ୍ଦ କରିବୁ, ଧୂପ ଝୁଣା ଦେବୁ । ଯା ଫଳରେ ହୁଏତ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ଆମ ଘର ଭିତରକୁ ପଶିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ଗନ୍ଧଟା ନିଶ୍ଚୟ ପୋଲିସ୍

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ନାକରେ ବାଜିବ ।

ରୁମାନ ଆମ ପରିତ ପୋଲିସ୍ ତା ନାକରେ ରୁମାଲ ଗେଜି ସହିଯିବ ନାହିଁ ?

ଭାନୁ ଆଉ କ'ଣ କରିବ ?

ସୁ.ତି ସିଏ ନିଶ୍ଚୟ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ଆସୁଥିବା ଦିଗକୁ ଜନେଷ୍ଟବଳ ପଠାଇବ ।

ଉମା ପୋଲିସ୍ କ'ଣ କରିବ ନ କରିବ ସେ କଥା ଆମକୁ କହି କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ ।

ରୁମାନ ପୋଲିସ୍ ନିଶ୍ଚୟ ଦୁର୍ଗନ୍ଧକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଆମ କଲୋନୀକୁ ଆସିବ ଆଉ ଶବଟାକୁ ଠାବ କରିବ ।

ସୁ.ତି ଶବଟାକୁ ଠାବ କଲେ ପୋଲିସ୍ ଏ କଲୋନୀର ସମସ୍ତଙ୍କ ଘରର କବାଟ ଠକ୍ ଠକ୍ କରିବ ।

ଉମା ପୋଲିସ୍ ସମସ୍ତଙ୍କ କବାଟ ଠକ୍ ଠକ୍ କରୁ, ଧଉଧଉ କରୁ କି କବାଟ ଭାଙ୍ଗୁ, ସେ କଥା ଏଠି ଆସି ଫେରାଦ ହେବାର କିଛି ଅର୍ଥ ନାହିଁ ।

ଭାନୁ ଆପଣମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିରତ ଭାବେ ତାର ସାମନା କରିବେ । ମୋତେ ସେ କଥା କହି କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ ।

ଦିଲ୍ଲୀପ ନାହିଁ, ମୁଁ କ'ଣ କହୁଥିଲି କି ଭାନୁବାବୁ !

ଭାନୁ କ'ଣ କହୁଥିଲେ ?

ଦିଲ୍ଲୀପ ପୋଲିସ୍ ନିଶ୍ଚୟ ଗନ୍ଧବାରିକି ଏ କଲୋନୀର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବ ଆଉ ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ଏ ମର୍ତ୍ତର କେଶ୍ ବିଷୟରେ ପଚାରିବ । ସମସ୍ତେ ନିଶ୍ଚୟ ଅଲଗା, ଅଲଗା କଥା କହିବେ ।

ରୁମାନ ପୋଲିସ୍‌ର ସନ୍ଦେହ ସେଇଠୁ ବଢ଼ିବ ।

ସୁ.ତି ପୋଲିସ୍ ସନ୍ଦେହ କଥାତ ସମସ୍ତେ ଜାଣିଛି, ମହାଭୟକର ।

କାବେରୀ : ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗୋଟି ଗୋଟିକି ହାତକଡ଼ି ଲଗାଇ ଥାନାକୁ ଟାଣିବ ।

ଉମା ତମର ସବୁ କେଉଟା ମୁହଁ ? କାଲି ଭାରି ଆଖିରେ ଆସି ଦରଖାସ୍ତ ଚିରି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି ଚାଲିଗଲା । ଆମେ କୁଆଡ଼େ ବିପଦଜନକ ଲୋକ, ମତଲବୀ ଲୋକ, ପର ମୁଣ୍ଡରେ ନଡ଼ିଆ ଫଟେଇ ପାଟି ସୁଆଦ କରିବା ଲୋକ ?

କାବେରୀ : ନାହିଁ ଭଉଣୀ ! ମୁଁ କ'ଣ ଏତେ କଥା ଜାଣିଥିଲି ? ସବୁ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ମୁକରେ ସେଇତର । କାଲି ମୁଁ ଯାହା କରିଥିଲି ପୋଲସ୍
ତରରେ, ଆଜିବି ଆସିବି ସେଇ ପୋଲସ୍ ତରରେ । କାଲି
କଥାକୁ ଏମିତି ଗଣିକରି ଧରି ବସିଲେ ଆଉ ଚଳିବ ? ସମସ୍ତେ
ବସିକି କ'ଣ ଗୋଟେ ନ କଲେ ସମସ୍ତେ ଟଣା ହୋଇ ଥାନାକୁ
ଯିବା ।

ଦିଲ୍ଲୀପ ମୋର ସେ ଥାନାକୁ ଭାରି ତର ।

ଉମା ନା ବାବା, ନା । ଆମେ ଗଙ୍ଗାଗଳୁ ଯେତିକି ଫଳ ପାଇଲୁ
ସେତିକି, ଆଉ ନୁହେଁ । ଯାହା କରିବାର ଅଛି, ଆମକୁ ଛାଡି
ତମେ ସବୁ ମିଶିକି କର ।

ଭାନୁ ଆପଣମାନେ ଆଉ କାଉଁଟି ଠିଆ ହେଲେ, ଯାଆନ୍ତୁ । ମତେ
କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ, ମୁଁ ଆଉ ସେ ଝମେଲାରେ ପଶି ପାରିବି ନାହିଁ ।

ଦିଲ୍ଲୀପ ଭାନୁବାବୁ ! କିଛି ଗୋଟେ ନକଲେ ଝମେଲା କମିବ ନେଇଁ
ବଢ଼ିବ । ମତେ ଭାରି ତର ମାତୁଟି । ଗୁମାନବାବୁ ! ଆରେ
ଠିଆ ହେଲେ କ'ଣ ? ଭାନୁବାବୁକୁ ଟିକେ ବୁଝାନ୍ତୁ ।

ଗୁମାନ ଭାନୁବାବୁ ! ଏତେ ଲୋକ ଆମେ ଆସିଛୁ, ଆମ କଥା ରଖିବେ
ନାହିଁ ?

ସୁ.ତି ଯାହାତ ହେବାର ହେଲାଣି, ପଛକଥା ଆଉ ନ ଧରି କିଛି
ଗୋଟେ କରନ୍ତୁ ।

କାବେରୀ : ହଁ ଜେନାବାବୁ । ଆମ ଭୁଲ୍ ଆମେ ବୁଝିପାରିବୁ । ସେଥିପାଇଁ
ଲଜିତ । କିଛି ଗୋଟେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ।

ଭାନୁ ନା, ମୁଁ ଆଉ କାହାରି କଥା ଶୁଣି ମୋ ମୁଣ୍ଡକୁ ଅଧିକ ଖରାପ
କରିବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ । ଏ ବିପଦରୁ ଖସିବାର ବାଟ ନିଜେ
ନିଜେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ । ଦୟାକରି ଆପଣମାନେ ଗଲେ, ଯାଆନ୍ତୁ ।

ଉମା ଆପଣମାନେ ଚାଲିଲେ, ଚାଲନ୍ତୁ ।

ଗୁମାନ ଆମେ ଏଥର ସମସ୍ତେ ଆପଣଙ୍କ କଥା ମାନିବୁ । ଆମ
ଅନୁରୋଧ ଟିକେ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।

ଭାନୁ କହିଲିତ ଆଉ ମୁଁ ସେ ଝମେଲାରେ ପଶିବି ନାହିଁ । ମୁଁ
ଆପଣମାନଙ୍କୁ ହାତ ଯୋଡୁଛି, ଆପଣମାନେ ଏଠୁ ଯାଆନ୍ତୁ,
ମତେ ଟିକେ ଶାନ୍ତିରେ ରହିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ । ଯାଆନ୍ତୁ ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ଗୁମାନ,
ଦିଲ୍ଲୀପ ଓ

କାବେରୀ : ଆମେ ସବୁ ଏତେଲୋକ ଆସି କହୁଛୁ । ଆପଣ ଏମିତି କ'ଣ
ହେଉଛନ୍ତି କି ? କିଛି ଗୋଟେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନହେଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଆମେ ଏଠୁ ଯିବୁ ନେଇଁ । କ'ଣ କରିବେ କରନ୍ତୁ ।

(ସମସ୍ତେ ମିଶି କୋକାହଳ କଲେ)

ଭାନୁ ଯିବ ନେଇଁତ ? ଠିକ୍ ଅଛି ମୁଁ ପୋଲିସ୍‌କୁ ଫୋନ୍ କରୁଛି ।
(ଫୋନ୍ ପାଖକୁ ଆସି ଫୋନ୍ ଡାଏଲ କରିବା ଦେଖୁ ସମସ୍ତେ
ଭୟରେ ଧାଇଁକି ପଳାଇ ଗଲେ । ଭାନୁବାବୁ ଫୋନ୍ ଧରିବା
ଅବସ୍ଥାରେ ମଞ୍ଚ ଅନ୍ଧକାର ହୋଇଛି ।)



ଶେଷ ଦୃଶ୍ୟ

- (ଉମା ଓ ଭାନୁବାରୁ ଗାଆଁକୁ ଯିବା ପାଇଁ ବ୍ରିଫ୍‌କେଶ୍ ଓ ବ୍ୟାଗ ସଜାଡୁଥିଲେ । ସମୟ ତୃତୀୟ ଦିନ ସକାଳ ।)
- ଭାନୁ (ଗୋଟିଏ ବ୍ରିଫ୍‌କେଶ୍‌ରେ ତାଙ୍କ ପୋଷାକ ପତ୍ର ସଜାଡୁ ସଜାଡୁ) ଉମା ! ଉମା !
- ଉମା (ଆଉ ଘରୁ) ଯାଉଛି, ଯାଉଛି ।
- ଭାନୁ ମୋ ଟାଉଏଲ୍‌ଟା ଆଣତ ।
- ଉମା (ଆଉ ଗୋଟେ ବ୍ରିଫ୍‌କେଶ୍ ଧରି ଆସିଛି) ଏଇଟା ତମ ଟାଉଏଲ୍ ନିଅ । ଆଜ୍ଞା ତମ ବ୍ରସ୍, ଜିଭଛେଲା ନେଇଛ ତ ?
- ଭାନୁ ହଁ, ସବୁ ନେଇଛି । ତମେ ଯାହା ନେବା କଥା ଶୀଘ୍ର ସଜାଡ ।
- ଉମା (ସଜାଡୁ ସଜାଡୁ) ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଏଇ କଲୋନୀରେ ରହୁଛନ୍ତି, ଆମେ କାହିଁକି ଗାଆଁକୁ ଯିବା ?
- ଭାନୁ କିଏ କ'ଣ କଲା ନ କଲା ଆମର ସେଥିରେ କିଛି ଯାଏ ଆସେ ନାହିଁ ।
- କୁନୁ (ପ୍ରବେଶି) ଗାଆଁରେ ଆମେ କେତେଦିନ ରହିବା ବୋଉ ?
- ଉମା ସେ କଥା ମୁଁ କେମିତି କହିବି ? ବାପାଙ୍କୁ ପଚାର ।
- କୁନୁ ବାପା !
- ଭାନୁ କ'ଣ ?
- କୁନୁ ଆମେ କେତେଦିନ ଗାଁରେ ରହିବା ?
- ଭାନୁ ଯେତେଦିନ ଏଠି ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ହେଉଥିବ, ସେତେଦିନ ।
- କୁନୁ ଏଇ ପାଞ୍ଚ, ଛଅ ଦିନ ଭିତରେ ଆମେ ଫେରି ଆସିବାନା ?
- ଭାନୁ କାଉଁଜି ? ଚାରି, ପାଞ୍ଚ ଦିନ ଭିତରେ ତୋର କ'ଣ କିଛି ପରୀକ୍ଷା ଥିଲା ?
- କୁନୁ ନାହିଁ ଯେ....

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

- ଉମା ଆଉ କ'ଣ ଥିଲା କହୁନାହିଁ ?
 କୁନୁ ଏଇ ସୁନ୍ଦର Birthday ଥିଲା । ତା Birthdayକୁ ନ
 ରହିଲେ.....
- ଭାନୁ ସେ Birthday ପାରଥ ତେ କଥା ଛାଡ଼ । ତୋର ଯାହା
 ନେବା କଥା ବନ୍ଧା ବନ୍ଧିକର ।
- ଉମା ତୋ ବହିପତ୍ର ଧରିଥା ।
 ଭାନୁ ଠିଆ ହେଲୁ କ'ଣ ? ଯା, ତୁ ଯାହା ନେବା କଥା ସଜାଡ଼ି
 ଆଣ । ବେଶି କିଛି ଆଣିବୁ ନାହିଁ । ଦୁଇ, ତିନି ହଜ ଛାମା,
 ପ୍ୟାଞ୍ଜ ଆଉ କିଛି ବହିଖାତା । ଯା, ଶୀଘ୍ର ଯା ।
 (କୁନୁର ଆଉ ବଖରାକୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ)
- ଉମା ମୁଁ କ'ଣ କହୁଥିଲି କି ?
 ଭାନୁ ଯାହା କହିବା କଥା ଶୀଘ୍ର କୁହ ।
 ଉମା ଘର ଛାଡ଼ି ପକେଇବାଟା ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ ।
 ଭାନୁ ଡରୁଆମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୁଇଟି ବାଟ ନିରାପଦ । ପ୍ରଥମବାଟ
 ହେଲା- କବାଟ, ଝରକା ବନ୍ଦ କରି ଘର ଭିତରେ ଲୁଚିବା ।
 ଆମେ ସେ ଅନୁସାରେ ଦୁଇଦିନ ଘର ଭିତରେ ଲୁଚିଲେ ।
 ଗନ୍ଧରେ ଆଉ ରହି ହେଉନାହିଁ । ଆମେ ଏଥର ଦ୍ଵିତୀୟବାଟ
 ଧରିବା । ଏ ସ୍ଥାନଛାଡ଼ି କିଛି ଦିନ ପାଇଁ ଗାଆଁକୁ ପକେଇବା ।
- ଉମା ଆମ ଘର ପଛପଟେ ମଲା ମଣିଷଟେ ପଡ଼ିଛି ଆମେ ଯଦି
 ଘରେ ତାଲା ପକାଇ ଗାଆଁକୁ ଚାଲିଯିବା ତାହେଲେ ପୋଲିସ୍
 ଆମକୁ ସନ୍ଦେହ କରିବ । ଆମେ ଗାଆଁକୁ ଗଲେବି ପୋଲିସ୍
 ଗୋଡ଼େଇ ଗୋଡ଼େଇ ଆମକୁ ଗାଆଁରୁ ଧରିବ ।
 (ଏହି ସମୟରେ କଲିଂବେଲ୍ ବାଜିଲା)
- ଉମା ହେଇ ପୋଲିସ୍ ଆସିଲା ।
 ଭାନୁ ପୋଲିସ୍ କାହିଁକି ଆସିବ ?
 ଉମା ଏ କଲୋନୀ ଲୋକ ଭାରି ମାରାତ୍ମକ । ସେମାନଙ୍କୁ ଆମେ
 କାଲି ଏଠୁ ଅପମାନ ଦେଇ ତଡ଼ି ଦେଲେ । ସେଇମାନେ ନିଜ
 ମୁଣ୍ଡରୁ ଦୋଷ ଖସାଇବା ପାଇଁ ହୁଏତ ଆମ ନାଆଁ
 ପୋଲିସ୍‌ରେ କହିଦେଇଛନ୍ତି । ନହେଲେ ଏତେ ସକାଳୁ ଆଉ

କିଏ ଆସିଲା ?

ଭାନୁ : ତାହେଲେତ ଖୁବ୍ ବିପଦ । କ'ଣ ଏଇନେ କରିବା ?

ଉମା : ତମେ ସେ ଘରେ ଲୁଚି ଯା ।

ଭାନୁ : ଯଦି ପୋଲିସ ଆସି ଏ ସବୁ ବନ୍ଧାବନ୍ଧି ହୋଇଥିବାର ଦେଖୁବ,
ତାହେଲେ ତାର ସନ୍ଦେହ ଦୃଢ଼ ହେଇଯିବ । ଆଉ ଏସବୁ ସେ
ଘରକୁ ଉଠାଇ ନେବା ।

(ସେମାନେ ଜିନିଷପତ୍ର ଆଉ ଘରକୁ ନେବାବେଳେ ଆଗରୁ
ଆସିଛି କୁନୁ । ସିଏ କାନ୍ଧରେ ପକାଇଛି ଗୋଟେ ବ୍ୟାଗ ।)

କୁନୁ କ'ଣ ବାପା । ଗାଆଁକୁ ଯିବା ବନ୍ଦ ହେଇଗଲାକି ? ଭାରି
ବଢ଼ିଆ ହେଲା ।

ଭାନୁ ବୁଝକର ।

କୁନୁ : କାହିଁକି ? କ'ଣ ହେଲା ?

ଉମା ପୋଲିସ୍, ପୋଲିସ୍ । ତୁ ସେ ଘରକୁ ଯା ।

(ଉମା କୁନୁକୁ ଠେଲି ଠେଲି ନେଲେ । ପୁଣିଥରେ କଲିଂବେଲ୍
ବାଜିଲା । ଭାନୁବାରୁ ବ୍ରିଫ୍‌କେଷ୍ ଦୁଇଟା ଆଉ ଘରେ ଥୋଇ
ସାରି କବାଟ ଖୋଲିବାକୁ ଗଲେ । କିନ୍ତୁ ଉମା ତାକୁ ଠେଲି
ଠେଲି ଆଣିଲେ ।)

ଉମା ତମେ ସେ ଘରକୁ ଯା । ମୁଁ କବାଟ ଖୋଲୁଚି ।

ଭାନୁ ଦେଖ ଉମା ! କଥାବାର୍ତ୍ତା ଆଦୌ ଏପଟ ସେପଟ କରିବ
ନାହିଁ । ଯାହା କହିବ ଗୋଟିଏ କଥା ।

(ଉମା କବାଟ ଖୋଲିବାକୁ ଗଲେ ଓ ଭାନୁ ଆଉ ଘରକୁ
ଗଲେ । କିନ୍ତୁ ଭାନୁ ପୁଣି ଫେରି ଆସିଲେ ।)

ଭାନୁ : ଉମା !

ଉମା : କ'ଣ ?

ଭାନୁ ଶୁଣ ।

(ଉମା ଫେରିଆସିଲେ । ତାକୁ ଭାନୁ ଫୁସ୍ ଫୁସ୍ କଣ୍ଠରେ
କହିଲେ ।)

କହିବ ସେ ଲୋକକୁ ଚିହ୍ନି ନାହିଁ, କେମିତି ମଲା ଜାଣି ନାହିଁ,
କିଏ ମାରିଲା କହି ପାରିବି ନାହିଁ ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ଉମା ହଉ । (ପୁଣି କବାଟ ଖୋଲିବାକୁ ଗଲେ)
- ଭାନୁ (ପୁଣି ପଛରୁ ଡାକିଲେ) ଉମା ! ଶୁଣ । ଫୋନିସ ଯେତେ ଯାତ୍ରା, ସ୍ୟାତ୍ରୁ ବୁଲେଇ, ବଙ୍କେଇ ପଚାରିଲେ ବି ଆଦୌ ଡରିବ ନାହିଁ । ଡରିଲେ ସବୁ ଭୁଲ ଭାଲ ହୋଇଯିବ ।
- ଉମା ଠକି ଅଛି । ତମେ ସେ ଘରକୁ ଯା ।
(ଭାନୁ ସେ ଘରକୁ ଗଲେ । ଉମା ଯାଇ କବାଟ ଖୋଲିଲେ । ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲା ଉମାଙ୍କ ସାନ ଭାଇ ମୁନା ।)
- ମୁନା ଅପା ନମସ୍କାର !
- ଉମା କିରେ ମୁନା ! ଏତେ ସକାଳୁ କୁଆଡ଼େ ?
- ମୁନା ତୁ ଏମିତି ଡରିଲା, ଡରିଲା କାଉଁକି ଦିଶୁଛି ?
- ଉମା କାଉଁ, ନାଉଁ ? ନା, ମୁଁ କାଉଁକି ଡରିବି ?
- ମୁନା ଭାଇ କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ?
- ଉମା ଆରେ ଶୁଣୁଚ ! ଏଇ ଆମ ମୁନା ଆସିଛି ।
(ଭାନୁ ଆଉ ଘରୁ ଆସିଲେ । ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ କୁନୁ ଆସିଲା)
- ଭାନୁ ଆରେ ମୁନା ତୁ ? ଆମେ ଭାବିଲୁ....
- ମୁନା ନମସ୍କାର ଭାଇ !
- ଭାନୁ ନମସ୍କାର ।
- କୁନୁ ମାମୁ ନମସ୍କାର । ମାମୁ ତମେତ ଆସିଲ, ଫୋନିସ୍ କୁଆଡ଼େ ଗଲା ?
- ଉମା ତୁ ସେ ଛୁଆଟା କଥାରୁ କ'ଣ ପାଇବୁ ?
- କୁନୁ ବାପା ପରା କହୁଥିଲେ ଫୋନିସ ଆସିବ । ମୁଁ କ'ଣ ମିଛ କହୁଛି ?
- ଭାନୁ ମୁଁ ତାକୁ ମିଛରେ ଡରାଇ ଦେଇଥିଲି । ତା କଥା କାଉଁକି ଶୁଣୁଛି ? ଆଛା ମୁନା ! ତୁ ଏତେ ସକାଳୁ କେମିତି ଚାଲି ଆସିଲୁ ? କ'ଣ କାହା ଦେହପା କିଛି.....
- ମୁନା : ନା ।
- ଉମା ଆଉ ତା ହେଲେ ?
- ମୁନା : ତୁ ତ ଜାଣିଛୁ ବାପା ଅପସ୍କାର ବାତ ପାଇଁ ସବୁଦିନ ଗୋଟେ ବଟିକା ଖାଆନ୍ତି ।

- ଭମା ହଁ, କ'ଣ ହେଲା ?
- କୁନୁ ଅପସ୍ମାର ବାତ କ'ଣ ମାମୁ ?
- ମୁନା କିଛି ନ ଥିବ, ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ଦେହ ଥରିବ, ସିଏ ପଡ଼ିକି
ଛାତିପିଟି ହେବେ । ତାଙ୍କ ଚେତା ବୁଡ଼ିଯିବ ।
- ଭାନୁ ତାଙ୍କ ଔଷଧ କ'ଣ ସରିଯାଇଛି ? ଠିକ୍ ଅଛି, ଆଉ ଟିକେ
ଘରେ ଔଷଧ ଦୋକାନ ଖୋଲିଯିବ ।
- ମୁନା : ନାହିଁ ତାଙ୍କ ଔଷଧ ସରି ନେଇଁ ଅଛି ।
- ଭମା ଆଉ ତାହେଲେ କ'ଣ ହେଲା ?
- ମୁନା : ମୁଁ କାଲି ରାତିରେ ଦେଖିଲି ଟିଭି ଉପରେ ବାପାଙ୍କର ସେଇ
ଔଷଧ ଡବାଟା ଥିବା ହେଉଛି । (ପକେଟରୁ ସେଇ ଔଷଧ
ଡବାଟା ବାହାର କଲା ।) ଆଜି ଭୋରୁ ଏଇ ଔଷଧ ଡବାଟାକୁ
ଧରିକି ଦଉଡ଼ିଛି ।
- ଭମା ବାପା କୁଆଡ଼େ ଯାଇଛନ୍ତି କି ?
- ମୁନା ବାପା ତୋ ଘରକୁ ଆସିଛନ୍ତି ପରା ।
- ଭମା ନା, ଏଠିକିତ ଆସି ନାହାଁନ୍ତି ।
- ମୁନା ଆସି ନାହାଁନ୍ତି ? ଗଲା ରବିବାର ଭୋର ଛଅଟା ବସ୍ରେ ମୁଁ
ତାଙ୍କୁ ବସେଇ ଦେଲି । ଅତିବେଶିରେ ସକାଳ ସାତଟା କି
ସାଢ଼େ ସାତଟା ଭିତରେ ତୁମ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବା କଥା ।
- ଭାନୁ ଏଇ ରବିବାର ସକାଳେ ?
- ମୁନା ହଁ ।
- ଭାନୁ ଆଛା ଭମା ! ସିଏ..... (ଝରକା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ)
- ଭମା ତମେ କାହା କଥା କହୁଛ ? ବାପାଙ୍କ ପରି ତମେ ଆଉ କାହାକୁ
ହାଟ ବଜାରରେ ଦେଖିଲ କି ?
- ଭାନୁ ନାହିଁ ଯେ..... ଆଛା ମୁନା !
- ମୁନା କ'ଣ ଭାଇ ?
- ଭାନୁ ବାପା ଘରୁ ଆସିବା ବେଳେ କ'ଣ ପିନ୍ଧିଥିଲେ ? ଧୋତି
ପଞ୍ଜାବୀ ନା ଧୋତି ହାୟ ସାର୍ ?
- ମୁନା ଧୋତି ହାୟ ସାର୍ ।
- ଭାନୁ : ଆଛା ସାର୍‌ର ରଙ୍ଗ କ'ଣ ଥିଲା ?

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

- ମୁନା ଧଳା ।
 (ଭାନୁ ଏଥର ଝରକା ଫିଟାଇ ବାହାରକୁ ଚାହିଁଲେ । ଦୁର୍ଗନ୍ଧ
 ଘରେ ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲା, ସମସ୍ତେ ନାକରେ ଲୁଗା
 ଦେଲେ ।)
- ମୁନା କ'ଣ ଗୋଟେ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ହେଉଛି ?
 ଭାନୁ ଗୋଡ଼ରେ କ'ଣ ପିନ୍ଧିଥିଲେ ଯୋତା ନା ଚପଲ ?
 ମୁନା ହାୟ ସୁଜ ।
 ଭାନୁ ହାୟ ସୁଜର ରଙ୍ଗ କ'ଣ ଥିଲା ?
 ମୁନା କକା । ଝରକା ବନ୍ଦକର ଭାଇ, ଭାରି ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ଆସୁଛି ।
 (ଭାନୁ ପୁଣି ଝରକା ପାଖକୁ ଗଲେ ଓ ଫେରିଲେ)
- ଉମା କ'ଣ ଦେଖିଲ ?
 (ଭାନୁ କିଛି ନ କହି କବାଟ ଫିଟାଇ ବ୍ୟସ୍ତ, ବିବ୍ରତ ହୋଇ
 ବାହାରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଗଲେ ଉମା ଓ
 କୁନୁ ।)
- ମୁନା କ'ଣ ହେଲା ? ଭାଇ କ'ଣ ହେଲା ? କ'ଣ ଦେଖିଲ ?
 (ମୁନା ଝରକା ପାଖକୁ ଗଲା ଓ ଝରକା ବାଟେ ବାହାରକୁ
 ଚାହିଁଲା । ବ୍ୟସ୍ତ ବିବ୍ରତ ହୋଇ ବାହାରକୁ ଗଲା । ବାହାରୁ
 ଶୁଭିଳା ଉମାର କାନ୍ଦଣା ସ୍ଵର । କିଛି ସମୟ ପରେ କାନ୍ଦୁଥିବା
 ଉମାକୁ ଧରି ଧରି ଆଣିଲେ ମୁନା ଓ କୁନୁ । ତାଙ୍କ ପଛେ
 ପଛେ ଆସୁଛନ୍ତି ଭାନୁ । ସମସ୍ତେ ଦୁଃଖରେ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।)
- ଭାନୁ (ଉମା ପ୍ରତି) କାନ୍ଦୁଛ କାହିଁକି ? ଆଉ କାନ୍ଦିବାରେ ନାଭ
 କ'ଣ ? ସେଦିନ ମତେ ସେତିକି ଛାଡ଼ିଲ ନାହିଁ । ଠିକ୍
 ସମୟରେ ସେତି ଆମେ ପହଞ୍ଚି ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ ଟୋପେ ପାଣି
 ଦେଇଥିଲେ କି ତାଙ୍କୁ ଡାକ୍ତର ଦେଖାଇଥିଲେ, ତୁମ ବାପା
 ହୁଏତ ବଞ୍ଚିଯାଇଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ତମେ ସେତକ କରାଇ ଦେଇ
 ନାହିଁ । ତର ତୁମକୁ ଖାଇଗଲା । ହେଲେ ଏବେ ସେଇ ତର
 ତୁମଠୁ ତୁମ ବାପାଙ୍କୁ ଛଡ଼ାଇ ନେଲା ।
 (ଏହି ସମୟରେ ଗୁମାନବାରୁ, ଦିଲ୍ଲୀପବାରୁ, ସ୍ମୃତିବାରୁ ଓ
 କାବେରୀ ଆସିଛନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ମୁହଁ ତଳକୁ କରି ଠିଆ

ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଭାନୁ

(ପତୋଶୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି) ଆଉ ଆପଣମାନେ କାହିଁକି ଆସିଲେ ? ଯାଆନ୍ତୁ । ସେ ଆପଣଙ୍କର କେହି ନୁହଁନ୍ତି । ସିଏ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବାପା ଆଉ ମୋର ଶ୍ୱଶୁର । ଆପଣମାନଙ୍କର ଡରିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ପୋଲିସ ଆସିଲେ ମୋ ଘରକୁ ଆସିବ । ପଚାରିଲେ ମତେ ପଚାରିବ । କେଶ୍‌ବାସ୍ ହେଲେ ମୋ ନାଆଁରେ ହେବ । ଯାଆନ୍ତୁ, ଆମ କଥା ଆମେ ବୁଝିବୁ । ହେଲେ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଗୋଟେ କଥା ଶୁଣିଯାଆନ୍ତୁ । ଆଜି ମୋର ଏମିତି ଦୁର୍ଘଟଣା ହେଉଛି, କାଲି ଆପଣମାନଙ୍କର ଯେ ଏମିତି କିଛି ନ ହେବ, ତା କିଏ କହିପାରିବ ? ଏତେ ଡରିଲେ ଆମେ ଏ ସମାଜରେ ଚଳିବା କେମିତି ? ସବୁବେଳେ ସବୁକଥାକୁ ଅତ୍ୟଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଡରିଲେ କେତେବେଳେ ଯେ କି ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହେବ, ତା ଆପଣ କହିପାରିବେ ?

ଆପଣ ରାସ୍ତାରେ ଗଲାବେଳେ କୌଣସି ଦୁର୍ଘଟଣା ଦେଖୁ ପୋଲିସ ଡରରେ ମୁହଁ ଆଡେଇ ଚାଲିଯାନ୍ତି, ସେଇ ଦୁର୍ଘଟଣା ଗୁପ୍ତ ଲୋକଟି ଯେ ଆପଣଙ୍କର କେହି ଆତ୍ମୀୟ ନହୋଇଥିବେ ସେ କଥା ଆପଣ କହିପାରିବେ ? ଦିଅନ୍ତୁ, ମୋ କଥାର ଜବାବ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ମୁଁ ଜାଣେ ଆପଣମାନେ କିଛି ଜବାବ ଦେବେ ନାହିଁ । କାହିଁକି ନା ଆପଣମାନେ ସମସ୍ତେ ଡରୁଥା । ଆପଣମାନଙ୍କର ଦେହ, ମୁଣ୍ଡ, ବୁଦ୍ଧି, ଅକଳ ସବୁକୁ ଡର ହିଁ କାବୁ କରି ନେଇଛି ।

(ଭାନୁବାରୁ ପୋଲିସକୁ ଖବର ଦେବାପାଇଁ ଫୋନ୍ ଧରିବା ମୁଦ୍ରାରେ ଫ୍ରିଜ ହୋଇଗଲେ । ଗୁମାନବାରୁ, ଦିଲ୍ଲୀପବାରୁ, ସୁତିବାରୁ ଓ କାବେରୀ ଫେରିଯିବା ମୁଦ୍ରାରେ ଫ୍ରିଜ ହୋଇଗଲେ । ମଞ୍ଚ ଅନ୍ଧକାର ହେଲା ।)



ଅନ୍ୟ ଅରଣ୍ୟ

ନାଟକ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା

ସେଟ ସଂଖ୍ୟା	ଏକ
ନାରୀ ଚରିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା	ଏକ
ଅଭିନୟ ସମୟ	: ଏକ ଘଣ୍ଟା

ଚରିତ୍ର ସୂଚୀ

ରାଜେନ୍ଦ୍ର	ଶିଳ୍ପପତି । ବୟସ ୫୫ ବର୍ଷ ।
ସୁଶାନ୍ତ	ଡାକ୍ତର । ରାଜେନ୍ଦ୍ରର ବଡ଼ପୁଅ । ବୟସ ୩୦ ବର୍ଷ ।
ପ୍ରଶାନ୍ତ	ରାଜେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ସାନ ପୁଅ । ବୟସ ୨୮ ବର୍ଷ ।
ମକରା	ରାଜେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଚାକର । ବୟସ ୩୫ ବର୍ଷ ।
ପୃଥ୍ବୀରାଜ	ଶିଳ୍ପପତି । ରାଜେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବନ୍ଧୁ । ବୟସ ୫୦ ବର୍ଷ ।
ଅନୁପମା	: ରାଜେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ । ବୟସ ୫୦ ବର୍ଷ ଭିତରେ ।

ଏହି ନାଟକଟି ପ୍ରଥମେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦୂରଦର୍ଶନ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ତା ୮.୮.୯୯ରିଖ ସଂଧ୍ୟାରେ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା । ନାଟକଟିର ଲୋକ ପ୍ରିୟତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ବହୁବାର ପ୍ରସାରିତ ହେଉଛି । ଏହି ନାଟକର ବିଭିନ୍ନ ଭୂମିକାରେ-

- ☐ କିଶୋର ଖଣ୍ଡୁଆଳ
- ☐ ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର
- ☐ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଲତା ଦେବୀ
- ☐
- ☐

ପ୍ରଥମ ଦୃଶ୍ୟ

(ଶିଳ୍ପପତି ରାଜେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଶୋଇବା ଘର । ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଗୋଟିଏ ହୁଇଲ୍ ଟେୟାରରେ ବସିଛନ୍ତି । ପାଖରେ ଖଟ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଟେବୁଲ୍ । ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ କିଛି ଔଷଧ ଶିଶି, ପାଣି, ଗ୍ଲାସ ରଖାଯାଇଛି । ଗୋଟିଏ ଟି.ଭି. ସେଟ୍ ଓ ଗୋଟିଏ ଆଲ୍‌ମିରା ମଧ୍ୟ ସେ ବଖରାରେ ଅଛି ।)

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମକରା ! ମକରା !
ମକରା (ପ୍ରବେଶି) କ'ଣ ବାବୁ ?
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଅନୁପମାକୁ ଡାକିଲୁ ?
ମକରା ମାଆ କହିଲେ.....
ରାଜେନ୍ଦ୍ର କ'ଣ କହିଲେ ?
ମକରା କହିଲେ ସିଏ କ'ଣ କାମ କରୁଛନ୍ତି, ଆଉ ଟିକେ ପରେ ଆସିବେ ।
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଘରେ କ'ଣ ଚାକର, ପୂଜାରୀ କମ୍ ଅଛନ୍ତି ଯେ ସିଏ କାମ କରୁଛନ୍ତି ? ଯା, ଆଉଥରେ ଡାକ ।
ମକରା କାମ କ'ଣ କହୁନା ବାବୁ, ମୁଁ କରିଦେବି । ଆଉ ଥରେ ଡାକିଲେ ସିଏ ମୋ ଉପରେ ରାଗିବେ ।
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତୁ ତାକୁ ନଡାକିଲେ ମୁଁ ତୋ ଉପରେ ରାଗିବି, ଏକଥା କ'ଣ ମନେ ନାହିଁ ?
ମକରା ଅଛି ବାବୁ ।
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଯା. ଶୀଘ୍ର ଯା ।
ଅନୁପମା (ପ୍ରବେଶି) କିଏ କୁଆଡ଼େ ଯିବ ?
ମକରା (ଡରିଯାଇ) ନାହିଁ, ଏଇ ବାବୁ କହୁଥିଲେ.....
ଅନୁପମା ବାବୁ କ'ଣ କହୁଥିଲେ ?

- ରାଜେନ୍ଦ୍ର (ମକରା ପ୍ରତି) ତୁ ଏଥର ଯା ।
 ମକରା ଯାଉଛି । (ପ୍ରସ୍ଥାନ)
 ଅନୁପମା ମତେ ତମେ କ'ଣ ପାଇଁ ଡାକିଲ ?
 ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନାହିଁ, କିଛି କାମ ନାହିଁ ।
 ଅନୁପମା ଆଉ ତେବେ ଡକେଇଲ କାହିଁକି ?
 ରାଜେନ୍ଦ୍ର କାମ କରିବାକୁ ତ ମକରା ଅଛି । ବସ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା ।
 ଅନୁପମା (ଝୁଲଟିଏ ଟାଣି ଆଣି ଅନିଚ୍ଛା ସବେ ବସିଲେ) କ'ଣ କହିବ କୁହ ।
 ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମତେ କ୍ୟାନସର ହେବା ଆଜିକି କେତେବର୍ଷ ହେଲା ?
 ଅନୁପମା ଅଢ଼େଇ, ତିନିବର୍ଷ ।
 ରାଜେନ୍ଦ୍ର ସାଙ୍ଗ, ସାଥୀ, ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ସମସ୍ତେ ଥରେ ଥରେ ଦେଖୁ ଦେଇ ରଲେ, ସେମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତୁଟିଗଲା । ଆଉ କେହି ଆସୁ ନାହାନ୍ତି ।
 ଅନୁପମା କହିବ ଯଦି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚିଠି ଦେଇ ପୁଣିଥରେ ଡକାଇ ଆଣିବି ।
 ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନା । ସେମାନଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଡକାଇବାଟା ଭଲ ହେବ ନାହିଁ । ଚାହୁଁତା ଯିଏ ବି ଆସୁଛି, ପାଞ୍ଚ, ସାତ ମିନିଟର କଥାବାର୍ତ୍ତା ପରେ ଉଠୁ ଉଠୁ ହେଉଛି ।
 ଅନୁପମା ସେମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ଆତେ କାମ ।
 ରାଜେନ୍ଦ୍ର ସେମାନଙ୍କ କଥା ଛାଡ଼, ତୁମ ପୁଅ ବୋହୂଙ୍କ କଥା ଦେଖ । ସାନ ବୋହୂତ ସପ୍ତାହରେ ଥରେ ଦୁଆର ମୁହଁରୁ ଅନେଇଁ ଦେଇ ଚାଲିଯାଉଛି । ବଡ଼ ବୋହୂ ଦିଲ୍ଲୀରେ । ପ୍ରଶାନ୍ତ ଏଇଠି ଥାଇବି ମୁଁ ତାକୁ ଦୁଇ, ତିନି ଦିନରେ ଥରେ ଦେଖୁଛି ।
 ଅନୁପମା : ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜ କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ସେମାନେ ନ ଆସନ୍ତୁ, ସେମାନଙ୍କଠି ତୁମର କାମ କ'ଣ ? ତୁମ ଖାଇବା, ପିଇବା, ଘଷା, ଆଉଁସା, ଔଷଧ ଦେବା, ଧରାଧରି ସବୁକାମ କରିବାକୁ ମକରା ଅଛି । ଯଦି କହିବ ଆଉ ଗୋଟେ ଚାକର ରଖିବା ।
 ରାଜେନ୍ଦ୍ର ସବୁକାମ କ'ଣ ଚାକର କରି ପାରିବ ?
 ଅନୁପମା : କାହିଁକି କରି ପାରିବ ନାହିଁ ?
 ରାଜେନ୍ଦ୍ର କାମ ସିନା କରିବ.....

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ଅନୁପମା : ଆଉ ପୁଣି କ'ଣ ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ମୁଁ ଏକୃତିଆ ବସି, ବସି, ଶୋଇ, ଶୋଇ ବୋର ହେଉଛି ।
ମୋ ସମୟ କଟିବ କେମିତି ?

ଅନୁପମା : ଖବର କାଗଜ ପଢ଼, ଟିଭି ଦେଖ । ବାକି ସମୟ ନିଦ ବର୍ତ୍ତିକା
ଖାଇ ଶୋଇପଡ଼ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : କେତେ ଶୋଇବି ? ଆଜ୍ଞା ତମେ ଆଜି କାଲି କି କାମ କରୁଛ ?
ତମେ ବି ଏଣିକି ମୋ ପାଖକୁ ଆସିବା କମେଇ ଦେଇଣି ।
ଦିନକୁ ଥରେ ଆସୁଛ, ସେଥିରେ ପୁଣି ଦଶ, ପନ୍ଦର ମିନିଟ୍‌ରୁ
ଅଧିକ ସମୟ ରହୁନା ।

ଅନୁପମା : କେମିତି ରହିବି ? ତୁମ ଦେହ ଖରାପ ହେବା ପରଠୁ ସବୁ
କଥା ମୋତେ ବୁଝିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ମୁଁ ଜାଣେ ତମେ ଘର କାମର ବାହାନା ଦେଖାଇବ । ସେମାନଙ୍କ
ଘର, ସେମାନେ ବୁଝିବେ । ଆମର ସେଥିରେ କ'ଣ ଅଛି ?

ଅନୁପମା : କ'ଣ କହିଲ, ମୁଁ ବାହାନା ଦେଖାଇ ରହୁଛି ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ସତ କଥା କହିଲେ ତୁମେ ଏମିତି ରାଗୁଛ କାହିଁକି ? ସତ
କହିଲ, ମୋ ପାଖରେ ବସିବାକୁ ତୁମର ଆଗ୍ରହ ଅଛି ?

ଅନୁପମା : ଏସବୁ ବାଜେ କଥା ତୁମେ ବନ୍ଦ କର । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମୁହେଁ,
ମୁହେଁ ଆଘାତ ଦେବା ତୁମର ଗୋଟିଏ ଆଦତ ହୋଇ ଗଲାଣି ।
(ଝୁଲି ଛାଡ଼ି ଠିଆ ହେଲେ)

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ସମସ୍ତଙ୍କ କଥା କହି ତୁମେ ତମ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ଏତାଇ
ଯାଉଛ । ଅସଲ କଥା ହେଉଛି- ରୋଗୀ ପାଖରେ ବସିବାକୁ
ତୁମକୁ ବିରକ୍ତ ଲାଗୁଛି ।

ଅନୁପମା : ତମେ ଏମିତି କ'ଣ କହୁଛ ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ତୁମେ ଭୁଲି ଯାଉଛ ଅନୁପମା । ମୁଁ କେବଳ ଜଣେ ରୋଗୀ
ନୁହଁ, ମୁଁ ତୁମର ସ୍ବାମୀ । ତୁମେ ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ । କେବଳ ସୁଖର
ନୁହଁ, ଦୁଃଖର ମଧ୍ୟ ସାଥୀ ।

ଅନୁପମା : ଘର, ଦ୍ଵାର, ପୁଅ, ବୋହୂ, ନାତି, ନାତୁଣୀ ସେମାନଙ୍କର ମୁଁ
କ'ଣ କିଛି ନୁହଁ ? ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ମୋର କ'ଣ କିଛି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ନାହିଁ ?

- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଠିକ୍ ଅଛି, ତୁମେ ଯାଅ ।
 (ଅନୁପମା ନୀରବରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲେ)
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଠିଆ ହେଲ କାହିଁକି ? ଯାଅ । ଯାଅ କହୁଛି ।
 ଅନୁପମା କାହିଁକି ତକାଇ ଥିଲ କହିଲ ନାହିଁତ ?
 ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୋ କଥା ଶୁଣିବା ପାଇଁ କାହାରି ବେଳ ନାହିଁ । ମୋର ବି
 ଆଉ କାହାକୁ କିଛି କହିବାର ଆଗ୍ରହ ନାହିଁ, ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ ।
- ଅନୁପମା ତୁମ ଗୋଡ଼ଟା ଆଜି ଡ୍ରେସିଂ ହେଇଛି ?
 ରାଜେନ୍ଦ୍ର ହଠାତ୍ ମୋ ଗୋଡ଼ କଥା ତୁମର କାହିଁକି ମନେ ପଡ଼ିଲା ?
 କ'ଣ କିଛି Bad Smell ତୁମ ନାକରେ ବାଜିଲା କି ?
- ଅନୁପମା ନା ।
 ରାଜେନ୍ଦ୍ର ସକାଳେ ଡ୍ରେସିଂ ହୋଇଥିଲା । ଏବେ ତିନିଟା ବାଜିଲାଣି,
 Smell ହେଉଥିବ । ତୁମେ ଠିଆ ହେଲ କାହିଁକି ? ଯା ।
- ଅନୁପମା ମକରା ! ମକରା !
 ମକରା (ପ୍ରବେଶ) ମାଆ ! ମତେ ଡାକିଲେ ?
 ଅନୁପମା ଡକ୍ଟର ଧନକୁ ଡାକି ଆଣିବୁ । କହିବୁ ମୁଁ ଡାକୁଟି, ଶୀଘ୍ର
 ଆସିବେ ।
- ମକରା ଯାଉଛି ମାଆ ! (ପ୍ରସ୍ଥାନ)
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଡାକ୍ତରକୁ କାହିଁକି ଡକାଇଲ ?
 ଅନୁପମା ଆଜିଠୁ ସକାଳେ ଥରେ ଆଉ ତିନିଟା ବେଳେ ଥରେ, ଏମିତି
 ଦୁଇଥର ତୁମ ଗୋଡ଼ଟା ଡ୍ରେସିଂ କରିବାକୁ କହିବି ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଦିନକୁ ଦି ଥର ଡ୍ରେସିଂ ହେବ ? ନା, ବଡ଼ କଷ୍ଟ । ଆଉ,
 ସେଇ ଥରକ ଡ୍ରେସିଂ ଚଳିବ ।
- ଅନୁପମା : ସଂଧ୍ୟା ବେଳକୁ ଏତେ ବେଶୀ Smell ହେଉଛି ଯେ ଅନ୍ୟ
 ଘରେ ପିଲାମାନେ ଖୁଆ, ପିଆ କରିପାରୁ ନାହାଁନ୍ତି ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତୁମେ ତ ଏକଥା ମୋତେ ଆଗରୁ କେବେ କହିନା ।
- ଅନୁପମା : ନିହାତି ଦରକାର ନ ହେଲେ, କି ବାଧ୍ୟ ନହେଲେ ତୁମ ମୁହଁରେ
 ଏମିତି ଅପ୍ରିୟ କଥା କହିବାକୁ ମୋର ସାହସ ହୁଏନା ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ହଉ, ତାହେଲେ ତୁମେ ଯା ।
- ଅନୁପମା କ'ଣ ପାଇଁ ତକାଇଥିଲ କହିଲ ନାହିଁତ ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର କ'ଣ ପାଇଁ ଡକାଇ ଥିଲି ମୁଁ ତୁଲି ଗଲିଣି । ଆଉ କେତେବେଳେ
 କହିବି । ତୁମେ ଏବେ ଯାଅ ।
 (ଅନୁପମା କୁଣ୍ଡିତ ପଦରେ ଚାଲିଗଲେ । ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କ ଯିବା
 ପଥକୁ କିଛି ସମୟ ଚାହିଁ, ହୁଇଲଚେୟାରରୁ ବହୁ କଷ୍ଟରେ
 ଉଠି ଖଟ ଉପରେ ଶୋଇଲେ ।)



ଦ୍ଵିତୀୟ ଦୃଶ୍ୟ

(ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନିଦ ବଟିକା ଖାଇ ନିଦ ଯାଇଛନ୍ତି । ପ୍ରବେଶ କଲେ
ସ୍ତ୍ରୀ ଅନୁପମା, ବଡ଼ ପୁଅ ସୁଶାନ୍ତ ଓ ସାନୁପୁଅ ପ୍ରଶାନ୍ତ ।)

ପ୍ରଶାନ୍ତ ବାପା ! ବାପା ! ଦେଖ କିଏ ଆସିଛନ୍ତି ।

ସୁଶାନ୍ତ ବାପା ବୋଧେ ନିଦରେ ଶୋଇଛନ୍ତି ।

ଅନୁପମା ନିଦ ବଟିକା ଖାଇ ଶୋଇଥିବେ ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ ବାପା ! ବାପା !

ଅନୁପମା ଥାଉ, ଶୋଇଥାନ୍ତୁ । ଆଜିକାଲି ସିଏ ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ବିରକ୍ତ
ହେଉଛନ୍ତି ।

ସୁଶାନ୍ତ : ଏତେ ଦିନ ରୋଗରେ ପଡ଼ିକେଣି ବିରକ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ ?

ପ୍ରଶାନ୍ତ ବାପା ଏବେ ଅଯଥାରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ରାଜି ଦେଉଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ
ମୁଁ ତୁମକୁ ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଡକାଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲି ।

ସୁଶାନ୍ତ ତୁ ମୋତେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋନା ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ ନା, ମୁଁ ଆଉ ପାରୁନେଇଁ ଭାଇ ! ତୁମେ କିଛି ଦିନ
ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରହି କିଛି ଗୋଟେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କର ନହେଲେ
ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଦିଲ୍ଲୀକୁ ନେଇ ଯା ।

ସୁଶାନ୍ତ ହାଉ ପେସେନ୍ସ ପ୍ରଶାନ୍ତ । ସବୁକଥାରେ ଏମିତି ଅଧିକାର୍ଯ୍ୟ
ହେଲେ ଚଳିବ ?

ପ୍ରଶାନ୍ତ ବାପାଙ୍କ ଗୋଡ଼ରୁ ଏବେ ଉତ୍ତର ପଟା ଗନ୍ଧ ବାହାରୁଛି । ଏଠି
ଭଲରେ ଦିଟା ଖାଉ ହେଉ ନାହିଁକି ଶୋଇ ହେଉ ନାହିଁ ।
ବୋଉକୁ ପଚାରୁନା ।

ଅନୁପମା : ମୁଁ କ'ଣ କହିବି ? ଗୋଡ଼ଟା ତ ସେପ୍ଟିକ୍ ହେଇଛି ସେ କଥା
ସିଏ କ'ଣ ଜାଣି ନେଇଁ ?

ସୁଶାନ୍ତ ଏ ରୋଗ ପାଇଁ ଆମ ଦେଶର ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଡାକ୍ତରଖାନା

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ବମ୍ବେର ଚାଟା ମେମୋରିଆଲ୍ ହସ୍ପିଟାଲକୁ ମୁଁ ବାପାକୁ ନେଇଛି । ସେଠି ବାପାଙ୍କ ଗୋଡ଼କୁ ଦୁଇ, ଦୁଇଥର ଅପରେସନ୍ କରାଯାଇଛି । ସେମାନେତ କହିଲେ ଆଉ କିଛି କରିହେବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ ମୁଁ କହୁଥିଲି.....

ସୁଶାନ୍ତ ତୁ ଆଉ କ'ଣ କହୁଛୁ ? ଯନ୍ତ୍ରଣା କମାଇବା ପାଇଁ ପେନ୍‌କିଲର ଇଞ୍ଜେକସନ୍ ଓ ଚାର୍‌ଲେଟ୍ ଦିଆଯାଇଛି । ଘାଆଟାକୁ ଡାକ୍ତର ଧନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଏବେ ଦିନକୁ ଦୁଇଥର ସଫା କରାଯାଇ ଡ୍ରେସିଂ କରାଯାଇଛି ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ ମୁଁ କହୁଥିଲି.....

ସୁଶାନ୍ତ ଯାହା କହିବା କଥା ସିଧା ସକ୍ଷ୍ୟ କହ ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ ମୁଁ ଅଫିସ୍ ଚାଲିଗଲାପରେ ବାପା ରାଜଶ୍ରୀ ଆଉ ବୋଉକୁ ଭାରି ହଇରାଣ କରୁଛନ୍ତି । ତୁମେ ଦିଲ୍ଲୀର Institute of Medical Science ର ପ୍ରଫେସର । ତୁମେ ଚାହିଁଲେ ବାପାକୁ ସେ ହସ୍ପିଟାଲରେ ଆଡ୍‌ମିଶନ୍ କରାଇ....

ସୁଶାନ୍ତ ଟିକିସା କରି ବାପାକୁ ରୋଗମୁକ୍ତ କରିବାର ଆଉ ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । କେବଳ ତାଙ୍କର ଯନ୍ତ୍ରଣା କମାଇ ତାକୁ ଟିକେ ଭଲରେ ରଖିବା କଥା । ତାକୁ ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ଦିଲ୍ଲୀକୁ ନେଲେ Problem ଅନେକ ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ ପ୍ରୋବ୍‌ଲମ୍ କ'ଣ ?

ସୁଶାନ୍ତ ତୁ ଜାଣୁ ତୋ ଭାଇଜ ଚାକିରି କରନ୍ତି । ବାପାକୁ ସେଠି କିଏ ଦେଖାଶୁଣା କରିବ ? ଏଠି ବରଂ ବୋଉ ଅଛି, ଆଉ ବାପାଙ୍କ ପୁରୁଣା ଚାକର ମକରା ଅଛି ।

ଅନୁପମା ତୁ ବାପାକୁ ଦିଲ୍ଲୀ ନେଲେ ତୋର ଅସୁବିଧା ହେବ, ମୁଁ ଜାଣିଚି । ତୋ ବାପାବି ଚାହାଁନ୍ତି ନାହିଁ ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାକୁ । ଏଠି ତୁ ନିଜେ ଟିକେ ତୋ ବାପାକୁ ଦେଖ । ତୁ ଜଣେ ନାମଜାଦା ଡାକ୍ତର । ଆଉ ଯଦି କିଛି କରି ହୁଅନ୍ତା.....

ସୁଶାନ୍ତ ମୁଁ ବାପାକୁ ଦେଖେ, ଯଦି କିଛି କରିବାର ଥାଏ, ନିଶ୍ଚୟ କରିବି ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ପ୍ରଶାନ୍ତ ଭାଇ !
- ସୁଶାନ୍ତ କହ ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ ବାପା ଯଦି ଗ୍ୟାରେଜ ପାଖ ଘରଟାରେ ରହିବାକୁ ରାଜି ହୁଅନ୍ତେ, ତାହେଲେ ଘାଆ ଗନ୍ଧରୁ କିଛିଟା ରକ୍ଷା ମିଳନ୍ତା ।
- ସୁଶାନ୍ତ ଏମିତି ଗୋଟେ ନିହାତି ଅପ୍ରିୟ କଥା ବାପାଙ୍କୁ କିଏ କହିବ ?
- ପ୍ରଶାନ୍ତ ବୋଉ, ତୁ ବାପାଙ୍କୁ ପଚାରୁ ନାହିଁ ?
- ଅନୁପମା ତୁ କହୁଛୁ ଯେ, ହେଲେ ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମୁଁ କ'ଣ କରିପାରିବି ? ମୁଁ ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଅନୁଭବି, ତୁମ ମୁହଁକୁ ଅନୁଭବି । ତାଙ୍କୁ କେମିତି ଏତେ ବଡ଼ କଥାଟେ କହିବି ?
- ସୁଶାନ୍ତ ତୁ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋନା ପ୍ରଶାନ୍ତ । କିଛି ଗୋଟେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା । କ୍ୟାନ୍ସର ରୋଗୀର ଯେତିକି ମନବଳ ଦରକାର ତାର ପରିବାର ଲୋକଙ୍କର ସେତିକି ମନୋବଳ ଦରକାର । କେବଳ ଟଙ୍କା ପଇସା ବନ୍ଧ ପକାଇ ଏ ରୋଗ ଦାଉରୁ ରୋଗୀକୁ କିମ୍ବା ତାର ଉପକୃତବାସୀ ପରିବାର ପରିଜନଙ୍କୁ, କାହାକୁ ରକ୍ଷା କରି ହେବ ନାହିଁ ।
- ଅନୁପମା ତୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଆସିଛୁ, କିଛି ଖଇ ନାହିଁ । ଚାଲ, ଖୁଆ ପିଆ କର, ବାପା ନିଦରୁ ଉଠନ୍ତୁ, ଯାହା କରିବା କଥା କରିବୁ ।
- ସୁଶାନ୍ତ ମକରା ଏଠି ବାପାଙ୍କ ପାଖରେ ନାହିଁ, କୁଆଡ଼େ ବୁଲୁଛି ସିଏ ?
- ଅନୁପମା ସିଏତ ସବୁବେଳେ ଥାଏ । ତୋ ବାପା ନିଦ ବଟିକା ଖାଇ ଶୋରହୁଟି ବୋଲି, ଏଇଠି କୋଉଠିକି ଯାଇଥିବ । ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଆସିଯିବ ।
- ସୁଶାନ୍ତ ବାପା କେତେବେଳେ ନିଦରୁ ଉଠିବେ ?
- ଅନୁପମା : ନିଦ ବଟିକା କେତେବେଳୁ ଖାଇଲେଣି ମୁଁ ଜାଣିନେଇଁ । ତେବେ ଆଉ ଘଣ୍ଟେ, ଦେଢ଼ ଘଣ୍ଟା ପରେ ନିଶ୍ଚୟ ଉଠିବେ । ତୁ ଆ, ଖାଇବୁ ଆ ।
- (ତିନି ଜଣ ଯାକ ଚାଲିଗଲେ)



ତୃତୀୟ ଦୃଶ୍ୟ

(ସମୟ ଅପରାହ୍ନ । ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କ ଶୋଇବା ଘରେ ହୁଇଲ୍
ଚେୟାରରେ ବସିଛନ୍ତି ।)

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ମକରା ! ମକରା ! କୁଆଡ଼େ ଗଲୁକିରେ ? କେହିତ ମୋ
ପାଖରେ ରହୁ ନାହାଁନ୍ତି, ତୁବା କାହିଁକି ରହିବୁ ?

ମକରା (ପ୍ରବେଶି) କ'ଣ ମତେ ଡାକୁଥିଲେ ବାବୁ ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ହଁ ତତେ । ତୁ କୁଆଡ଼େ ଏମିତି ଚାଲିଯାଇଥିଲୁ ?

ମକରା ନାହିଁ, ମୁଁ ଏଇଠି ଥିଲିତ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତୁ ଏଇଠି ଥିଲୁ, ଅଥଚ ମୋ ଡାକ ତତେ ଶୁଭୁ ନାହିଁ ?

ମକରା କ'ଣ କାମ ଥିଲା କହୁନା ବାବୁ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଝରକା ସ୍ଥିନଟା ଟିକେ ଖୋଲି ଦେ ।

ମକରା ଅଣ୍ଟା ପବନ ପଶି ଆସିବ ବୋଲି ମୁଁ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇଥିଲି ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଶୀଘ୍ର ଖୋଲ ।

ମକରା ଖୋଲୁଛି ।

(ମକରା ଝରକାର ସ୍ଥିନ୍ ଖୋଲି ଦେଲା)

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବେଡ୍ ପେନ୍, ବେଡ, ଅର୍ମୋୟାଞ୍ଚ, ଚେୟାର, ଟେବୁଲ, ଟିଫିନ୍
କ୍ୟାରିଅର, ଗ୍ଲାସ, ଜର, କପ୍ ପ୍ଲେଟ - ଏଇ କେଜଟା ଜିନିଷର
ମୁହଁ କେତେ ଦେଖିବି ? ମୋତେ ବିରକ୍ତ ଲାଗିଲାଣି । ଝରକା
ବାଟେ ବାହାର ଦୁନିଆକୁ ମୁଁ ଟିକେ ଦେଖେ ।

(ହୁଇଲ ଚେୟାର ଚଳାଇ ଝରକା ପାଖକୁ ଗଲେ)

ମକରା ଝରକାରେ କ'ଣ ଦେଖିବେ ? ଝରକା ଆଗରେ ତ ପଟନାୟକ
ଘର ଉଜା କୋଠା ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପଟନାୟକ ବାବୁ ଆଉ ଚମ୍ପତିବାବୁଘର ମଝିରେ ଯେଉଁ ଆକାଶ
ଚେନାକ ଦିଶୁଛି, ସେ ଆକାଶଟା ମତେ କିଛି ସମୟ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ଅଟକାଇ ରଖୁଛି ।

ମକରା ହାତେ ଓସାର ଫାଙ୍କ, ତା ଭିତରେ କ'ଣ ଏମିତି ଦେଖୁତ ?
ରାଜେନ୍ଦ୍ର କେତେବେଳେ କେମିତି କେତେ ଖଣ୍ଡ ବାଦଲ ଆସୁଛି, ପୁଣି
ଚାଲିଯାଉଛି । ସେଇ ବାଦଲର ଆକାର ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବଦଳି
ଚାଲିଛି । ଗଧ, ହାତୀ, ଘୋଡ଼ା, ପାହାଡ଼, ମଣିଷ ଏମିତି
କେତେ କ'ଣ ମୁଁ ମନେ ମନେ ତିଆରି କରେ ସେଇ ବାଦଲକୁ
ନେଇ ।

ମକରା ମୁଁ ଏସବୁ କିଛି ବୁଝିପାରୁ ନେଇଁ ବାବୁ !
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବେଳେ ବେଳେ ଗୋଟେ ଅଧେ ଚଢ଼େଇ ସେଇ ଆକାଶ
ଚେନାକ ଦେଇ ଉଡ଼ିଯାଏ ।

ମକରା ତମେ କ'ଣ ଆଗରୁ ଚଢ଼େଇ ଦେଖୁ ନଥିଲ ?
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୁଁ ଚଢ଼େଇ ଦେଖୁ ନେଇଁ ?
(ହୋ ହୋ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲେ) ତୁ ମତେ ହସେଇଲୁ
ମକରା । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ସୁସ୍ଥ ଥିଲି ସେତେବେଳେ ପ୍ରତି
ମାସରେ ଥରେ ଜିପ୍ ନେଇ ମୁଁ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଉଥିଲି । ବଣୁଆ
କୁକୁଡ଼ା ଆଉ ବଣୁଆ କପୋତ ଶିକାର କରିବା ମୋର ସଉକ
ଥିଲା ।

ମକରା କାହିଁ, କେବେ ତ ତମେ ଚଢ଼େଇ ମାରି ଘରକୁ ଆଣିବାର ମୁଁ
ଦେଖୁନେଇଁ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତୋ ବାବୁଆଣୀ, ପକ୍ଷୀମାଂସ ଘରେ ପୁରାଇ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ
ବୋଲି ସେ କାମ ମୁଁ ସେଇ ଜଙ୍ଗଲରେ ବଢ଼େଇ ଦେଇ ଆସେ ।
ସେଇ ଜଙ୍ଗଲରେ ରୋଷେଇ ହୁଏ । ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ମୋର
କେତେ ଜଣ ବନ୍ଧୁ ଯାଇଥାନ୍ତି, ଆମେ ପିକନିକ୍ କରି ଫେରୁ ।

ମକରା ବଣରେ ଏତେ ଚଢ଼େଇ ଦେଖୁତ, ଏଇ ଝରକା ଫାଙ୍କରେ କ'ଣ
ଦେଖୁବ ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତୁ ସେ ସବୁ କିଛି ବୁଝିପାରିବୁ ନାହିଁ ମକରା । ଜିନିଷ ସମାନ
ହେଲେ ବି ଭିନ୍ନ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବା ମଣିଷ ଆଖିକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ
ଦିଶେ ।

ମକରା ଆଜିତ କାହିଁ ଝରକା ଫାଙ୍କ ଆକାଶରେ କିଛି ଦିଶୁ ନେଇଁ ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ବାଦଲ କି ଚଢ଼େଇ କିଛି ନାହିଁ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ତାହେଲେ ସେ ଆଡ଼କୁ ଅନେଇଁ କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ । ଏଇ ବିରକ୍ତିକର ଚାରି ପାଖକୁ ଚାହିଁବା ଅପେକ୍ଷା, ଆଖି ବନ୍ଦ କରିବା ଭଲ ।

ମକରା ଦିନଟାରେ ଆଖି ବନ୍ଦ କରିବ ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଆଖି ଖୋଲିଲେ ମୁଁ କେବଳ ଏଇ ଘର ଭିତର ଜିନିଷ ଆଉ ଝରକା ପାଙ୍କର ଆକାଶ ହାତକ ଦେଖେ । କିନ୍ତୁ ଆଖି ବନ୍ଦ କଲେ ମୁଁ ଡେର ଜିନିଷ ଦେଖେ । ଅତୀତ ଦେଖେ ଯାହା ଅତି ସୁଖକର ଥିଲା । ପୁଣି ଭବିଷ୍ୟତ ଦେଖେ ଯାହା ଅତି ଭୟଙ୍କର ।

ମକରା ଆଖି ବୁଜିଲେତ ମତେ କିଛି ଦିଶେ ନେଇଁ, ତମେ କେମିତି ଏତେ କଥା ଦେଖିବାରୁ ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଆଖି ବୁଜିଲେ ମୋ ଆଖି ଆଗରେ ଅତୀତର ଦିନଗୁଡ଼ିକ ଆସି ଠିଆ ହୁଅନ୍ତି । ଜରି ପିନ୍ଧା ଦିନ ସେ ଗୁଡ଼ାକ । ଅନେକ ଛବି ମୋ ଆଖି ଆଗରେ ଭିତ ଜମାଏ । ମୋ ପିଲା ଦିନ, ଖେଳ କ୍ଷୟରତ, ସ୍କୁଲ କଲେଜ ଜୀବନ, ରାଆଁ ଜୀବନ ଆଉ ରାଆଁର କେଇଟି ଆପଣାର ମୁହଁ, ଆୟତୋଟା, ରାଆଁପୋଖରୀ, କୋଳିଗଛ, ଦୋଳିଖେଳ, ମୋ ବ୍ୟବସାୟ ମୋ କଳ କାରଖାନା, ଦିଲ୍ଲୀ, ବମ୍ବେ, କାଶ୍ମୀର, କଲିକତା ଏମିତି ଅନେକ ଦୃଶ୍ୟର ଭିତ । ଆଖିବୁଜି ସେ ସବୁ ଦିନଗୁଡ଼ାକୁ ଆଖି ଆଗକୁ ଆଣିବା ବେଳେ ମୁଁ ଭୁଲିଯାଏ ମୋର ରୋଗ ଯନ୍ତ୍ରଣା ।

ମକରା ମୁଁ ଟିକେ ବଜାରରୁ ଆସୁଛି ବାବୁ, ତମେ ଟିକେ ସେମିତି ଆଖିବୁଜି ବସିଥା ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତୁ କେତେବେଳେ ଆସିବୁ ?

ମକରା ଘରେ ଅଳ୍ପ କେଇଟା ଜିନିଷ କିଣିକି ଦେଇ ଦେଇକି ଆସିବି ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଘରେ ତ ଅନେକ ଚାକର ଅଛନ୍ତି, ତୁ ନଗଲେ କ'ଣ ହେବ ନାହିଁ ?

ମକରା ନାହିଁ ବାବୁ, ମୁଁ ମୋ ଘର ସଉଦା କିଣିବି । ପୁଅଟା କାନ୍ଦୁଛି ତାର ପେଣ୍ଠ ଚିରି ଗଲାଣି, ଝିଅର କାନ୍ଦଗଳା ବେଗ୍ ପେଇଁ ତା ମାଆ ବାରବାରକି କଇଚି । ଆଜି ଯେମିତି ହେଲେ କଣିବାକୁ ହେବ ।

- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଏସବୁ କିଣିବାକୁ ତୋ ପାଖରେ ପଇସା ନଥିବ । କେରଟା ଟଙ୍କା ଦରମା, ଆଜି ଆସି ପଡ଼ିବ ତାରିଖ ହେଲାଣି । ତାରି ନେ ଆଲମିରା ଫିଟାଇ ଟଙ୍କା ଶହେଟା ନଭେଯା ।
- ମକରା ନାହିଁ ବାବୁ । ମାଆ କି ସାନବାରୁ ଜାଣିଲେ ମତେ ଗାଳିଦେବେ ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ସେମାନେ କେହି ଜାଣିବେ ନାହିଁ । ଏକଥା ମୁଁ କାହାକୁ କହିବି ନାହିଁ । ଖାଲି ଏତିକି ନୁହଁ, ଏଣିକି ତୋର ଯେତେବେଳେ ଯାହା ଦରକାର ହେବ ମୋତେ କହିବୁ ।
- ମକରା ବାବୁ ! (ରାଜେନ୍ଦ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଚାଟିକାଠି ନେଲା)
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଶୀଘ୍ର ଆସିବୁ ।
- ମକରା (ମକରା ଆଲମିରା ଖୋଲୁ ଖୋଲୁ) ମୁଁ ହେଇ ଗଲି ଆଉ ଆସିଲି ।
- (ଟଙ୍କା ଆଣି ଆଲମିରା ବନ୍ଦ କରି ଚାଟିକାଠି ରାଜେନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଫେରାଇଲା)
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବେଶୀ ତରବର ହେବା ଦରକାର ନାହିଁ । କିଣା, କିଣି ସାରି ଘରେ ଦେଇକି ଆସିବୁ । ଧର, ମତେଟିକେ ବିଛଣାକୁ, ଧର । (ମକରା ଧରାଧରି କରି ରାଜେନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ବେତରେ ଶୁଆଇଲା ।)
- ମକରା ମୁଁ ଏଇ ଅଧ ଘଣ୍ଟେ ଭିତରେ ଆସିବି । (ପ୍ରସ୍ଥାନ)
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନିଜର ଲୋକମାନେ ଯେତେବେଳେ ଦୂରେଇ ଯାଉଛନ୍ତି ମକରାକୁ ପଇସା ଦେଇ କିଣିବା ଛଡ଼ା ମୋର ବା ଆଉ କି ଉପାୟ ଅଛି ।
- (ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଆଖି ବୁଜି ତାଙ୍କ ଅତୀତ ଦିନମାନଙ୍କୁ ଆବାହନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ଏଇ ସମୟରେ ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲେ ସୁଶାନ୍ତ, ପ୍ରଶାନ୍ତ ଓ ଅନୁପମା ।)
- ସୁଶାନ୍ତ ବାପା ନିଦ ଯାଇଛନ୍ତି ବୋଧହୁଏ । ନିଦ ଇଞ୍ଜେକସନ୍ କେତେବେଳେ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା ?
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର (ସେମିତି ଆଖିବୁଜି) ନା, ମୁଁ ଶୋଇ ନେଇଁ ।
- ସୁଶାନ୍ତ ନମସ୍କାର ବାପା ! ଏମିତି ଆଖିବୁଜିଛ କାହିଁକି ?
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଏଇ ଚାରିକଡର ଜିନିଷ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଭାରି ବୋରୁ ଲାଗିଲାଣି ।

ତୁ କେତେବେଳେ ଆସିଲୁ ସୁଶାନ୍ତ ?

ସୁଶାନ୍ତ : ଆଜି ଆସିଛି ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ ତୁମେ ଆଖି ଖୋଲ ବାପା !

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମକରା ତା ଘରକୁ ଯାଇଛି । ଲଜ୍ ବେଞ୍ଚଟା ବାହାରେ ଅଛି,
ଘର ଭିତରକୁ ନେଇଆ ପ୍ରଶାନ୍ତ । ସମସ୍ତେ ବସ ।

ସୁଶାନ୍ତ ତୁମେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନା ବାପା ! ଆମେ ବସୁଛୁ । ଥାଉ, ତୁମେ
ଉଠନା । ରୁହ, ମୁଁ ତୁମ ପିଠିତଳେ ଡକିଆଟେ ଦଉଡ଼ି । ହଁ,
ସେମିତି ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନା, ମତେ ସେ ହୁଇଲ୍ ଟେୟାରକୁ ଧର ।

(ସୁଶାନ୍ତ ଓ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଦୁହେଁ ଧରାଧରି କରି ରାଜେନ୍ଦ୍ରକୁ ହୁଇଲ୍
ଟେୟାରରେ ବସାଇଲେ ।)

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଶେଷ ଜୀବନରେ ଅନେକ ଲୋକ ଅନେକ କଥା ମାଗନ୍ତି ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ ତୁମର କ'ଣ ଦରକାର କୁହ ବାପା ।

ସୁଶାନ୍ତ ସେ ଜିନିଷ ଯେତେ ଦୁର୍ଲଭ ହେଲେ ବି ମୁଁ ବିଦେଶରୁ ମଗାଇ
ଆଣିବି ।

ଅନୁପମା ତୁମ ଖୁସି ପାଇଁ ମୁଁ ଜୀବନ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ତୁମର
କ'ଣ ଦରକାର କୁହ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୁଁ ଯାହା ମାଗିବି ତାହା ସେମିତି କିଛି ମୂଲ୍ୟବାନ କି ଦୁଃସ୍ୱାପ୍ୟ
ନୁହଁ ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ ତୁମେ କ'ଣ ଚାହୁଁଛ କୁହ ବାପା !

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ମୋର ବଡ଼ ପୁଅକୁ ମୋର ଅନ୍ତିମ ଅଭିକାଞ୍ଚ ପୂରଣ
କରିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦେବି ।

ସୁଶାନ୍ତ ତୁମ ଅନ୍ତିମ ଅଭିକାଞ୍ଚ ପ୍ରକାଶ କର ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୋ ଜୀବନରେ ମୁଁ ସବୁ ପାଇଛି । ଅନୁପମା ପରି ସୁନ୍ଦରୀ,
ଶିକ୍ଷିତା ସ୍ତ୍ରୀ, ସୁଶାନ୍ତ, ପ୍ରଶାନ୍ତ ପରି ଯୋଗ୍ୟ ପୁଅ, ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ
ଓ ରାଜ୍ୟଶ୍ରୀଙ୍କ ପରି ଶିକ୍ଷିତା ବୋହୂ, କୋଠାବାଡ଼ି,
ମଟରଗାଡ଼ି, କଳକାରଖାନା, ବ୍ୟାଙ୍କ ବାଲାୟ, ସମ୍ମାନ,
ପ୍ରତିପରି । ଏସବୁଠୁ ଅଧିକ କ'ଣ ଜଣେ ମଣିଷ ଚାହେଁ ?

ସୁଶାନ୍ତ ତେବେ ତୁମେ କ'ଣ କହିବାକୁ ଚାହ ?

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୋ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ମୁଁ ଯେଉଁ ଟଙ୍କା, ସୁନା, ସମ୍ପତ୍ତି ଠୁଳ
କରିଥିଲି ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର ସେସବୁ କିଛି କାମରେ ଲାଗୁନାହିଁ ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ ଆଉ ତେବେ ତୁମର କ'ଣ ଦରକାର ବାପା ?
- ସୁଶାନ୍ତ କୁହ ବାପା, ତୁମେ ଆଉ କଣ ଚାହ ?
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର (ବାନ୍ଧାକୁଳ କଣ୍ଠରେ) ଦେଇ ପାରିବୁ ସୁଶାନ୍ତ ?
- ସୁଶାନ୍ତ ମୁଁ ଅକୃତଜ୍ଞ ନୁହଁ, ମୁଁ ପାରିବି ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପାରିବୁ ? ମତେ ଟିକେ ବିଷ ଦେଇ ପାରିବୁ ?
- ସୁଶାନ୍ତ ଓ
- ପ୍ରଶାନ୍ତ ବାପା !
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ଏ ଯନ୍ତ୍ରଣା ମୁଁ ଆଉ ସହି ପାରୁ ନାହିଁ ।
- ସୁଶାନ୍ତ ବାପା !
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ବର୍ତ୍ତମାନର ଦୁଃଖ, ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ ମଣିଷ ଅଙ୍ଗପାତି ସହିଯାଏ ତାର
ଭବିଷ୍ୟତ ଦିନ ଗୁଡ଼ାକର ମୁହଁ ଉପରେ ଢାଙ୍କୁଣୀ ପଡିଥାଏ
'ବୋଲି । ସିଏ ଆଶା କରେ ଭବିଷ୍ୟତର ଦିନ ତା ପାଇଁ ସୁଖ
ଆଣିବ । ସେଇ ଭବିଷ୍ୟତର ସୁଖ ହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଦୁଃଖ
ସହିବକୁ ତା ମନରେ ବଳଦିଏ । ଦୁଃଖ ସହିବା ପାଇଁ ଦିହର
ବଳଠୁ ମନର ବଳ ବେଶୀ ଲୋଡା । କିନ୍ତୁ ମୋ ଭବିଷ୍ୟତ
ଦିନ ଗୁଡ଼ାକର ମୁହଁ ମତେ ଜଳଜଳ ଦିଶୁଛି । ବର୍ତ୍ତମାନଠୁ
ଭବିଷ୍ୟତ ଆହୁରି ଭୟଙ୍କର ।
- ସୁଶାନ୍ତ ତୁମେ ଅଯଥାରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଭୟଭୀତ ହେଉଛ ବାପା ! ତୁମେ
ନିୟମିତ ଔଷଧ ଖାଅ, ଭବିଷ୍ୟତ ଦିନ ଗୁଡ଼ାକ ତୁମର ଯନ୍ତ୍ରଣା
ଶୂନ୍ୟ ଭାବରେ କଟିବ ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନା, ପେଟକିଲର ଆଉ କିଛି କାମ ଦେଉ ନାହିଁ । ମୋ ଯନ୍ତ୍ରଣା
କମାଇବା ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଔଷଧଠୁ ବିଷର ଆବଶ୍ୟକତା
ବେଶୀ ।
- ସୁଶାନ୍ତ : ତାହେଲେ ତୁମେ ନିୟମିତ ନିଦ ଇଞ୍ଜେକସନ୍ ନିଅ ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ଇଞ୍ଜେକସନ୍ ଦ୍ଵାରା ମାତ୍ର ଦୁଇ ଘଣ୍ଟାର ନିଦ ତୁ ମତେ ଦେଇ
ପାରିବୁ । ଏଇ ନିଦ୍ରାର ନାମ କ୍ଷଣମୃତ୍ୟୁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତୋତେ
କ୍ଷଣ ମୃତ୍ୟୁ ମାରୁନାହିଁ, ମାରୁଛି ତିର ନିଦ୍ରା ଯାହା ମୋର

- ସମସ୍ତ ଦୁଃଖ, ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦୂର କରି ମୋତେ ଚିର ଶାନ୍ତି ଦେବ ।
କ'ଣ ସୁଶାନ୍ତ ମତେ ଟିକେ ବିଷ ଦେଇ ପାରିବୁ ?
- ସୁଶାନ୍ତ (ନୀରବରେ ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ ନୁଆଇଁ ଦେଲା)
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ସୁଶାନ୍ତ ନୀରବ ରହିଲା । ତୁ ଏଥର କହ ପ୍ରଶାନ୍ତ, ତୁ ମୋର
ଦ୍ଵିତୀୟ ସନ୍ତାନ । ସବୁଠୁ ବେଶୀ ଅଳିଅଳରେ ମୁଁ ତୋତେ
ବଢ଼ାଇଥିଲି । ତୁ ମୋର ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ କର ।
- ପ୍ରଶାନ୍ତ (ନୀରବ)
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୁଁ ଜାଣେ ତୁମେ କେହି ମୋତେ ବିଷ ଦେଇ ଆଇନ୍ ଆଖିରେ
ଅପରାଧୀ ହେବା ପାଇଁ ସାହାସ କରିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଜାଣେ
ବାପାର ଦୁଃଖ, ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅପେକ୍ଷା ତୁମ ନିଜର ସୁଖ ସୁବିଧା
ତୁମ ଆଖିରେ ବଡ଼ ।
- ଅନୁପମା ପାଗଳକ ପରି ଏମିତି କ'ଣ ତୁମେ ଗପୁଛ ?
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଏଥର ତୁମ ପାଲି ଅନୁପମା । ତୁମେ ମୋର ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗିନୀ ।
ସୁଖ, ଦୁଃଖରେ ମୋର ସହଯାତ୍ରୀ ହେବ ବୋଲି ଅଗ୍ନୀକୁ
ସାକ୍ଷୀରଖି ତୁମେ ମୋତେ ବିବାହ କରିଛ । ଏବେ କୁହ, ତୁମେ
କ'ଣ ମୋର ଏ ଶେଷ ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ କରିପାରିବ ନାହିଁ ?
- ଅନୁପମା ହୃଦୟର କଥା ଜାଣି ପାରୁଥିଲେ ଜାଣନ୍ତ ମୁଁ ତୁମ ପାଇଁ କେତେ
ଭାବୁଛି । ଏ ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ତୁମକୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ମୁଁ ପ୍ରତିଦିନ
ଠାକୁରକୁ ଜଣାଉଛି ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଏ ରୋଗ ହାତରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି
ଔଷଧ ବାହାରି ନାହିଁ । ତେଣୁ ଏ ରୋଗ ହାତରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବାକୁ
ହେଲେ କେବଳ ମୃତ୍ୟୁର ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ହେବ ।
- ଅନୁପମା ଏ ସବୁ ଅଶୁଭ କଥା ତୁମେ ବନ୍ଦକର ।
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୁଁ ଜାଣେ ଏମିତି ଗୁଡ଼େ କହି ତୁମେ ପ୍ରକୃତ କଥାକୁ ଆଡେଇ
ଯିବ ।
- ସୁଶାନ୍ତ ତୁମେ ଜାଣ ବାପା, ବିଷ ଦେବା ଆଇନ ଆଖିରେ ଅପରାଧ ।
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଏ ଆଇନ୍ କଂପ୍ୟୁଟର ପରି ହୃଦୟହୀନ । ଯେତେବେଳେ
ଗୋଟିଏ ମଣିଷ ପାଇଁ ବିଷତା ଔଷଧଠୁ ଅଧିକ ଦରକାରୀ
ସେ ଜାଗାରେ ବି ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଭାବରେ ଆଇନ୍ ତାର ପଥରୋଧ

କରୁଛି ।

- ସୁଶାନ୍ତ ଏ ସବୁ ତୁମେ କ'ଣ କହୁଛ ବାପା ?
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତୁ ଜଣେ ଡାକ୍ତର ସୁଶାନ୍ତ ! ତୁ କହ ଏଇଟା ଜୀବନ ନା ଦହଗଞ୍ଜ । ଏଇଟା ଜୀବନ ନୁହଁ, ଜୀବତ ଦହନ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଔଷଧଟା ମୋ ପାଇଁ ବିଷ କିନ୍ତୁ ବିଷଟା ଔଷଧ ।
- ଅନୁପମା ତମେ ଏସବୁ ପାଗଳାମୀ ବନ୍ଦକର ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତୁମେ ସମସ୍ତେ ସ୍ୱାର୍ଥପର । ସମସ୍ତେ ନିଜର ନିରାପରା ପ୍ରତି ସଚେତନ । ନିଜର ନିରାପରା ବିପନ୍ନ ହେବା ଭୟରେ ଅନ୍ୟର ଦୁଃଖ, ଯନ୍ତ୍ରଣା, କାକୁତି, ମିନତି ପ୍ରତି କେହି କର୍ଷପାତ କରୁ ନାହିଁ ।
- ଅନୁପମା କେବଳ ନୀରବରେ ଲୁହ ଗଡ଼ାଇବା ଛଡ଼ା ଆଉ କିଏ ବା କ'ଣ କରିପାରିବ ?
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ସେ ମନଭୁଲାଇଥା ବାଜେକଥା ମୋ ଆଗରେ ତୁମେ କୁହନା । ମୋର ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ବିନିମୟରେ ତୁମ ଭିତରୁ ଯଦି କିଏ ମୋତେ ବିଷ ଟେକାଏ ଦେଇ ପାରିବ, ତେବେ ଆଗେଇ ଆସ, ମୁଁ ତାଆ ନାଆଁରେ ମୋର ସବୁ ସମ୍ପତ୍ତି ଉଇଲ୍ କରିଦେବି । (ସମସ୍ତେ ନୀରବରେ ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ କରି ଠିଆହେଲେ ।) ତୁମେ ସମସ୍ତେ ମତଲବୀ, ତୁମେ ସମସ୍ତେ ମୋ ଆଗରୁ ଚାଲିଯାଅ । ଶୀଘ୍ର ଚାଲିଯାଅ । I say get out. (ସମସ୍ତେ ସେ ବଖରା ଛାଡ଼ି ନୀରବରେ ଚାଲିଗଲେ ।)



ଚତୁର୍ଥ ଦୃଶ୍ୟ

(ହରଲ ଚେୟାରରେ ବସି ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଝରକାବାଟେ ବାହାରକୁ ଚାହିଁଥିଲେ । ମକରା ରାଜେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବିଛଣା ଝାଡୁଥିଲା ।)

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମକରା !

ମକରା ଆସ୍ତା !

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଦେଖୁଲୁ, ଦେଖୁଲୁ, କିଏ ଯାଉଛି । ପୃଥୀରାଜ ପରି ଦେଖାଯାଉଛି ।

ମକରା ନାହିଁମ, ସିଏ ତାଙ୍କ କାରଖାନା ଛାଡ଼ି ଇଆଡେ କୁଆଡେ ଆସିବେ ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତାରି ପରି ଦିଶୁଛି । ତାକୁ ଚିକେ ଡାକିଲୁ ।

ମକରା ହଉ ତାକୁଟି । (ପ୍ରସ୍ଥାନ)

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ଅନେକ ଲୋକ ଆସୁଥିଲେ । ଆଜିକାଲି ଆଉ କେହି ଆସୁ ନାହାଁନ୍ତି । ହଁ, ଥରେ ଥରେ ଆସି ଦେଖିଗଲେ, ନିଜର କାମଛାଡ଼ି କିଏ ଆଉ ଆସିବ ? କାହିଁକି ବା ଆସିବ ?

(ଏଇ ସମୟରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ପୃଥୀରାଜ ବାବୁ ।
ବୟସ୍କଲୋକ, ଶିଳ୍ପପତି । ରାଜେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ।)

ପୃଥୀରାଜ : ନମସ୍କାର ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ! କେମିତି ଅଛନ୍ତି ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନମସ୍କାର । ବସନ୍ତ ।

(ମକରା ଚେୟାରଟେ ଆଣି ଦେଲା ଓ ବିଛଣା ଝଡ଼ାଝଡ଼ି କାମରେ ଲାଗିଲା ।)

ରାଜେନ୍ଦ୍ର କେମିତି ଆଉ କ'ଣ ? କ୍ୟାନସର ରୋଗୀର ଅବସ୍ଥା କେଉଁଦିନ ବଦଳେ ? କେବଳ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ପଡ଼ି ରହିବା କଥା । ହଉ ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ସେକଥା । ଆପଣ କୁଆଡେ ଶୁଭକାମରେ ଅନୁକୁଳ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

କରି ବାହାରିଥିଲେ, ମୁଁ ତକାଇ ଆଣିଲି ।

ପୃଥୀରାଜ : ଶୁଭ କାମ କ'ଣ ? ମୁଁ ଏଇ Industry ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଘରକୁ ଟିକେ
ଯାଉଥିଲି ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର କ'ଣ ଚାଲି ଚାଲି ?

ପୃଥୀରାଜ : ନାହିଁ ଯେ.... ମିନିଷ୍ଟରଙ୍କ ଘର ଆଗରେ ଗାଡ଼ିଟା ରଖିଲେ
ସାମ୍ବାଦିକମାନଙ୍କର ଶାଗୁଣୀ ଆଖି ପଡ଼ିଯବ । ସେଇଥି ପାଇଁ
ଗାଡ଼ିଟା କିଛି ବାଟରେ ଥୋଇ ଚାଲି ଚାଲି ଯାଉଥିଲି ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମକରା !

ମକରା ଆଜ୍ଞା !

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଯା, ଦିରଟା କଫି ନେଇଆ ।

ପୃଥୀରା ନା, ଆଉ । ମୁଁ ଏଇଲେ ପିଇକି ଆସିଛି ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର କଫି ପିଇବାରେ କ'ଣ ଅଛି ? ଆରେ ତୁ ଠିଆ ହେଲୁ କ'ଣ
ଯା ନେଇଆ । (ମକରା ପ୍ରସ୍ଥାନ)

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଆପଣ ଗୋଟେ କାମରେ ଯାଉଥିଲେ, ମୁଁ ବିଗାଡ଼ି ଦେଲି ।
ଟିକେ ବସି ଯାଆନ୍ତୁ ପୁଣି ସମୟ ଶୁଭ ହୋଇଯିବ ।

ପୃଥୀରାଜ : ଆପଣ ନତାକି ଥିଲେ ବି ମୁଁ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଘରୁ ଫେରିବା ବେଳେ
ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଥାନ୍ତି । ତାକି ଦେଲେ ଭଲ ହେଲା ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର କାରଖାନା କେମିତି ଚାଲିଛି ।

ପୃଥୀରାଜ : ଯେତେ ଜାଗାରେ ପାଣି ସେତେ ଜାଗାରେ ମାଛ ପରି
କାରଖାନା ମାତ୍ରକେ ଶ୍ରମିକ ଧର୍ମଘଟ, ବିଶୃଙ୍ଖଳା । ଯେତେ
ଦେଲେ ବି ଆଉ ଅଧିକ ପାଇଁ ଦାବି ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର କାରଖାନା କ'ଣ ବନ୍ଦ ?

ପୃଥୀରାଜ : ନାହିଁ ସେ ଚାଲିବା କିଛି ନୁହଁ । ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ସେକଥା । ସେ କଥା
ଆଲୋଚନା କଲେ କେବଳ ମନ ଦୁଃଖ । ଆପଣଙ୍କ ଦେହ
କେମିତି ଅଛି କୁହନ୍ତୁ ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଅରେତ କହିଲି କ୍ୟାନସର ରୋଗୀର ପାଦ ଦିନକୁ ଦିନ ତଳକୁ
ତଳକୁ ଦବି ଦବି ଯାଏ । ମତେ କ୍ୟାନସର ହେବା ତିନିବର୍ଷ
ପାଖାପାଖି ହେଲାଣି ।

ପୃଥୀରାଜ : ଝିଅ, କ୍ଲାଉଁ ଆଜିକାଲି ଆମେରିକାରେ ପରା ?

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ହଁ ।

ପୃଥ୍ବୀରାଜ : ସେମାନେ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଆସିଥିଲେ ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ହଁ ସେମାନେ ଗତବର୍ଷ ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ଆସିଥିଲେ, ଚାରିଦିନ ରହିକି ଗଲେ ।

ପୃଥ୍ବୀରାଜ : ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ, ବୋହୂ ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ସେମାନେ ମୋର ସେବା କରି କରି ଅତିଷ୍ଠ ।

(ଏହି ସମୟରେ ମକରା କପି ଆଣି ଦେଇଛି । ଦୁଇବନ୍ଧୁ କପି ପିଇଲେ)

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ମୋ କୁଣ୍ଠ ଭିତରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ମୋର ରକ୍ତ ସମ୍ପର୍କମାନେ ଛାଡ଼ିପିଟି ହେଉଛନ୍ତି । ଟାଣି ହେଉଛନ୍ତି ବିଭିନ୍ନ ବାଟରେ ଫିଟିଯିବା ପାଇଁ ।

ପୃଥ୍ବୀରାଜ : ସେ ବନ୍ଧନ ତୁଟିବା କ'ଣ ଏତେ ସହଜ ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ମୋଠୁ ସେମାନଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲମ୍ବିଥିବା ସମ୍ପର୍କ ରେଖାରେ ଥିବା ରକ୍ତ ଏବେ ପାଣି ଫାଟି ଗଲାଣି । ସେଠି ବହୁଛି ତୁଛା ପାଣି ଧାରଟିଏ । କାହାକୁ ଟାଣି ଧରିବା ପାଇଁ ସେଥିରେ ଅଠା ନାହିଁକି ନିଷ୍ଠା ନାହିଁ ।

ପୃଥ୍ବୀରାଜ : ଆପଣ ଏ ସବୁ କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ତୁମେ ମୋର ବନ୍ଧୁ । ତୁମକୁ ସବୁ ଖୋଲି କହିଦେଲେ ମୋ ମନଟିକେ ହାଲୁକା ହୋଇଯିବ । ମୁଁ ଏବେ ଗୋଡ଼ ଟେକିଲିଣି ଆଉ ପାରିକି । ମୋ ବେକରେ ପଘା ନାହିଁ । ଆଖି ଝଲସାଇ ଟାଣି ରଖିବାକୁ ମୋ ଆଗରେ ରଙ୍ଗ ନାହିଁ । ମୋର କିଛି ବନ୍ଧନ ନଥାଇବି ମୁଁ ଖୁଣ୍ଟି ପାଖରେ କାହିଁକି ପଡ଼ି ରହିଛି କହି ପାରିବେ ?

ପୃଥ୍ବୀରାଜ : କାହିଁକି ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ଦେହ ଉଠାଇ ଚାଲିପାରୁ ନାହିଁ ବୋଲି । ମୋ ପାଇଁ ବନ୍ଧନ କେବଳ ମୋର ଏଇ ଦେହଟା । ଏ ଦେହଟାରୁ ବାହାରି ପାରିଲେ ମୁଁ ମୁକ୍ତ ହୋଇଯିବି ।

ପୃଥ୍ବୀରାଜ : ଆପଣ ଏତେଟା ଭାବ ପ୍ରବଣ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ମୋ ମନର ପାଦ ଭୂଇଁ ଛାଡ଼ି ସାରିଲାଣି, କିନ୍ତୁ ଦେହର ପାଦ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣି

ତକୁ ଉଠୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ଅନେକ ସମୟରେ ଆଖି ବୁଜି ମୃତ୍ୟୁକୁ
ଅପେକ୍ଷା କରୁଛି, ସିଏ ଆସିବ ମୁଁ ତା ସାଙ୍ଗରେ ଚାଲିଯିବି ।
କିନ୍ତୁ ସେ ନିଷ୍ଠୁର ମୃତ୍ୟୁ ଆସୁ ନାହିଁ । ଅପେକ୍ଷା କରି କରି
ଖୁବ୍ କଷ୍ଟ ଲାଗିଲାଣି । ମୁଁ ଆଉ ପାରୁ ନାହିଁ ।
(ଏହି ସମୟରେ ସୁଶାନ୍ତ ଆସି ।)

ସୁଶାନ୍ତ ମଉସା ନମସ୍କାର ।

ପୃଥ୍ବୀରାଜ : ଏଥର ବାପାକୁ ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ଦିଲ୍ଲୀକୁ ନେଇ ଯା । ସେଠି
ପାଖରେ ରଖିଲେ ସବୁ ସୁବିଧା ହେବ ।

ସୁଶାନ୍ତ ନାହିଁ ମଉସା । ବାପାଙ୍କର ସବୁ ଚିକିତ୍ସା ସରିଛି । କେବଳ
ଆର୍ଡ଼େକ୍ସେଜ୍ ଗୋଡ଼ଟାର ଅପରେସନ୍ ଆମ ଘର ପାଖ ଡାକ୍ତର
ମାଥୁରକ କ୍ଲିନିକ୍ରେ ହେବ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ଏ ଗୋଡ଼ଟାର ଅପରେସନ୍ ଦୁଇଥର ହୋଇ ସାରିଛି, ଆଉ
କି ଅପରେସନ୍ ହେବ ?

ସୁଶାନ୍ତ ଆପଣଙ୍କ ଗୋଡ଼ଟା ସେପ୍ଟିକ ହୋଇଗଲାଣି ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ସେଥି ପାଇଁତ ପ୍ରତିଦିନ ଦୁଇଥର ଡ୍ରୋପିଂ ହେଉଛି । ସେଇ
ଯଥେଷ୍ଟ । ଆଉ ଅପରେସନ୍ କ'ଣ ଦରକାର ?

ପୃଥ୍ବୀରାଜ : ଏ ସବୁ ଦିଗରେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଭଲ ।
ଡାକ୍ତର ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ ସୁଶାନ୍ତ ଜଣେ ଦକ୍ଷ ଡାକ୍ତର । ଆପଣ
ସେ ବିଷୟରେ ମୁଣ୍ଡ ଖେଳାଇବା ମୋଟେ ଦରକାର ନାହିଁ ।
ଆଛା ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ! ମୁଁ ଏଥର ଆସୁଛି ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ହଉ ଯାଆନ୍ତୁ । ସୁବିଧା ପାଇଲେ ଆଉ କେତେବେଳେ ଟିକେ
ଆସିବେ । ଉପସପ ହେଲେ କିଛି ସମୟ ଭଲରେ କଟିବ ।

ପୃଥ୍ବୀରାଜ : ସୁବିଧା ହେଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବି । (ପ୍ରସ୍ଥାନ)

ସୁଶାନ୍ତ : ମକରା !

ମକରା (ପ୍ରବେଶି) କ'ଣ ବାବୁ ?

ସୁଶାନ୍ତ : ବାପା ! ଆପଣ ଟିକେ ରେଷ୍ଟ ନିଅନ୍ତୁ । ଧଉ ମକରା ବାପାଙ୍କୁ
ବେଡ଼ରେ ଶୁଆଇ ଦେବା ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ନା, ସୁଶାନ୍ତ ! ତୁ ଯା, ମୁଁ ଆଉ ଟିକେ ବସିବି ।

ସୁଶାନ୍ତ : ଆମେ ବେଡ଼ରେ ଶୁଆଇ ଦେଉଛି । ଆପଣଙ୍କ ପିଠି ପାଖରେ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ଦୁଇଟା ତକିଆ ଦେବି, ଆପଣ ଡେରି ହୋଇ ବସିବେ । ନିଦ
ଆସିଲେ ଶୋଇ ଯିବେ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନିଦତ ଆଉ ଜମା ହେଉ ନାହିଁ ।

ସୁଶାନ୍ତ ମୁଁ ହାଇ ପାଠ୍ଟାରର ନିଦ ବଟିକା ଆଣିଛି, ଖାଇ ଦେଲେ ନିଦ
ହୋଇଯିବ । ମକରା ଧର ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ହଉ, ଯାହା ତୋ ଇଚ୍ଛା ।

(ସୁଶାନ୍ତ ଓ ମକରା ରାଜେନ୍ଦ୍ରକୁ ଧରାଧରି କରି ଖଟ ଉପରେ
ଶୁଆଇ ଦେଲେ ।)



ପଞ୍ଚମ ଦୃଶ୍ୟ

(ରାଜେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଗୋଡ଼ ଅପରେସନ୍ ସରିଯାଇଛି । ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବେଡ଼ ଉପରେ ଶୋଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଚାରିପାଖରେ ବେଢ଼ି ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ, ଦୁଇପୁତ୍ର ଓ ଚାକର ମକରା ।)

ପ୍ରଶାନ୍ତ ଭାଇ ! ବାପାଙ୍କର ସେନ୍ସ କେତେବେଳେ ଫେରିବ ? ଅପରେସନ୍ ବେଳେ ଯେଉଁ ଆନେସ୍ଥେସିଆ ଦିଆଯାଇଥିଲା ତାର ପ୍ରଭାବ କ'ଣ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଛି ?

ସୁଶାନ୍ତ ପୋଷ୍ଟ ଅପରେସନ୍ ପରିଅତରେ ରୋଗୀ ତିନି, ଚାରି ଘଣ୍ଟା ଏମିତିକି ପାଞ୍ଚ, ଛଅ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବି ଅଚେତ ରୁହନ୍ତି । ବାପାଙ୍କର ଚେତା ଫେରିବାକୁ ଆଉ ବେଶୀ ଡେରି ନାହିଁ । ଅପରେସନ୍ ସରିଲା ଦିନ ବାରଟାରେ । ଆମେ କୁନିକରୁ ତାଙ୍କୁ ଷ୍ଟେର୍‌ରରେ ଏଠିକି ଆଣିବାର ତିନିଘଣ୍ଟା ହୋଇଗଲାଣି । ଗୋଟେ ବୁଡ଼ ଆଉ ଗୋଟେ ସାଲାଇନ୍ ଦିଆ ସରିଲାଣି ।

ଅନୁପମା : ତୁମେ ଦୁଇ ଭାଇ ସକାଳୁ ଆସିଛ । ମୁଁ ଅଛି, ତୁମେ ଯା ଖୁଆପିଆ କରି ଆସିବ ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ ନାହିଁ ବୋଉ ! ବାପାଙ୍କ ଚେତା ଫେରିଲେ ଆମେ ଯିବୁ । ନହେଲେ ବାପା ଯୋଉ ସେଣ୍ଟିମେଣ୍ଟାଲ୍ ପକ୍ଷରେ କ'ଣ ନାହିଁ କ'ଣ କହିବେ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତୁମେ ଏଥର ଯାଇପାର । ମୋ ଚେତା ଅନେକ ବେଳୁ ଫେରିଲାଣି ।

ଅନୁପମା ତମର ଚେତା ଫେରିଲାଣି ଅଥଚ ତମେ ମିଛରେ ଅଚେତ ମଣିଷ ପରି ପଡ଼ିବ ? କ'ଣ ଯେ ତୁମକୁ କହିବି ? ଆମେ ଏତେ ଲୋକ ଅନେଇବୁ ତମ ଚେତା କେତେବେଳେ ଫେରିବ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୋ ପାଇଁ ଚେତା ଅପେକ୍ଷା ଅଚେତ ଅବସ୍ଥା ଭଲ । ଆଖି ଖୋଲିବା ଅପେକ୍ଷା ବନ୍ଦ କଲେ ମୋତେ ଭଲ ଲାଗୁଛି ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

- ସୁଶାନ୍ତ ବାପାଙ୍କ କଥା ଏବେ ମୋତେ ବୁଝି ହେଉ ନାହିଁ ।
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୋ କଥା ବୁଝି ନପାରିବା ଭଲ । ବୁଝି ପାରିଲେ ତୁମେ ସବୁ
 ଆଘାତ ପାଇବ ।
- ସୁଶାନ୍ତ : ବାପା ! ତୁମେ ଏସବୁ କ'ଣ କହୁଛ ?
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୁଁ ଆଖି ଖୋଲିଲେ ତୁମ ମୁହଁ ଆଉ ଆଖି ମୋର ଅସହ୍ୟ
 ହେଉଛି ।
- ସୁଶାନ୍ତ ଅସହ୍ୟ ?
ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ହଁ, ହଁ ଅସହ୍ୟ । ତୁମେ ମୋର ରକ୍ତ ସମ୍ପର୍କମାନେ ମୋ ରୁମ୍‌ରେ
 ପାଦ ଦେବା ମାତ୍ରେ ତୁମ ମୁହଁର ରଙ୍ଗ ବଦଳି ଯାଉଛି । ଆଖିର
 ମୁଦ୍ରା ବଦଳି ଯାଉଛି । ମୁଁ ତୁମ ମୁହଁ ଆଉ ଆଖିରୁ ପଢ଼ି
 ପାରୁଛି କୁଡ଼ କୁଡ଼ ଘୃଣା, କୃଷା ଆଉ ଆଶଙ୍କା ।
- ଅନୁପମା ତୁମେ ଏସବୁ ବନ୍ଦ କର କହୁଛି । ତୁମେ କାହାରିକୁ କିଛି କରାଇ
 ଦେବ ନାହିଁ । ତୁମେ କାହିଁକି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଘାତ ଦେଉଛ ?
 ତୁମେ କାହିଁକି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ କରୁଛ ?
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଅନୁପମା ! ତମେ ଆହୁରି ପ୍ରମାଣ ଚାହୁଁଛ ? ଆଜ୍ଞା ତମେ
 ଜାଣିଛ ଆଜି ଅପରେସନ୍‌ରେ ମୋ ଦେହର କେଉଁ ଅଙ୍ଗଟା
 କାଟି ଫିଙ୍ଗି ଦିଆଯାଇଛି ?
- ଅନୁପମା ତୁମର ଅଙ୍ଗ କାଟି ଫିଙ୍ଗି ଦିଆଯାଇଛି ?
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୋ ବାଆଁ ଗୋଡ଼ ପାଖରୁ ଚାଦରଟା କାଟୁ ଦେଖ ।
ଅନୁପମା (ଚାଦର ଉପରେ ହାତ ବୁଲାଇଲେ) କାହିଁ ? କ'ଣଟା କାଟି
 ଦିଆ ଯାଇଛି ?
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଦେଖ, ଭଲ ଭାବରେ ହାତମାରି ଦେଖ, ମୋ ବାଆଁ ଗୋଡ଼ଟା
 ଜଘ ମୂଳରୁ କାଟି ଦିଆଯାଇଛି ।
- ଅନୁପମା ଏ ତୁ କ'ଣ କଲୁ ସୁଶାନ୍ତ ? (କାନ୍ଦି ପକାଇଲେ)
ସୁଶାନ୍ତ ବାପାଙ୍କର ସେ ଗୋଡ଼ଟା ପୂରାପୁରି ସେପ୍‌ଟିକ୍ ହୋଇ
 ଯାଇଥିଲା । ଆଉ କିଛି ଉପାୟ ନଥିଲା ବୋଉ ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୋର ଗୋଟେ ଗୋଡ଼ କାଟି ଫିଙ୍ଗି ଦେଲୁ ମୋତେ ଟିକେ
 ପଚାରିଲୁ ନାହିଁ ।
- ସୁଶାନ୍ତ ସେ ଗୋଡ଼ଟା ଅନେକ ଦିନରୁ କାଟି ଦେବାର ଥିଲା । ଟାଟା
 ମେମୋରିଆଲ୍‌ରେ ପ୍ରଥମେ ଯେତେବେଳେ ଅପରେସନ୍‌

- ହେଲା ସେତେବେଳେ ଡାକ୍ତର କାଟି ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ।
କିନ୍ତୁ ବୋଉର ଆପରି ଯୋଗୁ କଟାଯାଇ ନଥିଲା ।
- ଅନୁପମା : ସେତେବେଳେ କଟା ଯାଇନଥିଲା, ଏଇଲେ ପୁଣି କାହିଁକି କାଟିଲୁ ?
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ଗୋଡ଼ଟା କାଟି ଦେଲେ ମୁଁ କ'ଣ ଭଲ ହୋଇଯିବି ? କ୍ୟାନସର ରୋଗ କ'ଣ ଗୋଡ଼ଟେ ନେଇ ସବୁଷ୍ଟ ହେବ ? ତାର ଦରକାର ମୁଣ୍ଡ । ମୁଣ୍ଡ ନନେଇ ସିଏ ଛାଡ଼ିବ ନାହିଁ ।
- ସୁଶାନ୍ତ : ମୁଁ ସେ କଥା ଜାଣେ ବାପା! କିନ୍ତୁ ସେ ଗୋଡ଼ଟା ପୁରା ପୁରି ସେପଟିକୁ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ସେଇ ଗୋଡ଼ ଯୋଗୁ ତମକୁ ବେଶୀ ଯନ୍ତ୍ରଣା ହୋଇଥିଲା । କି କାମରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି ସେ ଗୋଡ଼ଟା ?
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର : କହି ପାରିବୁ ଏ ଶରୀରଟା ମୋର ଆଉ କି କାମରେ ଆସିବ ? କେବଳ ମୋତେ କଷ୍ଟ ଦେବା ପାଇଁ ମୋର ଏ ଶରୀରଟା ପଡ଼ି ରହିଛି । କାଟି ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ ପାରିବୁ ମୋର ଏ ଅର୍ଥବ, ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ଶରୀରଟାକୁ ? ପାରିବୁ ?
- ସୁଶାନ୍ତ : ବାପା !
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ଯାହା କଲେ ମୋତେ ଶାନ୍ତି ମିଳିବ ସେ କାମ କରିବାକୁ ଘୋର ଅନିଚ୍ଛା । ଆଉ ଯାହା କଲେ ମୋ ଦେହର ଆଉ ମନର ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅଧିକ ବଢ଼ିବ ତୁ ସେଇଆ କରିଚାଲିଛୁ ।
- ସୁଶାନ୍ତ : ମୁଁ ଜଣେ ଡାକ୍ତର । କଣ କଲେ ରୋଗୀର ମଙ୍ଗଳ ହେବ ସେ କଥା ମୋତେ ଭଲଭାବରେ ଜଣା । ଅପରେସନ୍ ବେଳେ ମୁଁନିଜେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲି । ଏ ବିଷୟରେ ଡାକ୍ତର ମାଥୁରଙ୍କ ସହିତ ମୁଁ ପରାମର୍ଶ କରିଛି ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ମୋ ପରି ଜଣେ ରୋଗୀ ଯିଏ ଆଉ ଆରୋଗ୍ୟ ହେବାର ସାମାନ୍ୟ ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ତା ପାଇଁ ଡାକ୍ତରି ପରାମର୍ଶର କି ମୂଲ୍ୟ ଅଛି ? ହଉ ଠିକ୍ ଅଛି, ତୁମେ ସବୁ ଏଥର ଯାଅ ।
- ସୁଶାନ୍ତ : ସାଲାଲନ୍ ଟା ଲାଗିଛି, ଆମ ଭିତରୁ କେହି ଜଣେ ରହୁ ।
- ଅନୁପମା : ମୁଁ ଅଛି, ତୁମେ ସବୁ ଯା ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ତୁମେ ବି ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ମକରା ଅଛି, ତୁମେ ଅଯଥାରେ କାହିଁକି ରହିବ ?

- ଅନୁପମା : ମୁଁ ରହିବା ଆଉ ମକରା ରହିବା ଭିତରେ କଣ କିଛି ଫରକ ଦେଖୁନା ?
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ଦେଖୁଛି । ତୁମ ମୁହଁରେ ସବୁବେଳେ ଘୃଣା ଆଉ ଅନିଚ୍ଛା ଭାବ ଯାହା ମକରାଠି ନାହିଁ ।
- ଅନୁପମା : ଯେତେ ଯିଏ ଯାହା କଲେ ତୁମ ମନକୁ ଯାଉ ନାହିଁ । ଗୋଟେ ପୁଅ ମାସେ ହେଲା ଏଠି ତୁମ ଚିକିତ୍ସାରେ ଲାଗିଛି ତାକୁ ଯାହାଜଣା ବକୁଛି । ଏଥିରେ ତୁମ ସେବା କରିବାକୁ କାହାର କେମିତି ଆଗ୍ରହ ହେବ ?
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ହଁ ପୁଅଟି ଯାହା କଲା ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖୁଛି । ମୋର ଗୋଟେ ଗୋଡ଼ କାଟି ଅପଙ୍ଗ କରିଦେଲା ।
- ଅନୁପମା : ତୁମେ ପ୍ରକୃତିଛଡ଼ା ହେଲଣି । ନହେଲେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁ ଉପରେ ଏମିତି ମାଡ଼ ମାରିବା ପରି କଥା କୁହନ୍ତ ନାହିଁ ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ମୁଁ ଚାହେଁ ତୁମେ ସବୁ ମୋ ଆଖି ଆଗକୁ କେହି ନଆସ । ଚାକର ଦ୍ଵାରା ମୋ ଅବଶିଷ୍ଟ ଦିନ କାମ ମୁଁ କରାଇ ନେବି ।
- ଅନୁପମା : ହଉ ଠିକ୍ ଅଛି ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ଚାକର ଯେ ଆଗ୍ରହର ସହିତ ମୋ ସେବାକରୁଛି ତା ନୁହେଁ । ସିଏ ଅନିଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲାବେଳେ ତାର ଆଗ୍ରହ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ମୁଁ କିଛି କିଛି ଟଙ୍କା ଧରାଇ ଦେଉଛି । କିନ୍ତୁ ତୁମକୁ ମୋର ସମସ୍ତ ସଂପତ୍ତି ଦେଇ ଦେଲା ପରେ ବି ମୋ ସେବା କରିବାକୁ ତୁମ କାହାରି ଠାରେ ଟିକେ ହେଲେ ଆଗ୍ରହ ଥିବାର ମୁଁ ଦେଖୁ ନାହିଁ ।
- ଅନୁପମା : ତୁମକୁ ମୁଁ ହାତଯୋଡ଼ି ଅନୁନୟନ କରୁଛି, ତୁମେ ଏମିତି ମନଭଙ୍ଗା କଥା କୁହନା, ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଆଘାତ ଆସିବ ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ତୁମେ ସବୁ ଆଘାତ ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ମୋ ଆଖି ଆଗରୁ ଚାଲିଯା । ମତେ ଟିକେ ଏକ୍ସଟିଆ ରହିବାକୁ ଦିଅ ।
- ଅନୁପମା : ତୁମେ ଯଦି ସେଥିରେ ଖୁସି, ଆମେ ଚାଲି ଯାଉଛୁ ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ହଁ, ତୁମେ ସବୁ ଚାଲିଯା ।
(ଧୀରେ ଧୀରେ ଅନୁପମା, ସୁଶାନ୍ତ ଓ ପ୍ରଶାନ୍ତ ସେ ଘରୁ ଚାଲିଗଲେ ।)



ଷଷ୍ଠ ଦୃଶ୍ୟ

(ରାଜେନ୍ଦ୍ର ହୁଇଲ ଚେୟାର ଉପରେ ବସି ଝରକା ଫାଙ୍କରେ ରାଷ୍ଟ୍ରାକୁ ଚାହିଁଥିଲେ ।)

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମକରା ! ମକରା !

ମକରା ଆଜ୍ଞା !

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଦେଖୁଲୁ ଦେଖୁଲୁ ।

ମକରା କ'ଣ ଆଜ୍ଞା ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ରାରେ କାହାର ଗୋଟେ ଶବ ଶୋଭାଯାତ୍ରା ଯାଉଥିବା ପରି ଦେଖା ଯାଉଛି । ଆଗରେ ଗୋଟେ ଖୋଲା ଜିପ୍ରେ ଶବ ଥୁଆ ହୋଇଛି । ତା ଉପରେ ଧଳା ଚାଦର ଘୋଡ଼ା ଯାଇଛି ଆଉ ଫୁଲ ଥୁଆ ହେଇଛି । କ'ଣ ଦେଖୁଲୁଟି ?

ମକରା ହଁ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ରାତି ପଛେ ପଛେ କିଏ ସବୁ ଯାଉଛନ୍ତି ଏତେ ଉପରୁ ଚିହ୍ନ ହେଉ ନାହିଁ । କେଉଁ ଭାର୍ୟବାନ ଏ ଦହଗଞ୍ଜ କାଦୁଅରୁ ମୁକୁଳିଲା ? ରାମଲାଲ ନା ଶ୍ୟାମ ପ୍ରସାଦ ? କିଏ ଚାଲିଗଲା ? ଅବିନାଶ ପ୍ରହରାଜ ତ ଅନେକ ଦିନ ହେଲା ବେରାମ ଥିଲେ ।

ମକରା ନା, ସେମାନେ କେହି ନୁହଁନ୍ତି ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତୁ କ'ଣ ଦେଖୁଛୁ ସେ ଶବଟାକୁ ?

ମକରା ଦେଖୁଟି ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର କାହା ଶବ ?

ମକରା (ନୀରବ)

ରାଜେନ୍ଦ୍ର (ରାଗିଯାଇ) ତୋର ଆଜି ଏକି ଅପୂର୍ବ ଢଙ୍ଗ ବାହାରୁଛି, ମୁଁ କିଛି ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ ।

ମକରା କ'ଣ କହିବି ମୁଁ ବି କିଛି ଠିକ୍ କରି ପାରୁ ନାହିଁ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୁଁ ପଚାରୁଛି ସେଟା କାହା ଶବ । ତୁ ଯଦି ଶବ ଦେଖୁଥିବୁ ଆଉ ଚିହ୍ନଥିବୁ କହିବୁ । ଆଉ ଯଦି ଚିହ୍ନି ନଥିବୁ ନାହିଁ କରବୁ ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ଏଥିରେ ଠିକ୍ କରିବାର କ'ଣ ଅଛି ?

ମକରା : କିଛି ନାହିଁ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : କିଛି ନାହିଁତ ଯାହା ଜାଣିଛୁ କହୁ ନଈଁ କାହିଁକି ?

ମକରା : (ନୀରବ)

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : (ଚିହ୍ନାର କରି) ସବୁ ସଜଡ଼ାନ ଏଠି ଏକାଠି ହେଇଛନ୍ତି ।

ମକରା !

ମକରା : ଆଜ୍ଞା !

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ସେଟା କାହା ଶବ ?

ମକରା : ଏଇ.... ଏଇ....

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ହଁ, କହ....

ମକରା : ଆପଣଙ୍କର ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : (ରାଗରେ ଗର୍ଜନ କରି) ମକରା !

ମକରା : (ନୀରବ)

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : କ'ଣ କହିଲୁ, ସେଟା ମୋ ଶବ ?

ମକରା : ହଁ ଆଜ୍ଞା ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ତା ହେଲେ ଏଠି ଏ ହୁଇଲ ଚେନ୍ଦ୍ରାର ଉପରେ କିଏ ? ମୁଁ ନା
ମୋର ପ୍ରେତାତ୍ମା ?

ମକରା : ଆପଣ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ସେ ଖୋଲା ଜିପ୍ରେ ମୋ ଶବ ଶୋଇଛି ?

ମକରା : ଆଜ୍ଞା !

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ଏ ହୁଇଲ ଚେନ୍ଦ୍ରାର ଉପରେ ମୁଁ ବସିଛି ?

ମକରା : ଆଜ୍ଞା !

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ମକରା ! (ଚିହ୍ନାର କଲେ)

ତୋ ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ ହେଇ ଗଲାଣି କି ?

ମକରା : ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଠିକ୍ ଅଛି । ମୁଁ ଯାହା ଦେଖିଲି, ଯାହା ବୁଝିଲି
ସେଇଆ କହିଲି । ଆପଣ ରାଗିବେ ବୋଲି କହୁ ନଥିଲି ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ରାଗିବି ବୋଲି କ'ଣ କହୁ ନଥିଲୁ ?

ମକରା : କାର ପଛେ ପଛେ ସୁଶାନ୍ତବାରୁ ଆଉ ପ୍ରଶାନ୍ତବାରୁ ଯାଉଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କ ପଛକୁ ବାବୁଆଣୀ ଆଉ ବୋହୂମାଆମାନେ ଚାଲିଛନ୍ତି ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ସେମାନେ କ'ଣ ଆଉ କାହା ଶବ ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ଯିବାକୁ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ମନା ? ସେମାନେ ଯାଉଛନ୍ତି ବୋଲି ତୁ ବୁଝିଲୁ ଏଇଟା ମୋ ଶବ୍ଦ ବୋଲି ? ସତରେ ତୋର ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ ହେଲ ଗଲାଣି । ମୁଁ ବଞ୍ଚିଛି, ତୁ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଛୁ, ତଥାପି କହୁଛୁ ମୋ ଶବ୍ଦ ଶୋଭାଯାତ୍ରା ଚାଲିଛି ।

ମକରା ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଏକଦମ୍ ଠିକ୍ ଅଛି ।
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଆଉ ତୋର ଏ ପାଟି ଏମିତି ଅସମ୍ଭବ, ଅଭୁତ କଥା କହୁଛି କେମିତି ?

ମକରା କାଲି ଅପରେସନ୍‌ରେ ଆପଣଙ୍କର ଗୋଟେ ଗୋଡ଼ କଟାଗଲା ।
ରାଜେନ୍ଦ୍ର କଟା ଗଲାତ ସେଠୁ କ'ଣ ହେଲା ?

ମକରା ସେଇ ଗୋଡ଼ଟା ।
ରାଜେନ୍ଦ୍ର କ'ଣ ସେଇ ଗୋଡ଼ଟା ?
ମକରା ସେଇ ଗୋଡ଼ଟା ସେ ଜିପ୍ ଭିତରେ ଶବ୍ଦ ହୋଇ ଶୋଇଛି ।
ରାଜେନ୍ଦ୍ର (ଚିତ୍କାର କଲେ) ମକରା !

ମକରା ଗୋଡ଼ଟା ଜଙ୍ଗ ପାଖରୁ କଟା ଯାଇଥିଲା । ଏତେ ବଡ଼ ଗୋଡ଼ଟା ଏଠି, ସେଠି ଫୋପାଟି ଦେବାଟା କ'ଣ ଠିକ୍ ହେବ ? କାଉ, କୁକୁର ସେ କଟା ଗୋଡ଼ଟାକୁ ଚାଣି ଚାଣି କରି ଖାଇଲେ ଆପଣଙ୍କର ଅପମାନ ହେବ ନାହିଁ ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତା ବୋଲି ଏମିତି ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ନେଇ ତାକୁ ଦାହ କରାଯିବ ? ମୁଁ ବଞ୍ଚି ଥାଉଁ ଥାଉଁ ମୋ ଆଗରେ ମୋ ଶବ୍ଦ ଦାହ ? ମକରା !

ମକରା ଆଜ୍ଞା !
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତୁ ଯା, ସୁଶାନ୍ତ ଆଉ ପ୍ରଶାନ୍ତଙ୍କୁ ମୋ ପାଖକୁ ଡାକି ଆଣ । ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ପଟାରେ - ମୋର ଗୋଡ଼କାଟି ମୋତେ ପଞ୍ଜୁ କରି ଦେଲେ ମୋତେ ପଟାରିଲେ ନାହିଁ । ପୁଣି ମୁଁ ବଞ୍ଚି ଥାଉଁ ଥାଉଁ ମୋର ଶବ୍ଦ ଶୋଭାଯାତ୍ରା । No, Never. It is too much. ମକରା ! (ଚିତ୍କାର କଲେ) । ଯା ସେମାନଙ୍କୁ ମୋ ପାଖକୁ ଡାକ ।

(ମକରାର ପ୍ରସ୍ଥାନ । ରାଜେନ୍ଦ୍ର ହୁଇଲ ଚେୟାରରେ ମୁଣ୍ଡ ଦେଇ ଆଖି ବୁଜି ପଡ଼ି ରହିଲେ ।)



ଶେଷ ଦୃଶ୍ୟ

(ରାତ୍ରିର ବିକ୍ଷିତ ପ୍ରହର । ବେତ ଉପର ଉଠି ବସିଛନ୍ତି
ରାଜେନ୍ଦ୍ର । ଆଖିରେ ଆଉ ନିଦ ନାହିଁ ।)

ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ମକରା ! ମକରା !

ମକରା ଆଜ୍ଞା !

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଏ ଯାଏ କେହି ଆସିଲେ ନାହିଁ ?

ମକରା ନା ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଡାକିଥିଲୁ ?

ମକରା ଆପଣ ଆଉ ସେ କଥା ନେଇ କାହିଁକି ମୁଣ୍ଡ ଖେଳୁଛନ୍ତି
ବାବୁ ? ନିଅନ୍ତୁ ଏଇ ନିଦ ବଟିକାଟା ଖାଇ କିଛି ସମୟ ଶୋଇ
ପଡନ୍ତୁ । ରାତି ଅନେକ ହେଲାଣି ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ରାତି କେତେ ହେଲାଣି ?

ମକରା (କାନ୍ଧ ଘଣ୍ଟାକୁ ଦେଖି) ଏଗାରଟା ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମତେ ଆଜି ମୋଟେ ନିଦ ନାହିଁ । ମୋ ଆଖି ଆଗରେ ମୋ
ଶବ ଶୋଭାଯାତ୍ରା ଆଉ ଶବଦାହ । ଏସବୁ ମୋର ଯେଉଁ
ଆଖି ଦେଖୁଛି ସିଏ କେମିତି ଶୋଇବ ?

ମକରା ଆପଣ ଟିକେ ଥିର ମନରେ ହେଜୁଥୁ ଆଜ୍ଞା । ଆପଣଙ୍କର
ଏତେ ବଡ଼ ଗୋଡ଼ଟି କଟାଗଲା । ସେଟାକୁ କ'ଣ ପଡିଆରେ
ଫିଙ୍ଗି ଦିଆଯାଇଥାନ୍ତା ନା କାଉ, କୁକୁରକୁ ବାଣି ଦିଆଯାଇ
ଥାଆନ୍ତା ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତା ବୋଲି ଚନ୍ଦନ କାଠ ଆଉ ଘିଅରେ ସେ ଗୋଡ଼ଟାକୁ
ପୋଡ଼ାଯିବ ?

ମକରା ଏଥିରେ ଆପଣଙ୍କ ମାନ୍ ଥାନ୍ ବଢ଼ିଲା ନା କମିଲା ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଆଜି ମୋର କଟା ପାଦଟାକୁ ମୋ ପରିବାରର ଲୋକମାନେ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣି

ଯେତିକି ସମ୍ମାନ ଦେଖାଉଛନ୍ତି, ସେ ପାଦଟା ଯେତେବେଳେ ମୋର ଏ ଦେହରେ ଲାଗିଥିଲା ସେତେବେଳେ ତାକୁ ସେତିକି ଘୃଣା କରୁଥିଲେ ।

ମକରା : ନାହିଁ ବାବୁ ! ସେମିତି କୁହନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ମୁଁ ଠିକ୍ କହୁଛି ମକରା ! ମୋ ଗୋଡ଼କୁ ଦାହ କରିବା ନାଆଁରେ ସେମାନେ ଉତ୍ସବ ପାଳୁଛନ୍ତି । ମଉଜ କରୁଛନ୍ତି ଧନଗର୍ବ ଦେଖାଉଛନ୍ତି ।

ମକରା : ସେମାନେ ଆପଣଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଆନ୍ତି, ଢେର ଖାତିର କରନ୍ତି । ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ ଦୁଃଖ । ହେଲେ, ଆପଣ ସେମାନଙ୍କୁ ଭୁଲ୍ ବୁଝୁଛନ୍ତି ।
ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଭୁଲ୍ ବୁଝୁ ନାହିଁ ସେମାନେ ଭୁଲ୍‌ବାଟରେ ଚାଲିଛନ୍ତି । ଆଉ ଗୋଟେ କଥା ତୁ ଶୁଣିଛୁ ?

ମକରା : ଆଉ କୋଉ କଥା ?
ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ଆଜି କୁଆଡ଼େ ଭୋଜି ଭାତର ଧୁମ୍ ଉଡୁଛି ।
ମକରା : ଆପଣଙ୍କ ଗୋଡ଼ଟାକୁ ଯେଉଁମାନେ ଦାହ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ କିଛି ଖାଇବାକୁ ନ ଦିଅନ୍ତେ କେମିତି ?
ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ସିଏତ ଅଲଗା କଥା । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଶୁଣିଛି ଆଜି ସଂଧ୍ୟାରେ ଗୋଟେ ଭୋଜି ହେଉଛି ।

ମକରା : ନାହିଁ ବାବୁ ମିଛ କଥା ।
ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ଏ ଅସୁବିଧା କଥା କାହାକୁ ବୁଝେଇ ହୁଏନି ମକରା । ମୋ ଅବସ୍ଥାକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ ଯାଉଁ ତୁ ସେ ଅସୁବିଧା କଥା ବୁଝିପାରିବୁ ।

ମକରା : ବାବୁ !
ରାଜେନ୍ଦ୍ର : କିନ୍ତୁ ମୋ ଚିକିତ୍ସା କି ସେବା ଯତ୍ନରେ ମୋ ପରିବାର ଲୋକଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ଥିବାର ମୁଁ ଦେଖୁନାହିଁ । ମୋର ମନେ ହୁଏ ସେମାନେ ଭାବୁଛନ୍ତି ଏ ବାବଦରେ ଥିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସେମାନେ ସାରି ଦେଲେଣି । ଏଥର ତାଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମୋର ଅନ୍ତେଷ୍ଟିକ୍ରୀୟା ପାଳନ ।

ମକରା : ସେମିତି କୁହନ୍ତୁ ନେଇଁବାବୁ !

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ହଁ ମକରା । ମୁଁ ଯାହା କହିଲି ସେଇଟା ନିରାଟ ସତ ।
ମକରା ସବୁ କଥାକୁ ଆପଣ ନିଜ ଆଡ଼କୁ ଟାଣୁଛନ୍ତି କାଇଁକି ? ସେମିତି
ହେଲେ ଭାରି ଦୁଃଖ ପାଇବେ । ସେଇଥି ପାଇଁ ବୁଢ଼ା ହେଲେ...
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବୁଢ଼ା ହେଲେ କ'ଣ ହୁଏ ?
ମକରା ଛୋଟ ଛୋଟ କଥା କାନକୁ ଶୁଭେ ନାହିଁ । ସେମିତି ଅନେକ
ଘଟଣା ତା ଚାରିପାଖରେ ଘଟିଯାଏ ଯାହା ଦେଖିଲେ ତା ମନକୁ
କଷ୍ଟ ହେବ; କିନ୍ତୁ ସେ ଘଟଣା ସବୁ ତା ଆଖିକି ଦିଶେ ନାହିଁ ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଏଯାଏ ସେମିତି ନିପାରୁ ବୁଢ଼ା ହେଉନି । ମୋତେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋଟେ ପଞ୍ଚାବନ ବର୍ଷ । ଦେଖିବା, ଶୁଣିବା ଯନ୍ତ୍ର
ମୋର ଆଗଭଳି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ।
- ମକରା ସେଇଥି ପାଇଁତ ଆପଣ କଷ୍ଟ ପାଇଛନ୍ତି ।
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମତେ ଟିକେ ସାହାଯ୍ୟ କରି ପାରିବୁ ମକରା ?
ମକରା ଆପଣଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାତ ମୋର କାମ । କ'ଣ କରିବି
କୁହନ୍ତୁ ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଆଗେ ମୋର କେଇଟା ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତର ଦେ ।
ମକରା ମୁଁ ମୁଖ ଲୋକ । ମୁଁ କି ଉତ୍ତର ଦେବି ?
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୋ ପ୍ରଶ୍ନ ଅତି ସରଳ ଆଉ ସହଜ ।
ମକରା ପଚାରନ୍ତୁ ।
ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୁଁ ଆଉ କଣ କେବେ ସୁସ୍ଥ ହେଇ ପାରିବି ?
ମକରା (ନୀରବ)
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଏତେ ସହଜ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କ'ଣ ତୋତେ ଜଣା ନାହିଁ ? ମୁଁ
ଜାଣେ ମୁଁ ଆପାତ ପାଇବି ବୋଲି ତୁ ଜାଣିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଟିର
ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ ତୁପ୍ତ ରହିଛୁ । ଋଷତ ମୋର ଶେଷ ଅବସ୍ଥା,
ମୋର ଦୁଇ, ତିନିଥର ଅପରେସନ୍ ସରିଛି । ପୁଣି ଗୋଟେ
ଗୋଡ଼ କଟା ଯାଇଛି । ମୁଁ ମରିସାରିଛି, କେବଳ ବଞ୍ଚିବାର
ଅଭିନୟ କରୁଛି ।
- ମକରା ଇଏ କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ବାବୁ ? ଏ ସବୁ ଅଶୁଭ କଥାବୁଡ଼ା ମୁହଁରେ
ଧରନ୍ତୁ ନେଇଁ ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୋର ଶବଦାହ ସରିଲାଣି ।

- ମକରା ଆପଣ ଇଏ କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ?
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତୁ ଡରିବା କିଛି ଦରକାର ନାହିଁ । ଗାମୁଛା ଦେଖା ।
- ମକରା (ଗାମୁଛା ଦେଖାଇଲା) ବାବୁ ! ମୁଁ ଏସବୁ କ'ଣ କରିବି ?
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର : ତୁ ଆଗ ଧର । (ଟଙ୍କା ବିତା ସବୁ ମକରା ଗାମୁଛାରେ ଦେଲେ)
କାହାକୁ ଦେବୁ, କ'ଣ ହେବ ସେ କଥା ମୁଁ କହୁଛି ।
- ମକରା ଏସବୁ ନେଇ ମୁଁ କ'ଣ କରିବି ? ଏଇତ ଲକ୍ଷେ, ଦେଢ଼ ଲକ୍ଷ
ଟଙ୍କା ହେବ ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତୋର କେତୋଟି ଝିଅ ?
- ମକରା : ତିନୋଟି ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ତୋର ନିଜର ଘର ଅଛି ?
- ମକରା ନା ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଏ ଟଙ୍କାରେ ତୁ ତୋ ଝିଅ ବାହାଘର କରିବୁ । ଆଉ ଏ ଦଶବିତା
ନେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖଣ୍ଡେ ଜାଗା କିଣିବୁ ।
- ମକରା ତମେ ଏସବୁ କ'ଣ କହୁଛ ବାବୁ ?
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୋ ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷାକର ମକରା !
- ମକରା ବାବୁ !
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ତୁ ଟଙ୍କା ରଖ ମକରା, ଏଟଙ୍କା ତୋର ବହୁତ କାମରେ
ଆସିବ ।
- ମକରା ମୁଁ କାହିଁକି ନେବି ? ଏଟଙ୍କା ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ, ସ୍ତ୍ରୀ କି ବୋହୂକୁ
ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ସେମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ଅନେକ ଦେଇଛି । ଦୁଇ, ଦୁଇଟା ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରି,
କୋଠାବତି, ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ପାଞ୍ଚଟା ପ୍ଲଟ, ଗାଡ଼ି ମଟର,
ଗାଆଁରେ ବାଟିବାଟି ଜମି, ଆମ୍ବତୋଟା, ନତିଆ ବଗିଚା,
ମୋଟା ଅଙ୍କର ବ୍ୟାଙ୍କ ବାଲାଟ୍ । ଧନ ସମ୍ପତ୍ତିର ଶୋଷ
ସେମାନଙ୍କର ନାହିଁ ।
- ମକରା ମୁଁ କାହିଁକି ନେବି ? ଆପଣ ଆଉ କାହାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୁଁ ତୋତେ ଏ ଟଙ୍କା ମୋଫତ୍‌ରେ ଦେଉ ନାହିଁ । ଯା ବଦଳରେ
ମୋତେ ଗୋଟେ ଜିନିଷ ଦେବାକୁ ହେବ ।
- ମକରା କି ଜିନିଷ ?

- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ସେମିତି କିଛି ମୂଲ୍ୟବାନ କି ଦୁଷ୍ଟାପ୍ୟ ଜିନିଷ ନହିଁ । ତୁ ଚାହିଲେ ଦେଇ ପାରିବୁ ।
- ମକରା ରୋଟେ ଇଞ୍ଜେକସନ୍ ।
- ମକରା ନର୍ସକୁ ଡାକି ଦେଉଛି ସିଏ ଆସି ଇଞ୍ଜେକସନ୍ ଦେବେ ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ସେ ଇଞ୍ଜେକସନ୍ ମୋତେ ମାତ୍ର ଦୁଇ ଘଣ୍ଟାର ନିଦ ଦେଉଛି । ଏମିତି ରୋଟେ ଇଞ୍ଜେକସନ୍ କିଣି ଆଣିବୁ ଯେମିତି ସିଏ ମୋତେ ଚିର ନିଦ୍ରା ଦେବ ।
- ମକରା ଆପଣ ଏକ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ବାବୁ ?
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଯଦି ସେ ଇଞ୍ଜେକସନ୍ ଆଣି ପାରିବୁ ନାହିଁ, ତାହେଲେ ଟିକିଏ ବିଷ କିଣି ଆଣି ମୋତେ ଦେବୁ ଯାହା ଖାଇଲେ ମୁଁ ଏ ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଯିବି ।
- ମକରା ବାବୁ !
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଏ ଆଲ୍‌ମିରାରେ ଯେତେବେଳା ଅଛି ସବୁ ନେ, କିନ୍ତୁ ମୋ ଉପରେ ଦୟା କର ।
- ମକରା ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ନିମକ ଖାଇଚି ଆସି । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ମାରି ପାରିବି ନାହିଁ ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମତେ ମାରି ଦେଲେ ମୁଁ ବଞ୍ଚିଯିବି ମକରା । ଏଇଟା ଜୀବନ ନୁହଁ ଯନ୍ତ୍ରଣା । ଏମିତି ଜୀବନ ମୋର ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ ।
- ମକରା ମୁଁ ପାରିବି ନାହିଁ ବାବୁ ! ମୁଁ ପାରିବି ନାହିଁ । ଏ କଂସେଇ କାମ ମୋ ଦେଇ ହେବ ନାହିଁ । ଯୋଉ ହାତରେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଖାଇବା ଜିନିଷ ଦେଇଚି, ଔଷଧ ଦେଇଚି, ସେଇ ହାତରେ ବିଷ କେମିତି ଦେବି ? ନା, ମୁଁ ପାରିବି ନେଇଁ । ନା, ମୋଟେ ନୁହଁ ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୁଁ ତୋତେ ଆହୁରି ଟଙ୍କା ଦେବି, ତୋ ନାଆଁରେ ମୋ କଳକାରଖାନା, କୋଠାବାଡ଼ି ସବୁ ସମ୍ପତ୍ତି ଉଇଲ୍ କରିଦେବି । ମତେ ଟିକେ ବିଷ ଦେ ମୁଁ ବଞ୍ଚିଯାଏ ।
- ମକରା ଆପଣଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଠିକ୍ ନାହିଁ ।
- ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୋତେ ଟିକେ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର ମକରା !
- ମକରା ଆପଣଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ ହେଇଗଲାଣିବାବୁ, ମୁଁ ଯାଉଛି

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପରି

ସୁଶାନ୍ତବାବୁକୁ ତାକି ଆଣିବି ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଭୋଜିଭାତରେ ମସବୁଲ୍ ଥିବେ । ତୋ କଥା ସେମାନଙ୍କ କାନରେ ପଶିବ ନାହିଁ ।

ମକରା ତଥାପି ସେମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ମୋର କାମ ।

(ଟଙ୍କା ତକ ସେଇଠି ସେମିତି ପକାଇ ଦେଇ ପକାଇଲା)

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମକରା ! ମକରା ! ତୁ ଯାଆନା ମକରା ! ଆରେ ମୋ କଥା ଟିକେ ଶୁଣ । ନା, ମୋ କଥା କେହି ଶୁଣୁ ନାହାଁନ୍ତି, ତୁବା କାହିଁକି ଶୁଣିବୁ ? ଓଃ କି ଯନ୍ତ୍ରଣା । ଛାତି ଭିତରଟା ଜଳି ଯାଉଛି । ମକରା ! ମକରା ! ଆରେ ପେନ୍‌କିଲର ବଟିକା ଡବାଟା କୋଉଠି ରଖୁ । (ଖଟ ସାରା, ତକିଆ ତଳ ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ଥାନ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଖୋଜିଲେ) ନା, ପେନ୍‌କିଲର ଏଇଲେ ମିଳିବ ନାହିଁ । (ହଠାତ୍ ନିଦ ବଟିକା ଡବାଟା ହାତରେ ପଡି ଯାଇଛି) ଏ ନିଦ ବଟିକା ଗୋଟେ ଖାଇଲେ ଘଣ୍ଟେ, ଦୁଇଘଣ୍ଟା ନିଦ ହୋଇଯିବ । ଓଃ କି କଷ୍ଟ । ଏ ସବୁଯାକ ନିଦ ବଟିକା ଏକାଥରକେ ଖାଇଦେଲେ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ହୁଏତ ଶୋର ଯାଇ ହେବ । ଏଇଠି ମୁକ୍ତିର ବାଟ ମୋ ହାତ ମୁଠାରେ ଅଛି ମୁଁ ଏତେ ଲୋକଙ୍କୁ ମାରୁଛି । (ନିଦ ବଟିକା ଯାକ ସେ ଡବାରୁ ଖୋଲି ଗଣିଲେ) ଏକ, ଦୁଇ, ତିନି, ଚାର, ପାଞ୍ଚ, ଛଅ, ସାତ । ଇଏତ ଅନେକ ଗୁଡେ ବଟିକା । ପ୍ରାୟ ତିରିଶ, ଚାଳିଶଟା ହେବ । କେହି ଆସିଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଖାଇନେବା ଭଲ । (ସବୁଯାକ ବଟିକା ମୁଠାକରି ଏକ ସଙ୍ଗରେ ପାଟିକୁ ପକାଇ ଦେଇ ଟେବୁଲ୍ ଉପରୁ ପାଣି ଆଣି ଗ୍ଲାସ୍‌ରେ ପିଇ ଦେଲେ ।) ଏଥର ମୁଁ ଚିର ନିଦ୍ରାରେ ଶୋଇଯାଇ ପାରିବି ।

(ହାଇ ମାରିଲେ)

ଆଖି ମାଡି, ମାଡି ପଡୁଛି । ପାଟି ଅଠା, ଅଠା ହୋଇ ଯାଉଛି । ଓଃ ! କଷ୍ଟ ଶୁଖି ଶୁଖି ଯାଉଛି ।

(ଧୀରେ ବିଛଣାରେ ଶୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି ରାଜେନ୍ଦ୍ର । କିଛି ସମୟ ପରେ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଧାଇଁ ଆସିଛନ୍ତି ସୁଶାନ୍ତ, ପ୍ରଶାନ୍ତ, ଅନୁପମା ଓ ମକରା । ରାଜେନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଆସି ହଲା, ହଲି କରିଛନ୍ତି,

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ତାଙ୍କର ଚେତା ନାହିଁ । ସୁଶାନ୍ତ ରାଜେନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ।)
 ଅନୁପମା କ'ଣ ଦେଖୁଛୁ ସୁଶାନ୍ତ ?
 ସୁଶାନ୍ତ ବାପାଙ୍କର ସେବୁ ନାହିଁ ।
 (ନିଦ ବଟିକା ତବାଟା ଖାଲି ପଡିଥିବା ଦେଖ) ଏଇ ନିଦ
 ବଟିକା ସବୁଯାକ ଏକାଥରକେ ଖାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ।
 ପ୍ରଶାନ୍ତ ମୁଁ କାଲି ଏଇ ନିଦ ବଟିକା ତବାଟା କିଣିକି ଦେଇଥିଲି ।
 ଏଥିରେ ପୂରା ତବେ ଥିଲା ।
 ଅନୁପମା : ହେ ମାଆ ! ହେ ଭଗବାନ ! କ'ଣ କରାଯିବ ଏଇଲେ ?
 ମକରା ବାବୁଙ୍କର କ'ଣ ହେବ ? ସିଏ କ'ଣ ଆଉ ଭଲ ହେବେ ?
 ସୁଶାନ୍ତ ଏଇ ନିଦ ବଟିକାର ପ୍ରଭାବ ନ ସରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ସେବୁ
 ଆସିବ ନାହିଁ । ଧର ତାଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ଡାକ୍ତରଖାନା ନେଇଯିବା ।
 ପ୍ରଶାନ୍ତ ବାପା କ'ଣ ଆଉ ଭଲ ହେବେ ?
 ଅନୁପମା କିରେ ସୁଶାନ୍ତ ! ତୁ କିଛି କହୁନୁ କାହିଁକି ?
 ସୁଶାନ୍ତ ଥରେ ପରା କହିଲି ଧର ତାଙ୍କୁ ଗାଡିକି ଉଠା ଡାକ୍ତରଖାନା
 ନେଇଯିବା । ଧର ପ୍ରଶାନ୍ତ, ଧର ମକରା ଧର ।
 (ଅନୁପମା କାନ୍ଦୁଥିଲେ । ପ୍ରଶାନ୍ତ, ସୁଶାନ୍ତ ଓ ମକରା
 ରାଜେନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଟେକି ଟେକି ଗାଡିକୁ ନେଇଗଲେ ।)



କାଳି ଆଜି କାଳି

ନାଟକ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା

ସେଟ୍ ସଂଖ୍ୟା	-	ଦୁଇ
ନାରୀ ଚରିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା	-	ଏକ
ଅଭିନୟ ସମୟ	-	ଏକ ଘଣ୍ଟା

ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦୂରଦର୍ଶନରେ
ଶତାବ୍ଦୀର କଳାକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
୧୯୯୫ ମସିହାରେ ପ୍ରସାରିତ
ନାଟକର ବିଭିନ୍ନ ଚରିତ୍ରରେ
ଅଭିନୟ କରିଥିଲେ :-

ସୂଚନା ଇବନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର
ମଞ୍ଚରେ ୧୯୯୭ ମସିହାରେ
ପ୍ରଦୃଶ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ର
କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଭିନିତ
ନାଟକର ବିଭିନ୍ନ ଚରିତ୍ରରେ :

ବୃନ୍ଦାବନ ବାରିକ	- ମାଗୁଣି	- ଚିରଜିଂବା ମିଶ୍ର
ଦାମୋଦର ନାୟକ	- ରବେଇ	- ଶିଶିର କୁମାର ମହାନ୍ତି
ଅଶ୍ରୁମୋଚନ ମହାନ୍ତି	- ନିଧୁଆ	- ଦେବଦତ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ
ନରେନ୍ଦ୍ର ସେନାପତି	- ରଞ୍ଜିଆ	- ବିଜୟ କୁମାର ଘଡ଼ାଇ
କିଶୋର ଚନ୍ଦ୍ର ଦାଶ	- ମହନି	- ପଠାଣି ଜେନା
ସୁନାକର ଶତପଥୀ	- ଦୋଳିଆ	- ତ୍ରିଲୋଚନ ପତି
ସରୋଜ ମହାପାତ୍ର	- ସପନା	- ସୁବାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ମିହିର
ସକଳେଶ୍ୱର ପଟ୍ଟନାୟକ	- ପୋଲସି ସର୍	
	ଇନିସ୍ପେକ୍ଟର	- ବଟକୃଷ୍ଣ ପଣ୍ଡା
ମନମୋହନ ବାରିକ	- କନେଷ୍ଟବଲ	- ସୋମେଶ୍ୱର ହଂସ
ମଣିଦାସା ମଲ୍ଲିକ	- କନକ	- ଅନୀତା ବିଶ୍ୱାସ
ଅଂଶୁମାନ ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟ	- ପଞ୍ଚୁଆ	- ଅଂଶୁମାନ ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟ
ଅଜିତ ଦାସ	- ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ	- ଧୀର ମଲ୍ଲିକ

ପ୍ରଥମ ଦୃଶ୍ୟ

(ମାଗୁଣି ବିଶ୍ୱାଳର ଘର । ରାଆଁ ଘର । ମାଟି କାଢ଼, ଚାକ ଛପର । ସମୟ ଅପରାହ୍ନ ଚାରିଟା । ମାଗୁଣି ପିଣ୍ଡାରେ ବସି ଦଉଡ଼ି ବଳୁଛି । ଏଇ ସମୟରେ ହାତରେ ବହି ବସ୍ତାନି ଧରି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ପ୍ରବେଶ କଲା ମାଗୁଣିର ନାତି ପଞ୍ଚୁଆ ।)

ପଞ୍ଚୁଆ (କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି) ଏଁ.... ଏଁ..... ଏଁ.....

ମାଗୁଣି ଆରେ ପଞ୍ଚୁଆ ! ଏମିତି ରଗଟି ହେଲ କାନ୍ଦୁ କାହିଁକି ? ତତେ କିଏ ମାଇଲା ?

ପଞ୍ଚୁଆ ଏଁ..... ଏଁ..... ଏଁ..... (ବେଶି ଜୋରରେ କାନ୍ଦିଲା)

ମାଗୁଣି ମାଷ୍ଟର ମାରିବି କିରେ ? କ'ଣ ଚରଲା ହୋଇଥିବୁ ନହେଲେ ପଢ଼ାପଢ଼ି କରିନଥିବୁ । ମାରିବେ ନେଇଁ ଆଉ କ'ଣ ପୂଜିବେ ?

ପଞ୍ଚୁଆ (ସେମିତି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି) ସାଆରେ କାହିଁକି ମାରିବେ ?

ମାଗୁଣି ମୁଁ ପରା ଜାଣିବି ସେ ଟିକମଟା ଭାରି ଚରଲା । ତା ସାଙ୍ଗରେ ସାଙ୍ଗ ହବୁ ନେଇ ବୋଲି ତତେ ହଜାର ଥର ମନା କଲିଣି । ତୁ ମୋ କଥା ନମାନି ତା ସାଙ୍ଗରେ ସାଙ୍ଗ ହେଲୁ । ଦେଇଟି କଷିକି କୁଟି ।

ପଞ୍ଚୁଆ ଟିକମ ତା ମାମୁ ଘଟିକି ଯାଇଛି ।

ମାଗୁଣି ଆଉ ତାହେଲେ କିଏ ମାଇଲା ?

ପଞ୍ଚୁଆ ଗୋଟେ କୋଇଲା ଶରଟିଆ ମୋ ଠେଙ୍ଗ ସାଇକଲ ବଜେଇ ଦେଲା । ଦେଖୁନ ଜେଜେ ମୋ ଆଖୁରୁ କେମିତି ରକତ ବହୁଟି ।

ମାଗୁଣି : ଦେଖୁ, ଦେଖୁ । ଆରେ ସତେତ । ଏତେହାନ୍ତେ ଖଣ୍ଡିଆ ହେଇଛି କହୁନୁ କେମିତି ? କେତେ ନାହିଁ କେତେ ରକତ ଯାଇଥିବ । କିଏ ଏମିତି ଅନ୍ଧମିତି ସାଇକଲ ଚଳାଉଥିଲା ? (ପଞ୍ଚୁଆ ଆଖୁରୁ ରକ୍ତ ପୋଛିଲେ)

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ପଞ୍ଚୁଆ ଏଇ ସାମୁକ ସାଇର ସତୁରା । ସିଏ ବଡ଼ ବଡ଼ କୋଇଲା
ଦି'ବସ୍ତା ସାଇକଲରେ ନଢ଼ିକି ଆଉଥିଲା । ତା ପଛରେ ପୁଲିସି
ଗୋଡ଼େଇ ଥିଲା । ମୁଁ ଇସିକୋଇରୁ ଛୁଟି ହେଇ ଘଟିକି
ଆଉଥିଲି । ତା ସାଇକେଲ ପେଡଲ ମୋ ଆଣ୍ଟରେ ବାଜିଲା ।
ମୁଁ ତକେ ପଡ଼ିଗଲି । ମୋ ଆଣ୍ଟ ଛିଟିଗଲା ।
- ମାରୁଣି ଚୋରା, କାଠ, କୋଇଲା ବୋହିକି ଏଗୁରା ଭାରି ଡିହାକିଆ,
ଡିମାକିଆ ହେଇଗଲେଣି । ଇନ୍ଦର ଚନ୍ଦର ମାନୁ ନାହାଁତି ।
ହେଇ ତୋ ବାପା ଆଇଲାଣି ତାକୁ କହ ସିଏ ଯାଇ ସତୁରାକୁ
ପଚାରୁ ।
- ନିଧୁଆ (ପ୍ରବେଶି) କ'ଣ ବାପା ! ସତୁରା କ'ଣ କଲା ?
ମାରୁଣି ବଣ କାଠ, କୋଇଲା, ବୋହିକି ଏଗୁଡ଼ା ମଗରା
ହେଇଗଲେଣି । କାହାରିକି ମାନୁ ନାହାଁତି ।
- ନିଧୁଆ ଆରେ ପଞ୍ଚୁଆ ! ତୁ ଏମିତି କାନ୍ଦୁଛୁ କାଇଁକି ?
ମାରୁଣି ପିଲାଟା ଠେଙ୍ଗି ସତୁରା କେତେହାଡ଼େ ସାଇକଲ ମଡେଇ
ଦେଇଟି ଦେଖ । ତା ଆଣ୍ଟଟା ଆଉ କ'ଣ ଅଛି ?
- ନିଧୁଆ ଦେଖ । (ନିଧୁଆ ପଞ୍ଚୁଆ ଆଣ୍ଟରେ ହାତମାରି ଦେଖିଲା ବେଳେ
ପଞ୍ଚୁଆ ଟିକ୍କାର କଲା)
- ମାରୁଣି ତୁ ଯାଇକି ସତୁରାକୁ ପଚାର । ମୁଁ ଯାଏଁ ଦେଖେ ବଳଦ ଦିଇଟା
କୁଆଡେ ଗଲେ । (ପ୍ରସ୍ଥାନ)
- ନିଧୁଆ ଏମିତି କେମିତି ହେଲା ?
ପଞ୍ଚୁଆ (କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି) ମୁଁ ମୋର ବହିବସ୍ତାକି ଧରିକି ଆଉଥିଲି ।
ମୋର କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ । ସିଏ ମୋ ଠେଙ୍ଗି ସାଇକଲ ପେଡଲ
ବଜେଇ ଦେଲା । ଦେଖିଲ ମୋ ଆଣ୍ଟଟା କେମିତି ଫୁଲି
ଗଲାଣି ।
- ନିଧୁଆ ଛୁଆଟା ଉପରେ ସାଇକଲ ଚଢ଼େଇ ଲହୁନୁହାଣ କରି ଦେଇଟି ।
ସିଏ ମୋ କରାମତି ଜାଣିନେଇଁ । ପୁଅକୁ ନିଜ ରୂପ
ନଦେଖେଇଲେ ତା ମଗଜ ଥଣ୍ଡା ହବ ନେଇଁ ।
- ମହନି (ପ୍ରବେଶି) କାହାକୁ ନିଜୁ ରୂପ ଦେଖେଇବୁ ନିଧୁଆଇ ?
ନିଧୁଆ ତକ ସାଇ ସତୁରା ମ । କୋଉଠୁ ଗୋଟେ ପୁରୁଣା ସାଇକଲ

କିଣି ଚୋରା କୋଇଲା ବିକୃତି ଯେ ତା ଆଖିକୁ ଆଉ ମଣିଷ
ଦିଶୁ ନାହାଁନ୍ତି । ଦେଖିଲୁ ମହନି ! ନାହିଁ ତୁ ଦେଖିଲୁ ।
(ପଞ୍ଚୁଆର ହାତକୁ ଧରି ଟାଣି ଟାଣି ଆଣି ମହନି ଆଗରେ
ଠିଆ କରାଇଲା ।) ଏ ଛୁଆଟା ଉପରେ ସାଇକଲ ଚଢ଼େଇ
ଯା ଅବସ୍ଥା କ'ଣ କରିଛି ।

ମହନି ଆରେ ତା ଆଶୁଚାରୁ ରକତ ଧାର ଛୁଟିଛି । ରକତ ଗୁଡ଼ାକ
ପୋଛି ପକା । ନୂଆବୋଉ ଘରେ ନାହାଁନ୍ତି କି ? ଅଇଁଠିମେଣ୍ଟ
ଟିକେ ନଗେଇ ଦେଇଥିଲେ ହେଲେ ନଥାନ୍ତା ?
(ରକତ ପୋଛିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା)

ନିଧୁଆ ତା ମାଆ ସାଇ ଆଡ଼େ ଯାଇଛି । ନାହିଁ ସେମିତି ଥାଉ, ମୁଁ
ତାକୁ ନେଇକି ଆଗ ସତୁରାକୁ ଦେଖେଇବି ତାପରେ ଯୋଉ
କଥା ।

ମହନି ତୋର ଯୋଉ କଥା, କିରେ ତାକୁ ପୁଲିସି ଗୋଡ଼େଇଟି, ସିଏ
କ'ଣ ଏ ବେଳେ ଘରେ ଥିବ ଯେ ତୁ ତାକୁ ଦେଖେଇବୁ ?

ନିଧୁଆ (ପଞ୍ଚୁଆ ପ୍ରତି) ତୁ ଆମର ଯା, ଗଢ଼ିଆ ଦାଦା ଘରେ ଟିକେ
ଅଇଁଠିମେଣ୍ଟ ନଗେଇ ଦେଇ ଆସିବୁ । ଆସିଲା ବେଳେ
ବୋଉକୁ ସାଇରୁ ଡାକି ଆଣିବୁ ।

(ପଞ୍ଚୁଆର ପ୍ରସ୍ଥାନ)

ମହନି ମୁଁ ତୋ ଦି ଦାଦାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ କଥା ହେଉ ସାରିଛି । ସେମାନେ
ରାଜି ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ କହିଲେ - ଆମ ଭାଗସିନା ଆମେ
ବିକିବୁ, ହେଲେ ତାଙ୍କ ଭାଗ ପାଇଁ ମାଗୁଣି ଭାଇକୁ ପଚାର ।
ମାଗୁଣି ବଡ଼ବାପା ତ ବୁଢ଼ାଲୋକ, ତାଙ୍କ ଠେଙ୍ଗ କ'ଣ ଅଛି ?
ତୁ ହଁ ମାଗିଲେ ହେଲା ।

ନିଧୁଆ କୋଉ କଥା ?

ମହନି ଏଇ ଆମ୍ଭତୋଟା କଥା ।

ନିଧୁଆ ଆମ୍ଭ ତୋଟା କଥା କ'ଣ ?

ମହନି ତମ ଆମ୍ଭ ତୋଟାରେ ଗଛ ଗୁଡ଼ାକ ବୁଢ଼ାହେଇ ଗଲାଣି । ଆମ୍ଭ
ଫାମ୍ଭ କିଛି ଫଳ ନେଇ । ସେଗୁରା ରଖି ଲାଭ ନାହିଁ ।
ବିକିରି କରିଦେଲେ ଟଙ୍କା ମିଳିବ, କାମରେ ନାଶିବ ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ନିଧୁଆ ମହନି ମୂଳତାଳ ହେଲାଣି ?
ତମ ସମସ୍ତକି ନପତାରୁଣୁ ମୂଳତାଳ କରିଥାନ୍ତି କେମିତି ?
ଯଦି କଲବୁ କାଳି ସକାଳୁ ତୋ ଦାଦା ହେରିକାକୁ ଡକାଇ
ତୋଟାଟା ମୂଳ କରି ଦେବା ।
- ନିଧୁଆ ମହନି ତୁ ପରା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ତୋଟା କିଣିଥିଲୁ ?
ହଁ ।
- ନିଧୁଆ ମହନି ସେମାନଙ୍କୁ ଗଛ ଗୋଟି କେତେ ଟଙ୍କା ଦେଇରୁ ?
ଗଛ ଅନୁସାରେ ଦଅର ନା, ସବୁ ଗଛର କ'ଣ ସମାନ ଦର ?
ତୁ ଯଦି କଲବୁ ଆଜି ତୋଟାକୁ ଯାଇକି ମୂଳ କରିଦେବା ।
- ମାଗୁଣି ନିଧୁଆ (ପ୍ରବେଶି) କିରେ ମହନି ! କାହା ତୋଟା ମୂଳ ହବ ?
ଆଉ କାହା ତୋଟା ଅଛି କି ? ସମସ୍ତଙ୍କ ତୋଟା ବିକିରି
ସଜଲାଣି । ଆମ ତୋଟା ବିକିରି ହବ । ଦାଦା ହେରିକା
ମହନିକି ଆମ ଘରକୁ ପଠେଇଚନ୍ତି ।
- ମାଗୁଣି (ରାଗିଯାଇ) ତାଙ୍କ ଭାଗ ସିଏ ବିକିଲେ ବିକନ୍ତୁ, ଆମ ଭାଗ
ବିକିରି ହବ ନେଇଁ । ଏତେ ଖାଇ ଖାଇ ଅଣିଲା ନାହିଁ ? ବାପ,
ଅଜ୍ଞା ଗଛ ନଗେଇଥିଲେ, ଇଏତ ଗୋଟେ ପୋତିବେ ନେଇଁ,
ଓଲଟି ଗଛ ହାଣିକି ବିକିବେ ।
- ମହନି ସେ ଗଛ ଥାଇଁକି ଆଉ କ'ଣ ହବ ? ଗୋଟେ ହେଲେ ବି
ଆମ ଫଳୁ ନେଇଁ ।
- ମାଗୁଣି ଫଳୁ ନେଇଁ ବୋଲି କିଏ କଲଲା ? ଫି ବରଷ ବଉଳ ଆଉଟି,
କଷି ଧରୁଟି, ଏ ଗାଆଁର ବାଲୁଙ୍ଗା ହୁଆ କଷି କୁଷା ସବୁ
ପାରିକି ଖାଇ ଯାଉଚନ୍ତି । ଜଗାରଖା କଲେ ସିନା ହୁଅନ୍ତା ।
- ମହନି ଗାଆଁ ଯାକ ସମସ୍ତେ ଗଛ ବିକି ସାରିଲେଣି । ଚରଣି ଦାଦା,
ଆଉ ଧରଣୀ ଦାଦା ତାଙ୍କ ଭାଗ ଆମଗଛ ବିକିବେ । ତମର
ସେଠି ଆଉ କେଇଟା ଗଛ ରହିବ ଯେ ତାକୁ ଗୋଟେ ଜଗୁଆଳ
ଜଗେଇବ ?
- ମାଗୁଣି ଏ ଗାଆଁବାଲାଙ୍କୁ କିଛି ଅଣ୍ଟିବ ନେଇଁ । ଦିନେ ଆମ ଏ ଗାଆଁ
ଚାରିପାଖେ ଅଝାଲ ବଣ ଥିଲା । ମୋର ମନେ ଅଛି ଆମ
ଗାଆଁ ଗୋହିରୀ ଦେଇ ବାଘ, ହାତୀ ପାରି ହେଉଥିଲେ ।

ତୋଟା ତଳ ବଣରୁ ଶରତ, ଲଙ୍ଗନ ଆଉ ଘର ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ବଢ଼ିଆ କାଠ ମିଳୁଥିଲା । ଏ ଗାଆଁବାଲା ସବୁ ହାଣିକି ବିକିଲେ । ବଣ ପଦା କରି ଦେଲେ । ଏ କୋଡ଼ିଏ କୋଷ ଭିତରେ ଅନାବନା ଗଛଟିଏ ବି ନାହିଁ । ଶେଷକୁ ବାପ ଅଜ୍ଞାନ ଗେଲେଥିବା ସାତ ପୁରୁଷର ଆତ୍ମ ଗଛ ହାଣିକି ବିକି ଖାଉଚନ୍ତି । ଏ ଗୁଡ଼ାକୁ ଧରମ ସହିବ ନାହିଁ ।

ନିଧୁଆ କେହିତ ଧରମକୁ ଅନର୍ଦ୍ଧ ନାହାଁତି, ଆମେ ଏକୁଟିଆ ଅନେଇଲେ କ'ଣ ହବ ?

ମାଗୁଣି ସିଏ ଯାହା ହଉ ଆମ ଭାଗ ଆମ ଗଛ ମୁଁ ବିକେଇ ଦେବି ନେଇଁ ।

ମହନି ମୁଁ ତେବେ ଯାଉଛି ନିଧୁଆର ?

ନିଧୁଆ ବାପାଙ୍କ କଥାରୁ ତୁ କ'ଣ ପାଇବୁ ମ ? ବାପ, ଅଜ୍ଞା ଚଉଦ ପୁରୁଷଙ୍କ ନାଆଁକୁ ଧୋଇକି ପାଣି ପିଇଲେତ ଆଉ ଆମ ପେଟ ପୂରିବ ନେଇଁ ।

ମାଗୁଣି (ରାଗିଯାଇ) ମୁଁ କହି ଦଉଛି ନିଧୁଆ, ମୁଁ ଆମଗଛ ବିକେଇ ଦେବି ନେଇଁ, ଦେବି ନେଇଁ, ଦେବି ନେଇଁ । ଏଇଟା ମୋର ଶେଷ କଥା । (ରାଗି କରି ଚାଲିଗଲେ)

ନିଧୁଆ (ବାପାଙ୍କ ଯିବା ବାଟକୁ ଚାହିଁ) ତୁ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋନା ମହନି । ମୁଁ ବାପାଙ୍କୁ ରାଜି କରେଇ ଦେବି ।

ମହନି ହଉ ତେବେ ମୁଁ ଯାଉଛି ।

ନିଧୁଆ ମୂଲଚାଲ କୋଉଦିନ ହେବ କହିଲୁ ନାହିଁତ ?

ମହନି ମୁଁ ଆଜି କଲିକତା ଯାଉଛି । ପଥରି ଦିନ କି ଅପୁରିଦିନ ଆସିବି । ମୁଁ ଆଇଲେ ଗଛ ମୂଲ କରିବା ।

ନିଧୁଆ ଆମ ତୋଟାରେ ପଚାଶଟା ହବ ଗଛ ଅଛି ।

ମହନି ଯାହା ଅଛି ସେଇଦିନ ଦେଖିବା । ମୁଁ ଯାଉଛି ନିଧୁଆର ଗାଡ଼ି ବେଳ ହେଇଗଲାଣି ।

ନିଧୁଆ ତୋ ପାଖରେ ଥିଲେ ଟଙ୍କା ଦିଇଶ ଦେଇଥା ମହନି । ଗଛ ବିକିରି ପଇସାରୁ କାଟି ନବୁ । ଦୋକାନୀଟା ତା ବାକି ପଇସା ପାଇଁ ଆଉ ବସେଇ ଉଠେଇ ଦଉନେଇଁ ।

- ମହନି ମୋ ପାଖରେ ଏଇନେ ଟଙ୍କା କାଲି ? ମୁଁ କଲିକତା ମହାଜନ
ପାଖକୁ ଯାଉଛି । ତାଠୁ ଟଙ୍କା ଆଣିବି । ସେଠୁ ଆଇଲେ ଦିଇଶ
କ'ଣ, ପାଆଁଶ କଇଲେ ଦେବି ।
- ନିଧୁଆ ଦିଇଶ ନହେଲେ ଟଙ୍କା ଶହେଟା ଦେରଥା ।
- ମହନି ମୋ ରାଣ ନିଧୁଆଇ ! ମୋ ଆଖି ହୁଉଛି । ମୋ ପାଖରେ
ମୋଟେ ଟଙ୍କା ନାହିଁ । ଟଙ୍କା ଶହେଟା ଅଛି କଲିକତା ଖରଚକୁ
ପାଇବ ନେଇ ।
- ନିଧୁଆ ନହେଲେ ଟଙ୍କା କୋଡ଼ିଏଟା ଦେ ।
- ମହନି ତୋର ତ ମୋ ଉପରେ ମୋଟେ ପଡ଼ିଆରା ନାହିଁ । ଟଙ୍କା
ରଖି ମୁଁ କ'ଣ ତତେ ଦଉ ନେଇଁ ?
- ନିଧୁଆ ମୋର ତୋ ଉପରେ ପଡ଼ିଆରା ଥିଲେ କ'ଣ ହବ ?
ଦୋକାନୀରତ ମୋ ଉପରେ ପଡ଼ିଆରା ନାହିଁ । ସିଏ ଆଉ
ସଉଦା ଦଉନେଇଁ ।
- ମହନି କ'ଣ ସଉଦା ଆଣିବୁ ଚାଲି, ମୁଁ ଦୋକାନୀ ପାଖରେ ମାନି
ହେବି ।
- ନିଧୁଆ ହଉ ଚାଲି ।
(ଦୁହଁକର ପ୍ରସ୍ଥାନ)



ଦ୍ଵିତୀୟ ଦୃଶ୍ୟ

(ମାରୁଣିର ଘର । ସମୟ ରାତି । ଜନକ ତୁଳି ଲଗାଉଛି ।
ତୁଳିରେ କିଛି କାଠିକୁଟା ପକାଇ ଫୁଲୁଛି । ତୁଳି ଜଳୁନାହିଁ ।
ଧୂଆଁ ହେଉଛି ।)

ନିଧୁଆ (ବାହାରୁ ଆସି) କ'ଣ ଶୁଭୁ ନେଇ ?

ଜନକ (ତୁଳି ଫୁଲିବା ଛାଡ଼ି ତୁଳିକି ଚାହିଁଲା) ମତେ କହୁଚ ?

ନିଧୁଆ : ଏଠି ଆଉ କିଏ ଅଛି, କାହାକୁ କହିବି ?

ଜନକ କ'ଣ କଇବାରେ ଅଛି ଝଅଟ କୁହ ।

ନିଧୁଆ ମୁଁ ଆଜି କାଠ ପେଇଁ ବଣକୁ ଯିବି । ଝଅଟ ଗୋରୁ ଭାତ
ବସା ।

ଜନକ ମଣିଷ-ଭାତ ରାନ୍ଧିବାକୁ ତ ଜାଳ ନାହିଁ, ଗୋରୁଭାତ କଥା
କିଏ ପଚାରୁଛି ? (ତୁଳିଫୁଲିବାରେ ମନ ଦେଲା)

ନିଧୁଆ ହଁମ, ସବୁଦିନେ ସେମିତି ନାହିଁବୋଲି କହୁଛୁ, ପୁଣି କରୁଛୁ ।

ଜନକ ବାରିଘର କୋଉଠି ହେଲେ ବକଟେ କାଠ ନାହିଁ । ଯାହା
ଯେଉଁଠି ଥିଲା ସବୁ ରୁଣ୍ଡେଇ ସାଉଁଟି ଜାଳି ସାରିଲିଣି । ଆଉ
କିଛି ନାହିଁ ।

ନିଧୁଆ ଆମ ଗାଆଁ ବାଲାକୁତ ଫରଷର ଜାଳକାଠ ଛାଡ଼ି ଦଉ ନେଇଁ ।
ମୁଁ ଆଣିବି କୋଉଠୁ ?

ଜନକ ତମେ ନିଜେ ରୋଷଇ କଲେ ଜାଣନ୍ତି ଜାଳକାଠ ପାଇଁ ମୁଁ
କେତେ ହାନିଷ୍ଟା ହଉଚି । ତମ ତଇକାରୁ ଖୁଣ୍ଟା ମେଣ୍ଟା ତାଡ଼ିକି
ଆଣୁନା, ମୁଁ ଶୁଖେଇକି ଜାଳନ୍ତି ।

ନିଧୁଆ ମୋର ଦୁଃଖ ଯାଉ ନେଇଁ ଖୁଣ୍ଟା ମେଣ୍ଟା ତାଡ଼ିବାକୁ ।

ଜନକ ଜୁଜୁକି ବାପା କେମିତି ଖୁଣ୍ଟା ମେଣ୍ଟା ତାଡ଼ିକି ଆଣୁଚନ୍ତି ?

ନିଧୁଆ ଜୁଜୁକି ବାପା ଆଉ ମୁଁ ସମାନ ? ସେଇଟା ମାଇଚିଆଟା ବଣ

ନାଆଁ ଶୁଣିଲେ ତାକୁ ଝାଡ଼ା ହୋଇଯିବ । ସିଏ ଖୁଣ୍ଟା ତାଡ଼ିବ
ନେଉଁ ଆଉ କ'ଣ ଗଛ ହାଣିବ ? (ହସିଲା)

ଗନ୍ଧିଆ (ପ୍ରବେଶି) ନିଧୁଆଇ ! ନିଧୁଆଇ ! ଘରେ ଅଛୁକି ?
ନିଧୁଆ କିଏ ? ଗନ୍ଧିଆ କିରେ ! ଆସୁନାହିଁ । ଘର ଭିତରକୁ ଥା ।
ସେଠି କାଉଁକି ଠିଆ ହେଲୁ ? (କନକ ପ୍ରତି) ତୁ କାଉଁକି ଠିଆ
ହେଲୁ ଯା, ଗୋରୁଭାତ ବସେଇବୁ ଯା ।

ଗନ୍ଧିଆ ନିଧୁଆଇ ! ଟଙ୍କା ଅଛିକି ? ଦଶଟା ଧାର ଦେଲୁ ।

ନିଧୁଆ କିରେ ଟଙ୍କା କ'ଣ କରିବୁ ?

ଗନ୍ଧିଆ ସେ ଗୁଡ଼ା ଲାଜ କଥା କ'ଣ କହିବି ?

ନିଧୁଆ କିରେ ମୋ ପାଖରେ ନାଜ କ'ଣ ?

ଗନ୍ଧିଆ ଆଜି ରାତି ପାଇଁ ଆମ ଘରେ ଚାଉଳ ନାହିଁ । ଅଛି ଯଦି ଟଙ୍କା
ଦଶଟା ଦେ । ଚାଉଳ କିଣିଲେ ଭାତ ରାନ୍ଧାହେବ ।

ନିଧୁଆ ଟଙ୍କା କାଉଁ ?

ଗନ୍ଧିଆ ଟଙ୍କା ନଥିଲେ ଚାଉଳ ଦି'କିଲେ ଦେ । ଭାତ ହେଲେ ମୁଁ
ଖାଇକି ବଣକୁ କାଠ ପେଇଁ ଯିବି ।

ନିଧୁଆ ଆମର ବି ଚାଉଳ ସରଲାଣି । ହଉ ତୁ ଚାଲ, ମୁଁ ତତେ
ଫକିର ଦୋକାନରୁ ଚାଉଳ ଦି'କିଲ ବାକିରେ କରେଇ ଦେବି ।
(ନିଧୁଆ ଉଠିଲା)

ଗନ୍ଧିଆ ତତେ କ'ଣ ଫକିର ବାକି ଦବାକୁ ରାଜି ହଉଚି ?

ନିଧୁଆ ଆରେ ନାଉଁମ, ମହନି ଦଶ କିଲ ଚାଉଳକୁ ମାନି ପଡ଼ିଚି ।
ଦି'କିଲ ମୁଁ ଆଣିଚି । ଆଉ ଦି'କିଲ ତୁ ନେଇଯା ।

ଗନ୍ଧିଆ ହଉ ଚାଲ
(ଦୁହେଁ ବାହାରକୁ ଗଲେ)



ତୃତୀୟ ଦୃଶ୍ୟ

(ମାଗୁଣିର ଘର । ସମୟ ସକାଳ । ଜନକ ଅଗଣା ଓଜଡ଼ ଥିଲା । ମାଗୁଣି ପିଣ୍ଡା ଉପରେ ବସି ଦାନ୍ତ ଘସୁଥିଲା ।)

ମାଗୁଣି ବୋହୂ !

ଜନକ (ସେମିତି ଅଗଣା ଓଜଡ଼ ଓଜଡ଼) କ'ଣ ବାପା ! ପାଣି ଦେବିକି ?

ମାଗୁଣି (ଦାନ୍ତ ଘସୁ ଘସୁ ହେପ ପକାଇ) ପାଣିତ ଏଇଠି ଢାଳରେ ଅଛି ।

ଜନକ ଆଉ ତାହାଲେ କାହିଁକି ଡାକିଲ ?

ମାଗୁଣି ବାଇରେ ଶଗଡ଼ ନାହିଁ କି ଗୁହାକେ ବଜଦ ହଜକଯାକ ନାହିଁକି । ନିଧୁଆ ଆଜି ପୁଣି ବଣକୁ କାଠ ପେଇଁ ଯାଇଚିକି ?

ଜନକ ତାଙ୍କ ଦିହଟା କସମସ ନାଗୁଥିଲା, ହେଲେ ନଗଲେ ନଚଳେ । ଘରୁ ପରା ଚାଉଳ ସରଲାଣି ।

ମାଗୁଣି ବଜଦଙ୍କ ତତଲା ନିଃଶ୍ୱାସରେ କାହାକୁ ଅଣ୍ଟିନେଇଁ କି ଅଣ୍ଟିବ ନେଇଁ ।

ଜନକ ଫି ବରଷ ଅପାଳକ, ମରୁଡ଼ି । ବିଲରୁ ଯାହା ଧାନ ଅମଳ ହଉଚି ଧାର ଉଧାର ଶୁଝିଦେଲା ପରେ ମାସ ଚାରିଟାକୁ ପାଉ ନେଇଁ । ବଣକୁ ନ ଗଲେ ଚୁଲିକି ହାଣ୍ଡି ଯିବ ନେଇଁ ।

ମାଗୁଣି ସେତିକି ବିଲ ମୁଁ ଚାଷ କରୁଥିଲି ଚରୁଥିଲା ଫେର କେମିତି ? ମୁଁ ତ ଆଉ ବଣରୁ କାଠ ଚୋରିକରି ବିକୁ ନଥିଲି । ମୁଁ ଚାରି, ଚାରିଟା ଝିଅକୁ ବାହା କରିଛି, ଓଷାବାର ପୁନେଇଁ ପରବ ସବୁ ଉଠେଇଚି । କାହିଁ ମୁଁ ତ କୋଉଠୁ କରଜ ଦାମ୍ କରିନଥିଲି । ସବୁ ସେଇ ଚାଷରୁ ଚଳି ଆସୁଥିଲା ।

ଜନକ ଇଏ କ'ଣ ଆଉ ମଦ ପିଇ ଟଙ୍କା ପଇସା ଉଡେଇ ବଉଚି ?

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

- ମାଗୁଣି ମଦ ନପିଇଲେ କ'ଣ ହବ, ବଳଦଳ ନିଃଶ୍ୱାସ ପଡୁଛି । ବଳଦ
ଗୁଡାକୁ ଅଖିଆ ଅପିଆ, ଖରାତରାରେ ବାଡେଇ ବାଡେଇ
ଶଗଡ ବୁହାଉଛି । ପଶୁ ଜାତି, ସେମାନଙ୍କର ପାଟି ଫିଟୁ ନାହିଁ
ବୋଲି ସିନା, ନହେଲେ କେତେ କଷ୍ଟ ସିଏ ନ ପାଉଛନ୍ତି ।
ଛାତିଫଟା ବୋଝ ବୋହି ଅଧା ବଅସରେ ବୁଡ଼ା ହୋଇ
ଯାଉଛନ୍ତି । ସେମାନେ କ'ଣ ଅପସାଇପ ଦଉ ନଥିବେ ?
- କନକ ସମସ୍ତେ ସେମିତି ବୋହୁଛନ୍ତି ନା ଇଏ କ'ଣ ଏକୁଟିଆ ? ଏ
ଗାଆଁରୁତ ଫାଳେ ଲୋକ ବଣରୁ କାଠ ବିକି ଚଳୁଛନ୍ତି ।
- ମାଗୁଣି ଯିଏ ବୋହୁଛି ତା ପାପ ତାର । ତୁ ଦେଖିଆ କହିଲୁ ବୋହୁ !
ଏ ଗାଆଁରେ କାଠ ବୋହିକି କିଏ ଭଲରେ ଅଛି ? କିଏ କୋଠା
ବାଡେଇଛି ?
- କନକ ଅଭାବ ଯୋଗୁତ ବଣକୁ ଯିବା କଥା, ଭଲରେ ଆଉ କଣ
ରହିବେ ?
(ଏତିକି ବେଳେ ଗନ୍ଧିଆର ବାପା ଗଦେଇ ପଧାନ ତାଙ୍କ
ବାଛୁରୀ ଖୋଜିବାକୁ ଆସିଲା । ତା ହାତରେ ବାଛୁରୀ ପପା ।)
- ଗଦେଇ ମାଗୁଣି ଭାଇ ! ତମ ଘର ଆଡେ ଆମ ଗୁରୁବାରୀର ବାଛୁରୀଟା
ଆଇଥିଲା କି ?
(କନକ ମୁଣ୍ଡରେ ଓଢ଼ଣା ଦେଇ ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲା ।)
- ମାଗୁଣି (ମୁହଁ ଧୋଇ ହୋଇ ସାରି) ତମ ବାଛୁରୀ ? ଗୁରୁବାରୀ
କୋଉଟା କହିଲୁ ?
- ଗଦେଇ ଆମ ଗନ୍ଧିଆ ଶଶୁରଘର ଯୋଉ ନାଲି ଗାଈଟା
ଦେଇଥିଲେ ମ ।
- ମାଗୁଣି ବୁଝିଲି, ବୁଝିଲି । ତାର ଅଣ୍ଟିରା ବାଛୁରୀ ନା ମାଈ ବାଛୁରୀ ?
- ଗଦେଇ ଅଣ୍ଟିରା ବାଛୁରୀଟା । ଚାରିମାସର ବାଛୁରୀ, ତା ପିଠିରେ
ଗୋଟେ ଛୋଟ ଜଟ ଅଛି । ମହାଦେବଙ୍କ ନାଁରେ ତାକୁ ପାଣି
ଛତେଇ ଦେଇଛି ।
- ମାଗୁଣି ନାହିଁ ତୋ ବାଛୁରୀ ଆମ ଘର ଆଡେ ଆସି ନେଇଁ । ଠିଆ
ହେଲୁ କାହିଁକି ? ନେ, ଏଇ ପିଢ଼ାରେ ବଅ ।
- ଗଦେଇ ନାହିଁ, ବାଛୁରୀଟାକୁ ଖୋଜିକି ନନେଲେ ଗାଈଟା ଦୁହଁା ହବ

କେମିତି ? କ୍ଷିର ନହେଲେ ଗନ୍ଧିଆ ପୁଅଟା ଭାତ ପାଖରେ
ମୋଟେ ବସୁ ନେଇଁ ।

ମାଗୁଣି ବସୁ ନଉଁ ଯିବୁତ, ଏତେ ଉଛଳ କାଜିକି ? ଗନ୍ଧିଆ କ'ଣ
ଘରେ ନାହିଁକି ?

ଗଦେଇ ସିଏ ରାତି ଅଧରୁ ଉଠି, ଶଗଡ଼ ନେଇ ବଣକୁ ଯାଇଛି ।

ମାଗୁଣି ରାତି ଅଧରୁ ?

ଗଦେଇ ଏ ପାଖ ଆଖରେ ଆଉ କ'ଣ ବଣ ଜଙ୍ଗଲ ଅଛି ? ସବୁ ପରା
ହାଣିକି ପଦା କରି ଦେଲେଣି । ଗନ୍ଧିଆ କହୁଥିଲା ରାତି ଅଧରୁ
ଗଲେ ବଣରେ ପହଞ୍ଚୁ ପହଞ୍ଚୁ ତହିଁ ଆଉ ଦିନ ଦିପହର ହେଇ
ଯାଉଛି । ତମ ନିଧୁଆ କ'ଣ ବଣକୁ ଯାଇନିକି ?

ମାଗୁଣି ସିଏତ ଆଗ । ସିଏ ନ ଯାଇ ଆଉ କିଏ ଯିବ ? ଚାଷରେ
ମୋଟେ ମନ ପୁରୋଉ ନେଇଁ ।

ଗଦେଇ ଆମ ଗନ୍ଧିଆ ବି ସେଇଆ । ଚାଷ ନାଆଁ ମୋଟେ ଧରୁ ନେଇଁ ।
ବଣକୁ ଦିନେ ଗଲେ ତିନିଦିନ ଘରେ ଶୋଉଛି । କାଠ ଚୋରି
କ'ଣ ସହଜ ପଡ଼ିଚିକି ? ରାତି ଅଧରେ ଲୁଚି ଛପି ବଣକୁ
ଯିବ । ଗୋଟାକୁ ପାଞ୍ଚଟା ଗଛ ହାଣିବ । ପୋଲା, ମଲିହା
ଦେଖୁ ତାଳ, ପତର ହାଣି ସାଇଜ କରିବ । ପୁଲିସ୍,
ପରସ୍ତରକୁ ଡରି ବାଟ ଛାଡ଼ି ଅବାଟରେ ବୁଲି ବୁଲି ଘରକୁ
ଆସିବ । ଯଦି ବାଟରେ ଚକକି ଅଖ ଭାଙ୍ଗିଲା, କି ଦଉଡ଼ି
ଛିଡ଼ିଲା, ତା ହେଲେ ଅବସ୍ଥା ବାର ବାଜିବ ।

ମାଗୁଣି ହଁ, ସେଇଆ ନୁହଁ ଆଉ କ'ଣ ? ବୋହୂ, ଏ ବୋହୂ ।

କନକ (ଘର ଭିତରେ ଥାଇ ଜବାବ ଦେଲା) ଯାଉଛି ବାପା !

ମାଗୁଣି ମୋ ପେଇଁ ଆଉ ଗଦେଇ ପେଇଁ ତା ଆଣ ।

ଗଦେଇ ନାଉଁ ମାଗୁଣି ଭାଇ ! ମୁଁ ଘରେ ତା ପିଇଚି ।

ମାଗୁଣି କ୍ଷିର ତ ନଥିଲା, ତା କେମିତି ଖାଇଲୁ ?

ଗଦେଇ ନାଲି ତା ପିଇଚି ।

ମାଗୁଣି ଆମର କ୍ଷିର ତା ହେଉଛି, ଟିକେ ପି । ବୋହୂ ।

କନକ (ପ୍ରବେଶି) ନିଅ ବାପା !

(ଦୁଇଟି କଂସା ଗିଲାସରେ ଦୁଇ ଗ୍ଲାସ ତା' ଆଉ ଗୋଟିଏ

ବେଳାରେ କିଛି ମୁଢ଼ି ଥୋଇ ଦେଇ କନକ ଘର ଭିତରକୁ
ଚାଲିଗଲା)

ମାଗୁଣି ନେ ଗଦେଇ ! ଆରେ ଏମିତି ଲାଜ କରୁଛୁ କ'ଣ ? ନେ ।
ଗଦେଇ (ତା ଗୁାସତା ମାଗୁଣି ହାତରୁ ନେଉ ନେଉ) ନାଜ କାଉଁଟି
କରିବି ? ସକାଳୁ ଗିଳାସେ ନାଲି ଚା' ପିଇଥିଲିତ ସେଇଥି
ପାଇଁ ତର ମାଡୁଛି । କାଳେ ପେଟ ଗରମ ହେଇଯିବ ।

ମାଗୁଣି ଖାଲି ପେଟରେ ଖାଇଲେ ସିନା ପେଟ ଗରମ ହବ, ନେ ମୁଢ଼ି
ଦି' ମୁଠା ପାଟିରେ ପକା ।

ଗଦେଇ ଯାଚିବା ଧନ ଛାଡ଼ିବାର ନୁହଁ, ଦିଅ ।
(ମାଗୁଣି ଓ ଗଦେଇ ଚା'ରେ ମୁଢ଼ି ପକାଇ ଫୁଙ୍କି ଫୁଙ୍କି ଚା'
ପିଇଲେ)

ମାଗୁଣି ଏ ଟୋକା କ'ଣ କାହା କଥା ମାନୁଚି ? ଆମ ନିଧୁଆ ମୋ
କଥା ମୋଟେ ମାନୁ ନେଇଁ । ଯେତେ ମନାକଲେ ବଣରୁ କାଠ
ଚୋରି କରିବା ଛାଡ଼ୁ ନେଇଁ ।

ଗଦେଇ ଫି ବରଷ ହାତୀ ନେଖା ବଡ଼ ବଡ଼ ବଳଦ ଗୋଟାକୁ ଚାରି,
ପାଞ୍ଚ ହଜର ଟଙ୍କା ଦେଇ ଆଣୁଚି । ଗୋଟେ ବରଷ କାଠ
ବୁହାରେ ସେ ବଳଦ ରହି ହେଇ ଯାଉଚି । ଶଗଡ଼ ବୁହା
ବଳଦ ଚାଷକୁ ମୋଟେ ପାରୁ ନାହାଁନ୍ତି ।

ମାଗୁଣି ବଣରୁ କାଠ ଆଣିବାକୁ ନାଗୁଟି ତିନିଦିନ, ପୁଣି ତାକୁ ବିକିବାକୁ
ନାଗୁଟି ଦିଇ ଦିନ । କାଠ ଗାଡ଼ିକୁ ପାଞ୍ଚ ଶହ, ସାତ ଶହ
ହେଲେ କ'ଣ ହବ ? ଘୋଡ଼ା ନଅଟଙ୍କା ଦାନା ଛଅ ଟଙ୍କା
ହରରାଣ ପନ୍ଦର ଟଙ୍କା । ଏତେ ଗୁଡ଼େ ଟଙ୍କା ଗୋଟାଏ ଦିନରେ
ପାଇ ଆଖି ତାଙ୍କର ତାକୁ ଉଠି ଯାଉଛି । ବସିଯାଉଚି
ହୋତଲରେ । ଅମିରି ଘର ପୁଅ ନେଖା କସି ଦଉଚି ମାଉଁସ
ପଲଉ ଗିରାସେ ।

ଗଦେଇ ତାଙ୍କର ସେତେବେଳକୁ ହେଉ ରହୁ ନେଇଁ କେତେ ଦିନ ଏ
ଗାଡ଼ିକ କାଠ ପେଇଁ ନିକିମା ହେଲେଣି । ଶଗଡ଼ ବଳଦ ସାଙ୍ଗକୁ,
ଦି, ଦି ଜଣ ମଣିଷ ପାଞ୍ଚ ପାଞ୍ଚ ଦିନ କମେଇ ହବା କଥା
ହୋବ ରହୁ ନେଇଁ ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ମାରୁଣି ଖାଲି କ'ଣ ସେତିକି ? ଆମ ଗାଆଁରେ ଯେତେଲୋକ କାଠ ଚୋରି କରୁଛନ୍ତି କାହା ନାଆଁରେ ଚାରିଟା ଛଅଟା ମକଦ୍ଦମାରୁ ଉଣା ଅଛି ? ଫି ମାସରେ କଟେରୀରେ ମକଦ୍ଦମା ତାରିକ । କାହା ନାଆଁରେ ଥାନରେ ଗିରଫ ପରୁଷ୍ଟାନା ନାହିଁ ?
- ଗଦେଇ ଆମର ତ ଦି' ବରଷ ତଳେ ଖଣ୍ଡେ ଶଗଡ ବଣରୁ ଧରା ହେଇ ଥାନାକୁ ଯାଇଥିଲା । ଗଲାସନ ବନ୍ଦନକାଠର ଶଗଡ ଖଣ୍ଡେ ହରି ମେହେଣା ପାଖରେ ଗଢେଇଥିଲି । ବଡ କାଠ ବାନ୍ଧି, ଅବାଟରେ ପକେଇ ନୂଆ ଶଗଡଟାକୁ ଭାଙ୍ଗି ସାରିଲାଣି ।
- ମାରୁଣି ଭାଙ୍ଗିଗଲା ? ଦଣ୍ଡା ନା ଚକ ? କ'ଣ ଭାଙ୍ଗିଲା ?
- ଗଦେଇ ବାଆଁ ଚକରୁ ଦିଇଟା ପୁଟି ମୋଡି ହେଇ ଯାଇଛି । ତିନିଟା ଅର ଚହଲି ଯାଇଛି । ତମେ ଯାହା କୁହ ମାରୁଣି ଭାଇ ! ଚୋରା କାଠ ବୋହିଲେ ଶଗଡର ଅବସ୍ଥା ରହିବ ନା ବଳଦର ଅବସ୍ଥା ରହିବ ? ପୁଲିସି କି ଫରଷ୍ଟର ଗୋଡେଇଲା ବେଳେ ଶଗଡିଆ ବଳଦକୁ ପିଟେ । ବଣ, ଖମଣ କିଛି ନମାନି ଖେପାମାରି ବଳଦ ଉଧୁଳନ୍ତି । ଚୋର, ପୁଲିସି ଗୋଡିଆ ଗୋଡି ଖେଳ ଚାଲେ । ସେତେବେଳେ ଶଗଡ କ'ଣ, ବଳଦ କ'ଣ ନା ମଣିଷ କ'ଣ ? କିଏ କାହାକୁ ଅନଉଁତି ?
- ମାରୁଣି ତିରସ୍ତାସନ ଆମ ଗାଆଁ ଟୋକାଏ ପୁଲିସି ଫଉଜ ସାଙ୍ଗରେ ବଣରେ କେମିତି ନଢେଇ କରିଥିଲେ ତୋର ମନେ ଅଛି ତ ?
- ଗଦେଇ ହଁ, ଶାଗୁଆନ କାଠ ଚୋରି ବେଳେତ ?
- ମାରୁଣି ହଁ । ହଁ । ଶାଗୁଆନ କାଠ ଚୋରି ବେଳେ ଆମ ଗାଆଁ ଟୋକାକୁ ପୁଲିସି ଫଉଜ ଚାରିକଡୁ ଘେରିଗଲେ ।
- ଗଦେଇ ପୁଲିସିର ବନ୍ଧୁକକୁ ଯାକର କୁରାଢ଼ୀ, ଟାଙ୍ଗିଆ, ନେଥେରୀ, ଜୁଆଳି ଆଉ ଢିମା, ପଥର ଫିଙ୍ଗା ଫିଙ୍ଗି ।
- ମାରୁଣି ଏ ଗାଆଁ ଟୋକାକର କ'ଣ କଥାମ ବହପ ? ପୁଲିସିବାଲାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଛାତି ପଡେଇ ଦଉଛନ୍ତି ।
- ଗଦେଇ ପୁଲିସି ଯେମିତି ବନ୍ଧୁକରୁ ଦି' ଚାରିଟା ଫାଙ୍କା ଆବାଜ କରି ଦେଇଛନ୍ତି ଆମ ଗାଆଁ ଟୋକାଏ କିଏ କୁଆଡେ ଶଗଡ ବଳଦ ଛାଡିକି ଛୁମାରିଲେ ।

- ମାଗୁଣି ବୁକି, ବନ୍ଧୁକ ଆଗରେ ଏଗୁଡ଼ା ଅଲଣା ସାହାସ ଦେଖଉଚକି
ନା । ଖୁଆ ନାହିଁ, ପିଆ ନାହିଁ । ବଣ ବୁଦାରେ ବୁଲି ବୁଲି
ଏଗୁଡ଼ାକ ହିଦରେ ଆଉ ଜୋର ଅଛି ?
(ଏତିକି ବେଳେ କନକର ସାନ ପୁଅ ପଞ୍ଚୁଆ ଘର ଭିତରେ
ଥାଇ କାନ୍ଦି ଉଠିଛି । କନକ ପଞ୍ଚୁଆକୁ ଧରି ଘର ଦୁଆର
ମୁହଁରେ ଠିଆ ହୋଇ ମାଗୁଣିକୁ ଶୁଣେଇ ଶୁଣେଇ କହୁଛି)
- କନକ ମୋ କତିରେ କାନ୍ଦିଲେ ମୁଁ କୋଉଠୁ ଆଣିବି ? ଆରେ ରହ
ମୋ ନୁରାଟା ଟାଣନା । ଛାଡ଼ କହୁଚି । ଚିରା ନୁରାଟା ଏମିତି
ଟାଣିଲେ ବଢ଼େ ଚିରି ଯିବ ।
- ପଞ୍ଚୁଆ (ଗୋଡ଼ ବାଡେଇ କାନ୍ଦିଛି) ନାହିଁ, ନ ହେଲେ ମୁଁ ରସିକୁଲୁକୁ
ଯିବ ନେଇଁ ।
- ମାଗୁଣି କାଉଁକି କାନ୍ଦୁଛୁ କିରେ ପଞ୍ଚୁଆ ?
- କନକ ବାରି ଘର ସବୁଆଡ଼େ ବୁଲି ଆସିଲି କୋଉଠି ଖଣ୍ଡେ ହେଲେ
କାଠ ନାହିଁ । ତୁ ପଛେ ନଯାଆ, ମୁଁ କୋଉଠୁ ଆଣିବି ?
- ମାଗୁଣି ଆରେ ହେ ! ତୁ ଏଠିକି ଥାଇଲୁ ।
- ପଞ୍ଚୁଆ (ସେଇଠି ଠିଆ ହୋଇ) ତମେ ଯଦି ଦବ ମୁଁ ଯିବି ।
- ମାଗୁଣି ଆରେ କ'ଣ ଦେବି ? ଆ, ଏଠିକି ଆ ।
- କନକ ଯା, ଜେଜେ ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯା । ମୋ କତିରେ ବାଡେଇ
ହେଲେ ମୁଁ କୋଉଠୁ ଆଣିବି ?
- ମାଗୁଣି ଆ । ଆ ଏଠିକି ଆ ।
- (ପଞ୍ଚୁଆ ଆସିଲା) କ'ଣ ନବୁ ?
- କନକ ତାଙ୍କ ଇସ୍ତକୁଲରେ ନିଜଟି ଖରାବେଲେ କ'ଣ ମକାଗୁଣୁ ରନ୍ଧା
ହଉଚି । ସେଇଥି ପେଇଁ ଜାଳକାଠ ନବ । ଘରେ ଜାଳକାଠ
କାଉଁ ଯେ ମୁଁ ତାକୁ ଦେବି ?
- ପଞ୍ଚୁଆ କାଠ ନାହିଁତ ତୁ ସବୁଦିନେ ଭାତ ରାନ୍ଧୁଛୁ କେମିତି ?
- କନକ ଭାତ ରାନ୍ଧିବା ପେଇଁ କେତେ ହାନସ୍ତା ସେ କଥା ତମେ ସବୁ
କେମିତି ଜାଣିବ ? ବାରିଘର ରୁଣ୍ଡେଇ ପୁଣ୍ଡେଇ କେତେ
କଷ୍ଟରେ ପୁରିକାଠ ପତର, କୁଟା ଆଣି ମୁଁ ଭାତ ରାନ୍ଧୁଚି ସେ
କଥା ମୁଁ ଜାଣେ । ତୁ ଯାଆ, ଜେଜେ କାଠ ଦେବେ । ମୁଁ

- ଯାଉଛି କୁଅରୁ ପାଣି ଆଣିବି । (ପ୍ରସ୍ଥାନ)
- ମାଗୁଣି ହଉ ତୁ ବେସ୍ତ ହୋନା, ମୁଁ ତତେ କାଠ ଦେବି ।
- ଗଦେଇ ମାଗୁଣି ଭାଇ ! ତମ ନିଧୁଆ ପରା ବଣରୁ ଚୋରା କାଠ
ବୋହୁଟି, ଘରେ କ'ଣ ମୋଟେ ଜାଳ କାଠ ନାହିଁ ?
- ମାଗୁଣି ହଇରେ ଗଦେଇ ! ମତେ ତୁ ଏକଥା କ'ଣ ପଚାରୁଛୁ, ତୋ
ପୁଅ ପରା ଚୋରା କାଠ ବୋହୁଟି ? ତୋ ଘରେ କ'ଣ ଜାଳ
କାଠ ଅଛି ? କେଉଟ ମାରେ ମାଛ ଖାଏ କଙ୍କଡ଼ା । ଯାହା
ଆଣ୍ଟଚିଟି ତାକୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ନେଇ ବିକି ଦେଇ ଆଉଟି,
ଘର ଜାଳ କଥା କିଏ ପଚାରେ ?
(ଏହି ସମୟରେ ଦୂରରୁ ସ୍କୁଲ ଘଣ୍ଟା ଶୁଭିଳା)
- ପଞ୍ଚୁଆ ଜେଜେ ବାପା ! ମତେ ଝଅଟ କାଠ ଦିଅ । ଲସ୍କୁଲ ଘଣ୍ଟା
ବାଜିଲାଣି ।
- ମାଗୁଣି ରହ, ଏମିତି ଉଛୁଳ କାଜୁଳି ହଉଛୁ ? ଆମ ଗୁହାଜ ସଙ୍ଗାରେ
ଗୋଟେ ଭଜା ନେଥେରୀ ପତିଟି, ସେଇଟାକୁ କୁରାତୀରେ
ଚରିଦେବି ନବୁ ।
- ଗଦେଇ ମାଗୁଣି ଭାଇ ! ମୁଁ ଯାଉଛି । ବାହୁରୀଟା କୁଆଡ଼େ ଗଲା
ଦେଖେ । (ପ୍ରସ୍ଥାନ)
- ପଞ୍ଚୁଆ ଜେଜେ, ଚାଲ ମତେ କାଠ ଦବ ।
- ମାଗୁଣି ହଉ ଚାଲ । (ଦୁହେଁ ଆଗ ପଛ ହୋଇ ଗୁହାଜ ଆଡ଼େ ଗଲେ)



ଚତୁର୍ଥ ଦୃଶ୍ୟ

(ମାଗୁଣିର ଘର । ସମୟ ଅପରାହ୍ନ । କନକ ଗୋଟେ ପାନିଆଁରେ ମୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡୋଉଛି । ତା ଆଗରେ ଗୋଟେ ଦର୍ପଣ ଥିବା ହୋଇଛି ।)

ମାଗୁଣି ବୋହୂ !

କନକ (ମୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡୋଉ କୁଣ୍ଡୋଉ) କ'ଣ ବାପା ?

ମାଗୁଣି ଦିନ ଆସି ଏତେ ହେଲାଣି, ନିଧିଆ ଏଯାଏଁ ନିଦରୁ ଉଠି ନେଉଁ ?

କନକ ସିଏ ରାତି ଅନିଦ୍ରା ହେଇଚି । ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ପଖାଳ ଦିରଟା ଖାଇକି ଶୋଇଚି । ମୁଁ ଦିଇଥର ଉଠେଇକି ଆଇଲିଣି । ଉଠୁ ନାହାଁତି ।

ମାଗୁଣି କାଠଟ ଆଣି ନେଉଁ...

କନକ ପୁଲିସି ଗୋଡେଇଲେ, କାଠକୁ ବଣରେ ଫିଟେଇ ଦେଇ ଆଇଚି ।

ମାଗୁଣି ମୁଁ କ'ଣ ଗାଆଁ ଭିତରୁ ଏମିତି ଶୁଣୁଚି ।

କନକ କ'ଣ ଶୁଣୁଚ ?

ମାଗୁଣି ଆମ ଗାଆଁର ମନୁଆ ଘଡେଇ ପୁଅ ଚଇତାକୁ କୁଆଡେ ପୁଲିସି ଗୁଳିମାରି ଦେଲେ । ସିଏ ସେଇ ବଣରେ ମରିଗଲା । ଆଉ ଆମ ଚୋକାଏ କାଠ ବୋଝେଇ ଶଗଡରୁ ଦଉଡି ହାଣି ଦେଇ ଖାଲି ଶଗଡ ଧରିକି କିଏ କୋଉବାଟେ ଉଧୁକି ଆଇଚି ।

କନକ ଚରତା ମରିଗଲା ? ହେ ମାଆ ! ଏଇଲେ କ'ଣ ହବ ?

ମାଗୁଣି ପୁଲିସି ଆସିକି ଘରେ ଘରେ ପଶି ଆମ ଗାଆଁର କାଠ ଚୋରକୁ ବାନ୍ଧିବ ।

କନକ ମୋ ଦିହ ହାତ ଥରୁଚି । କ'ଣ କରିବି ମତେ ବୁଦ୍ଧିବାଟ ଦୁଶୁ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ନେଇଁ ।

ମାଗୁଣି ମୁଁ ନାହିଁ କରୁଛି ସେ ବଦନାମି କାମରେ ମାତନା, ଚାଷବାସ
କର, ମୋ କଥା କ'ଣ ସିଏ ଶୁଣିଲା ।

କନକ ସେ କଥା ଏଇନେ କହି ଲାଭ କ'ଣ ? ଏଇନେ କ'ଣ କରିବା ?
ମାଗୁଣି ତାକୁ ଉଠା । ସେ ଭାଗବତ ଘରକୁ ଯାଉ । ସେଇଠି ସବୁ
ଶଗଡ଼ିଆ ଏକାଠି ହେଇଛନ୍ତି ।

କନକ ଏକାଠି ହେଇ କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?
ମାଗୁଣି ଚଉତାର ଶବ୍ଦକୁ ପୁଲିସିବାଲା ନେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ସେଇଟା
କେମିତି ଆସିବ ଆଉ ଏମାନଙ୍କୁ ସବୁ କେମିତି ଆଗୁଆ ଜାମିନି
ମିଳିବ ସେଇ କଥା ବିଚାର କରୁଛନ୍ତି । ତୁ ନିଧୁଆକୁ ଉଠା ।

ନିଧୁଆ (ଆଖି ମଜି ମଜି ହାଇ ମାରି ଆସିବି)

ମାଗୁଣି ହେଇତ ନିଧୁଆ ଉଠାଇଣି ।

ନିଧୁଆ କ'ଣ ହେଲା ?

ମାଗୁଣି କାଲି କୁଆଡ଼େ ପୁଲିସି ବାଲା ଚଉତାକୁ ବଣରେ ମାରି
ଦେଲେ ?

ନିଧୁଆ ଚଉତା ଅତି ନିର୍ଭୁଞ୍ଚିଆ କାମ କଲା ତାକୁ ମାରିବେ ନେଇଁ ?

ମାଗୁଣି କ'ଣ କଲା ?

ନିଧୁଆ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଶଗଡ଼ରେ କାଠ ବାନ୍ଧି ସାରିଥିଲୁ, ବକଦ
ଯୋଟିବାକୁ ଯାଉରୁ ଏଇ ସମୟରେ ପୋଲିସର ଯୋତା ମଟ
ମଟ ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲା । ଦଉଡ଼ିକୁ ହାଣି ଦେଇ କାଠକୁ ଛାଡ଼ି
ଦେଇ ଖାଲି ଶଗଡ଼ ଧରିକି ଆମେ ପକେଇ ଆଇଲୁ ।

ମାଗୁଣି : ଚଉତା କ'ଣ କାଠ ଫିଟେଇନା ନାହିଁ ?

ନିଧୁଆ ସିଏ କାଠ ନଫିଟାର ବକଦ ଯୋଟିକି ଅଡେଇ ଅଡେଇ
ଆଣିଲା । ଆମକୁ ବଡ଼ ପାଟିରେ ଡାକିକି କହିଲା - ଏଗୁଡ଼ା
ଖାଲି ପୁଲିସି । ଯାକ ସାଙ୍ଗରେ ମାଜିଷ୍ଟର ନାହିଁ । ଏମାନେ
ଆମକୁ ବନ୍ଧୁକ ଦେଖେଇ ତରେଇବେ, ହେଲେ ଆମକୁ ବନ୍ଧୁକ
ମାରିପାରିବେ ନେଇଁ ।

ମାଗୁଣି ତମ ଭିତରୁ ତା ପାଖକୁ କିଏ ଗଲ କି ?

ନିଧୁଆ ନାହିଁ, ସେତେବେଳକୁ ପୁଲିସିବାଲା ତାକୁ ଚାରିପଟରୁ ଘେରଇ

କରି ନେଲେଣି ।

କନକ

ଏଁ, ପୁଲିସି !

ନିଧୁଆ

ଚଇତା ଆଗରେ କୁରାଡ଼ୀ ବୁଲାଇ ବୁଲାଇ ଚାଲିଥାଏ । ତା ପଛରେ ତା ଶଗଡ଼ । ଏତିକି ବେଳେ ଚଇତାକୁ ଡରେଇବା ପେଇଁ ପୁଲିସିବାଲା ଦି' ଚାରିଟା ଗୁଳି ଶୂନ୍ୟକୁ ଫୁଟେଇ ଦେଲେ । ଚଇତା କହିଲା - ମୁଁ କ'ଣ ଛୁଆ ହେଉଛି ତରିଯିବି ? ଏମାନଙ୍କୁ କୁହନ୍ତି ତିହା ଗାଲୁଆ ।

ମାଗୁଣି

ନିଧୁଆ :

ଚଇତା ଆଡ଼କୁ ପୁଲିସିବାଲା ମାତି ଆସିଲେ । ପୁଲିସି ଇନିସିପେକ୍ଟର ମୁଣ୍ଡକୁ ହାଣିବା ପାଇଁ ଚଇତା କୁରାଡ଼ୀ ଉଠାଇଲା । ଆଉ ଟିକେ ଡେରି ହେଇଥିଲେ ଇନିସିପେକ୍ଟର କାନ୍ଧରୁ ମୁଣ୍ଡଟା ଛିଣ୍ଡି ଅଲଗା ହେଇ ଯାଇଥାଆନ୍ତା ।

କନକ

ଏ ମାଆ !

ନିଧୁଆ

ଏତିକି ବେଳେ ଆଉ ଜଣେ ପୁଲିସି ଚଇତା ପେଟକୁ ବନ୍ଧୁକ ଛୁରୀରେ ଫୁଟେଇ ଦେଲା । ଚଇତା ଛଟପଟ ହେଇ ମରିଗଲା ।

ମାଗୁଣି

ତମେ ସବୁ କୋଉଠି ଥାଇ ଏସବୁ ଦେଖୁଥିଲ ?

ନିଧୁଆ

ଆମେ କିଛି ଦେଖୁନାହିଁ । ଚଇତାର ହଳିଆ ପୁଲିସିଙ୍କୁ ଦେଖି ତରରେ ଗୋଟେ ବଡ଼ ଗଛରେ ଚଢ଼ିଯାଇଥିଲା । ସିଏ ଗଛ ଉପରେ ଥାଇ ସବୁ ଦେଖୁଛି ।

ମାଗୁଣି

ଏଇନେ କ'ଣ ହବ ?

ନିଧୁଆ

ହବ ଆଉ କ'ଣ ? ଏମିତି କାଠ ଚୋରି କେଶ୍ ଆମ ନାଆଁରେ କେତେ ଅଛି, ଇଏ ଆଉ ଗୋଟେ ହେବ । ଏଥର ପୁଣି ଆମେ ଧରାପଡ଼ି ନାହିଁ, ଶଗଡ଼, ବଳଦ କିଛି ଜବତ ହେଇ ନେଇଁ ।

ମାଗୁଣି

ସିଏ ସବୁ ଥିଲା କାଠ ଚୋରି ମକଦ୍ଦମା । ଏଥର ମଣିଷମରା କେଶ୍ ।

ନିଧୁଆ

କାଉଁଜି ? ଆମେ କ'ଣ ଚଇତାକୁ ମାରିବୁ ?

ମାଗୁଣି

ମୁଁ ଗାଆଁ ଭିତରୁ ଶୁଣିକି ଆସିଲି - ସମସ୍ତେ କୁହାକୁହି ହଉଚନ୍ତି ପୁଲିସିବାଲା କୁଆଡ଼େ କହୁଚନ୍ତି ଚଇତାକୁ ସେମାନେ ମାରି ନାହାନ୍ତି । ସେଇ କାଠ ଚୋରମାନେ ନିଜ ନିଜ ଭିତରେ ଝଗଡ଼ା ନାଗିକି ହଣା, ମରା ହେଉଚନ୍ତି ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ନିଧୁଆ ପୁଲିସିବାଲା କାର୍ଗି କରବେ ମ ? ଏ ଗାଆଁଲୋକମାନଙ୍କ
ବୁଦ୍ଧି ରଏ ।
(ଏହି ସମୟରେ ଦୂରରୁ ମଟର ଆସିବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଭିଳା)
- ନିଧୁଆ ଏରଟା ଗୋଟେ ମଟର ହବ କି କ'ଣ ।
- ମାଗୁଣି ପୁଲିସିବାଲା ଆଇଲେକି ଆଉ ?
- କନକ (କାନ୍ଦି ପକାଇ) ଏ ମାଆ ! ହେ ଭଗବାନ୍ ! କ'ଣ
କରିବିଲୋ । ପୁଲିସି କାର୍ଗି ଆଇଲା ?
- ନିଧୁଆ (ଗାଡ଼ି ରହିବା ଶବ୍ଦ) ଏଁ, ଆମ ଘର ଆଗରେ ଗାଡ଼ିଟା ରହିଲା
ନା କ'ଣ ?
- କନକ (ନିଧୁଆ ବାହାରକୁ ଦେଖିବାକୁ ଯିବା ବେଳେ ତାକୁ ଅଟକାଇ)
ତମେ ସିଆଡେ କୁଆଡେ ଯାଉଛ ? ଯଦି ପୁଲିସି ହେଉଥିବ ?
ନାହିଁ, ତମେ ସେ ଘର ଭିତରେ କୋଉଠି ହେଲେ ନୁହଁଯା ।
- ମାଗୁଣି ତୁ ଯା, ନୁହ । ମୁଁ ଯାଉଛି ଦେଖିବି ।
(କନକ ନିଧୁଆକୁ ପେଲିପେଲି ଘର ଭିତରକୁ ନେଇଗଲା ।
ନିଧୁଆ କ'ଣ କରିବ କିଛି ଚିନ୍ତା ନକରି ପାରିବା ଭାବ ତା
ମୁହଁରେ)
- କନକ ତମେ ଚାଲିଲା, ଚାଲ ।
(ମାଗୁଣି ବାହାରକୁ ଯିବା ସମୟରେ ଘର ଭିତରକୁ ପଶି
ଆସିଲେ ପୋଲିସ୍ ସର୍ବନିସ୍ପେକ୍ଟର । କନକ ଓଡ଼ଣା ପକାଇ
ଅଣଆଡିଆ ହେଇ ଠିଆ ହେଲା ।)
- ପୋ.ସ. ଏରଟା ନିଧୁ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ଘର ?
- ମାଗୁଣି (ହାତ ଯୋଡ଼ି ଠିଆ ହୋଇ) ହଜୁର ।
- ପୋ.ସ. ତମେ ନିଧୁର କ'ଣ ହେବ ?
- ମାଗୁଣି ଆଜ୍ଞା, ନିଧୁଆ ମୋ ପୁଅ ।
- ପୋ.ସ. ତା ନାଆଁରେ ଓଁରେଖ ଅଛି । ମୁଁ ତାକୁ ଆରେଖ କରିବି ।
- କନକ ସିଏ ଘରେ ନାହାଁନ୍ତି ।
- ପୋ.ସ. ସିଏ ଘରେ ନାହିଁ ନା ଘରେ ଲୁଚିଛି ?
- ମାଗୁଣି ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା....
- ପୋ.ସ. ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା କ'ଣ ? ଏ ଗାଆଁ ଲୋକକୁ ମୁଁ ହାତେ ହାତେ

ଚିହ୍ନେ । ସବୁଶକା ଚୋର । କିଏ ହାଣ୍ଡିଶାଳରେ ଲୁଚିଚିତ କିଏ
ଭାତି ତଳେ ପଶୁଚି ।

କନକ ନାଉଁ ଆଜ୍ଞା.... ଇଏ ଘରେ ନାହାଁନ୍ତି । ଦି ଦିନ ହେଲା ବନ୍ଧୁଘର
ଯାଇଗଲି ।

ପୋ.ସ. ଘରେ ନାହିଁତ ?

କନକ ନା । ନାହାଁନ୍ତି ।

ପୋ.ସ. ହଉ ଠିକ୍ ଅଛି । ମଧୁଆ ଘରେ ପଶି ଦେଖତୁ ।

କନେଷବଳ : ହଜୁର । (ଘର ଭିତରକୁ ପଶିବାକୁ ଯିବା ବେଳେ ମାଗୁଣି
ବାଧା ଦେଇଛି ।)

ମାଗୁଣି ଆମେ ଗରିବ ହେଲୁ ବୋଲି ତମେ ଆପଣ ଆମ ବୋହୂ
ଭୁଆଣୁଣୀ ନମାନି ଘରେ ପଶିବ ?

ପୋ.ସ. ତମେ ତମ ବୋହୂକୁ ଧରି ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ବାହାରେ ଠିଆ ହୁଅ ।
ନହେଲେ ତା ସାଙ୍ଗରେ ତମକୁ ବାନ୍ଧିନେବି ।

(ଏ କଥା ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ ନିଧୁଆ ଭିତରୁ ବାହାରି ଆସିଚି)

ନିଧୁଆ ସେମାନଙ୍କ ଦେହରେ ହାତ ଦବା ଦରକାର ନାହିଁ ।

ପୋ.ସ. ଶକା ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଅଟା ଖେଳୁଚି । ଏତେ କଳିଜାବାଲାତ
ମାଇପ କାନିତକେ ଲୁଚୁଥିଲୁ କାହିଁକି ? ମଧୁଆ !

କନେଷବଳ : ସାର ।

ପୋ.ସ. ପକା ହ୍ୟାଣ୍ଡକପ୍ ।

(କନେଷବଳ ନିଧୁଆ ହାତରେ ହ୍ୟାଣ୍ଡକପ୍ ପିନ୍ଧାଇଲା । ନିଧୁଆ
ଟିକେ ଏପଟ ସେପଟ ହେଲା)

ପୋ.ସ. ଚୁପ୍ ଚାପ୍ ହାତ ଦେଖା, ନହେଲେ ଦେଖୁଚୁନା ଏଇଥିରେ
ଗେବି ଦେବି ।

କନକ ନାଉଁ ତାକୁ ମାରନା । ସିଏ କାଲିଠୁ କିଛି ଖାଇ ନାହାଁନ୍ତି ।

ପୋ.ସ. ନାଉଁ ମାରିବି କାଇଁକି ? ଥାନାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ପୂଜା କରିବି ।
(କନେଷବଳ ନିଧୁଆକୁ ହ୍ୟାଣ୍ଡକପ୍ ପକାଇ ଟାଣି ଟାଣି
ନେଲା । ନିଧୁଆ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହୋଇ ପଛକୁ ମୁହଁ ବୁଲେଇ ସ୍ତ୍ରୀ
ଓ ବାପାକୁ ଅନାଇଲା । କନକ ବଡ଼ ପାଟିରେ କାନ୍ଦି ଉଠିଲା ।)

ମାଗୁଣି ତୁ ଯାଆ ! ମୁଁ ପଛରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବି ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

(ନିଧୁଆକୁ ପୋଲିସି ଟାଣି ଟାଣି ନେଉଛନ୍ତି । କନକ କାନ୍ଦୁଥିଲା
 ଓ ମାଗୁଣି ତାକୁ ସାନ୍ତ୍ବନା ଦେଉଥିଲା ।)
 ମାଗୁଣି ତୁ ବେଷ୍ଟ ହୋନା ମାଆ ! ଇଏ ଆମ କର୍ମ ଫଳ । ହେଲେ ତୁ
 ଢରନା ମାଆ, ମୁଁ ବଞ୍ଚିଛି ।
 (ଆଉ କଣ କହିବ କହିବ ହେଉଥିଲା କିନ୍ତୁ କୋହ ଉଠିଲା,
 କିଛି କହିପାରିଲା ନାହିଁ ।)



ପଞ୍ଚମ ଦୃଶ୍ୟ

(ନିଧିଆ ଘର । କନକ ମୁହଁ ଶୁଖାଇ ବସିଛି । ତା ପାଖରେ ପଞ୍ଚୁଆ ଗୋଡ଼ କଟାଡ଼ି କାନ୍ଦୁଛି । ଲୁଗା ଧରି ଟାଣୁଛି । ଖାଇବାକୁ ଦେବାକୁ ଅଳ୍ପ କରୁଛି ।)

ପଞ୍ଚୁଆ ବୋଉ ! ଏ ବୋଉ ! ମତେ ଭୋକ ହେଲାଣି, କ'ଣ ଖାଇବାକୁ ଦେ ।

କନକ କାଲିଠୁ ବୁଲି ଜଳିନେଇଁ, ତତେ ଆଉ କ'ଣ ଖାଇବାକୁ ଦେବି ?

ପଞ୍ଚୁଆ ଭାତ କାଉଁଡ଼ି ରାନ୍ଧିଲୁ ନାହିଁ ?

କନକ ତୁ ଏତେ ପୁଅଟେ ହେଲୁଣୁ, ଭଲମନ୍ଦ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ ? ଘର ବୁଡ଼ି ପାଣି ଆଣୁ ଏ ହେଲାଣି ପୁଅର ଚେତା ପଶୁ ନେଇଁ । (କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହେଲା) /

ପଞ୍ଚୁଆ କ'ଣ ହେଉଛି ? ତୁ ଏମିତି କାନ୍ଦୁଛୁ କାଉଁଡ଼ି ?

କନକ ତୋ ବାପା ଘରା କାଲିଠୁ ବନ୍ଧାହେଇ ସପନପୁର ଥାନାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ପଞ୍ଚୁଆ ତାକୁ ଆଣିବା ପେଇଁ ଜେଜେ ବାପା ଘରା ଯାଇଛନ୍ତି, ତୁ ଏମିତି ଛାନିଆଁ ହଉଛୁ କାଉଁଡ଼ି ?

କନକ ଜେଜେବାପା କାଲିଠୁ ଗଲେଣି ଯେ ତାଙ୍କର କିଛି ଖୋଜ ଖବର ନାହିଁ । ତୁ ଚିକେ ଗାଆଁ ଭିତରକୁ ଯା, ପଚାରି ଆସିବୁ ଆଉ କିଏ ଆଇଲାଣି କି ?

ପଞ୍ଚୁଆ ମୁଁ କାହାକୁ ପଚାରିବି ?

କନକ ଗନ୍ଧିଆଦାଦା ଘରକୁ ଯା । ଗନ୍ଧିଆଦାଦା ଆଇଲେଣି ନା ନାହିଁ ପଚାରି ଆସିବୁ ।

ମହନି (ବାହାରୁ ଡାକିଲା) ଆରେ ପଞ୍ଚୁଆ । ତୋ ବାପା ଥାନାରୁ ଆଇଲାଣି ?

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

କନକ ଆସ, ମହନି, ଭିତରକୁ ଆସ ।
 ମହନି (ପ୍ରବେଶି) ମାରୁଣି ବଡ଼ପା ପରା ନିଧିଆରକି ଜାମିନିରେ
 ଆଣିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ ? କ'ଣ ଏଯାଏଁ ନେଉଟି ନାହାଁନ୍ତି ?
 କନକ ନାହିଁ, ଆସି ନାହାଁନ୍ତି । (ସପଖଣ୍ଡେ ବିଛେଇ ଦେଲା) ବସ ।
 ମହନି (ବସୁ ବସୁ) ନବଘନ କାଲି ଆନାରୁ ଆଇଲା । ସିଏ
 କହୁଥିଲା...

କନକ (ପାଟିରୁ କଥା ଛଡ଼ାଇ) କ'ଣ କହୁଥିଲେ ?
 ମହନି ଆନାବାରୁ କୁଆଡ଼େ ଅତିବସିଲା, ଏଇଟା କାଠ ଚୋରି
 ମକଦ୍ଦମା ନୁହଁ, ଏଥିରେ ମର୍ତ୍ତର କେଶ୍ ମିଶିଛି । କାହାରିକି
 ଜାମିନି ଦେଇ ହବ ନେଇଁ ।

ପଞ୍ଚୁଆ ମୋ ବାପା କୋଉ ଦିନ ଆସିବେ ମୋହନି ଦାଦା ?
 ମହନି ଆଜି ଆସିବେ ।

ପଞ୍ଚୁଆ ବୋଉ ! ମୁଁ ତା'ହେଲେ ଗତାଣିତକ ବରରଛ ମୂଳକୁ ଯାଉଛି
 ସେଠି ବସିଥିବି । ବାପା ହେରିକା ଆଇଲେ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ
 ଆସିବି । (କନକର ଉତ୍ତରକୁ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ପଞ୍ଚୁଆ ଧାଇଁ
 ଧାଇଁ ପକାଇଲା)

କନକ ପଞ୍ଚୁଆ ! ଏ ପଞ୍ଚୁଆ ! ଆରେ ସିଏ କେତେବେଳେ ନାହିଁ
 କେତେବେଳେ ଆସିବେ, ତୁ ସେଠି ଭୋକ ଓପାସରେ କେତେ
 ବେଳଯାଏଁ ବସିବୁ ?

ମହନି ସିଏ କ'ଣ ଆଉ ଅଛି ଯେ ତମ କଥା ଶୁଣିବ ?

କନକ ତମ ଭାଇ ଆଜି ଆସିବେ ବୋଲି କେମିତି କହୁଛ ? ଆନାବାରୁ
 ପରା ଜାମିନି ଦବାକୁ ଅମଙ୍ଗ ହଉଥିଲେ ?

ନି ହଁ । କିନ୍ତୁ ଆମ ଗାଁ ଲୋକମାନେ ଯାଉଁ ଆନା ଆଗରେ ବସିଲେ
 ଆନାବାରୁ ରାଜି ନହୋଇ ଯିବେ କୁଆଡ଼େ ? ଆଜି ସକାଳେ
 ଜାମିନି ହେଉଥିବ । ସେମାନେ ସବୁ ଆଜି ଆସିବେ ।
 କାଲିଠୁ ଆମ ଘରେ ତୁଲି ଜଳି ନେଇଁ ।

ଆଁରେ କାହାରି ଘରେ ଖୁଆ ପିଆ ନାହିଁ ।

ମାନେ ଗଲା ବେଳକୁ ମୁଁ ଖାଲି ଏଠୁ, ସେଠିକି, ଘରୁ
 ହଉଛି । ମୋ ବାହାଘର ମୁଦିଟା କଷ୍ଟ ପରିତା ଘରେ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ମହନି : ବନ୍ଧା ପକେଇ ଦି'ଣ ଟଙ୍କା ନେଇକି ବାପା ଯାଇଛନ୍ତି ଥାନାକୁ ।
ତମେ ଜାଣିଛ ନା ଭାଇଜ ? ଏ ସବୁ ଆମ ଗାଆଁର ହଟ
ମାହାନ୍ତିର କାଣ୍ଡ । ପୁଲିସିରେ ଖବର ଦେଇକି ସିଏ ଏତକ
କରେଇତି ।

କନକ : କାହିଁକି ? ତାଙ୍କର ଏଥିରେ କି ଲାଭ ?

ମହନି : ଏ ଗାଆଁରେ ଶାଗ ଖୁଆକୁ ପେଜ ଖୁଆ ଦେଖୁପାରେ ନେଇଁ ।
ରାତିକେ ଗାତିଏ ଲେଖା କାଠ ଆଣି ପାଞ୍ଚଶ, ଛଅଶ ଟଙ୍କାରେ
ବିକିବାରୁ ଏମାନଙ୍କ ଦିହ ସହୁ ନେଇଁ ।

କନକ : କାହା ବାପା ଗିରେଇତି ମାଲ୍ କିଏ ଖାଇଯାଉଛି ? ସରକାରୀ
ବଣ । ଯାହାର ବଳ ପାଇଲା ସିଏ ଆଣିକି ବିକିଲା, ତାଙ୍କ
ମନ କାହିଁକି ସାରୁ ଖାଉଛି ?

ମହନି : ବୁଢ଼ା ନାହାକ କହୁଥିଲା ପଥରଦିନ ରାତିରେ ଏମାନେ ଯେମିତି
ଶଗଡ଼ ବଳଦ ନେଇକି ବଣକୁ ଗଲେ, ସେମିତି ହଟ ମାହାନ୍ତି
ପୁଲିସିର ବଡ଼ ହାକିମ ପାଖକୁ ଗଲା ।

କନକ : ସେ ହିଁସିକିଆ ଏଥିରୁ କ'ଣ ପାଇବେ ? କାହିଁକି ତାଙ୍କର
ଏତେ ଅହନ୍ତା ?

ମହନି : ତମେ କ'ଣ ହଟ ମାହାନ୍ତି କଥା ଜାଣିନା ? ସେଟା ବୁଦ୍ଧ
ଚାଉଟର । ସବୁବେଳେ ଖାଲି ପୁଲିସି ଫରଷ୍ଟଙ୍କ ଚାରିପାଖେ
ଘେର କାଟୁଛି । ହଉ, ଏକା ମାଘକେ ଶୀତଯାଏ ନେଇଁ,
ପୁଲିସି ଫରଷ୍ଟର କ'ଣ କରିବେ ନା, ହଟ ମାହାନ୍ତି କ'ଣ
କରିବ ? ଆମେ ସଁ ଦିନରୁ ବଣ କାଠ ବିକି ଚଳୁଛୁ, ଚଳିବୁ ।
ଇଏ କୋଉ ନୂଆ ମକଦ୍ଦମା ହେଇଛି ? ଏମିତି କେତେ
ମକଦ୍ଦମା ଗଲାଣି, କିଏ ସେ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଡରିଛି ?

କନକ : ତମେ କ'ଣ ଏଥର ବଣକୁ ଯାଇ ନଥିଲ ?

ମହନି : ମୁଁ ଦିଦିନ ହେଲା ଗାଆଁରେ ନଥିଲି । ମୋ ସାବିନାନୀକୁ
ଆଶ୍ଵରଷି ବାତ ଧରିଛି । ବିଚେରା ଭାରି କଷ୍ଟ ପାଉଛି । ତାକୁ
ଦେଖିବାକୁ ତା ଶାଶୁଘରକୁ ଯାଇଥିଲି । କାଳି ଓପର ଓଳି
ଆସି ଦେଖିଲି ଆମ ଗାଆଁ ବରଗଛ ମୂଳେ ପୁଲିସି ଗାଡ଼ି
ଥିଆ ହେଇଛି । ମନକୁ ପାପ ହୁଇଲା । ବୁଝୁ ବୁଝୁ କଣନା

- ପୁଲିସି ଆଇଚଟି ଆମ ଗାଆଁ ଲୋକଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି ନେବାକୁ ।
 କନକ ଇଏ ପରା ବଣରୁ ଆସି ରାତି ଅନିଦ୍ରା ହୋଇ ଘରେ
 ଶୋଇଥିଲେ ପୁଲିସି ତାଙ୍କୁ ବିଛଣାରୁ ଉଠେଇକି ନେଇଗଲା ।
 ସିଏ କଣ କିଛି ଖାଇଚଟି ?
- ମହନି ଏଥର ଥାନାବାବୁଟା କାହାରି କଥା ଶୁଣିଲା ନେଇଁ । ସପନା
 କଥା ଜାଣିଚ ?
- କନକ ସପନା ? କୋଉ ସପନା ?
- ମହନି କୁମ୍ଭ ଦାସ ପୁଅ ସପନା । ଯାହା ଆଖିରେ ପୁଲା ପତିତି ।
- କନକ ତାର କ'ଣ ହେଲା ?
- ମହନି ସପନା ଗୋଟେ କରିଆ ପିନ୍ଧିକି ଦାଣ୍ଡରେ ଠିଆ ହେଇ ଗୁଡାଖୁ
 ଘସୁଥିଲା । ପୁଲିସି ତାଙ୍କୁ ସେଇ ଦାଣ୍ଡରୁ ଦାଣ୍ଡରୁ ବାନ୍ଧିନେଲେ ।
 ଲୁଙ୍ଗିଟେ ବଦଳେଇବାକୁ ଛାଡ଼ିଲେ ନେଇଁ ।
- କନକ ସପନା କ'ଣ ସେଇ କରିଆ ପିନ୍ଧି....
- ମହନି ଆଉ କ'ଣ କରିବ ? ତା' ବାପା ଲୁଙ୍ଗି, ଗେଞ୍ଜି ନେଇକି ତା
 ପଛେ ପଛେ ଥାନାକୁ ଗଲେ । ଥାନାରେ ସିଏ ଲୁଙ୍ଗି
 ବଦଳେଇଲା, ଗେଞ୍ଜି ପିନ୍ଧିଲା । ହଉ ଭାଉଜ ! ମୁଁ ଯାଉଛି,
 ଗନ୍ଧିଆ ଘରକୁ ଯିବି । ଗନ୍ଧିଆ ମାଆ ଆମ ଠୁକୁରି ହାତରେ
 ଖବର ଦେଇଥିଲେ ।
- କନକ ହଁ, ତମେ ଯା, ସିଏ ଗନ୍ଧିଆ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ଅନେଇଁଥିବେ ।
- ମହନି ମୁଁ ଯାଉଛି । ନିଧିଆଇ ଆଇଲେ ମୁଁ ପୁଣି ଆସିବି ।
 (ମହନିର ପ୍ରସ୍ଥାନ)



ଷଷ୍ଠ ଦୃଶ୍ୟ

(ମାଗୁଣିର ଘର । ସମୟ - ରାତି । ପିଣ୍ଡାରେ ବସିଛି ମାଗୁଣି ।
ଆଗରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଥୋଇ ଭାଗବତ ପଢ଼ୁଛି ।)

ମାଗୁଣି ଯା ଅବା ଯେତେବେଳେ ହୁଏ,

ଗୋରୁଙ୍କ ପରି ସବୁ ସହେ ।

ଅଦୃଷ୍ଟମାନି କହେ କଥା

କେ ଅଛି ଦୁଃଖ, ସୁଖ ଦାତା ।

ଯେ ପ୍ରାଣୀ ଆତ୍ମାକୁ ନଜାଣେ

ସେ ମିତ୍ର ଅରି ପରିମାଣେ ।

ଆପଣା ହସ୍ତେ କ୍ଳିହା ଛେଦି

କେ'ତାର ଅଛି ପ୍ରତିବାଦୀ ।

ମାୟା ସଂସାରେ ଜ୍ଞାନ ହରି

ଜୀବକୁ ଯିବ ହିଂସା କରି ।

ସ୍ୱଭାବେ ଜୀବ ନିର୍ବିକାର

ଦୋଷ ଅଦୋଷ ନାହିଁତାର ।

(ଏହି ସମୟରେ ଆସିଛନ୍ତି ଦୋକିଆ, ସପନା । ହାତରେ
କାଗଜ ପେନସିଲ ।)

ଦୋକିଆ ନିଧୁଆଇ ଘରେ ନାହିଁ କି ?

ମାଗୁଣି (ଭାଗବତ ପଢ଼ା ବନ୍ଦ କରି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଟେକି ଚିହ୍ନିଲେ) କିଏ
ଦୋକିଆ, ଆରେ ସେକଡ଼କୁ ଆଉ କିଏ ?

ଦୋକିଆ : ସେମାନେ ସପନା, ରନ୍ଧିଆ ଆଉ ମହନି ।

ମାଗୁଣି ଆରେ, ତମେ ସବୁ ଏତେ ରାତିରେ କୁଆଡ଼େ ?

ଦୋକିଆ : ନିଧୁଆଇ କୁଆଡ଼େ ଗଲା ?

ମାଗୁଣି ଶୋଇଲାଣି ନା କ'ଣ ? ଆଲୋ ଏ ବୋହୂ ! ବୋହୂ !

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

କନକ (ଘର ଭିତରୁ) କ'ଣ ବାପା ? (ପ୍ରବେଶି)
 ମାଗୁଣି ନିଧିଆକୁ ଡାକିଲୁ, ଏଇ ଆମ ଦୋକିଆ ଆଉ ସପନା ହେରିକା
 ଖୋଜୁଛନ୍ତି ।
 କନକ ଡାକୁଛି । (ପ୍ରସ୍ଥାନ)
 ମାଗୁଣି କିରେ ପୁଅ, ଏତେ ରାତିରେ ନିଧିଆ ଠେଙ୍ଗ କି କାମ ?
 ଦୋକିଆ ସେଇ କାଠ କେଶ୍ ପେଙ୍ଗ ଆଇଥିଲୁ ।
 ମାଗୁଣି କୋଉ କେଶ ?
 ସପନା ସେଇ ଚରତା ମର୍ତ୍ତର କେଶ୍ । କାଲି ତାରିକ ଅଛି ।
 ମାଗୁଣି ହେଉ ନିଧିଆ ଆଇଲାଣି ।
 (ନିଧିଆ ଆଖି ମକି ମକି ଘର ଭିତରୁ ପଦାକୁ ଆସିଲା ।
 ମାଗୁଣି ଭାଗବତ ବହି ଓ ପିଢ଼ା ନେଇ ଘର ଭିତରକୁ ଗଲା ।)
 ଦୋକିଆ : କ'ଣ, ନିଦ ହେଇଯାଇଥିଲା ?
 ନିଧିଆ (ହାରମାରି) ମସ୍ତବତ ଭାତ ନିଦଟା ଭାଙ୍ଗିଦେଲା ।
 (ସମସ୍ତେ ପିଣ୍ଡା ଉପରେ ବସିଗଲେ)
 କିରେ ତମେ ସବୁ ଏତେ ରାତିରେ କୁଆଡ଼େ ?
 ଦୋକିଆ କାଲି ମକଦ୍ଦମା ତାରିକ କଥା ତୋର କ'ଣ ହେଉ ନାହିଁ ?
 ନିଧିଆ କାଲି ?
 ଗନ୍ଧିଆ ହଁ, କାଲି ।
 ସପନା ଓକିଲ କଲଟି ସିଏ ଏଇ ତାରିକରେ ଦିହଜାରେ ଟଙ୍କା ନବ ।
 ନିଧିଆ ଏତେ ଟଙ୍କା କ'ଣ ? ଓକିଲ ଟିଲ ଶାଗୁଣା ମିଟି ପଲ ପଲ
 ହଉଛନ୍ତି, ତାର ପୁଣି ଏତେ ଭାଉ ?
 ସପନା ତାରି ହଜାର ଟଙ୍କା ହାକୁଥିଲା, ରାମନା କେତେ କୁହାବୋଲା
 କରିବାରୁ ଦି ହଜାର ଟଙ୍କାରେ କଥା ଛିଟିଟି ।
 ନିଧିଆ ଫିଲ ତାରିକକୁ ସିଏ କ'ଣ ଏମିତି ଦି'ହଜାର ଟଙ୍କା ନବ ?
 ଦୋକିଆ : ନାହିଁ, ନାହିଁ ଏଇ ପହିଲୁ ତାରିକଟା ଦି ହଜାର ନବ । ତେଣିକି
 ଫି ତାରିକକୁ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ନେଖାଁ ନବ । ମକଦ୍ଦମା ସଇଲେ
 ବାକି ତାରିହଜାର ଟଙ୍କା ନବ ।
 ମହନି ତୁମେ ସବୁ ଯାହା କୁହ, ହଟ ମାହାତିକି ପାନେ ନଦେଲେ
 ନେଇଁ । ସେ ଶଳା ସବୁ ଖବର ପୁଲିସି କି ଆଉ ଫରଷ୍ଟରକୁ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ଦେଇକି ଆମକୁ ଧରଉଛି ।

ସପନା ହଟିଆ ଜଇଁଘୁଆ ମିଳି ପୁଲିସି ଗାଡ଼ିରେ ବସିକି ବୁଲୁଛି, କିଏ କୋଉଠି କାଠ ପକେଇଛି, କିଏ କୋଉଦିନ କେତେବେଳେ ବଣକୁ ଯାଉଛି, ସବୁ ନେଇ ପୁଲିସି ଫରଷ୍ଟରକ କାନରେ ଫୋଡୁଛି ।

ମହନି ଶକାର ହାତଗୋଡ଼ ହାଣିକି ଗାଆଁ ଦାଣ୍ଡରେ ଗଡେଇ ଦବା ।
ଗୋଡ଼ ହାତ ଥୁବ ଯେ ପୁଲିସି ଫରଷ୍ଟରକ ପଛରେ ଗୋଡେଇବ ।

ନିଧୁଆ ନାହିଁ, ନାହିଁ ସେଥିରେ ଏଇନେ ମୁଣ୍ଡ ପୁରାନା । ହଟିଆ କ'ଣ ଆମକୁ ବଳେଇଯିବ ? ଏଇନେ ତାକୁ ମାରୁଧର କଲେ ମହା ବିପଦ । ଚଇତା ମର୍ତ୍ତର କେଶ୍‌ଟା ଫଇସଲା ହେଉଯାଉ, ତା କଥା ବୁଝିବା । ବେଳ କ'ଣ କୁଆଡେ ପକଉଛି ? ହଁ, ତମେ କାଳି ତାରିକ ପେଇଁ କେତେ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କଲଣି ?

ସପନା ମୋଟ ପାଆଁଶ ଟଙ୍କା ହେଉଛି ।

ନିଧୁଆ ରାତି ଆସି ଏତେ ହେଲାଣି, ଗାଆଁଲୋକ ଯିଏ ଯୁଆଡେ ଖାଇପିଇ ଶୋଇଲେଣି ଆଉ କେତେବେଳେ ଆଦାୟ କରିବା ?

ଦୋଳିଆ ଯାହା ହେଲେବି ଆଜି ରାତି ରାତି ସବୁଟଙ୍କା ରାମନା ନେଇକି ଯିବ ।

ମହନି ତୁ ଟିକେ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ଆ ନିଧୁଆଇ ।

ନିଧୁଆ (ପୁଣି ହାଇମାରି)ମତେ ଭାରି ଅସକତିଆ ନାଗୁଛି ।

ସପନା ତୁ ଏମିତି କାନ୍ଦରୁ କୁଆଳି କାଢ଼ିଲେ କେମିତି ହବ ? ତୋଭାଗ ଶହେ ଟଙ୍କା ଆଣ, ଆଉ ତୁ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ଆ ।

ନିଧୁଆ ହଉ, ତୁମେ ତା ହେଲେ ବସଟିକେ ମୁଁ ଟଙ୍କା ଆଣିକି ଆସୁଛି ।
(ଭିତରକୁ ଗଲା)

ଦୋଳିଆ : ଆଉ ମକଦ୍ଦମା ତାରିକଟା କେବେ ?

ସପନା ଆଉ କୋଉ ମକଦ୍ଦମା ?

ଦୋଳିଆ : ଶାଗୁଆନ କାଠ ମକଦ୍ଦମା ।

ମହନି ଓଃ, ସେଇଟା ତ....

ଦୋଳିଆ : ହଁ ସେଇଟା ।

- ମହନି ସେଇଟା ଏମାସ ଆଗିଲା ଗୁରୁବାର ଦିନ । ସେଥିପାଇଁ ପୁଣି କ'ଣ ଟଙ୍କା ଭେଦା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନା କ'ଣ ?
- ଗନ୍ଧିଆ ପଡ଼ିବ ନେଇଁ ? କିରେ ଓଜିଲ କ'ଣ ତମ ପେଇଁ ମୋଫତ ନଡ଼ିବ ?
- ସପନା ତାହେଲେ ଏକାଥରକେ ଆଦାୟ କଲ ନେଇଁ ? ପୁଣି ଥରେ କିଏ ନିକମା ହେଇ ମାଗିବ ?
- ଦୋଳିଆ : ନିଧୁଆଇ !
- ନିଧୁଆ (ଘର ଭିତରୁ) ହଁ, ଯାଉଛି, ଯାଉଛି ।
- ସପନା ଝଅଟ ଆସ, ଆହୁରି କେତେ ଘର ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
- ନିଧୁଆ (ଆସିଲା) ନା, ଟଙ୍କା ନାହିଁ ।
- ଦୋଳିଆ : ଟଙ୍କାଟ ନାହିଁ, ଏତେବେଳେଯାଏଁ କ'ଣ କରୁଥିଲୁ ?
- ନିଧୁଆ ପେଡ଼ି, ପେଟରା, ଠଣା, ସବୁ ଝଡ଼ାଝଡ଼ି କରି ଟଙ୍କା ଦଶଟାବି ପୁରିଲା ନେଇଁ ।
- ଗନ୍ଧିଆ ପୁଣି କ'ଣ ହବ ?
- ନିଧୁଆ ହବ ଆଉ କ'ଣ ? ଯୋଉଠୁ ହେଲେ ଆଣିକି ଦବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତମେ ଚାଲ, ଆଉ କାହାଘରୁ ଆଦାୟ କରିବା ଭିତରେ ମୁଁ ଧନୀ ସାମଲ ଘରୁ ଟଙ୍କା ଆଣିକି ଦଉଛି ।
- ଦୋଳିଆ : ଗାମୁଛାରେ ସେଇଟା କ'ଣ ?
- ନିଧୁଆ ତୋ ନୂଆଉର ଗୋଠ ।
- ଦୋଳିଆ : ସେଟା କ'ଣ ହବ ?
- ନିଧୁଆ ଧନୀ ସାମଲ କ'ଣ ମୋ ମୁହଁକୁ ଦେଖୁ ଟଙ୍କା ଦବ ?
- ଗନ୍ଧିଆ ରାତିଟାରେ ନୂଆଉ ଅଣ୍ଟାରୁ ଗୋଠଟା ଓହ୍ଲେଇ ଆଇଁଲ, ଏଟା ମୋଟେ ଭଲ କଥା ହେଲା ନେଇଁ ।
- ନିଧୁଆ ଆରେ ରାତି କ'ଣ ନା ଦିନ କ'ଣ ? ଅଭାବ ଅସୁବିଧା କ'ଣ ଦିନରାତି ସବୁର କରେ ? ଚାଲ ଆଉ ଡେରି କରନା ।
(ସମସ୍ତେ ନିଧୁଆର କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ମୁହଁକୁ ବଲ ବଲକି ଚାହିଁଲେ ।
କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ମୁହଁରେ ଘର ଦୂଆର ମୁହଁରେ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ କନକ ।)
- ଦୋଳିଆ : ନୂଆଉକୁ ଏ ଗୋଠଟା ଭାରିମାନେ । ଗୋଠଟା ଫେରେ

- ଦେଉଳି ଆଉ ଗୋଟେ କଣ ଆଣ ।
 (କନକ ଆଖୁରୁ ଲୁହ ପୋଛି ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲା)
 ନିଧୁଆ ସବୁତ ବିକା ସରିଲାଣି, ମାଉ କ'ଣ ଅଛି ଯେ ଆଣିବି ?
 ଚାଲ ବେଶି ରାତି ହେଲେ ସମସ୍ତେ ଶୋଇ ଶାଇ ପଡ଼ିବେ ।
 ଗନ୍ଧିଆ ନିଧୁଆଇ !
 ଗନ୍ଧିଆ ଏଇ.... (ଥପମର୍ ହୋଇ) କଥା କ'ଣକି.... ଏଇ ରାମନା
 କହୁଥିଲେ....
 ନିଧୁଆ ରାମନା କ'ଣ କହୁଥିଲେ ?
 ଗନ୍ଧିଆ ଥାନାରେ ତମ ନାଆଁରେ ଆଉ ଗୋଟେ କାଠ ଚୋରି କେଶ୍‌ର
 ଝୁରେଣ୍ଡ ଅଛି ।
 ନିଧୁଆ (ଚମକି ପଡ଼ି) ଝୁରେଣ୍ଡ ?
 ସପନା ସେ କେଶ୍‌ଟା କ'ଣ ଏକ୍ସଟିଆ ନିଧୁଆର ନାଆଁରେ ଅଛି ?
 ଗନ୍ଧିଆ ରାମନା କହୁଥିଲା - ଏକ୍ସଟିଆ ନିଧୁଆର ନାଆଁରେ ଅଛି ।
 ଆଗତୁରା ଜାମିନି ନିଆଣିଲେ ପୁଣି କେତେବେବେ ଦାରୁଗା
 ରାତି ଅଧୁଆ ଘରୁ ବାନ୍ଧିନବ ।
 ନିଧୁଆ ହଉ (ମନ ଦୁଃଖରେ)
 ମହନି ଇଏ କୋଉ କେଶ୍ ନିଧୁଆର ?
 ନିଧୁଆ କେତେ କେଶ୍ ଅଛି, କୋଉ କେଶ୍ ବୋଲି କେମିତି କଇବି ?
 ଦୋଳିଆ କିଛି ଗୋଟେ ନକଲେ କେତେବେବେ....
 ନିଧୁଆ ଦାରୁଗା ବାନ୍ଧିନବ, ଏଇଆତ ? ଆରେ ପାଣିରେ ଘର କରି
 କୁମ୍ଭାରକୁ ଡରିଲେ ଚଳିବ ? ଚାଲ, ଚାଲ, ବହୁତ ରାତି
 ହେଲାଣି ।
 (ସମସ୍ତେ ଆଗପଛ ହୋଇ ଚାଲିଗଲେ)



ସପ୍ତମ ଦୃଶ୍ୟ

(ମାଗୁଣିର ଘର । ମାଗୁଣି କୁଣିଆ ଘରୁ ଫେରିଛି । ହାତରେ ବ୍ୟାଗ, କାଖରେ ଛତା, ପାଦରେ ମୋଟର ଟାୟାର ଚପଲ । ସମୟ ଖରାବେଳ । ମାଗୁଣି ବ୍ୟସ୍ତ ଓ ବିବ୍ରତ ।)

ମାଗୁଣି ନିଧୁଆ ! ନିଧୁଆ ! ବୋହୂ ! ଏ ବୋହୂ ! ଆରେ ଘର ଏମୁଣୁ ସେମୁଣୁ ମେଲା, ଦିହଁ ଦିହେଁ କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ? ପଞ୍ଚୁଆ ! ଏ ପଞ୍ଚୁଆ ! କୁଆଡ଼େ ଗଲକିରେ ବଅଁଶଯାକ ?

ପଞ୍ଚୁଆ ଯାଉଛି ଜେଜେ । (ଘର ଭିତରୁ କହି କହି ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଆସିଲା)

ମାଗୁଣି : ତୋ ବୋଉ କୁଆଡ଼େ ଗଲା ?

ପଞ୍ଚୁଆ ବୋଉ ଯାଇଛି ପୋଖରାକି ।

ମାଗୁଣି ତୋ ବାପା ?

ପଞ୍ଚୁଆ : ବାପା ଗାଆଁ ଆଡ଼େ ଯାଇଛନ୍ତି । ତମେ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲକି ଜେଜେ ?

ମାଗୁଣି ମତେ ରଗାନା କହୁଛି । ମୁଁ ଦିଇଟା ଦିନ ରହିଲି ନେଇଁ, ସେଇଥିରେ ସବୁ ଖୁନ୍‌ଖରାପ କରି ଦେଲେ । ଆସୁ ଆଜି ସେ ନିଧୁଆ ।

ପଞ୍ଚୁଆ କ'ଣ ହୋଇଛି ଜେଜେ ? ଏମିତି ରାଗୁଚ କାଉଁକି ?

ମାଗୁଣି : କ'ଣ ହୋଇଛି ତୁ ଜାଣିନାଉଁ ?

ପଞ୍ଚୁଆ : କ'ଣ ହୋଇଛି ନ କହି ଏମିତି ଫୁଁ ଫୁଁ କାଉଁକି ହଉଚ ? ତମ ଭାଗବତ ବହି କିଏ ଚିରି ଦେଲାକି ?

ମାଗୁଣି : ଆରେ ଆମ ଆମ ତୋଟା କିଏ ହାଣିଲା ?

ପଞ୍ଚୁଆ : ମହନି ଦାଦା ଲୋକ ନଗେଇ ହଣେଇ ଦେଲେ । ସିଏ ନୁହଁ ବାପାକୁ, ଚରଣ ଜେଜେ ଆଉ ଧରଣୀ ଜେଜେକୁ ଟକା ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ମାଗୁଣି ହଁ ମୋଉକା ଖୋଜୁଥିଲେ, ମୁଁ ଯେମିତି ଝିଅ ଘରକୁ ଯାଇଛି ସେମିତି ସବୁ ହାଣି ମାରି ସଫା କରିଦେଲେ । ଗଲା ସବୁ ଗଲା । ଏ ଗାଆଁରେ କି ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆଉ କୋଉଠି ହେଲେ ଗୋଟେ ଗଛ ନାହିଁ ।

ପଞ୍ଚୁଆ ଜାକିଲଣି ଜେଜେ । ଆମ ବାରିରେ ଯୋଉ ଆମ ଗଛଟା ଥିଲା ସେଇଟାକୁ ବି ମହନି ଦାଦା ହାଣି ନେଇଗଲେ ।

ମାଗୁଣି : କ'ଣ କହିଲୁ ? ଆମ ବାରି ଆମ ଗଛଟାକୁ ବି ହାଣି ନେଲା ? ଏଗୁଡ଼ାକୁ ସବୁ ଧରମ ଛାଡ଼ିଲାଣି । ଆମ ଗାଆଁରେ ଗଛଟେ ଏଣିକି ସାତ ସପନ । ବଣ ଖମାଣରୁ କାଠ ବୋହିକି ନଷ୍ଟକଲେ, ଶେଷକୁ ବାରି ଘରେ ବି କିଛି ରଖିଲେ ନାହିଁ । ଅକାଳ ଘୋଟିବ ଏଥର, ଅକାଳ ।

ପଞ୍ଚୁଆ ଅକାଳ କ'ଣ ଜେଜେ ?

ମାଗୁଣି ମୋ ଆଗରେ ଭଟର ଭଟର ହୋନା କହୁଛି । ମୋମନ ଖାଲି ଜଳୁଛି ।

ପଞ୍ଚୁଆ କାଠ ନାହିଁକି ନିଆଁ ନାହିଁ, ତମ ମନ କେମିତି ଜଳୁଛି ?

ମାଗୁଣି (ରାଗିଯାଇ) ପଞ୍ଚୁଆ !

ପଞ୍ଚୁଆ ହଁ ଜାଣିଲି । ମନରେ କିରାସିନି ଭାଳି ଦିଆସିଲି ମାରି ଦେଇଚ ।

ମାଗୁଣି ଯା କିରାସିନି ଆଣ, ମୋ ଓପରେ ଓଜାଡ଼ିଦେ ଆଉ ନିଆଁ ନଗେଇ ଦେ ।

ପଞ୍ଚୁଆ ତମେ ମୋ ଓପରେ ଏମିତି ରାଗୁଚ କାହିଁକି ଜେଜେ ? ମୁଁ ତମର କ'ଣ କଲି ?

ମାଗୁଣି ତୁ ମୋ ଆଗରୁ ଗଲୁ, ଯା । ଆରେ ଏମିତି ଅନଉଚ୍ଚ କ'ଣ ? ଯାଉଚୁନା ।

(ପଞ୍ଚୁଆ ଆଗକୁ ପଛକୁ ଚାହିଁ ଚାଲି ଯାଉଛି । ଭିତରକୁ ପଶୁଥିଲା ନିଧୁଆ ତା ଦେହରେ ପଞ୍ଚୁଆ ପିଟି ହୋଇ ପଡ଼ିଗଲା)

ନିଧୁଆ କିରେ ଏମିତି କ'ଣ ହଉଚୁ ? ତୋତେ ବାଟ ଦୁଶୁ ନେଇଁ ?

(ପଞ୍ଚୁଆ ଉଠିପଡ଼ି ଆଗକୁ ପଛକୁ ଚାହିଁ ଚାଲିଗଲା ।)

ମାଗୁଣି କିରେ ମୁଁ ପରା ମନା କରିଥିଲି ଆମ ଭାଗ ଆମ ଗଛ ଟିକିରି

ହବ ନେଇଁ ବୋଲି । ତୁ କଣ ମନେମନେ ମୋ ସଂପତ୍ତିର
ମାମଲତକାର ହେଉ ଗଲୁଣୁ ?

ନିଧୁଆ ଧରଣୀ ଦା, ଚରଣୀ ଦା ଜିଦ୍ ଧରିଲେ ବିକିବାକୁ ।

ମାଗୁଣି ମୁଁ ତ କହିଥିଲି ସିଏ ଯଦି ବିକିବାକୁ ହକହକ ହଉଚକ୍ତି ତା
ହେଲେ ତାଙ୍କ ଭାଗ ସିଏ, ବିକନ୍ତୁ, ଆମ ଭାଗ ବିକିରି ହବ
ନେଇଁ ।

ନିଧୁଆ ଧରଣୀଦା କହିଲେ ଆମ ଗାଆଁରେ ଆଉ କାହାର ଆମ୍ଭ ଗଛ
ନାହିଁ । ଆମ୍ଭ ଗଛରେ ଆମ୍ଭ ଆସିଲେ ପିଲାଏ କଷି ବେଳୁ
ଖାଇଯିବେ । ରଖି ପାଇଦା କ'ଣ ?

ମାଗୁଣି ଆମ୍ଭ ନ ହେଲେ ନାହିଁ, ଗଛ ଆମର କାମରେ ଆସିଥାଆନ୍ତା ।
କଳସରେ ଆମ୍ଭଦାନ ଖଣ୍ଡେ ଦେବାକୁ ଆଉ ଆମ ଗାଆଁରେ
ମିଳିବ ନେଇଁ ।

ନିଧୁଆ : ମୁମୁକ୍ଷୁଙ୍କର ଖତଗଦାରେ ମେଣ୍ଟା ମେଣ୍ଟା ଆମ୍ଭଗଛ ଉଠିଛି ।

ମାଗୁଣି ଏବକା ଟୋକାଙ୍କର ବୁଦ୍ଧି ଅକଳ କିଛି ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ ।
ଆରେ ସେ ଚାରା ଗଛର ଡାଳ କି କାମରେ ନାଗିବ ? ଫଳକ୍ତି
ଆମ୍ଭଗଛ ନ ହେଲେ ଶୁଭ କାମରେ ତା ଡାଳ ନାଗିବ ନେଇଁ ।

ନିଧୁଆ ମୁଁ କ'ଣ ଏତେ କଥା ଜାଣିଛି ?

ମାଗୁଣି ବଣକୁ ହାଣିକି ପଦା କଳ, ଆମ୍ଭ ତୋଟା ହାଣିକି ବିକିଲ,
ସେତିକି ଅଣ୍ଟିଲା ନେଇଁ । ଶେଷକୁ ବାରିଘରେ ଯୋଉଗୋଟେ
ଆଧେ ଆମ୍ଭଗଛ ପଣସ ଗଛ, ଶିମୁଳିଗଛ ଥିଲା ତାକୁବି
ହଣେଇ ଦେଲ ।

ନିଧୁଆ (ହଡ଼ ବଢ଼େଇ କହିଲା) ନାହିଁ, ମୁଁ ଏଇ... ମୁଁ ଜାଣି ନେଇଁ ।

ମାଗୁଣି ତୁ ଜାଣି ନଇଁ ଆମ ବାରିରୁ ଆମ୍ଭ ଗଛ କେମିତି ହଣା ହେଲା ?

ନିଧୁଆ କନକ ସାଇ ଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲା, ଆମେ ସମସ୍ତେ ତୋଟା ହଣା
ପାଖରେ ଥିଲୁ । ମହନିର ଲୋକ ଆସି ଗଛଟା ହାଣି ଦେଲେ ।
ପଛରେ ମୁଁ ତାକୁ ପାଟି କଲି, ସେତେ ବେଳକୁ ସିଏ ଗଛଟାକୁ
ହାଣିକି ଅଧ ଗରିଆ କରି ଦେଇଥିଲା ।

ମାଗୁଣି ସତ କହ, ତୁ ଯଦି ବାରି ଗଛଟାକୁ ନ ହଣେଇଛୁ ତାହେଲେ
ମୁଁ ମହନି ନାଆଁରେ ମକଦ୍ଦମା କରିବି ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ନିଧୁଆ ତା ଲୋକ ଭୁଲରେ ହାଣି ଦେଲେ । ମହନି ମୋ ହାତ ଧରି
ଭୁଲ ମାଗିଲା । ଭାଇ, ବନ୍ଧୁ, ସାଇ, ପଡ଼ିଶା ହେଲ ପଡ଼ିଚେ
ଏମିତି କ'ଣ ହୁଏ ନେଇଁ ? ତା ବୋଲି ଆମେ କଣ ଏମିତି
ଚିକିଏ କଥା ରେ ମକଦ୍ଦମା କରିବା ?
- ମାଗୁଣି ମତେ ତୁ ଏ କଥା ଗୁଡ଼ା ବୁଝାନା ନିଧୁଆ । ମୁଁ ଢେର ବୁଝିଛି ।
ତମ ସମସ୍ତକ ଚାଲ ମୁଁ ବୁଝିଛି ।
- ନିଧୁଆ କି ଚାଲ ଏଥିରେ ରହିଲା ? ତମେ ଜି ଖମ ଆକୁଟାଏ ବୁଝିଲ ?
- ମାଗୁଣି : କିରେ ନିଧୁଆ ! ତୁ ଏମିତି ମୋ ଉପରକୁ ଖିଙ୍କାରି ମିଙ୍କାରି
ହୋଇ କ'ଣ ଚଢ଼ି ଆସୁଛୁ ?
- ନିଧୁଆ ତମେ ତ ମଠରେ ଖାଉଛ ତମେ ଘରର ଅଭାବ ଅସୁବିଧା
କ'ଣ ବୁଝିବ ? ତମେ ତୁପ ହେଇ ବସ । ତମକୁ କିଏ କହୁଛି
ଉପରେ ପଡ଼ି ସବୁ କଥାରେ ମୁଣ୍ଡ ପୁରାଇ ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ
କରିବାକୁ ?
- ମାଗୁଣି କ'ଣ କହିଲୁ ମୁଁ ମଠରେ ଖାଉଛି ?
- ନିଧୁଆ ତା ନ ହେଲେ ତମେ ଏକଥା କହୁଛ ? ଘରେ କିଛି ବୋଲି
କିଛି ନାହିଁ, ଧାର କରଇରେ ମୁଁ ପୋତି ହୋଇ ଗଲିଣି । ମୋ
ନାଆଁରେ କେତେ ନାଇଁ କେତେ ପୁଲିସି କେଶ୍ । ମୋ ଛୁଆ
ପିଲା ଭୋକ ଓପାସରେ ଆଉଟୁ ପାଉଟୁ ହଉଛନ୍ତି । ତୋଟାଟା
ତମର ଏତେ ବଡ଼ ହୋଇଗଲା ? ବିକିଲି ଭଲ କଲି ।
- ମାଗୁଣି କ'ଣ କହିଲୁ ? ବିକିଲୁ ଭଲ କଲୁ ? ଆରେ ତୁ କାହାକୁ କ'ଣ
କହୁଛୁ ? ତୁ ଏ ତୋଟା କମେଇ ଥିଲୁ ?
- ନିଧୁଆ ମୁଁ ତୋଟା କମେଇ ନେଇଁ, ତମେ କମେଇ ଥିଲ କି ? ତମ
ବାପା, ଅଜା କମେଇ ଥିଲେ । କ'ଣ ହେଇଗଲା ସେଠୁ ?
ମୋ ଗୁଲୁରାଣ ପେଇଁ ଆଜି ତୋଟା ବିକିଲି, ଦରକାର ହେଲେ
କାଳି ଜମିବାତି ବିକିବି, ଘରଡ଼ିହ ବିକିବି ।
- ମାଗୁଣି କ'ଣ କଇଲୁ ? ଜମିବାତି, ଘରଡ଼ିହ...
(ହାତ ଉଠାଇ ମାରିବାକୁ ଆସିବା ବେଳେ ହଠାତ୍ ଛାତିକୁ
ଧରି ବସି ପଡ଼ିଲେ ।)
ଓଃ.... ଓଃ..... ଛାତି.... ଛାତି.... ଛା.....

- ନିଧୁଆ (ପାଟି କରି ଧାଇଁ ଆସିଲା) କ'ଣ ହେଲା ବାପା ?
 (ମାଗୁଣି ବେହୋସ ହୋଇ ପଡ଼ିଗଲା, ନିଧୁଆ ତାକୁ ହଲାଇ ଦେଇ) ବାପା ! ବାପା ! ତମର ଏ କ'ଣ ହେଲା ବାପା ?
 ପାଣି, ପାଣି ଆଣ କନକ !
- କନକ (ପାଣି ଆଣି ଧାଇଁ ଆସିଲା) ବାପା ! ବାପା ! ତମର କ'ଣ ହେଲା ? ମୁହଁକୁ ପାଣି ଛାଟ ।
 (ନିଧୁଆ ବାପାର ମୁହଁକୁ ପାଣି ଛାଟିଆ)
- ନିଧୁଆ ବାପା ! ବାପା !
- କନକ : ବାପାଙ୍କ ପାଟିରେ ମନ୍ଦେ ପାଣି ଦିଅ ।
- ନିଧୁଆ ନାହିଁ ଏମିତି ବାର ହଉନେଇଁ । ଧଇଲ ଧର, ବସେଇ ଦେବା ।
 (ଧରାଧରି କରି ମାଗୁଣିକୁ ବସେଇଲେ । ନିଧୁଆ ଉପରେ ଆଉଜିକି ମାଗୁଣି ବସିଲା । କନକ ମାଗୁଣି ପାଟିରେ ପାଣି ଦେଲା । ବୁଢ଼ା ଢୋକେ, ଦୁଇ ଢୋକ ପାଣି ପିଇଲା ।)



ଅଷ୍ଟମ ଦୃଶ୍ୟ

ମାରୁଣିର ଘର । ବସିଛନ୍ତି ସପନା, ଦୋଳିଆ, ଗନ୍ଧିଆ,
ଆଉ ନିଧୁଆ । ଖଣ୍ଡେ ଦୂରରେ ବସି କନକ ଚାଉଳରୁ ଗୋଟି
ବାଛୁଟି । ସମୟ ଅପରାହ୍ନ)

ଗନ୍ଧିଆ ତମେ ଇଏ କିଛି ଭଲ କଲ ନେଇଁ ନିଧୁଆଇ ! ଯେତେ ହେଲେ
ସିଏ ତମର ବାପା, ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ ଏମିତି ରାତୁଆ କଥା
କହିବା ତମର ଜମା ଠିକ୍ ହେଲା ନେଇଁ ।

କନକ ଯାକର ସବୁ କଥାରେ ଗୋଟେ ବଡ଼ ପାଟି । ଏତେ ଦିନର
ଆମ ତୋଟାଟା ହାଣିକି ବିକିଦେଲା, ସିଏ ମୁରବି ଲୋକ
କହିଲେ କ'ଣ ହେଲା ? ତମେ ତୁମ୍ଭ ରହି ଯାଇଥିଲେ ହେଉ
ନଥାନ୍ତା ?

ସପନା କଥାରେ କହିଟି ପରା ସରଗକୁ ନିଶୁଣି ନାହିଁକି ବଡ଼ ଲୋକକୁ
ଭରର ନାହିଁ ।

ନିଧୁଆ ସେଟା ଗୋଟେ କାଳ ବେଳା ଥିଲା । ମୋ ପାଟିରୁ କ'ଣ
ନାହିଁ କ'ଣ ବାହାରି ଗଲା । ମୁଁ ମାନୁଟି ମୋର ସବୁ ଭୁଲ୍ ।
ମୋରି ଯୋରୁ ମୋ ବାପାଙ୍କର ଆଜି ଏ ଅବସ୍ଥା ।

ଦୋଳିଆ : ନିଧୁଆଇ ! ତୁମେ ବାପାଙ୍କ ଗୋଡ଼ହାତ ଧରି ଭୁଲ୍ ମାର ।

ନିଧୁଆ ସେ କାମ ଏଯାଏ ବାକି ନାହିଁ । (କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହୋଇ)
ହେଲେ ବାପା ସବୁବେଳେ ଖାଲି ସେଇ ଆମ୍ଭ ଗଛ, ପଣସ
ଗଛ ହଉଚି ।

କନକ ଆମ୍ଭ, ପଣସ ଗଛକୁ ସିଏ ଭାରି ଭଲ ପାଉଥିଲେ । (କାନ୍ଦି
ପକାଇଲା)

ସପନା ଆଉ ଭାବିଲେ କ'ଣ ହବ ? ମଉସାକୁ ଡାକ୍ତର ଦେଖା ।

ନିଧୁଆ ମଧୁପୁର ଡାକ୍ତରଖାନାରୁ ଓଷଦ ଆଣିକି ଦେଉଟି । ହେଲେ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣି

ସିଏ ଓଷ୍ଠତ ଖାଉ ନାହାଁତି । ଯାହା ଦେଲେ ଥୁ ଥୁ କରି ପାଟିରୁ
କାଢ଼ି ପକଉଚିତି ।

(ଏହି ସମୟରେ ଭିତରୁ ମାରୁଣି .ଡାକିଲେ - ବୋହୂ !
ବୋହୂ !)

କନକ ଯାଉଚି ବାପା ! (ଭିତରକୁ ଗଲା)

ନିଧୁଆ ମୋରି ଯୋରୁ ମୋ ବାପାଙ୍କର ଆଜି ଏ ଅବସ୍ଥା । ମୋ ବାପା
କ'ଣ ଥାଉ ଭଲ ହେବେ ? (କାନ୍ଦି ପକାଇଲା)

ସପନା ମଉସା ନିଶ୍ଚେ ଭଲ ହେଉ ଯିବେ । ତମେ ମୋତେ ବ୍ୟସ୍ତ
ହୁଅନା । ଚାଲ ବାହାରେ ଟିକେ ବୁଲି ଆସିବା ।

ନିଧୁଆ ନା, ଥାଉ ।

ଦୋଳିଆ ଆସୁନା, ନୂଆଉତ ଅଛି । ଆସ ବୁଲି ଥାଇଲେ ମନ ଟିକେ
ଭଲ ନାଗିବ ।

ନିଧୁଆ ହଉ ଚାଲ ।

(ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରସ୍ଥାନ)



ନବମ ଦୃଶ୍ୟ

(ମାଗୁଣିର ଘର । ମାଗୁଣି ରୋଗଶଯ୍ୟାରେ ଶୋଇଛି । କନକ ତା ଗୋଡ଼ ଘଷା ଆଉଁସା କରି ଦେଉଛି)

ମାଗୁଣି : ଆଉ ମାଆ ! ସେତିକି ଆଉ । ଘସା ଆଉଁସା ଖାଇ ଖାଇ ମୋ ଦିହ ପରାଶ ହେଇଗଲାଣି ।

କନକ ହଉ ବସିଲ, ମୁଁ ତମକୁ ଶାଗୁଟିକେ ପେଇ ଦେଇ ଯାଏଁ ।

ମାଗୁଣି ମତେ କ'ଣ ପେଇରୁ ମାଆ ? ଆଉ ପାଣି କୁଆଡୁ ଆସିବ ? ଗଲା ସବୁ ଗଛ, ବୁରୁଛ ଲୋପ ପାଇଗଲା । ଆଉ ବରଷା ହବ ନେଇଁ । ସବୁଆଡ଼ ଧୁ ଧୁ ଜଳିବ । ମରୁତି ପଡ଼ିବ, ମରୁତି ।

କନକ ତମେ ଏ ସବୁ କ'ଣ କହୁଛ ବାପା !

ମାଗୁଣି ମତେ ଆଗତ କଥା ଜଳ ଜଳ ହେଲ ଦେଖାଯାଉଛି । ବଣ ଜଙ୍ଗଲ ଗଲା, ବାଡ଼ି, ବଗିଚା ପଦା ହେଲା । ବର, ଓଷ୍ଠ, ଆମ୍ବ, ପଣସ, କେନ୍ଦୁ, କଇଁଆ, କଇଥ ଯାହା ଯୋଉଠି ଥିଲା ସବୁ ଗଲା ।

କନକ ଗଲାତ ଗଲା, ସମସ୍ତଙ୍କର ଗଲା । ତମେ ନଖାଇଲେ, ନପିଇଲେ ସେ ସବୁ କ'ଣ ଆସିବ ?

ମାଗୁଣି ଆଉଁ ବରଷା ହବ ନେଇଁ ।

କନକ ଆସି ରଜ ହବାକୁ ବସିଲାଣି, ବରଷା ହେଲା ନେଇଁ । ନହେଲା ନାହିଁ । ଯାହା ଭାଗ୍ୟରେ ଥିବ ତା' ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ମାଗୁଣି ପାଣି ହଉଛି ଜୀବନ । ବରଷା ନହେଲେ ପଲ ପଲ ମଣିଷ ଛଟପଟ ହେଇ ମରିଯିବେ ।

କନକ ଯାହା ଯେତେବେଳେ ହବାର ଥିବ ହବ । ତମେ ଟିକେ ବସିଲ ମୁଁ ତମକୁ ଶାଗୁଟିକେ ପେଇ ଦେଇ ଯାଏଁ ।

ମାଗୁଣି ମତେ ସବୁ ବିଷ ପିତା ନାଗୁଟି ମାଆ, ମୁଁ କିଛି ଖାଇବି ନେଇଁ ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

- ମାଗୁଣି ଝିଁ ନିଧୁଆକୁ ପୁଲିସି ପୁଣି ବାନ୍ଧିନେଲା ? ମୋ ଛାତି.... ଓଃ
ମୋ ଛାତି, ମୋ.... ଛା.....ତି....
(ମାଗୁଣି ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଛଟପଟ ହେଲା ।)
- କନକ (କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ମାଗୁଣିକୁ କୁଣ୍ଡାଇ ଧରି)
ବାପା ! ବାପା ! ତମ ଛାତି କ'ଣ ହେଲା ବାପା ? ବାପା,
ବାପା ଗନ୍ଧିଆ ଦେଖୁଛ ବାପାଙ୍କର କ'ଣ ହେଲା ? ବାପା
କାହିଁକି କିଛି କଥା କହୁ ନାହାଁନ୍ତି ?
- ଗନ୍ଧିଆ ମଉସା ! ମଉସା !
(ମାଗୁଣିକୁ ହଲାଇ ଦେଲା) କଥା କୁହ ମଉସା । ମଉସା ।
- କନକ ବାପାଙ୍କର କ'ଣ ହେଲା ଗନ୍ଧିଆ ?
- ଗନ୍ଧିଆ ମୁଁ ଧରୁଟି, ତମେ ମଉସାଙ୍କ ପାଟିରେ ପାଣି ଚଳେ ଦିଅ
ନୁଆଉ ।
- କନକ (କନକ ସେମିତି ବାହୁ କାନ୍ଦୁ ହାତରେ ପାଣି ଚଳେ ମାଗୁଣିଙ୍କ
ପାଟିରେ ଦେଇ) ବାପା ! ବାପା !
(ପାଣିଚକାଳ ମାଗୁଣିଙ୍କ ପାଟି ଭିତରକୁ ନୟାଇ ଫେରି
ଆସିଲା ।)-
- କନକ (ଚିତ୍କାର କଲା) ବାପା ! ବାପା ! ଇଏ ତମର କଣ ହେଲା
ବାପା ! (କନକ ମୁଣ୍ଡ ବାଡେଇ କାନ୍ଦିଲା ।)



ଦଶମ ଦୃଶ୍ୟ

(ପୋଲିସ ଷ୍ଟେସନ । ରୋଟିଏ ଚୋରକୁ ପିଟିପିଟି ହାତରେ ପୂରାଇଲେ ପୋଲିସ ସରଫନିସ୍ ପେକ୍ଟର । କ୍ଲାନ୍ତ ହୋଇ ଆସି ନିଜ ଚେୟାରରେ ବସିଲେ । ମୁହଁରୁ ଝାଳ ପୋଛିଲେ । ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥୁଆ ହୋଇଥିବା ଗ୍ଲାସରୁ ପାଣି ପିଇଲେ । ଏହି ସମୟରେ ନିଧୁଆକୁ ହ୍ୟାଣ୍ଡକପ୍ ପକାଇ ଟାଣି ଟାଣି ଆଣିଲା କନେଷ୍ଟବଲ୍ ।)

ନିଧୁଆ (ପୋଲିସ ସରଫନିସ୍ ପେକ୍ଟରଙ୍କ ପାଦ ଧରି ପକାଇ)
ମୋତେ ଆଜି ଦିନଟା ଛାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ ହଜୁର । ମୋ ବାପା ଭାରି ବେମାର ।

ସ.ଇ. (ରୋଡ ଛାଡ଼ିଦେଇ) ବନ୍ଧା ହେଲା ବେଳକୁ ବାପ ବେମାର ଆଉ କାଠ ଚୋରି କଲା ବେଳକୁ ଶଳାକୁ ଦିନରାତି ଅଣ୍ଟା ନେଇ ।

ନିଧୁଆ ନାହିଁ ହଜୁର ! ମୁଁ ମିଛ କହୁନେଇଁ । ଆପଣ ଲୋକପଠେଇ ଆମ ଗାଆଁରୁ ବୁଝନ୍ତୁ, ମୋ ବାପା ଆଜିକି ଆଠ ଦିନ ହେଲା ଶକ୍ତ ବେମାର । କିଛି ଖାଉ ନାହାଁନ୍ତି, ପାଣି ଟୋପେ ବି ପାଟିକି ନୋଉ ନାହାଁନ୍ତି ।

ସ.ଇ. ମୋ ଆଗରେ ତୋ ବାପା ବେମାରି କଥା କହିଲେ ମୁଁ କ'ଣ କରିବି ? ମୁଁ ଡାକ୍ତର ନା କରିରାଜ ?

ନିଧୁଆ ମତେ ଛାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ ଆଜ୍ଞା, ମୋ ବାପାଙ୍କର ଦେହ ଭଲ ହେଇଗଲେ ମୁଁ ନିଜେ ଥାନାକୁ ଆସିବି ।

ସ.ଇ. ସେ ପାଠ ରୁଡ଼ା ମତେ ପଢ଼ାନା । ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ବାଳ ଯେତେ ମୁଁ ଚୋରି ଭଳିଆ ସେତେ ଚୋରକୁ ସାବାଡ଼ କରିଚି । ତମେ ଶଳା ଯଦି ମନକୁ ଥାନାକୁ ଆସୁଥାନ୍ତୁ ଆମେ ଆଉ କାହିଁକି ଥାଆନ୍ତୁ ? ଲାଠି, ହାତକଡ଼ି, ଏସବୁ କାହିଁକି ଥାଆନ୍ତା ?

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

- ନିଧୁଆ ମୁଁ ସତ କହୁଛି ଆଜ୍ଞା ମୋ ବାପା ଦିହ ଟିକେ କମିଲେ ମୁଁ
ପଳେଇ ଆସିବି ।
- ସ.ଇ. ତମ ଗାଆଁର ପଟାଶ ଲୋକଙ୍କ ନାଆଁରେ ଝୁରୁଣୁ ଅଛି । ସବୁ
ଶକା ଲୁଟି, ଲୁଟିକି ବୁଲୁତ । ତୋ ନାଆଁରେ ଚାରିମାସ ହେଲା
ଝୁରୁଣୁ ବାହାରି ଲାଣି, ଏତେ ଦିନ ଯାଏତ ଥାନାରେ ହାଜର
ହେଉ ନଥିଲୁ ? ତମକୁ ସବୁ ମୋଟେ ଉପୋଧ ନାହିଁ । ମଧୁଆ ।
- ଜନେଷବଲ୍ : ସାର୍ ।
- ସ.ଇ. ମୋ ମୁହଁକୁ ଅନେଇକି କ'ଣ ଠିଆ ହେଲା ? ନେ ଏଟାକୁ
ଭିତରେ ପୁରା ।
(ଜନେଷବଲ୍ ନିଧୁଆର ହାଣ୍ଡକପ୍ ଧରି ଚାଣିଲା)
- ନିଧୁଆ ଦୟା କରନ୍ତୁ ହଜୁର ! ମୁଁ ନଗଲେ ମୋ ବାପା....
- ସ.ଇ. ରଖବେ ତୋ ବାପା । ଯାର ଏକା ଗୋଟେ ବାପା ଅଛି ।
ବାପା ବୁଢ଼ା ହେଲାଣି ମରିବ । ତୁ ଯାଇକି କ'ଣ କରିବୁ ?
- ନିଧୁଆ (ପୁଣି ଯାଇ ଗୋଡ଼ ଧରିଲା) ମତେ ଏଇ ଥରଟା ଛାଡ଼ି
ଦିଅବାରୁ !
- ସ.ଇ. ଛଡ଼ା, ଛଡ଼ି ପାଠ ମୁଁ ଜାଣି ନେଇଁ । ମୁଁ ତତେ ଆଜି କଟେରାକି
ଚାଲାଣ କରିଦେବି । ତୁ କାଲି କଟେରାରୁ ଜାମିନିରେ
ଆସିବୁ ।
- ନିଧୁଆ ନାହିଁ ବାବୁ ! ମୋ ବାପାଙ୍କ ହାଲ୍ ଜମାରୁ ଭଲ ନାହିଁ ।
କେତେବେଳେ କ'ଣ ହବ କଲ ହବ ନେଇଁ । ଆପଣ ଟିକେ
ଦୟା କରନ୍ତୁ ହଜୁର !
- ସ.ଇ. ଦୟା କଲେ ମୋ ଚାକିରିଟା ଗୋଲ୍ ହେଇଯିବ । ଶହ ଶହ
ଝୁରୁଣୁ ଥାନାରେ ପଡ଼ିଛି । ଉପରୁ ତାଗଦା ଉପରେ ତାଗଦା
ଆସୁଛି । ଯେମିତି ହେଲେ ଏଇ ମାସ ଭିତରେ ସବୁ ଝୁରୁଣୁ
ଜାରି ନକଲେ ଆଉ ରକ୍ଷା ନାହିଁ ।
(ଏହି ସମୟରେ ଗଦେଇର ପ୍ରବେଶ)
- ଗଦେଇ ନିଧୁଆ ! ତୋ ବାପା ଚାଲିଗଲେ ।
- ନିଧୁଆ ଆଁ, ମୋ ବାପା ଚାଲିଗଲେ । (ଭୋ ଭୋ ହୋଇ କାନ୍ଦିଲା
ଗଦେଇ କାନ୍ଦରେ ମୁଣ୍ଡ ଥୋଇ) ମୋ ଉପରେ ରାଗ କରି

ମୋ ବାପା ଚାଲିଗଲେ । (କାନ୍ଦିଲା)

ଗଦେଇ ଦାରୁରା ବାବୁ ! ନିଧୁଆକୁ ଟିକେ ଛାତି ଦିଅନ୍ତୁ । ସିଏ ଗଲେ ତା ବାପାଙ୍କର ଶବ ଦାହ ହବ ।

ସ.ଇ. ମୁଁ ତାକୁ ଛାତି ପାରିବି ନାହିଁ । ମୁଁ କୋର୍ଟରେ ହାଜର କରିଦେବି । ତମେ ସେଇଠୁ ଜାମିନିରେ ଆଣିବ ।

ଗଦେଇ ବାସି ମତା କାଲିକି ରଖୁ ହବ ନେଇ ହଜୁର । ବୁଢ଼ା ଶୁକୁ ଶୁକୁ ହଇଥିଲା, ନିଧୁଆର ଭିରିପ ହବା କଥା ଶୁଣିବି ହୋସ୍ ବୁଡ଼ିଗଲା । ବୁଢ଼ା ଆଉ ଉଠିଲା ନାହିଁ । ମୁଁ କଥା ଦଉଡ଼ି ଆସି ତା ବାପାର ଶୁଦ୍ଧି ସରିବା ବାସିଦିନ ମୁଁ ଆଣିକି ତାକୁ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ହାଜର କରେଇବି ।

ନିଧୁଆ (କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି) ମୁଁ ଏମିତି ହାନି କପାଳିଆ ଶୋଚ ବେଳେ ବାପାଙ୍କ ମୁହଁରେ ମନ୍ଦେ ପାଣି ଦେଇ ପାରିଲି ନେମଁ ।

ଗଦେଇ ପୁଅ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ବାପା ମୁହଁରେ ଅନ୍ୟ କେହି ନିଆଁ ଦଗଡ଼ା ଠିକ୍ ହବ ନେଇଁ । ତାକୁ ଟିକେ ଛାତି ଦିଅନ୍ତୁ ହଜୁର !

ସ.ଇ. ଆମେ ସବୁ ସରକାରୀ ନିୟମରେ ବନ୍ଧା । ଏଠି ଦୟା, ମାୟା, ମମତାର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । ହଉ, ଠିକ୍ ଅଛି । ମୁଁ ଆଜି ଛାତି ଦଉଡ଼ି । ଆଜି କନେଷ୍ଟବଲ୍ ନେଇକି ଯିବ । ଶବଦାହ ସରିଲେ ନିଧୁଆକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରିକି ଆସିବ । ତାଠୁ ଅଧିକ ସାହାଯ୍ୟ ମୁଁ କରି ପାରିବି ନାହିଁ । କ'ଣ ରାଜିତ ?

ନିଧୁଆ ଶୁଦ୍ଧିଟା ସରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟିକେ ସବୁରୁ କରନ୍ତୁ ହଜୁର !

ସ.ଇ. ସେ ଶୁଦ୍ଧି ଫୁଣି ମୁଁ ଜାଣିନେଇଁ । ଶବ ଦାହ ସରିଲେ ତମେ ଚାଲି ଆସିବ । ମୁଁ କାଲି କୋର୍ଟକୁ ଚାଲାଣ କରିଦେବି । ତମେ ତମର କୋର୍ଟରୁ ଜାମିନିରେ ଆସିବ, ଶୁଦ୍ଧି କରିବ ।

ଗଦେଇ ହଉ ଠିକ୍ ଅଛି, ଆମେ ରାଜି ।

ସ.ଇ. ମଧୁଆ ! ଆସାମିକି ନେଇଯା, ଆଜି ଶବ ଦାହ ସରିଲେ ଆଣିକି ଆସିବୁ ।

କନେଷ୍ଟବଲ୍ : ସାର ।

(ଗଦେଇ ଓ ନିଧୁଆ ନମସ୍କାର କଲେ । ସେମାନେ ନମସ୍କାର କରି ଘରକୁ ଗଲେ, ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ କନେଷ୍ଟବଲ୍ ଗଲା ।)

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ଶେଷ ଦୃଶ୍ୟ

(ମାଗୁଣିର ଶବ ଥିଆ ହୋଇଛି । ଗାଆଁର ଅନେକ ଲୋକ ରୁଣ୍ଡ ହୋଇଛନ୍ତି । କୋକେଇ ବାନ୍ଧିବାକୁ କାଠ ନାହିଁ କି ବାଉଁଶ ନାହିଁ । ଶବ ପୋଡ଼ିବାକୁ କାଠ ନାହିଁ ।)

ନିଧୁଆ (କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି) ମୋର ସବୁ ସରିଗଲା । ମୋରି ଯୋରୁ ମୋ ଦେବତା ପଡ଼ି ବାପା ଚାଲିଗଲେ । ମୁଁ ଦୋଷୀ, ମୁଁ ପାପୀ । (କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ମାଗୁଣିର ଶବ ଉପରେ ମୁଣ୍ଡ ବାଢ଼େଇଲା)

ଗଦେଇ ଆଉ କାନ୍ଦିଲେ କ'ଣ ହେବ ପୁଅ ? ଯାହା ହବାର ଥିଲା ହୋଇଗଲା । ମାଗୁଣି ଭାଇ ନଗା ହାରି ପୁରିଲା ସିଏ ଗଲା । ସମସ୍ତେ ଏମିତି ଦିନେ ନା ଦିନେ ଯିବେ । ଆଉ ଡେରି ଚରନା, ଶବ ଉଠେଇବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କର । କିରେ ସପନା, ଦୋଳିଆ, ଗନ୍ଧିଆ ! ଆରେ ତମେ ସବୁ ଠିଆ ହେଲ କାଲିକି ? କ'ଣ ବାସିମଡ଼ା କରିବ ? ମହନି ! କିରେ ଯା କୋକେଇ ସଜାଡ଼ ।

ନିଧୁଆ ମୋ ଉପରେ ଅଭିମାନ କରି ବାପା ଚାଲିଗଲେ । (କାନ୍ଦିଲା)

ଗଦେଇ ତୁ ଏମିତି ଛୁଆଳମିତି କାନ୍ଦିଲେ ହବ ? ତୁ ଏମିତି ଅଧର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଶବଦାହ ହେବ କେମିତି ?

ନିଧୁଆ (ସେମିତି କାନ୍ଦୁଥିଲା)

ଗଦେଇ କିରେ ସପନା ଭେଲେକା ହେଇ ଠିଆ ହେଲେ ବାସିମଡ଼ା ହବ । ଯା କୋକେଇ ସଜ୍ଜିଲିକର । ନିଧୁଆ ! ଯା ବାରିରୁ କାଠ, ବାଉଁଶ ବାହାର କର ।

ନିଧୁଆ (କାନ୍ଦ ବନ୍ଦ କରି ଆଖି ପୋଛି) ଆମ ବାଇରେ କାଠ ବାଉଁଶ କିଛି ନାହିଁ ।

ଗଦେଇ ଆଉ କାହା ବାଇରେ ଅଛି ? ଆରେ ସମସ୍ତେ ଏମିତି ରୁପ୍ ଚାପ୍ ଠିଆ ହେଲେ କ'ଣ ହବ ? ଯା ଯାହା ବାଇରେ ଯାହା

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ଅଛି ଆଶ ।

- ସପନା : ଆମ ବାଲରେତ କିଛି ନାହିଁ ।
- ରଦେଇ : ଦୋଳିଆ ! ତମ ବାଲରେ ?
- ଦୋଳିଆ : ଆମ ବାଲରେ କାଜ୍ ? ତମ ବାଲରେ ଯଦି ଥିବ ଦଉନା ରଦେଇ ଦା ।
- ରଦେଇ : ଆମ ବାଲରେ କାଠିକୁଟା କିଛି ନାହିଁ । ମହନି ! ତମ ବାଲରେ କିଛିନାହିଁ ?
- ମହନି : ଆମ ବାଲରେ କିଛି ନାହିଁ ।
- ନିଧୁଆ : (ରାଗି ଯାଇ) ଗାଆଁର ଏତେ ଲୋକ ଏଠି ଅଛନ୍ତି, କାହାରି ଘରେ କିବାରିରେ କ'ଣ କୋକେଇ ବାନ୍ଧିବାକୁ କାଠ କି ବାଉଁଶ ଖଣ୍ଡେ ନାହିଁ ? ଆଜି ମୋ ବାପା ମରିଚି, ଆଉ କ'ଣ କେହି ମରିବେ ନେଇଁ ? ମୁଁ ଦେଖିବି ସେତେବେଳେକୁ କାଠ କି ବାଉଁଶ ବାହାରିବକି ନାହିଁ ।
- ଗନ୍ଧିଆ : ନିଧୁଆ ! ତୁ ସିନା ମିଛଟାରେ ରାଗୁଛୁ, କାହା ବାଲରେ କ'ଣ କାଠ, ବାଉଁଶ ଥାଇକି କିଏ ଦଉ ନେଇଁ ? ଏ କାମରେ କିଏ କ'ଣ ମନାକରେ ? ତମ ବାରିଘରେ ଯେମିତି ନାହିଁ, ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ବାରିଘରେ ସେମିତି ନାହିଁ ।
- ରଦେଇ : କାଠ, ବାଉଁଶ ନଥିଲା କାଜ୍ ? ଆମ ଗାଆଁଠୁ କ'ଣ ଆଉ କୋଉ ଗାଁରେ ବେଶି କାଠ, ବାଉଁଶ ଥିଲା ? ଆମ ଏ ଗାଆଁ ଚାରିପଟେ ଜଂଗଲ ଥିଲା । ତମେ ସବୁ ମିଶିକି ଜଙ୍ଗଲ ହାଣିକି କାଠ ବିକିଲ, କାଠ ପୋଡ଼ିକି କୋଇଲା କରିକି ବିକିଲ । ବଣ ପଦା ହୋଇଗଲା । ଏବେ ଆମ ଗାଆଁଠୁ କୋଡ଼ିଏ ଡିରିଶି କୋଶ ଦୂରରେ ରଛଟେ ବି ନାହିଁ । ତୁମ୍ଭ ହେଲ ଠିଆ ହେଲ କାଜ୍ ? ମୁଁ ଯାହା କଲଲି ସେ କଥା କ'ଣ ମିଛ ? ଆମ ଗାଆଁ ଭିତରେ ଯୋଉ ଆମ୍ଭ, ପଣସ, କଇଁଆ, ବର, ଓଷ୍ଠ ଗଛ ଥିଲା ତାକୁ ଏଇ ମହିନି ହାଣି ନେଇ କଳିକତାରେ ବିକିଲା ।
- ମହନି : ହଁ, ତମେ ଯାହା କହିଲ ସବୁଠିକ୍ । ମୋରି ଯୋଗୁ ଖାଲି ଆମ ଗାଆଁ ନୁହଁ, ପାଖ ଆଖ ପଟାଶ ଖଣ୍ଡ ଗାଆଁରେ କୋଉଠି ହେଲେ ଗୋଟେ ଗଛ ନାହିଁ ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ଗଦେଇ ମାଗୁଣି ଭାଇ ବଞ୍ଚୁଥିବା ବେଳେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବୁଝାଉଥିଲା ଗଛ କାଟନା ସେଥିରେ ପେଟ ପୂରିବ ନେଇଁ, ବରଂ ତ ଦାନାଜନା ଅଣ୍ଟିବ ନେଇଁ । ଅପାଳକ ପଡ଼ିବ । ତମେ ତା କଥା କେହି ଶୁଣିଲ ନେଇଁ ।

ନିଧୁଆ ହଉ, ତା ହେଲେ ଠିକ୍ ଅଛି । କେହି କାଠ ବାହାର ନକଲେ ନାହିଁ । ମୋ ବାପାର ଶବ କଣ ଅପୋଡ଼ା ରହିବ ?
(ନିଜ ଘର ଚାକ ଓଲଟିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କଲା) ମୁଁ ମୋ ଘର ଭାଙ୍ଗିବି କାଠ, ବାଉଁଶ ବାହାର କରିବି ।

ଗଦେଇ : କିରେ ନିଧୁଆ ! ଏଇ କ'ଣ କରୁଛୁ ?

ସପନି } ରହ ନିଧୁଆଇ ! ଏମିତି କାଉଁକି ହଉଛୁ ?

ଦୋଳିଆ } (ତିନି ଜଣଯାକ ନିଧୁଆକୁ ଧରି ପକାଇଲେ)

ଗଞ୍ଜିଆ ଘର ଭାଙ୍ଗିଦେଲେ ଶୀତ, କାକର, ଖରା, ବରଷାରେ ଛୁଆପିଲାକୁ ଧରି ମୁଣ୍ଡ ଗେଞ୍ଜିବୁ କୋଉଠି ?

ନିଧୁଆ ମୋର ଆଉ ଜାଇବା ଦରକାର ନାହିଁ । ମୋ ବାପା ମରିଚି ଆମେ ସମସ୍ତେ ତାରି ସାଙ୍ଗରେ ମରିବୁ ।

ଗଦେଇ ତୁ ଏମିତି ବାଜୁଥା ବାତୁକ ପରି ହୋନା ନିଧୁ । ଏମିତି ବେଷ୍ଟ ହେଲେ କ'ଣ କିଛି ହୁଏ ? ଆମେ ଏତେ ଲୋକ ଏଠି ଏକାଠି ହେଇଚେ ଥିବ ମନରେ ଭାବିଲେ ଏଥକୁ କିଛି ବୁଝିବାଟ କ'ଣ ବାହାର କରି ପାରିବା ନେଇଁ ?

ନିଧୁଆ ଏ ସାକୁଳା, ସାକୁଳି କଥାରେ କାମ ହେଇଯିବ ନେଇଁ । କାଠ ଦରକାର, ବାଉଁଶ ଦରକାର, କୋକେଇ ସଜଡ଼ା ହବ, ଶବ ପୋଡ଼ା ହବ ।

ଗଦେଇ ତୁ ଟିକେ ଥିବ ହୋ ।

ନିଧୁଆ ଥିବେ ହେଇ ଆଉ କେତେବେଳେ ରହିବି ? ମୋ ବାପାର ଶବ ପଡ଼ିକି ରହିଚି । ତେରି ହେଲେ ଶବ ବାସି ହେଇଯିବ । ତମ ମନରେ ସବୁ କ'ଣ ଅଛି ? ମୋ ବାପା ଶବକୁ କ'ଣ କାଉ, ସାରୁଗୁଣା, ବିଲୁଆ, କୁକୁର ମୁହଁରେ ଦବ ?

ଗଦେଇ ତୁ ବେଷ୍ଟ ହୋନା ପୁଅ । ମାଗୁଣି ଭାଇ ପୁରୁଖା ଲୋକ । ତାକୁ ନ ପୋତି ପୋତି ଦେବା କି ପକେଇ ଦେବା କଥା କିଏ

କହିଲା ? ଏତେ ଲୋକ ଅଛେ କେହି କ'ଣ କିଛି ଗୋଟେ
ବାଟ....

ମହନି ଏମିତି କଲେ କେମିତି ହୁଅନ୍ତା ?

ସପନା କେମିତି ?

ମହନି ବଅଣ୍ଡା ଛକରୁ ପେଟୋରୋକ ଟିଣଟେ ଆଣିକି ଶବ ଓପରେ
ଢାଳି ଦେଇ ତିଆସିଲି ମାରି ଦେଲେ....

ଗଦେଇ ହେଃ, ଏ ଗୁଡା ଗୁଡେ କଣ କଥା ? ଶବ କ'ଣ ଏମିତି ପୋତା
ଯାଏ ?

କନକ ନାହିଁ, ନାହିଁ ବାପାକୁ ପେଟେରୋକରେ ପୋତନା । ତାଙ୍କ
ଆତମା ଦହଇଁ ହବ ।

ଗଦେଇ କିରେ ମହନି ! ତୁ ମାଗୁଣି ଭାଇ ତୋଟାରୁ ଯୋଉ ଆମ ଗଛ
ହାଣିରୁ ତା ଖୁଣ୍ଟା, ଶିଅ, ଚେରତ ଥିବ ?

ମହନି ଅଛି ।

ଗଦେଇ : ସେ ସବୁ ତାତି ଆଣିଲେ ମାଗୁଣି ଭାଇ ଶବକୁ ଦାହ କରି ହବ
ନେଇଁ ?

ମହନି ହବ ଯେ କଥା ଗୁରାକ ଧୂଆଁ ହବ ।

ଗଦେଇ ମୁଁ ଆଉ ଗୋଟେ କଥା କହିବି ତମେ ସବୁ ମାନିବ ?

ଗନ୍ଧିଆ କ'ଣ କହୁନା ?

ଗଦେଇ : କିରେ ସପନା, ଦୋଳିଆ ! ତମେ ମାନିବତ ?

ସପନା

ଦୋଳିଆ } ମାଗୁଣି ମଉସା କାମ ପାଇଁ ଯାହା ଦରକାର ଆମେ କରିବୁ ।

ଗଦେଇ ନଧିଆ ! ତୁ ?

ନିଧିଆ ତମେ ମୋ ବାପା ସମାନ । ତମ କଥା ମୁଁ କ'ଣ କେବେ
ତଳେ ପକେଇଟି ?

ଗଦେଇ ଯୋଉ ମାଗୁଣି ଭାଇ ବଣ, ଜଙ୍ଗଲ ଆଉ ଗଛ ବୁରୁଛନ୍ତି ଏତେ
ଭଲ ପାଉଥିଲା ତାରି ପାଇଁ ତମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଜି ମୋର
ଗୋଟିଏ ମାଗୁଣି । ତମେ ସବୁ ଆଜିଯାଏ ଯୋଉଁ କୁରାଡ଼ିରେ
ହଜାର ହଜାର ଗଛର ବେକ କାଟି ବଣ ଜଙ୍ଗଲ ପତା କରିବ
ତାର ବେଶକୁ ହୁଗାଳି ଆଣି ମାଗୁଣି ଭାଇ ଜୁଇରେ ଥୋଇବ ।

ଆମ ଗାଆଁରେ ତିନିଶହ ଘର । ପାଖାପାଖି ତିନିଶହ କୁରାଡ଼ି
ବେଞ୍ଚ ଥିବ । ସେତକ ହେଲେ ମାଗୁଣି ଭାଇର ଶବ ଦାହ
ପାଇଁ ଡେର ହେବ ।

ନିଧୁଆ
ଦୋଳିଆ
ସପନା
ଗନ୍ଧିଆ
ମହନି
ଗଦେଇ : ସମସ୍ତେ ମାଗୁଣି ଭାଇକ ଶବ ଛୁଇଁ ନିୟମ କର ଆଉ
କୁରାଡ଼ିରେ ବେଞ୍ଚ ଲଗାଇବ ନାହିଁ କି ଗଛ କାଟିବ ନାହିଁ ।

ନିଧୁଆ
ଦୋଳିଆ
ମହନି
ସପନା
ଗନ୍ଧିଆ
ଗଦେଇ : ଆଉ କେବେ କୁରାଡ଼ି ବେଞ୍ଚ ଲଗାଇବୁ ନାହିଁ କି ଗଛ ହାଣିବୁ
ନାହିଁ ।

ଗଦେଇ : ସବୁବେଳେତ କୁରାଡ଼ି ବେଞ୍ଚ ମିଳିବ ନାହିଁ, ଆମ ଗାଆଁର
ଆଉ କିଏ ମରିଗଲେ ତା ଶବ କେମିତି ଦାହ ହେବ ?

ନିଧୁଆ : ମୁଁ ମୋ ବାପାର ଶବ ଛୁଇଁ ନିୟମ କରୁଛି, ମୁଁ ହଜାରେ ଗଛ
ନଗେଇବି ।

ଗନ୍ଧିଆ : ମୁଁ ବି ହଜାରେ ଗଛ ନଗେଇବି ।

ସପନା
ଦୋଳିଆ
ମହନି : ଆମେ ସମସ୍ତେ ହଜାରେ ଲେଖାଁ ଗଛ ନଗେଇବୁ ।

(ଶପଥ କରିବା ମୁଦ୍ରାରେ ସମସ୍ତେ ଟ୍ରିଉ ହୋଇଗଲେ । ମଞ୍ଚ
ଧୀରେ ଧୀରେ ଅନ୍ଧକାର ହେଲା)



ଅନେକ ମୁହଁ

ନାଟକ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା

ଅଭିନୟ ସମୟ ୬୦ ମିନିଟ୍
 ସେଟ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇ
 ନାରୀ ଚରିତ୍ର : ଦୁଇଟି

ଚରିତ୍ର ସୂଚୀ

- | | |
|--------------------------------------|-----------------------------------|
| <input type="checkbox"/> ଦେବ ପ୍ରସନ୍ନ | ବଡ଼ ଭାଇ । ଚାଷକାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । |
| <input type="checkbox"/> ହର ପ୍ରସନ୍ନ | ସାନ ଭାଇ । ଚାକିରି କରନ୍ତି । |
| <input type="checkbox"/> ସାବିତ୍ରୀ | ଦେବ ପ୍ରସନ୍ନ ଓ ହର ପ୍ରସନ୍ନଙ୍କ ମାଆ । |
| <input type="checkbox"/> ନମିତା | ହର ପ୍ରସନ୍ନଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ । |
| <input type="checkbox"/> ମିନୁ | ହର ପ୍ରସନ୍ନଙ୍କ ଶିଶୁ କନ୍ୟା । |

ଆକାଶବାଣୀ, କଟକ ଦ୍ଵାରା ୧୯୮୨ ମସିହାରେ ପ୍ରସାରିତ ନାଟକ “ଅନେକ ମୁହଁ”ର ବିଭିନ୍ନ ଚରିତ୍ରରେ ଅଭିନୟ କରିଥିଲେ :

- | | |
|--------------------------------------|------------------------|
| <input type="checkbox"/> ଦେବ ପ୍ରସନ୍ନ | ହାଡ଼ିବନ୍ଧୁ ସାହୁ |
| <input type="checkbox"/> ହର ପ୍ରସନ୍ନ | ପ୍ରଦୀପ୍ତ ଭୂୟାଁ |
| <input type="checkbox"/> ସାବିତ୍ରୀ | ବୀଣାପାଣି ମହାନ୍ତି |
| <input type="checkbox"/> ନମିତା | ମଞ୍ଜୁଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ |
| <input type="checkbox"/> ମିନୁ | : ନନ୍ଦିତା ମଞ୍ଜରୀ ରଥ |
| <input type="checkbox"/> ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା | : ଦାଶରଥୀ ପ୍ରସାଦ ଦାସ |

ପ୍ରଥମ ଦୃଶ୍ୟ

(ଦେବ ପ୍ରସନ୍ନଙ୍କ ଘର । ମାଟି କାନ୍ଥ, ଚାଳଛପର । ସମୟ ରାତି ନଅଟା । ସାବିତ୍ରୀ ପନିକିରେ ପରିବା କାଟୁଥିଲେ । ଦେବ ପ୍ରସନ୍ନ ଡାକି ଡାକି ପ୍ରବେଶ କଲେ ।)

- ଦେବ ବୋଉ, ବୋଉ, ଏବୋଉ !
- ସାବିତ୍ରୀ କ'ଣ କିରେ ଦେବ ?
- ଦେବ ହର କୁଆଡ଼େ ଗଲା ? କାହିଁ, ଘରେ ତ ତା ପାଟି ତୁଣ୍ଡ ଶୁଭୁନାହିଁ ।
- ସାବିତ୍ରୀ ସାଇରେ କ'ଣ ମେଳା ହଉଛି । ନିଧିଆ ଡାକିଥାଇଥିଲା, ତାଆରି ସାଙ୍ଗେରେ ଯାଇଛି ।
- ଦେବ ରାତି ଆସି ଏତେ ହେଲାଣି ଆସି ନେଇଁ ? ତୁ ମନା କଲୁ ନାହିଁ ? ଚାରି ଛଅ ମାସ ହେଲା ଘରକୁ ଆସି ନଥିଲା, ଆସିକି ଘରେ ଗୋଡ଼ ଦଉ ନଦଉଣୁ ଗାଆଁ ଆଡ଼େ ଚାଲି ଗଲା ?
- ସାବିତ୍ରୀ ମୁଁ ପରା ନାହିଁ କରୁଛି । ମୋ କଥା କ'ଣ ଶୁଣିଲା । କହିଲା ସାଇ ବାଲା ଡାକୁଚି ନ ଗଲେ କ'ଣ ଭାବିବେ ?
- ଦେବ କିଏ କ'ଣ ଭାବିବାରେ ଆମକୁ କ'ଣ ମିଳିବ ? ଧାଇଁ ଧାଇଁ କି ଭୁବନଶରରୁ ଆସିଲା । ଖାଇ ପିଇକି ଘରେ ଟିକେ ଦମ୍ଭ ନମାରି, ଏତେରାତି ଯାଏ ମେଳାରେ ବସି ରହିଲେ ଦିହ ଖରାପ ହବ ନେଇଁ ?
- ସାବିତ୍ରୀ ଆସିକି କ'ଣ ପଖାଳ ଦିଲଟା ଖାଇଥିଲା ତାକୁ ଭୋକ ହବଣି । ତୁ ଗଲୁ ତାକୁ ଡାକି ଆଣିବୁ ।
- ଦେବ : ଆଣିଲୁ ଲକ୍ଷ୍ମନଟା ଆଣ, ମୁଁ ଯାଏଁ ।
- ସାବିତ୍ରୀ : ତୋ ପୁଅ, ଝିଅ ଯୋଉ ଚଗଲା ହଉଚି ଘରେ କଣ କିଛି ରଖେଇ ଦଉଚି ? ମୁଁ ପଦନକୁ କଉଟି ଲକ୍ଷ୍ମନଟାର କ'

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ଭଜା । ତୁ ସେଥିରେ ଲାଗେନା । ସିଏ କ'ଣ ମାନିଲା ? ଏକା
ଜିଦ୍ କରି ଲଣଠଣଟା ନେଇ ଗୁହାଳେ ପଶି ପାଟ ବାହୁରାକି
ପଘାରେ ବାନ୍ଧିକି ଆଣିଲା । ବାହୁରୀ ମୁଣ୍ଡ ହଲେଇ ଦେଲା
ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କାତଟା ଭାଙ୍ଗି ତୁଳୁନା ହେଉଗଲା ।

ଦେବ କୁଆଡ଼େ ଗଲା ସେ ବଦମାସ ? ପଦନ ! ଏ ପଦନ !
ସାବିତ୍ରୀ କୁଆଡ଼େ ଆଉ ଯିବ ? କାନ୍ଦି କାନ୍ଦିକି ଶୋଇଛି । ମୁଁ ଯେତିକି
ଗାଳି ଦେଲି, ମାରିଲି ତା ମାଆ ସେତିକି ଗାଳି ଦେଇଛି
ମାରିଛି ।

ଦେବ ତୋ ଯୋଗୁ ଛୁଆ ଗୁଡ଼ାକ ସବୁ ଚଗଲା ହେଉଗଲେ ।
ସାବିତ୍ରୀ ତୋ ଛୁଆ ଗୁଡ଼ାକ ଭାରି ଭଲ, ଗୋଟିପଣି ତୁଳସୀ ଥିଲେ
ଆଉ ମୋ ବିଛୁଆଟି ହାତ ନାଗିକି ସବୁ ଖରାପ ହୋଇଗଲେ,
ନୁହେଁ ?

ଦେବ ନୁହେଁ ଆଉ କ'ଣ ? ତୁ ଗେଲବସର କରି ସେଗୁଡ଼ାକୁ ନଷ୍ଟ
କରିଦେଲୁ । ସବୁ କଥାରେ ଅଳି ଅଝଟ । ପାଠ ପଢ଼ାରେ ନାଆଁ
ନାହିଁକି ଗାଆଁ ନାହିଁ ।

ସାବିତ୍ରୀ ଦୋଷଟା ଖାଲି ମୋର ହେଇ ଗଲା ?

ଦେବ ଆଉ କାହାର ?

ସାବିତ୍ରୀ ତୁତ ସକାଳୁ ବାହାରି ଯାଉରୁ ବିଲ ବାଡ଼ି କାମରେ ଆସୁରୁ
ରାତି ଘଡ଼ିକୁ । ତୁ ଗଲାବେଳେକୁ ସେମାନେ ଶୋଇଛନ୍ତି, ତୁ
ଆସିବା ବେଳକୁ ସେମାନେ ଶୋଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ମଣିଷ କରିବ
କିଏ ?

ଦେବ କାହିଁକି ସେମାନେ କ'ଣ ସୁଲକୁ ଯାଉନାହାନ୍ତି ?

ସାବିତ୍ରୀ ଖାଲି ଇସ୍କୁକୁ ଗଲେ କ'ଣ ହବ ? କାହାର ବହି ନାହିଁତ
କାହାର ଖାତା ନାହିଁ । କଲମ ନାହିଁତ କାଳି ନାହିଁ । ଉସକୁଲ
ମାଷର କ'ଣ ତୋ ଛୁଆକୁ ଏସବୁ ତା ହାତରୁ ଦେଇ ପାଠ
ପଢ଼େଇବ ? ଅଧାଦିନ ସେମାନେ ଇସିକୋଲ ନଯାଇ
ବୁଲୁଛନ୍ତି ।

ଦେବ କିଲାସ ଉଠା ପରେ ହର ସମସ୍ତକ ପେଇଁ ବହି, ଖାତା, କଲମ,
କାଳି ଆଣିଥିଲା । ସେସବୁ କ'ଣ ହେଲାକି ?

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ସାବିତ୍ରୀ ସାତ ଆଠ ମାସ ତଳେ ପଠେଇ ଥିଲା । ମଦନର କ'ଣ ଗୋଟେ ଦିଇଟା ବହି ନଅଟ ହେଲା । ସିଏ ସବୁଦିନ କଉଟି ତୁ କ'ଣ ଶୁଣି ନାହିଁ ? ତାର ଗୋଟେ ପେଷ, ଗୋଟେ କମିଜି । ତା କମିଜିରେ କ'ଣ ଖୁସି ନାହିଁ ଯାଇ ଏଡ଼େ ପୁଲେ ଚିରି ଯାଇଛି । କ'ଣ ପିନ୍ଧିକି ସିଏ ଇସିକୋଲ ଯିବ ?

ଦେବ ଦରଜା ପାଖରେ ସିଲେଇ କରେଇ ଆଶୁ ନେଇଁ ?

ସାବିତ୍ରୀ ସିଲେଇ କରେଇ କି ଆଣିଥିଲା, ସେଟା କ'ଣ କୁଟା ହେଇଗଲା । ସେଟାକୁ ପିନ୍ଧିବାକୁ ସିଏ ଆଉ ମୋଟେ ମଜୁନେଇଁ ।

ଦେବ ଆଉ ପୁନି, ଚୁନିକର କ'ଣ ହେଉଛି ?

ସାବିତ୍ରୀ ଆଜି କାଲି କ'ଣ ଗୋଟେ ଜାମା ପିନ୍ଧୁଛନ୍ତି ତଳେ ଫାଳେ, ଉପରେ ଫାଳେ ପୁନିର ସେଇଟା ନାହିଁ । ଅଧା ଦିନ ଗଣିକି ଶୋଉଛି ।

ଦେବ ଆଉ ଚୁନିର ?

ସାବିତ୍ରୀ ତାର ସିଲଟ ମାସେ ହେଲା ଭାଙ୍ଗି ଗଲାଣି । ତାର ଗୋଟେ ନୂଆ ସିଲଟ ନହେଲେ ଇସିକୋଲ ଯିବ ନେଇଁ ବୋଲି ଧମକେଇ ଧମକେଇ ଗଲା ବୁଧବାରଠୁ ଆଉ ଯାଉ ନେଇଁ । ତୁ ଘରେ ରହନ୍ତୁ କି ତୋ ଛୁଆଙ୍କ ନବରଙ୍ଗ ବୁଝନ୍ତୁ । ସିଏ ଯାହା ହଉଛନ୍ତି ଭଲ ମଣିଷର ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ କରିଦେବେ । ଆଜି କଥା ଶୁଣିବୁ ?

ଦେବ କ'ଣ ହେଉଛି ?

ସାବିତ୍ରୀ ହର ତୋ ପେଇଁ ଯୋଉ କମିଜି କନାଟା ଆଣିଛି, ସେଇଟାକୁ ଧରି ତୋ ପୁଅଝିଅ ଚାରିଜଣ ଯାକ ବାଡ଼ିଆ ପିଟା । ଇଏ କହୁଛି ମୋର ଏଥିରେ କାମିଜି ହବ, ଆଉ ସିଏ କହୁଛି ମୋର ଏଥିରେ ଜାମା ହବ । ତା ବୋଉ ଯେତେ କହିଲା ନାହିଁ ଏଇଟା ତମ ପେଇଁ ନୁହଁ । ତମ ବାପାଙ୍କ ପାଇଁ ଦାଦା ଆଣିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର କାମିଜି ହବ । ତୋ ଛୁଆ ଓଲଟି କହିଲେ ବାପାକ'ଣ ଇସିକୋଲ ଯାଉଛନ୍ତି ? ତାଙ୍କର କାମିଜି କ'ଣ ହବ ? ତାଙ୍କରତ ନୁରା, ରାମୁଛା ଅଛି ।

ଦେବ ସେମାନେ ଠିକ୍ କହିଛନ୍ତି । ମୋର କାମିଜି କ'ଣ ହବ ?

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ସାବିତ୍ରୀ କୁଆଡ଼େ ଯିବା ଆସିବାକୁ ରଖୁ ନେଇଁ ? ହର ପରା ତତେ
 ଫି ଥର ଡାକୁଚି ଭୁବନେଶ୍ୱର ଯାଇ ବୁଲିଆସିବା ପେଇଁ ।
 କାନିଜି ନାହିଁ, ଏମିତି ଅଭେକା ହେଲ ସେଠିକି ଯିବୁ କେମିତି ?
- ଦେବ : ହରର ପୁରୁଣା କାନିଜି ଗୋଟେ ହେଲେ ମୋର କାମ ତକ୍ତିଯିବ ।
 ସେ କନାରେ ଛୁଆଙ୍କର ଜାମା କରିଦିଅ ।
- ସାବିତ୍ରୀ ଆଉ ଅଛି ଯେ ହବ ?
- ଦେବ ନାହିଁ ? କୁଆଡ଼େ ଗଲା ?
- ସାବିତ୍ରୀ : ଚାରିହେଁ ଟଣା ଟଣି କରି ଗୋଟେ କଡ଼ରୁ ଚାରି ଆଙ୍ଗୁଳି ଚିରି
 ଦେଇଛନ୍ତି ।
- ଦେବ ଟିକେ ଚିରି ଯାଇଛି, ସେଥିରେ କ'ଣ ଜାମା ହବ ନେଇଁ ?
- ସାବିତ୍ରୀ ହବ କି ନାହିଁ ଦରଜାକି ନେଇକି ଦେଖା ।
 (ବାହାରୁ ହର ପାଟି ଶୁଭିଲା)
- ହର ବୋଉ ! ଏବୋଉ !
- ଦେବ ବୋଉ ! ହର ଆସିଲାଣି । ବାହାରେ ଅନ୍ଧାର ହେଉଛି ଡିବିରିଟା
 ଟିକେ ଦେଖା ସିଏ ଆସୁ ।
- ସାବିତ୍ରୀ ହର ! ସେଇଠି ଠିଆ ହ, ମୁଁ ଆଲୁଅ ନେଇକି ଯାଉଛି ।
 (ଶାଢ଼ି କାନିରେ ଘୋଡ଼େଇ ଡିବିରି ନେଇକି ଗଲେ ଓ ହରକୁ
 ଆଲୁଅ ଦେଖାଇ ଘରକୁ ଆସିଲେ)
 ଅନ୍ଧାରଟାରେ କେମିତି ଆଇଲୁ ? ନିଧୁଆକୁ କଇଲୁ ନଉଁ
 ଲଣଠଣରେ ଆମ ଘରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଯାଇ ଥାଆନ୍ତା ?
- ହର ନାଉଁ, ମୁଁ ସେମିତି ଚାଲି ଆଇଲି ।
 (ଭାଇକୁ ପାଦ ଛୁଇଁ ନମସ୍କାର କଲା)
- ଦେବ (ପ୍ରତି ନମସ୍କାର ଜଣାଇ) ଏତେ ରାତିଯାଏ ଗାଆଁ ଭିତରଟାରେ
 କ'ଣ କରୁଥିଲୁ ? ମେଳା କ'ଣ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରି ନଥିଲା ?
- ହରର ; ଆମ ସାରାଛୁଆ ଭଲ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ପରିଆ ଦାଦାଙ୍କ
 ପୁଅ ମହନି ବାର ତେର ବରଷର ଛୁଆଟେ, କି ସୁନ୍ଦର ମୁଦଙ୍ଗ
 ସିଏ ବଜାଉଛି !
- ସାବିତ୍ରୀ ଆମ ପଦନ ଫି ରଜବାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିକିବାକୁ ଠାକୁର ଘରକୁ
 ଯାଉଛି ।

- ଦେବ ସେଇଟା ଦେଇ କିଛି ହବ ନେଇଁ । ଚାରିମାସ ଗଲାଣି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗିନି ବଜେଇ ଆସୁନେଇଁ ।
- ହର ପିଲାମାନେ କ'ଣ ଶୋଇପଡ଼ିଲେଣି ? କାଉଁ କାହାରି ପାଟି ଶୁଭୁ ନାହିଁ ।
- ସାବିତ୍ରୀ ଏଇ ଟିକକ ଆଗରୁ ରାମ ରାବଣ ଯୁଦ୍ଧ କରି ଶୋଇଛନ୍ତି ।
- ହର କ'ଣ ହେଲା ? କି କାଉଁକି ଲାଗିଲେ ?
- ଦେବ ତାଙ୍କ କଳିରୁ ତୁ କଣ ପାଇବୁ ? ବସ୍, ଏଇଠି ବସ୍ ।
(ଦେବ ପାଖରେ ହର ବସିଲା)
- ହୁଆ ଦରଟାକୁ କେତେ ଦିନହେଲା ଦେଖୁନେଇଁ ଟିକେ ସାଙ୍ଗରେ ଆଣିଲୁ ନାହିଁ ?
- ସାବିତ୍ରୀ ଗଲା ବରଷ ଦଶରା ଛୁଟିକି ଯାଇଁକି ତୋ ପୁଅ, ଝିଅ ଦିହଁକି ଦେଖୁଥିଲି । ଆଉ ମାସରେ ଚିନ୍ତୁ, ମିନ୍ତୁକୁ ଆଣିବୁ ।
- ହର ସେମାନେତ ଗାଆଁକୁ ଆସିବାକୁ ସବୁବେଳେ ଗୋଡ଼ଟେକି ବସିଛନ୍ତି । ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଆମ ପଡ଼ିଶାଘର ପିଲାଙ୍କ ଆଗରେ ଆମ ଗାଆଁ କଥା, ଆମ ଘରକଥା , ଆମ ବିଲ, ବାଡ଼ି, ଆମ ତୋଟା କଥା ସବୁବେଳେ ଗପୁଟନ୍ତି ।
- ଦେବ ତୁ ତାକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଆଣୁନାହିଁ ?
- ସାବିତ୍ରୀ ହୁଆ ଦିଲଟାକୁ ଆଣିଥିଲେ କେତେ ଏମିତି ଗାଡ଼ିଭଡ଼ା ପଡ଼ିଥାଆନ୍ତା ?
- ହର ଗାଡ଼ିଭଡ଼ାରେ କ'ଣ କଥା ଅଛି ?
- ସାବିତ୍ରୀ ଆଉ ତାକୁ ତୁ କାଉଁକି ଆଣୁନାହିଁ ?
- ହର ଗାଆଁକୁ ଆସିଲେ ତାଙ୍କ ପାଠପଢ଼ା ମାରା ହବ । ଆଉ ଗାଡ଼ିମଟର ଭିତରେ ହୁଆ ଦିଲଟାକୁ ଆଣିବା ମହାକଷ୍ଟ । ଗାଆଁରେ ପହଞ୍ଚିଲା ବେଳକୁ ସେମାନେ ଅଧାପ୍ରାଣ ହୋଇ ଯାଇଥିବେ ।
- ସାବିତ୍ରୀ ତାହାଲେ ତୋ ହୁଆକର ଗୋଟେ ଫଟ ଉଠେଇ ମତେ ଦିଅନ୍ତୁ ନେଇଁ ? ତାକୁ ତ ସବୁଦିନ ଦେଖୁ ହଉନେଇଁ ତାଙ୍କ ଫଟ ଦେଖନ୍ତି ।
- ହର ମୁଁ ଆଉଥର ଆସିଲା ବେଳକୁ ଫଟ ଆଣିବି ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ଦେବ ବୋଉ ତୁ ଗଲୁ ବଢ଼ାବଢ଼ି କରିବୁ, ହରକୁ ଭୋକ ହବଣି ।
ସାବିତ୍ରୀ ତମେ ଦିହେଁ ବସିକି ଗପସପ ହଉଥା, ମୁଁ ବଡ଼ବୋହୂକୁ କହୁଛି
ସିଏ ଭାତ ବାଢ଼ିବ । (ପ୍ରସ୍ଥାନ)

ହର ଭାଇ ! ନବଘନ ଘର ଆଉ କେତେ ଟଙ୍କା ବାକି ଅଛିକି ?

ଦେବ କାଉଁଟି ? ସିଏ ତତେ ଟଙ୍କା ମାଗୁଥିଲା କି ?

ହର ହଁ । ମେଳା ପାଖରେ ପଚାରୁଥିଲା ।

ଦେବ ଏତେ ଲୋକରେ ନବଘନ ତତେ ଟଙ୍କା ମାଗିଲା ?

ହର ; ନାହିଁ, ଏମିତି ଖାଲି ପଚାରୁଥିଲା ।

ଦେବ କ'ଣ ପଚାରିଲା ?

ହର ଏଇ ଏମାସରେ ମୁଁ କେତେ ଟଙ୍କା ଘରକୁ ଦଉଟି
ସେଇକଥା ପଚାରୁଥିଲା ।

ଦେବ ଏ ଲୋକଗୁଡ଼ାଙ୍କର ଥାନ ଅଥାନ ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ । ଟଙ୍କା କେଇଟା
ରହିଯାଇଛି ବୋଲି ଯୋଉଠି ପାରି ସେଠି ମାଗିବ ? ଆମର
କ'ଣ ମାନ, ଇଜ୍ଜତ ନାହିଁ ?

ହର ଏତେ କଥାରୁ କ'ଣ ମିଳିବ ? ତାଙ୍କ ଟଙ୍କା ଶୁଝିଦେଲେ ଗଲା ।
ତାଙ୍କର ଆଉ କେତେ ଟଙ୍କା ବାକି ଅଛି ?

ଦେବ ଆଉ ଟଙ୍କା ହଜାରେ ଅଛି । ତୁ ବେସ୍ତ ହୋନା, ମୁଁ ଏଇ ହାଟ
ପାକିରେ ଆମର ସେ କସରା ଦାମୁରିଟାକୁ ବିକିକି ତା ପଇସା
ଶୁଝି ଦେବି ।

ହର ଆଉ କାହାର ନାହିଁ ?

ଦେବ ତୁ ସେଥିରୁ କ'ଣ ପାଇବୁ ? ଏ ବର୍ଷ ଧାନ ଅମଳ ହେଲେ
ଯାହାର ଯାହା ଅଛି ମୁଁ ସବୁ ଶୁଝି ଦେବି ।

ହର ପ୍ରତି ବର୍ଷତ ମରୁତି ନହେଲେ ବାତ୍ୟାରେ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହଉଛି
ଏବର୍ଷ କ'ଣ ହବ କିଏ କହିବ ?

ଦେବ ନାହିଁ ଏ ବରଷ ଗଜା ବେଉଷଣ ହେଉଛି । ଇନ୍ଦର ରଜା
ପାକିଲେ ଭଲ ଫସଲ ହବ ।

ହର ଜମି ବୋଲିତ ମାତ୍ର ଚାରି ଏକର । ସବୁ ପୁଣି ଢିପ । ଭଲ
ଫସଲ ହେଲେବି କେତେ ଏମିତି ଫଳିବ ଯେ ସେଥିରୁ ବର୍ଷକ
ଭାତ ଖାଇବ ଆଉ ମହାଜନ ଦେଶା ଶୁଝିବ ?

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପରି

ଦେବ ଏ ବରଷ ଅଧିକ ମାଣେ ବିଲ ମୁଁ ଭାଗରେ କରିଚି ।
 ହର ସିଏ ଏମିତି କେତେ ହବ ?
 ଦେବ ଯାହା ଯେତିକି ହବ ଦେଖିବା, ତୁ ବେସ୍ତ ହୋନା । ଜ୍ୟୋତି
 ବାହାଘରକୁ ତୁ ପରା ଭୁବନେଶରରୁ କେତେ ନାହିଁ କେତେ
 ଧାର, କରଜ କରିବୁ । ଏଠିକି ସବୁବେଳେ, ସବୁକାମରେ
 ଟଙ୍କା ଦେଲେ ତୁ ହୁଆ ପିଲା ଧରି ବଜାର ସହର ଜାଗାରେ
 କେମିତି ଚଳିବୁ ?
 ସାବିତ୍ରୀ (ପ୍ରବେଶି) ଭାତ ବଢ଼ା ହେଲାଣି ଖାଇବ ଆସ ।
 ଦେବ ଆ, ଖାଇବା ଆ ।
 (ତିନି ଜଣଙ୍କର ରୋଷେଇ ଘର ଆଡ଼କୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ)



ଦ୍ଵିତୀୟ ଦୃଶ୍ୟ

(ଦେବ ପ୍ରସନ୍ନଙ୍କ ସେଇ ମାଟି ଘର । ଭୋର ସମୟ । କୁକୁଡ଼ା ରତି ଶୁଭୁଛି । ହର ପ୍ରସନ୍ନ ଭିତି ମୋତି ହୋଇ ହାଇ ମାରି ନିଦରୁ ଉଠିଛି । ବିଛଣାରେ ବସି ବୋଉକୁ ଡାକିଛି ।)

ହର ବୋଉ ! ଏ ବୋଉ ! ଦାଢ଼ କାଠି ଖଣ୍ଡେ ଦେଲୁ ।

ସାବିତ୍ରୀ (ପ୍ରବେଶି) ରାତି ଭଲକି ପାହିଁ ନେଇଁ ଆଉ ତିକେ ଶୋଇପଡ଼ ।

ହର (ଭିତି ମୋତି ହୋଇ) କେତେ ଫରଟା ହେଇ ଗଲାଣି, ରାତି ପାହିନେଇଁ ବୋଲି କ'ଣ କହୁଛୁ ? ସାତଟା ବେଳକୁ ତରଜା ଛକରୁ ବସ ଧରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଠୁ ତରଜା ଛକ ତିନି/ଚାରି କିଲୋମିଟର ଦୂର । ଚଞ୍ଚଳ ନଗଲେ ବସ ଫେଲ୍ ହେବି ।

ସାବିତ୍ରୀ ଆଜି ଦିନଟା ରହି ଯାଉନାହିଁ ?

ହର ନାହିଁ, ତୁ ଦେଲୁ ଦାଢ଼କାଠି ଦେଲୁ ।

ସାବିତ୍ରୀ ସେଇଠି ଝରକା ଦାଢ଼ରେ ଥୁଆ ହେଇଛି, ହେଇନେ । ତୁ ଆଜି ନଗଲେ କ'ଣ ଏମିତି ଅସୁବିଧା ହୁଅନ୍ତା ?

ହର ଅଫିସ୍‌ରେ ଏସତ କାମଯେ ମୁଁ ଯେତେ କହିଲି ଆଉ ଦିନଟେ ଛୁଟି ଦିଅ ବୋଲି ଆମ ଅଫିସର ରାଜି ହେଲେ ନାହିଁ ।
(ଝରକାରେ ଛେପ ପକାଇଲେ)

ସାବିତ୍ରୀ : ତୁ ଏମିତି ଆସୁ କାଉଁଜି ? ସଞ୍ଜ ବୁଡ଼କୁ ଆସିବୁ, ରାତି ଅଧଯାଏ ରାଆଁ ଭିତରେ ପଶିବୁ ଆଉ ରାତି ନପାହୁଣ୍ଡ ତରତର ହବୁ ଯିବାକୁ । ଦିନଟେ ରହିଗଲେ କିଏ ଏମିତି ଫାଶି ଦେଇ ଦଉଟି ?

ହର (ଦାଢ଼ ଘସିସାରି ମୁହଁ ଧୋଇ କୁଳି ପକାଇ ସାରି ସାବିତ୍ରୀଙ୍କ ଶାଢ଼ି କାନିରେ ମୁହଁ ପୋଛୁ, ପୋଛୁ) କହିବୁ ଯଦି ଆଉ ଏମିତି ଆସିବି ନେଇଁ । ଯୋଉ ଦିନ ମତେ ଆଠ ଦିନ ଛୁଟି ମିଳିବ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ସେଇଦିନ ଯାଉଁ ଆସିବି ।

ସାବିତ୍ରୀ ତତେ ପାରି ହବ ନେଇଁ । ତୋ ମନ ଯାହା ହଉଚି କର ।

ହର ତୁ ମୋ ନୁହଁ ଟାଉଏଲ୍ ଦିଖାଉ ବ୍ୟାଗରେ ପୁରେଇଲୁ ।

ସାବିତ୍ରୀ ତୁ କ'ଣ କିଛି ନଖାଇବି ଓପାସ ଯିବୁ ?

ହର ଏତେ ସକାଳୁ କିଛି ଖାଇବାକୁ ଭଲ୍ଲା ହଉ ନେଇଁ ।

ହର ମୁଁ ବାଟରେ ଜଳଖିଆ ଖାଇ ନେବି ।

ସାବିତ୍ରୀ ନାଉଁ, ନାଉଁ ପାଟିରେ କିଛି ଦିଇଟା ନପକାଇ ଘରୁ କ'ଣ ଯାଆନ୍ତି ?

ହର ହଉ, ଯାହା ଆଣୁରୁ ଚଞ୍ଚଳ ଆଣ ।

ସାବିତ୍ରୀ (ଘର ଭିତରକୁ ଗଲେ)

(ହର ପାନିଆରେ ମୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡେଇଲା । ପ୍ୟାଣ୍ଟ, ସାର୍ଟ ପିନ୍ଧିଲା)

ସାବିତ୍ରୀ (ଗୋଟିଏ ହାତରେ ବେଳାରେ ରୁଡ଼ା, ଗୁଡ଼ ଜଳଖିଆ ଓ ଆଉ ହାତରେ ଗୋଟେ କଂସା ଗ୍ଲାସରେ ପାଣି ଆଣି ପ୍ରବେଶ ।)

ନେ, । ଖାଇଦେ । ଆରେ ରୁଡ଼ାଦିଟା ଫୁଲିଯିବ ପରା ।

ହର (ପିନ୍ଧା ପିନ୍ଧି ସାରି ଖାଇବାକୁ ବସିଲେ । ଖାଉ ଖାଉ) ଭାଇ କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ? ଉଠି ନାହାଁନ୍ତି କି ?

ସାବିତ୍ରୀ ସିଏ କେତେବେଳୁ ଉଠି ବିଲକୁ ଗଲାଣି ?

ହର ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖା ହବ ନେଇଁ ତା ହେଲେ ?

ସାବିତ୍ରୀ ଦେବ କହିଯାଇଛି - ମୁଁ ଆସିବା ଯାଏଁ ହରକୁ ଅଟକେଇ ଥିବୁ, ମୁଁ ବିଲରୁ କାକଡ଼ ଆଣିବି ।

ହର ଭାଇ କେତେବେଳେ ଆସିବେ ?

ସାବିତ୍ରୀ ଗାଧୁଆ ବେଳ ହବ ।

ହର (ଖାଉ ଖାଉ) ଭାଇ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ରହିପାରିବି ନେଇଁ ।

ତାଙ୍କୁ କହିଦବୁ, ଆଉଥର ଆସିଲେ ମୁଁ କାକଡ଼ ନେବି । ଏଥର ଘରେ ଖାଇ ଦେବ ।

ସାବିତ୍ରୀ ତୁ ଖାଉ ନଉଁ, ହାତ ଟେକିକି ବସିଲୁ କାଉଁକି ?

ହର : ନା, ଆଉ ଖାଇ ପାରିବି ନେଇଁ । ଆଉ ପେଟରେ ଜାଗା ନାହିଁ ।

ସାବିତ୍ରୀ ଅଧା ଖାଇ ନଉଁ ପେଟ ପୂରି ଗଲାଣି ।

ହର (ସାର୍ଟ ଟେକି ପେଟ ଦେଖାଇଲେ) ଦେଖୁନୁ ମୁଁ କ'ଣ ମିଛ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

କହୁଛି ?

ସାବିତ୍ରୀ : ହଉ ତାହେଲେ ପାଣି ପିଇ ।
 ହର : (ପାଣି ପିଇସାରି) ଯା ମୋ ବ୍ୟାଗଟା କୋଉଠି ରଖିଲୁ ଆଣ ।
 ସାବିତ୍ରୀ : (ଘର ଭିତରକୁ ଯାଇ ଦିଇଟା ଫୁଲଲୋତ ବ୍ୟାଗ ଟେକି ଟେକି ଆଣିଲେ ।)

ହର : ସେ ବ୍ୟାଗରେ ଏତେ ସବୁ କ'ଣ ?

ସାବିତ୍ରୀ : କିଛି ନାହିଁ । (ହସିଲେ)

ହର : (କୃତ୍ରିମ ରାଗ ପ୍ରକାଶ କରି) ମୁଁ ଏତେ ଗୁଡ଼େ ନେଇ ପାରିବି ନେଇଁ ।

ସାବିତ୍ରୀ : ଦେଖୁ ନାହିଁ ବେଗ ଦିଇଟା ଜମା ଓଜନ ନାହିଁ ।

ହର : ମୁଁ ଦେଖିବା ଦରକାର ନାହିଁ, ମୁଁ ଏତେ ସବୁ ନେଇ ପାରିବି ନେଇଁ ।

ସାବିତ୍ରୀ : ତୁ ଟେକିକି ଦେଖୁ ନାହିଁ କେତେ ଓଜନ ଅଛି ?

ହର : ତୁ କହିଲୁ ଦେଖୁ ସେ ବ୍ୟାଗରେ କ'ଣ କ'ଣ ଅଛି ?

ସାବିତ୍ରୀ : ଏ ବେଗରେ ବଡ଼ ଦିଇଟା, ବିରି ଦି'ମାଣ, ପାଣି କଖାରୁ ଗୋଟେ, କଦଳୀ ଦି' ଫେଣା ଆଉ ବାଇଗଣ ଦିଇଟା ।

ହର : ଆଉ ଆଉ ବ୍ୟାଗରେ ?

ସାବିତ୍ରୀ : ପିଚୁକି ଦି ପୁଞ୍ଜା, ଅରୁଆ ଚାଉଳ ଚାରିସେରେ, ଖଇଧାନ ଗଉଣିଏ ଆଉ ଲଙ୍କା ମରିଚ ଦିଇଟା ।

ହର : (ବ୍ୟାଗରୁ ଗୋଟେ ଚିପିଲେ) ଆଉ ଏଗୁଡ଼ା କ'ଣ ଗୋଲ ଗୋଲ ଗୋଡ଼ି ପରି ହାତକୁ ଲାଗୁଛି ?

ସାବିତ୍ରୀ : ସେଗୁଡ଼ା ଆମ କୁଅମୂଳ ଗଛର ବର କୋଳି ।

ହର : ମୁଁ ଏତେ ଗୁଡ଼େ ଜିନିଷ ବୋହିକି ନେଇ ପାରିବି ନେଇଁ ।

ସାବିତ୍ରୀ : ବାଡ଼ି ବଗିଚାର ଫଳମୂଳ ଦିଇଟା, ଛୁଆ ଖାଇକି ଖୁସି ହେବେ । ନାହିଁ କରନା ବାପ, ନେଇଯା ।

ହର : ଅଧା, ଅଧା ଏଥିରୁ କାଢ଼ି ଦେ । ମୁଁ ଏତେ ନେଇ ପାରିବି ନେଇଁ ।

ସାବିତ୍ରୀ : କେତେ ଏମିତି ଯେ ନେଇ ପାରିବୁ ନେଇଁ ?

ହର : ଦେ, ଦେ । ତୋ ସାଙ୍ଗରେ ଏମିତି ଯୁକ୍ତି ତର୍କ କରୁ କରୁ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ସିଆଡେ ମୁଁ ବସ ଫେଲୁ ହେବି ।

ସାବିତ୍ରୀ ନେ । (ବ୍ୟାଗ ଦୁଇଟା ହର ପ୍ରସନ୍ନକ ହତାକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ)
ହର (ବ୍ୟାଗ ଧରି ଯିବାକୁ ବାହାରିଲେ)

ସାବିତ୍ରୀ ଆଉ କେବେ ଆସିବୁ ?
ହର ମୁଁ ଏଯାଏ ଯାଇ ନେଇଁ, ଆଉ ପୁଣି ଆସିବା କଥା କହିବି
କେମିତି ?

ସାବିତ୍ରୀ ଆଉ ମାସ ପହିଲା ବେଳକୁ ଦି' ଦିନ ଛୁଟି ଆଣିକି ଆସିବୁ ।
ହର ଦେଖିବା ।

ସାବିତ୍ରୀ ଆସିଲା ବେଳେ ଛୁଆଳ ଫଟ ଆଣିବୁ ।
ହର ହଉ ।

ସାବିତ୍ରୀ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ପହଞ୍ଚି ଚିଠି ଦେବୁ । କେମିତି ପହଞ୍ଚୁ
ଲେଖିବୁ ।
ହର ହଁ ।

ସାବିତ୍ରୀ ଏଠି କିଛି ଖାଇଲୁ ନାହିଁ, ବାଟରେ ଦ'ଶ ଦିଟା ଖାଇଦେବୁ ।
ହର ତୁ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋନା, ମୁଁ ଖାଇନେବି ।

ସାବିତ୍ରୀ ଚିଠି ଦେବୁ ?
ହର ହଁ ଦେବି ।

(ହର ପ୍ରସନ୍ନ ସାବିତ୍ରୀଙ୍କ ପାଦ ଛୁଇଁ ପ୍ରଣାମ କରି ଚାଲିଗଲେ ।
ସାବିତ୍ରୀ ତାଙ୍କ ଯିବା ବାଟକୁ ଅନେଇଁ ଠିଆ ହେଲେ ।)



ତୃତୀୟ ଦୃଶ୍ୟ

- (ହର ପ୍ରସନ୍ନକ ଭୁବନେଶ୍ୱରସ୍ଥ ସରକାରୀ ବାସଭବନ ।
ନିମ୍ନପରଶର କୋଠା ଘର । ହର ଗାଆଁରୁ ଫେରିଲେ । ଦୁହେଁ
ଗାଆଁ କଥା ଆଲୋଚନା କରୁଥିଲେ ।)
- ନମିତା ଗାଆଁରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦେହପା ଭଲ ଅଛିତ ?
ହର ହଁ ।
- ନମିତା ବୋଉଙ୍କ ଦେହ ଭଲ ଅଛି ?
ହର ହଁ ।
- ନମିତା ଘରେ ଆଉ କେତେ ଦିନକୁ ଚାଉଳ ଅଛି ?
ହର ବୋଉ କହୁଥିଲା ଆଉ ପନ୍ଦର/କୋଡିଏ ଦିନ ଯିବ ।
- ନମିତା ତାପରେ କ'ଣ କରିବେ ? ନୂଆ ଫସଲ ହେବାକୁତ ଆହୁରି
ଅନେକ ଦିନ ବାକି ଅଛି ।
- ହର ଆହୁରି ଅନେକ ଦିନ ମାନେ ? ଧାନତ ଏବେ ବେଉଷଣ
ହେଉଛି । ଧାନ ଅମଳ ଆହୁରି ପାଞ୍ଚ/ଛଅ ମାସ ଆଗକୁ ଅଛି ।
- ନମିତା ଏତେ ଦିନ ପୁଣି କେମିତି କ'ଣ ହବ ?
ହର କ'ଣ କେମିତି ହବ ତମେ କହୁନା ?
- ନମିତା : ମୁଁ କ'ଣ କହିବି ?
ହର ନମିତା ! ତମ ହାତରେ ସବୁକଥା ।
- ନମିତା ମୋ ହାତରେ ସବୁକଥା ?
ହର ନୁହେଁ ଆଉ କ'ଣ ?
- ନମିତା କେମିତି ?
ହର ତମେତ ଜାଣିଚ ଭାଇଙ୍କର ଆଉ କିଛି ରୋଜଗାର ନାହିଁ ।
ଯାହା ରୋଜଗାର କେବଳ ଚାଷରୁ ।
- ନମିତା ହଁ ଯେ....

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

- ହର ତାଙ୍କର ଯାହା ନିଅନ୍ତୁ ହବ ଆମେ ନଦେଲେ ସିଏ କୋଉଠୁ
ଆଣିବେ ?
- ନମିତା ତାକୁ ଦବାକୁ ମୁଁ କ'ଣ ମନା କଲି ?
- ହର ଘରକୁ ଦେବାକୁ ତୁମେ କେବେ ନାହିଁ କରିନା ଯେ...
- ନମିତା ପୁଣି ଯେ କ'ଣ ?
- ହର ମୁଁ ଯାହା ଗାଆଁକୁ ଦେଉଳି ତୁମେ ଚାହିଲେ ତାଠୁ ଅଧିକ ଦେଇ
ହୁଅନ୍ତା ।
- ନମିତା ମୋ ଚାହିବା ନଚାହିବାରେ କ'ଣ ଅଛି ? ଯାହା ଠିକ୍ ଭାବୁଛ
ତମେ କର ।
- ହର ଅଭାବ ଭିତରେ ସବୁ ଠିକ୍ କଥା କରି ହେଉଛି କୋଉଠି ?
ଠିକ୍ ନୁହଁ କି ଭୁଲ୍ ନୁହଁ ଏମିତି ଗୋଟିଏ ମଝି ମଝିଆ ବାଟରେ
ଚାଲିବାକୁ ହେଉଛି । ଏଠି ତୁମକୁ ଆଉ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଯେତିକି
ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଦେଇ ଚଳେଇବା କଥା ତାହା ଦେଇ ପାରୁ
ନାହିଁ । ଗାଆଁକୁ ଯେତିକି ଟଙ୍କା ଦେଲେ ସେମାନେ ଯାହି ତାହି
ଚଳି ଯାଆନ୍ତେ ସେତକ ବି ପଠେଇ ହଉ ନେଇଁ ।
- ନମିତା ଭୁଲ୍ ଆଉ ଠିକ୍ ମଝିରେ ବାଟ ଆଉ କାହିଁ ?
- ହର ଭୁଲ୍ ଠିକ୍ ମଝିରେ ବାଟ ନାହିଁ । ଯାହା ଅଛି ସେଟା ଅବାଟ ମୁଁ
ମାନୁଚି । କିନ୍ତୁ ସବୁଦିନ ସେଇ ଅବାଟରେ ଚାଲି ଚାଲି ଆମ
ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବାଟ ଫିଟି ଗଲାଣି । ସେଇଟା ଆମ ପାଇଁ
ବାଟ, ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅବାଟ ହୋଇପାରେ ।
- ନମିତା ମୁଁ ତମ କଥା ମୋଟେ ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ ।
- ହର ତମେ ଏ ସବୁ ବୁଝିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ମତେ କ'ଣ ଦିଟା
ଦେଇ ଲୋକ ଚେଲାଣି ।
- ନମିତା ହଉ ଚାଲ, ଖାଇବ ଚାଲ ।
(ଦୁହେଁ ଉଠିଗଲେ)



ଚତୁର୍ଥ ଦୃଶ୍ୟ

(ରବିବାର ସକାଳ । ହର ପ୍ରସନ୍ନ ରାଜଧାନୀ ହାଟ ସଭା କରି ଫେରିଛନ୍ତି । କବାଟ ଠକ୍ ଠକ୍, ଧଡ଼ଧଡ଼ କରିଚନ୍ତି ।)

ନମିତା : କିଏ ? କିଏମ ? ରୁହ, ମୁଁ ଯାଉଛି ।

ହର : ଆରେ କବାଟ ଖୋଲ ।

ନମିତା : (କବାଟ ଖୋଲିଲେ) ଏତେ ଯୋରରେ କାଉଁଟି କବାଟ ବାଡ଼ୋଉଥିଲା ?

ହର : ସକାଳଟାରୁ କବାଟ କିଟି କ'ଣ କରୁଥିଲା ? ମୁଁ କବାଟ ବାଡ଼େଇ ବାଡ଼େଇ ଥକିଲିଣି କାହାରି କାନକୁ ଶୁଣୁ ନାହିଁ ?

ନମିତା : ତମେତ ସବୁବେଳେ ବାହାରେ ବାହାରେ ରହିଲ, ଘରକଥା ଜାଣିବ କୁଆଡ଼ୁ ?

ହର : କ'ଣ ହେଉଛି ?

ନମିତା : ତମର ଏଇ ଟିନୁ ମିନୁ ତମ ଆଗରେ ସୁନା ପିଲା । ତମେ ଘରୁ ଟିକେ ଗୋଡ଼ କାଢ଼ିଲେ ଯିଏ ଯୁଆଡ଼େ ପାର । ମୁଁ ଯେତେ କହିଲେ ମୋ କଥା କିଏ ମାନୁଛି ? ମୁଁ ମାରି ମାରି ମୋ ହାତକୁ କାଟିଲାଣି ତାକୁ କାଟୁ ନେଇଁ ।

ହର : ହେଲାଯେ ସକାଳଟାରୁ କବାଟ କିଛିଟ କାଉଁଟି ?

ନମିତା : ମୁଁ ସେଗୁଡ଼ାକୁ କେତେ ଜଗିବି ? କିଏ କୁଆଡ଼େ ତିଆଁ ମାରିଦେବେ ସେଥୁପାଇଁ କବାଟ କିଛି ଦେଇଥିଲା ।

(ଆଉ ଘରୁ ହଠାତ ମିନୁର ପଣିକିଆ ପଡ଼ିବା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ମିନୁ ଆଉ ଘରୁ ଶୁଣେଇ ଶୁଣେଇ ପଡ଼ି-
ପାଞ୍ଚ କେ ପାଞ୍ଚ, ପାଞ୍ଚ ଦୁନେ ଦଶ, ପାଞ୍ଚ ଚିରି ପନ୍ଦର. ୯
ଚୋଉ କୋଡ଼ିଏ.... ଇତ୍ୟାଦି)

ହର : ମିନୁ ! ଏ ମିନୁ !

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

- ମିନୁ (ଆଉ ଘରୁ) ଆସା ।
 ହର ଏଠିକି ଆସିବୁ ମାଆ ।
 ମିନୁ (ମିନୁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ତା ଗୋଡ଼ ବାଜି ଗୋଟିଏ ଗିନା ଝଣାଝଣ ଶବ୍ଦ କରି ଚଟାଣ ଦେହରେ କିଛିବାଟ ଘୁସୁରି ଯାଇଛି ।)
 ନମିତା ଗଲା, ଗିନାଟା ଭାଙ୍ଗିଗଲା ନା ରହିଲା ? ଏମିତି ଉଦୟା ପରି ବାଟ ଚାଲୁରୁ କ'ଣ ? ଦୁଗୁ ନେଇଁ ?
 ହର ଦିଶିବ କେମିତି ? ମତେ ଦେଖି ଝିଅ ମୋର ଏଇନା ପାଠ ପଢୁଥିଲା ।
 ମିନୁ ମୋ ଗୋଡ଼ ବାଜିଲା, ମୁଁ କଣ କରିବି ଯେ ? କେତେବେଳୁ ମୁଁ ଖାଇ ସାରିଲିଣି ବୋଉ ଗିନାଟା ଉଠେଇ ନେଇଁ । ମୋର କ'ଣ ଦୋଷ ?
 ନମିତା ନାହିଁ ସବୁ ଦୋଷତ ବୋଉର । ତୁ ଖାଇ ସାରିଲୁ ଗିନାଟା ନେଇକି ପାଇପି ପାଖରେ ଥୋଇ ଦେଲୁ ନହଁ ? ଛଅ ବର୍ଷର ଝିଅଟେ ହେଲୁଣି ଖାଇବା ଗିନାଟେ ଉଠେଇ ପାରିବୁ ନେଇଁ ? ସବୁ ଖାଲି ବୋଉ କରିବ ?
 ହର ମିନୁ ! ତୁ ଅଛୁ ଚିନ୍ତୁ କୁଆଡେ ଗଲା ?
 ମିନୁ ସିଏ ତାର ଖେଳିବାକୁ ପକେଇଲା ?
 ହର ସକାଳଟାରୁ ଖେଳ ଆରମ୍ଭ ହେଇଗଲାଣି ?
 ନମିତା ମୁଁ କବାଟ କିଜିକି ବି ତାକୁ ଅଟକେଇ ପାରିଲି ନେଇଁ, କେତେବେଳେ ଖସି ପକେଇଛି ।
 ମିନୁ କବାଟ କିଜିକି ମତେ ଖାଲି ଘରେ ପୂରେଇରୁ । ଆଜି ରଇବାର, ସମସ୍ତେ ଖେଳୁଛନ୍ତି । ମୁଁ କାହିଁକି ପଢ଼ିବି ?
 ହର ରବିବାର ବୋଲି କ'ଣ ସକାଳୁ ରାତି ଅଧଯାଏ ଖେଳିବ ?
 ନମିତା ଏତେ ବକଟେ ଛୁଆ, ତମେ କଣ ତାକୁ କଥାରେ ପାରିବ ? ପରିବା ବ୍ୟାଘ୍ରଟା କୋଉଠି ରଖିଲ ?
 ହର ବାହାରେ ସାଇକେଲରେ ଅଛି ।
 ନମିତା ମୁଁ ନେଇ ଆସୁଛି ତମେ ପ୍ୟାଞ୍ଚ ସାର୍ଟ ବଦଳ ।
 ମିନୁ ବୋଉ ! ମୁଁ ଆଣିବି ।
 ନମିତା : ନାହିଁ ତୁ ଟେକି ପାରିବୁ ନେଇଁ । ତୁ ଯା ପଢ଼ିବୁ ।

(ନମିତା ପରିବା ବ୍ୟାଗଟା ଆଣିବାକୁ ବାହାରକୁ ଗଲେ ।
ହରପ୍ରସନ୍ନ ଘରେ ବସିଲେ । ନମିତା ପରିବା ବ୍ୟାଗଟା ଧରି
ରୋଷେଇ ଘରକୁ ଗଲେ ।)

ହର ମିନୁ ! ସେ ଘରୁ ମୋ ଟାଉଏଲ୍‌ଟା ଆଣିଲୁ ମାଆ ।

ମିନୁ କୋଉ ଟାଉଏଲ୍‌ଟା ?

ହର ଗାର ଗାରକା ଟାଉଏଲ୍‌ଟା ।

ମିନୁ (ମିନୁ ଆରଘରକୁ ଗଲା)

(ହର ସାର୍ଟ ବଦଳାଉଥିଲେ । ମିନୁ ଆଣି ଟାଉଏଲ୍ ଦେଲା ।)

ହର ନେ ମାଆ, ସାର୍ଟଟା ନେଇକି ହାତରେ ଟାଙ୍ଗି ଦେ ।

(ସାର୍ଟଟା ବାପାଙ୍କ ହାତରୁ ନେଲା ବେଳେ ପଟାଶ ପଇସିଟାଏ
ଠଣ୍ କରି ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ମିନୁ ସେ ପଟାଶ ପାଇସିଟାକୁ
ଖୁବ୍ ଆଗ୍ରହରେ ତଳୁ ଉଠାଇଲା । ହରପ୍ରସନ୍ନ ପରସା ମିଶାକି
ମିନୁ ହାତକୁ ଧରି ନେଲେ ।)

ହର ଛାତ, ଛାତ କହୁଟି । ପଟାଶ ପଇସିଟା ନେଇ ତୁ କ'ଣ
କରିବୁ ?

ମିନୁ କାଉଁକି ? ମୁଁ ମୋର ପାଇଲି, ମୋର ଯାହା କରିବି । ତମର
କ'ଣ ଗଲା ?

ହର ମିନୁ ମୋର ସୁନାଝିଅ, ମତେ ଦବଯେ । ଦେବୁ ନଉଁ ?

ମିନୁ ନାଉଁ ମୁଁ ଦେବି ନେଉଁ । ମୁଁ ପାଇଲି ତମକୁ କାଉଁକି ଦେବି ?

ହର ମତେ ଦେଲେ ମୁଁ ତତେ ଲଜେନ୍ତୁ ଦେବି ।

ନମିତା (ରୋଷେଇ ଘରୁ) କାଉଁକି ? ତାକୁ କ'ଣ ଲଜେନ୍ତୁ କିଣି
ଆସିନେଉଁ ନା ଲଜେନ୍ତୁ ଦୋକାନ ସିଏ ଦେଖୁ ନେଉଁ ? ଆଲୋ
ଏ ମିନୁ ! କେତେ ପଇସା କିଲୋ ? (ଏ ଘରକୁ ଚାଲି
ଆସିଲେ)

ମିନୁ କଇବି, ମୁଁ ମୋର ପଟାଶ ପଇଶିଟେଇ ପାଇଲି ।

ନମିତା ପଟାଶଟା ବୋଲି ପଇସା । ପିଲା କେତେ କ'ଣ ନେଇକି
ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁଛନ୍ତି । ବାପା ହେଲ ଝିଅ ହାତରୁ ତମେ ଆହୁରି
ଛଡ଼ଉଛ ।

ହର ମିନୁ ! ଛାଡ଼ୁଛୁନା ଦେଖୁବୁ ଏଇଲେ ? (ହାତକୁ ଯୋରରେ

- ଚାପିଦେଲେ)
 ମିନୁ ବୋଉ ମରିଗଲି, ମରିଗଲି । ଭଲୋ ମୋ ହାତ । ଆଃ
 ମରିଗଲି ।
- ହର ଛାଡ଼, ଛାଡ଼ ।
 ନମିତା ପଟାଶଟା ପଇସା ପେଇଁ ହୁଆଟାକୁ ମାରିଦେନା କ'ଣ ?
 ତାର କଅଁଳ ହାତଟା ଭାଙ୍ଗିଯିବ, ଛାଡ଼ି ଦିଅ ।
- ମନୁ ବୋଉଲୋ ମରିଗଲି ।
 ହର କାଇଁକି ମିଛଟାରେ ପାଟି କରୁଛୁ ?
 ନମିତା ତା ହାତଟା ନାଲି ପଡ଼ିଗଲାଣି । ଛାଡ଼ିଲ ତମେ ମୋ ଝିଅ
 ହାତକୁ ।
 (ହର ପ୍ରସନ୍ନ ହାତକୁ ମିନୁ ହାତରୁ ଛତାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା
 କଲେ)
- ହର ତମେ କ'ଣ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ମାତ ଗୋଳ କରିବ ନା କ'ଣ ?
 ନମିତା ତମେ ତା ହାତଟା ଛାଡ଼ିଲ ।
 ହର ରୁହମ, ଏମିତି ଛତାମତା କରୁଚ କ'ଣ ?
 ନମିତା ହୁଆ ହାତଟା କୁଆଡୁ କ'ଣ ଅସଜ ହେଉଯିବ, ତମେ ତା
 ହାତଟା ଛାଡ଼ିଲ ଆଗ ।
- ହର ଛାଡ଼ି ଦଉଟି, ଏମିତି ଭିତାଓଟରା କାଇଁକି କରୁଚ ? ରୁହ ।
 (ହର ପ୍ରସନ୍ନ ମିନୁର ହାତ ଛାଡ଼ି ଦେଲେ । ମିନୁଖଣ୍ଡେ ଦୂର
 ଚାଲିଯାଇ ଠିଆ ହେଲା ।)
- ମିନୁ (ହସି ହସି) ହେଉରେ ବାପା ପାରିଲେ ନେଇଁ ।
 ନମିତା ତୁ ଯାଉଛୁନା ?
 ମିନୁ ବୋଉ ଟାଆ ଟାଆ । ବାପା ଟାଆ ଟାଆ ।
 (ଡେଇଁ ଡେଇଁ ବାହାରକୁ ପଳେଇଲା)
- ହର ଏ ଟାଆ ଟାଆ କୋଉଠୁ ଶିଖିଲା ?
 ନମିତା ଖାଲି କ'ଣ ସେତିକି ? ଟିକେ କଥାରେ କହୁଟି- ଭାରି ସିନିଅର
 ଦେଖେଇ ହଉଛୁ । ତୋର କ୍ୟା ରଲା ?
- ହର ଆଜି କାଲିକା ପିଲା କେତେ କଥା ଶିଖିଲେଣି ।
 ନମିତା ତମେ ହାତ ଧୋଇହେଇ ଆସ, ଖେଚେଟି ହେଉଟି ଟିକେ

ଖାଇ ଦିଅ ।

ହର ଖେଚେତି ? ହଉ ଆଣ ।
ନମିତା ନିଅ ପାଣି ଢାଳ ନିଅ । ହାତ ଧୋଇ ହୁଅ, ମୁଁ ଖେଚେତି
ବାଢ଼ିକି ଆଣୁଟି ।

(ପାଣି ଢାଳ ବଢ଼େଇ ଦେଇ ନମିତା ରୋଷେଇ ଘରକୁ ଗଲେ
ଖେଚେତି ଆଣିବାକୁ ଆଉ ହର ପ୍ରସନ୍ନ ମୁହଁ ଧୋଇହୋଇ
ଆସି ବସିଲେ । ନମିତା ଆଣି ଖେଚେତି ଥୋଇଲେ)

ହର : (ଖାଇବସି) ଖେଚେତି ପାଇଁ ଅରୁଆ ଚାଉଳ କୋଉଠୁ
ଆଣିଲ ?

ନମିତା ତମେ ତ ଚକ୍କି ଖାଇବା ଲୋକ ବିନ୍ଦ ଗଣିବାକୁ ତୁମକୁ କିଏ
କହିଲା ?

ହର ମୋର ଭୁଲ ହେଇଗଲା । ମୋ କଥା ମତେ ଫେରାଇ ଦିଅ ।

ନମିତା ମୋରତ ଆଉ କିଛି କାମ ନାହିଁ, ତମକୁ ଖାଲି କଥା ଦଉଥିବି
ଆଉ ଫେରାଉଥିବି । ଆଉ ଦେବି ନା ଏତିକି ହେଇଯିବ ?
କୁହ ଏକାଥରେକେ ଦେଇ ଦେଇ ମୁଁ ପରିବା କାଟିବି ।

ହର (ଖାଉ ଖାଉ) ଇଏତ ବଳିବ, ଆଉ କ'ଣ ହବ ?
(ହର ପ୍ରସନ୍ନ ଖେଚେତି ଖାଇଲେ)

ନମିତା ମୁଁ ତାହେଲେ ପରିବା କାଟୁଟି ?

ହର ପରିବା ତ କାଟିବ ମତେ ଧମକାଇବାର କ'ଣ ଅଛି ?
(ନମିତା କିଛି ନକହି ପନିକି ଆଣି ସେଇଠୁ ଅଳ୍ପଦୂରେ ବସି
ପରିବା କାଟିଲେ ।)

ନମିତା ଆକୁ ବାଇଗଣ ଛଡ଼ା କ୍ୟାପିଟାଲ ହାଟରେ କ'ଣ ଆଉ କିଛି
ପରିବା ମିଳୁନେଇ ? ମୁଁ କେମିତି କ'ଣ ଚର୍କାରି କରିବି ଯେ ?

ହର (ଖାଉ ଖାଉ) କାଇଁକି ? କ'ଣ ଅସୁବିଧା ହେଲା ?

ନମିତା ଯାହା ପାରି ତା ଥୋଇ ଦେଲେ ଗଲା, ଚର୍କାରି ହଉ ତ
ନହେଉ । ଇହି... ହି । ଏ ଆକୁ ବାଇଗଣ ଟିକେ ଦେଖି
ଆଣିଲେ ହୁଅନ୍ତା ନେଇଁ ? ପଇସା ଦେଇ ଆଣିବ ନା ମାହାଙ୍ଗିଆ
ଆଣିବମ ?

ହର ପଇସା ଦେବି କାଇଁକି ? ଦୋକାନୀ ମତେ ପରିବା ଦେଲା,

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପରି

- ଆଉ ଘର ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଟଙ୍କାଟି ଦେଲା ।
- ନମିତା ମାହାଳିଆ ନହେଲେ କ'ଣ ହେଲା ? ମାହାଳିଆର ବଡ଼ବାପା ଆଣିତ । ଶସ୍ତା ଦେଖୁକି ଆଣିତ । ତମର କ'ଣ ଯାଉଛି ? ହଇରାଣ ହେବା ଲୋକତ ମୁଁ ।
- ହର ତମେ ହାଟକୁ ଯାଆନ୍ତ କି ବୁଝନ୍ତ । ଘରେ ବସି ଜିରାରୁ ଶିରା ବାଛିବା ତମର ଅଭ୍ୟାସ ହେଇ ଗଲାଣି । ପର ମୁଣ୍ଡରେ ପାଣି ବୁହାଇବା ନିଜକୁ ଖୁସି ଲାଗିପାରେ କିନ୍ତୁ ବୋଝ ବୋହିବାଟା କେତେ କଷ୍ଟ ସେ କଥା ବୋଝ ବହୁଥିବା ଲୋକର ମୁଣ୍ଡ ଜାଣେ ।
- ନମିତା ହ ମ, ତମକୁ ଖାଲି ସବୁକଥା କାଟୁଛି । ଆଉ କିଏ କ'ଣ ଘର ଚଳଉଛନ୍ତି ନା ହାଟ ସଉଦା ଆଣୁଛନ୍ତି ? ତମେ ତ ଯାହା ଘରେ ନାହିଁ, ତା ଘର ଏକଦମ୍ ଅଟକ ।
- ହର ସରକାରୀ ଚାକିରିଟା ମୁଁ କୌଣସି ମତେ ଚଳେଇ ନଉଛି । କିନ୍ତୁ ତମ ପାଖରେ ଏ ଘରୋଇ ଚାକିରି ଖଣ୍ଡକ ଚଳେଇବା ଭାରି କଷ୍ଟ ଦେଖୁଛି ।
- ନମିତା ପର ମଣିଷ ପରି ଉପର ଠାଉରିଆ କାମ ଗୁଡ଼ାକ କରୁଛ । ଏଥିରେ କିଏ ନକହିବ ଯେ ?
- ହର ଯେତେ ଯେମିତି କଲେତ ମୋ କାମ ତମ ମନକୁ ଯାଉନେଇଁ । ଏଣିକି ତମେ ହାଟ ବଜାର କର । ଟଙ୍କା ରଖ, ଘର ଚଳା ।
- ନମିତା (ହାତ ବଢ଼ାଇଲେ) କେତେ ଟଙ୍କା ରଖୁଛ ଦେଲା ।
- ହର ନିଅ ଧର ।
- ନମିତା କେତେ ଟଙ୍କା ?
- ହର ପଚାଶ ଟଙ୍କା ।
- ନମିତା (ପାଇସା ନେଇ) ମଲା, ପଚାଶ ପଇସାକୁ କହୁଛ ପଚାଶ ଟଙ୍କା ? ପଚାଶ ପଇସାଟା ତମକୁ ପଚାଶ ଟଙ୍କା ପରି ଲାଗୁଛି ?
- ହର ଲାଗିବ ନେଇଁ ? ମାସର ଆଜି କେତେ ତାରିଖ ହେଲା ? ୨୫ ତାରିଖ । ବୁଝିଲ ?
- ନମିତା ସେଇଥି ପାଇଁ ପଚାଶ ପଇସିଟାଏ ପାଇଁ ନିଜ ଝିଅ ସାଙ୍ଗରେ ଲଢ଼େଇ କରୁଥିଲ ?

- ହର ପଇସା ନେଇ ସିଏ କ'ଣ କରିବ ?
- ନମିତା ପଚାଶଟା ପଇସାରେ ତମେ କ'ଣ କରିବ ? ଦରମା ପଇସା ପହିଲାକୁ ପହିଲା ଗାଆଁକୁ ପଠେଇ ଦଉତ । ଏଠି ଦୁନିଆ, ଧାର, ଉଧାର, ଶୁଣିବା ପାଇଁ ତମ ପାଖରେ ପଇସା ନାହିଁ ।
- ହର : ତମେ ଏଠି ଚଳୁଚ କେମିତି ?
- ନମିତା : ମାସର ପହର ଚାରିଖରୁ ତମର ଧାର, ଉଧାର, କରଜ ଆରମ୍ଭ । ତମେ ପଚରା, ପୋକରା ପରିବା ଆଣିବ ନାହିଁତ ଆଉ କ'ଣ ମାଛ ମାଂସ ଆଣିବ ?
- ହରି ଭାରି ମାଛ ମାଂସ ଖାଉଚ । ଏମିତି ଖାଇଲେ ଅଭ୍ୟାସ ହେଇଯିବ । ପହିଲା ଦିନ ପରା ମାଛ ଆଣିଥିଲି ?
- ନମିତା ପହିଲା ଦିନ ମାଛ ଖାଇଥିଲୁ ବୋଲି କ'ଣ ମାସ ସାରା ଆର ପହିଲାକୁ ଅନେଇଁ ଅନେଇଁ ଦିନ କଟେଇବୁ ? ଯୋଉମାନେ ମାସର ପ୍ରତି ରବିବାର ମାଛ କି ମାଂସ ଖାଉଚନ୍ତି ସେମାନେ କ'ଣ ମାସକୁ ଚାରି ଚାରିଥର ଦରମା ପାଉଚନ୍ତି ?
- ହର ଯାଉନା ଯାହାଘରେ ମାସକୁ ଚାରି ଚାରି ଥର ମାଛ, ମାଂସ ଆସୁଛି ତା ଘରେ ରହିବ ?
- ନମିତା ତମେ କାହିଁକି ଦରମା ପାଇକି ଗାଆଁକୁ ଟଙ୍କା ପଠେଇଦବ ଆମେ ଏଠି ହାନସ୍ତା ହେଇ ଚଳିବୁ ?
- ହର ଆଉ କଣ ତମେ କହୁଚ ମୁଁ ଗାଆଁକୁ କିଛି ନଦେଇ ଖାଲି ଏଠି ତୁମକୁ ଆଉ ତୁମ୍ଭୁଆକୁ ବସି ଚଳାନ୍ତି, ଚେଷ୍ଟାକର ହାତୀ, ଘୋଡ଼ା ଚଳେଇବା ପରି ?
- ନମିତା କ'ଣ କହିଲ ? ଆମକୁ ତମେ ହାତୀଘୋଡ଼ା ପରି ଚଳଉଛ ? ଚଳେଇବା ମୁହଁ ତମର ଦିଶୁଚି ? ଖାଲି ଏତେ ପାଟିଟେ କରି ସବୁ କଥାରେ ତରେଇ ଦଉଚ । ତମେ ଏକା ଚାକିରି କରିଚନା ଆଉ କିଏ ଚାକିରି କରିଚି ? ଜେନାବାରୁ, ପରୀକ୍ଷିତବାରୁ, ପ୍ରଧାନବାରୁ, ପୃଷ୍ଟିବାରୁ, ମିଶ୍ରବାରୁ ସମସ୍ତେ ତମରି ଅଫିସ୍‌ରେ ଚାକିରି କରିଚନ୍ତି ।
- ହର କ'ଣ ହେଲା ସେଠୁ ?
- ନମିତା ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲ ଦେଖୁବ ତାଙ୍କ ପିଲାଏ କେମିତି ଚଳୁଚନ୍ତି,

କ'ଣ ପିନ୍ଧୁଛନ୍ତି, କ'ଣ ଖାଇଛନ୍ତି ? ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଶାଢ଼ି ଗହଣା ଦେଖୁଛ ? ସେଇ ଦରମା ସେମାନେ ପାଉଛନ୍ତି, ତମେ ବି ପାଉଛ ।

ହର ଏକା ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ଏକା ଶ୍ରେଣୀରେ ବସିଥିବା ସବୁ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଘରର ଅବସ୍ଥା କ'ଣ ଏକା ? ଆମେ ସିନା ଏକା ଅଫିସ୍‌ରେ ଚାକିରି କରୁଛୁ, ସମାନ ଦରମା ପାଉଛୁ ହେଲେ ସେମାନେ ସବୁ ମୋ ପରି ଗରିବ ଘରର ପୁଅ ନୁହଁନ୍ତି । ସେମାନେ ତାଙ୍କ ଘରୁ ବର୍ଷଯାକର ଚାଉଳ, ଡାଲି ପାଆନ୍ତି । ସେମାନେ ଗାଆଁକୁ କିଛି ନଦେଲେ ବି ତାଙ୍କ ଘର ଚଳିବ । ସେମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମୁଁ କେମିତି ସମାନ ହେବି ?

ନମିତା ଆଉ କାହା କଥା ସିନା ମୁଁ କହି ପାରିବି ନେଇଁ ହେଲେ ତମ ବନ୍ଧୁ ପ୍ରଧାନବାବୁ ? ଗାଆଁରେ ତାଙ୍କ ଘର ଅବସ୍ଥା ତମ ଘରଠୁ ବଡ଼ । ସିଏତ ପୁଣି....

ହର ସିଏ କଣ କରୁଛି ?

ନମିତା ସିଏ ଏଠି ନବାବ ସାଇବଙ୍କ ପୁଅ ପରି ଚଳୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଏଠି ନାହିଁ କ'ଣ ? ସ୍କୁଟର, ଫ୍ରିଜ୍, ରଙ୍ଗୀନ ଟିଭି, ଗଡ଼ରେଜ ଆଲମ୍ବିରା, ଗ୍ୟାସ୍‌ଟୁଲ୍ଲା ଆଉ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଦାମି ଦାମି ଶାଢ଼ି, ସୁନା ଗହଣା । ଏବେ ତାଙ୍କର ଘର ତିଆରି କରୁଛନ୍ତି ।

ହର ତମେ କ'ଣ କହୁଛ ମୁଁ ସେମିତି କରିବି ? ଗାଆଁ, ମାଆ, ଭାଇ, ଭାଉଜ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପିଠିକରି ତୁମ ଆଡ଼କୁ ଆଉ ତୁମ ପିଲାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ କରି ଠିଆ ହେବି ?

ନମିତା ମୁଁ ଏତେ କଥା ଜାଣି ନେଇଁ କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମେଳରେ ଏମିତି ଅଭେଦ ହେଉ ଚଳିବାକୁ ମୋତେ ଲାଜ ଲାଗୁଛି । ତିନୁ, ମିନୁ ଯୋଉଠୁ ଯାହା ଦେଖୁ ଆସୁଛନ୍ତି ସେ ଜିନିଷ ପାଇଁ ଝଟାପଟା ଲଗେଇ ଦଉଛନ୍ତି । ଥିଲା ନଥିଲା ସେମାନେ ଜମା ବୁଝୁନାହାଁନ୍ତି ।

ହର ତମେ ଖୁବ୍ ବଦଳି ରଲଣି ନମି ।

ନମିତା : ବଦଳିଲି କ'ଣ ?

ହର (ନମିତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଚାଲିଯାଇ ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ନିକଟରୁ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ଦେଖିଲେ) ତମ ଆଖି ଭିତରେ ମୁଁ ଦେଖୁଛି ଆଉ ଗୋଟିଏ
ନମିତାର ଛବି । ସେ ନମିତାର ବୟସ ଏ ନମିତା ଠାରୁ ବାର
ବର୍ଷ କମ୍ । ସେ ନମିତା ଏ ନମିତା ଠାରୁ କେତେ ଅଲଗା
ସତେ ! ସେଦିନର କଥା ତମର ମନେ ଅଛି ? ସେତେବେଳେ
ତୁମେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଆସି ନଥିଲ, ଆମ ଗାଆଁରେ ଥିଲ ।

(ଫୁଲ୍ ବ୍ୟାକ୍)

(ହର ପ୍ରସନ୍ନଙ୍କ ବଡ଼ ଭାଇ ବିଲ ବାହୁ ବାହୁ ଓଦାଲୁଗାରେ
ଘରକୁ ଫେରିଛନ୍ତି ।)

ଦେବ ବୋଉ ! ଏ ବୋଉ ! ଏ ବୋଉ !
ସାବିତ୍ରୀ (ଘର ଭିତରୁ) କ'ଣ କିରେ ଦେବ !
 (ପାଖକୁ ଆସି) ଦେହ ହାତ ଏମିତି ପାଣି କାଦୁଅ ସାଲୁବାଲୁ ।
 ଗଲା ଘରଟା ଓଦା ହେଇଗଲା । ଯା, ପଦାକୁ ଯା ।

ଦେବ ବିଲ ବାହୁଥିଲି ଚାଲି ଆସିଲି ।
ସାବିତ୍ରୀ ଏମିତି ଓଦା ଲୁଗା ପିନ୍ଧି ଠିଆ ହେଲେ ଅଣ୍ଟା ଧରିବ । ଯା
 ଧୋଇ ଧାଇଁ ହେଇ ଶୁଖିଲା ଲୁଗାଟେ ବଦଳି ପକା ।

ଦେବ ତୋର ଯୋଉ କଥା ବୋଉ, ମୁଁ କ'ଣ ପିଲା ହେଉଛି ଯେ
 ଓଦା ହେଲେ ଅଣ୍ଟା ଧରିବ ?

ସାବିତ୍ରୀ ଅଣ୍ଟା ପାଇଁ ପିଲା କ'ଣ ବୁଝା କ'ଣ ?
ଦେବ ମୁଁ ସବୁଦିନ ସକାଳୁ ସଞ୍ଜଯାଏ ବିଲରେ ଆଣ୍ଟେଇ ବିଲ ବାହୁଟି
 ଅଣ୍ଟା ଧରୁ ନେଇଁ ଆଉ ଓଦା ଲୁଗା ପିନ୍ଧି ଅଧ ଘଣ୍ଟେ ଠିଆ
 ହେଇ ପଡ଼ିଲେ ଅଣ୍ଟା ଧରିବ ?

ସାବିତ୍ରୀ ତୋ ମନ ଯାହା ହଉଛି କର ।
ଦେବ ହଉ ଦେ, ଶୁଖିଲା ଲୁଗାଟେ ଦେ ମୁଁ ବଦଳି ପକାଏ ।

ସାବିତ୍ରୀ (ଆନେଶାରୁ ଲୁଗାଟେ ଦେଲେ । ଦେବ ଲୁଗା ବଦଳିଲା)
 କାଦୁଅ ସର ସର ହେଇ ବିଲରୁ ଉଠି ଆସିଲୁ କାଉଁଟି ?

ଦେବ ମଦନକୁ କଇଁଥିଲି ବିଲକୁ ଭାତ ନେଇକି ଯିବାକୁ । କାଉଁ ସିଏ
 କୁଆଡ଼େ ଗଲା ? ଅନେଇଁ ଅନେଇଁ ମୁଣ୍ଡ ଉପରୁ ଦିନ ଗତିଲା
 ତାର ଦେଖା ଦର୍ଶନ ନାହିଁ ।

ସାବିତ୍ରୀ ଆରେ ମଦନ ତୋ କଟିକି ଯାଇ ନେଇଁ ?

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

- ଦେବ କାହିଁ ?
 ସାବିତ୍ରୀ ସିଏ ତୋ ପେଇଁ ଭାତ, ନେଇକି ଅଧ ଘଣ୍ଟାଏ ହେଲା ଗଲାଣି ।
 ଆଉ କୁଆଡ଼େ ଗଲା ?
- ଦେବ ସିଏ ଆଜି ଆସୁ ତା ପାଜିଲାମି ଛତେଇ ଦଉଟି ।
 ସାବିତ୍ରୀ ମୁଁ ତାକୁ କଇଳି ଝଅଟ ଯିବୁ ବାଟରେ କୋଉଠି ଖେଳିବୁ
 ନେଇଁ କି ଗପ କରିବୁ ନହଁ । ଆସୁ ସେ ବଗୁଲିଆ ଟୋକା !
 ଆଲୋଏ ପ୍ରଧାନ ଝିଅ । ପଖାଳ ବେଳାଏ ଆଣିବୁତି, ଝଅଟ
 ଆଣ । ଭୋକରେ ମୋ ପୁଅର ହଂସା ବୁଡ଼ିଲାଣି ।
- ଦେବ ତୁ ଗଲୁ ଜଳଦି ନେଇ ଆସିବୁ ।
 ସାବିତ୍ରୀ ତୁ ଏଇ ପିଢ଼ାରେ ବଅ ମୁଁ ଆଣୁଟି । (ପ୍ରସ୍ଥାନ)
 ଦେବ (ପିଢ଼ାରେ ବସି । ଗାମୁଛାରେ ମୁହଁ ହାତ ପୋଛିଲା ।)
 ବୋଉ ! ଏ ବୋଉ ! ଆଣିଲୁ !
- ସାବିତ୍ରୀ ନୋଉଟି । (ଭାତ ଧରି ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଦେବ ଆଗରେ
 ଥୋଇଲେ)
- ଦେବ ଲୁଣ ପକେଇରୁ ?
 ସାବିତ୍ରୀ ହଁ, ଲୁଣ ପଡ଼ିଛି । ଗୋଳେଇ ଦେ ।
- ଦେବ ବୋଉ ! ଇଏ କ'ଣ ଆମ ବାରିଲାଙ୍କା ?
 ସାବିତ୍ରୀ ପାଣି ମାଠିଆ ପାଖରେ ଯୋଉ ଧାନୁଆଁ ଲଙ୍କା ଗଛ ଅଛି ସେଇ
 ଗଛର ।
- ଦେବ (ଲଙ୍କା ଖାଇ) ଆଃ, ଭାରି ରାଗ ହେଉଛି ।
 ସାବିତ୍ରୀ ଏକା ବେଳେକେ ଦିଇଟା ଲଙ୍କା ଦଳି ଦେଇରୁ, ରାଗ ହବ
 ନେଇଁ ? -
- ଦେବ ରାଗ ନହେଲେ କ'ଣ କିଛି ବାଗ ଲାଗିବ ?
 ସାବିତ୍ରୀ ଏତେ ରାଗ ଖାଇଲେ କଳିଜା ଜଳିଯିବ ।
- ଦେବ ଏତେ ଟିକେ ଟିକେ ଲଙ୍କା ଏତେ ରାଗ ହବ ବୋଲି ମୁଁ କ'ଣ
 ଜାଣିଛି ?
- ସାବିତ୍ରୀ ଝୋକରେ ତୋରାଣି ଟିକେ ଢାଳିଦେ ରାଗ କମିଯିବ । ହଁ,
 ସେତିକି, ସେତିକି ଆଉ ପକାନ୍ନା । ଆରେ ଦେବ ତୋ ହାତ
 ଦିଇଟା କ'ଣ ଏମିତି ଦୁଉଟି ?

- ଦେବ ସବୁଦିନ ପାଣି କାଦୁଅରେ ବିଲ ବାଛି ବାଛି ମୋ ହାତ ଗୋଡ଼
ପାଣି ଖାଇ ଯାଇଛି ।
- ସାବିତ୍ରୀ ଏତେ ହାତେ ଘାଆ ହେଇଗଲାଣି ?
- ଦେବ ଗୋଡ଼ ଦିଇଟା କୁଣ୍ଡେଇ ହୋଉଛି ଯେତିକି ପୋଡ଼ୁଛି ସେତିକି ।
- ସାବିତ୍ରୀ କେତେ ଦିନ ଏମିତି ଏକୁଟିଆ ବିଲ ବାଛିବୁ ?
- ଦେବ ଆଉ କ'ଣ କରିବି ? ଏବର୍ଷ ମୁଲିଆ ମଜୁରି ୩୦ ଟଙ୍କା ।
ମଜୁରି ଦେଇ ବିଲ ବଢ଼େଇବାକୁ ଏତେ ଟଙ୍କା କୋଉଠୁ
ଆଣିବି ?
- ସାବିତ୍ରୀ କେତେ ଜଣ ମଣିଷ ଲାଗିବ ?
- ଦେବ ଷାଠିଏ, ସତୁରୀ ମଣିଷରୁ କମ୍ ଲାଗିବେ ନେଇଁ ।
- ସାବିତ୍ରୀ କେତେ ଟଙ୍କା ଲାଗିବ ?
- ଦେବ ଦି ହଜାର ଟଙ୍କା ଲାଗିବ ।
- ସାବିତ୍ରୀ ଦି ହଜାର ?
- ଦେବ ଏତେ ଟଙ୍କା ମୁଁ କୋଉଠୁ ଆଣିବି ?
- ସାବିତ୍ରୀ କିରେ, କିରେ, ଆଉ ଖାଇଲୁ ନାହିଁ ?
- ଦେବ ନାହିଁ, ଆଉ ଖାଇବି ନେଇଁ । ସେଇଥି ପାଇଁ ଏକୁଟିଆ ବିଲ
ବାଛିଛି । ଡିରସ୍ତାସନ ପଦନ ସାମଲୁ ପାଞ୍ଚ ପୋଉଟି ଧାନ
କରଜ ଆଣିଥିଲି, ସୁଧ ଗଣ୍ଡାବକି ଗଳାସନ ଦେଇ ହେଲା
ନେଇଁ ।
- ସାବିତ୍ରୀ ତୋ ଦାଦା ଘରକୁ ମାଗିଲେ ଟଙ୍କା ପାଆଁଶ ସାତଶ ଦିଅନ୍ତେ
ନେଇଁ ?
- ଦେବ ଏସନ ରଜକୁ ଦାଦାଘରୁ ଦି'ଶ ଟଙ୍କା ଆଣିଥିଲି, ସେ ଟଙ୍କା
ଏଯାଏ ଶୁଣିନେଇଁ, ଆଉ ପୁଣି କୋଉ ମୁହଁରେ ଯିବି ?
- ସାବିତ୍ରୀ ହର କତିକି ଚିଠି ଦେ, ସିଏ କୋଉଠୁ ହେଲେ ବାହାର କରି
ଟଙ୍କା ଦବ ।
- ଦେବ ହର ପହିଲାକୁ ଦରମା ପାଇକି ଦେଇଥିଲା, ସିଏ ଆଉ କୋଉଠୁ
ଆଣିବ ? ଇଏତ ଆମ ଗାଆଁ ଭୁଇଁ ହେଇ ଆମେ କୋଉଠୁ
ଟଙ୍କା ଦିଇଶ ବାହାର କରି ପାରୁନା, ସିଏ ବିଦେଶ ଜାରାରେ
କାହାକୁ ମାଗିବ ? ସିଏତ ଜମା ଅଳ୍ପ ଦିନ ହେଲା ଚାକିରି

- କରିଚି ତାକୁ ସେଠି କିଏ ଚିହ୍ନିଚି ଯେ ଧାର କରଜ ଦବ ?
- ସାବିତ୍ରୀ ଆଉ ଭାତ ଦେବି ?
- ଦେବ ନାହିଁ ଆଉ ଖାଇବି ନେଇଁ ।
- ସାବିତ୍ରୀ : ଯାଆ ଧୋଇ ହେଉପଡ ।
- (ଦେବ ପ୍ରସନ୍ନ ଖାଇ ସାରି ଧୋଇ ହେବାକୁ ପାଣିଢାକ ଧରି ବାହାରକୁ ଉଠିଗଲେ ।)
- ନମିତା (ରୋଷେଇ ଘରୁ ଆସିଲେ) ବୋଉ !
- ସାବିତ୍ରୀ (ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ) କ'ଣ କିଲୋ ପଧାନ ଝିଅ ?
- ନମିତା ବୋଉ ତମ ହାତ ଦେଖା । (ସାବିତ୍ରୀଙ୍କ ହାତକୁ ଟାଣି)
- ସାବିତ୍ରୀ କାହିଁକି କ'ଣ ହେଉଚି ?
- ନମିତା ତମେ ହାତ ଦେଖାଉନା ।
- ସାବିତ୍ରୀ କ'ଣ ଦଉରୁ ଦେ ।
- (ନମିତା ସାବିତ୍ରୀଙ୍କ ହାତରେ କାନର ଦୁଇ ହଜକ ଓହ୍ଲେଇ ଥୋଇଦେଲା ।)
- ସାବିତ୍ରୀ ତୋ କାନର ଦୁଇ ହଜକ ମୋ ହାତରେ ଦଉରୁ କାହିଁକି ?
- କ'ଣ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଚି ? ଏ ଗାଆଁ ବଣିଆ ଭଲ ଗଢ଼ି ଜାଣିବ ନେଇଁ । ହର ଆସିଲେ ତାକୁ ଦେବି ସିଏ ଭୁବନିଶରରୁ ଗଢ଼େଇ ଆଣିବ । ନେ, ରଖୁଥା ।
- ନମିତା ନାହିଁମ ବୋଉ ! ଭାଙ୍ଗି ନେଇ ଭଲ ଅଛି ।
- ସାବିତ୍ରୀ ଆଉ ତା ହେଲେ କାହିଁକି ଦଉରୁ ?
- ନମିତା ବିକିବାକୁ ।
- ସାବିତ୍ରୀ ଗହଣା ବିକିବୁ ? କିଲୋ କାହିଁକି ?
- ନମିତା ବିଲ ବଛା ପାଇଁ ପଇସା ନାହିଁ । ନନାକୁ ଦିଅ ଏଇ ଦୁଇ ହଜକ ବିକିବି ବିଲ ବଢ଼େଇବେ ।
- ସାବିତ୍ରୀ ନାହିଁଲୋ ଝିଅ ! ତୋ ପାଇଁତ ଆମେ ନିମକାଠି ଖଣ୍ଡେ ବି କରିନଉ, ତୋ ଗହଣାରେ ହାତ ଦବୁ କୋଉ ମୁହଁରେ ?
- ନମିତା ଠିକ ସମୟରେ ବିଲ କାମ ନହେଲେ ଧାନ ହବ ନେଇଁ । ବର୍ଷକର ଆହାର ଜାଣୁ ଜାଣୁ ହାତଛତା ହେଇଯିବ ।
- ସାବିତ୍ରୀ : ତୁ ମାଆ ପିଲାଲୋକ । ଏସବୁ ଘର କଥାରେ ମୁଣ୍ଡ ପୁରୋଉରୁ

କାଉଁଟି ?

ନମିତା ଉପାସ ରହି ସୁନା ଗହଣା ପିନ୍ଧିଲେ ଲୋକେ କହିବେ ଏ ଗହଣା ସୁନାର ନୁହେଁ ପିତଳର । ସୁନା ଗହଣା ପିନ୍ଧି କିଏ କ'ଣ ଓପାସ ରହେ ?

ସାବିତ୍ରୀ ତୋ ଗହଣା ବିକିଲେ ଲୋକେ ଆମକୁ କ'ଣ କହିବେ ?

ନମିତା ଗହଣା ବିକିବା କଥା କିଏ କାଉଁଟି ଜାଣିବ ?

ସାବିତ୍ରୀ କାନ ଖାଲି ହେଲେ ଜାଣିବେ ନେଇଁ ?

ନମିତା ଏ ହଳକ ବିକି ପଚାଶ, ଷାଠିଏ ଟଙ୍କାର ରୋଲରୋଲଭର ଅବିକଳ ଏମିତି ହଳେ ବଜାରରୁ କିଣି ଆଣିଲେ ମୁଁ ପିନ୍ଧିବି । ଆଉ କିଏ କାଉଁଟି ଜାଣିବ ?

ସାବିତ୍ରୀ ନକଲି ଗୁଡାକ ତୁ ପିନ୍ଧିବୁ ?

ନମିତା ଅବେଳରେ ବନ୍ଧା ପକେଇ କିମ୍ବା ବିକି ଭାଙ୍ଗି ଦରକାର ମେଣ୍ଡେଇବା ପାଇଁ ସୁନା ଗହଣା ପିନ୍ଧିବା କଥା । ଦରକାର ମେଣ୍ଡିଗଲା ପରେ ନକଲି ଗହଣା ପିନ୍ଧିବାରେ କ'ଣ ଅସୁବିଧା ଅଛି ?

ସାବିତ୍ରୀ ଏଇଲେ ସିନା ତୁ କହୁଛୁ ପରେ ତୋ ମନ କଷ୍ଟ ହବ ।

ନମିତା ନାହିଁ ବୋଉ ତମେ ନିଅ, ମୁଁ ମନଶୁସିରେ ଦଉଡି । ନନାକୁ ଦିଅ । ସିଏ ବିକ୍ରିକରି ବିଲ ବାଛନ୍ତୁ ।

(ଫ୍ଲାସ ବ୍ୟାକ୍ ଶେଷ । ଫ୍ଲାସ ବ୍ୟାକ୍ ଶେଷ ହେଲା ବେଳକୁ ଦେଖାଗଲା ହର ପ୍ରସନ୍ନ ଓ ନମିତା ତାଙ୍କ ଭୁବନେଶ୍ୱର ବାସଭବନରେ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । ହର ନମିତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଥିଲେ ।)

ହର ଯୋଉ ନମିତା ଦିନେ ସମୁଦାୟ ପରିବାର ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିଥିଲା ସେ ନମିତା ଆଜି ବଦଳି ଯାଇଛି । ତାକୁ ଚିହ୍ନି ହେଉ ନାହିଁ । ଏବେ ଖାଲି ନିଜ କଥା, ନିଜ ପିଲାଙ୍କ କଥା, ନିଜ ଘର କଥା ଚିନ୍ତା କରୁଛି ।

ନମିତା ମଣିଷ ନିଜେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ କ'ଣ ବଦଳି ପାରେ ? ପରିସ୍ଥିତିର ରଙ୍ଗ ଲାଗି ଲାଗି ମଣିଷ ଚେହେରା ବଦଳି ଯାଏ । ତମେ ତ ଜାଣିଛ ମୋର ଆଉ ଯେତେକ ଗହଣା ଥିଲା ହାତ, ବେକ,

କାନ, ନାକ ସବୁ ଫିଙ୍ଗୁନା କରି ତମ ସାନ ଭଉଣୀ ଜ୍ୟୋତି ବାହାଘରକୁ ମୁଁ ସବୁ ଦେଇଚି ।

ହର ଆମ ବାହାଘରର ଠିକ୍ ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷରେ ତୁମେ ଏ ରାଜଧାନୀକୁ ଆସିଥିଲୁ ତମର ମନେଥିବ ? ଜମା ଚାରି ମାସର ରହଣି ଭିତରେ ତମେ ଚବିଶ ଥର କାନ୍ଦିଚ ଗାଆଁକୁ ଫେରି ଯିବାକୁ । ସେତେବେଳେ ତୁମର ଶାଶୁ, ଜାଆ, ନଣନ୍ଦ, ପୁତୁରା, ଝିଆରୀ ମନେ ପଡୁଥିଲେ ।

ନମିତା ଠିକ୍ ଚାରି ମାସ ରାଜଧାନୀରେ ରହିଲା ପରେ ମୁଁ ପୁଣି ଗାଆଁକୁ ଫେରି ଯାଇଥିଲି ।

ହର କିନ୍ତୁ ଚିନ୍ତୁର ଜନ୍ମ ବେଳକୁ ତମେ ରାଜଧାନୀ ଆସିଛ ଯେ ଗାଆଁକୁ ଫେରିବା ନାଆଁ ଆଉ ଧରୁନା । ଯଦି କୌଣସି ବର୍ଷ ପୂଜା ଛୁଟିରେ ଗାଆଁକୁ ଯାଉଚ, ତେବେ ସେଇ ଛୁଟିଏ, ଛୁଟିଏ ଯିବା ଆଉ ଆସିବା । ଗାଆଁରେ ଚଳିବାକୁ ଏଣିକି ତୁମକୁ ଭର ଲାଗୁଛି । ଗାଆଁରେ କୁଅରୁ ପାଣି କାଢ଼ି ଏତେ ଲୋକଙ୍କ ରୋଷେଇ କରିବା, ବେଳ ଅବେଳରେ ଏତେ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଖାଇବାକୁ ବାଢ଼ିବା, ବାସନ ଧୋଇବାକୁ ତମେ ଭୟ କରୁଚ ।

ନମିତା ସତ କହିଲ, ତମେ ଆଉ ଏକ କାଳୀନ ମାସେ ଗାଆଁରେ ରହି ପାରିବ ?

ହର ଏଠିକି ଆସିବା ଆଗରୁ ମୁଁ ଗାଆଁରେ ଥିଲି କେମିତି ?

ନମିତା ମୁଁ କ'ଣ ନଥିଲି ?

ହର ତମେ ସେଇ ନମିତାଟି ଯିଏ ହାତେ ଓଡ଼ଣା ଦେଇ ଘର ଝୋଣରେ ବସିଥିଲା ? ରାତି ପାହାନ୍ତାରୁ କଂସା, ବାସନ ମାଜି, ଘର ଦୁଆର ଓକେଇ ଭୋରୁ ଭୋରୁ ଗାଧୋଇ ଓଦାଲୁଗା ପିନ୍ଧି ଘରେ ପହଞ୍ଚି ତୁଳସୀ ଚଉରା ପାଖରେ ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ପାଣି ଟେକିଲା ବେଳକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନିଦରୁ ଉଠି ନଥାନ୍ତି ।

ନମିତା ତମେ କ'ଣ ଭାରୁଚ ସବୁବେଳେ ମୁଁ ଘର କ'ଣରେ ଓଡ଼ଣା ଦେଇ ବସିଥାଆନ୍ତି ? ତମେ ତମ ପରିବାର ଲୋକେ ଅନ୍ଧକୁ ବାଟ କଢ଼େଇବା ପରି ମୋ ହାତ ଧରି ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଚଲଇ ଥାଆନ୍ତେ ? ଜୀବନ ସାରା ମୁଁ ତମ ମାନଙ୍କ ଆଖିରେ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ବାଟ ଚାଲୁ ଆସାନ୍ତି ?
- ହର ନାହିଁ, ତମ ନିଜ ଆଖିରେ ବାଟ ଚାଲ, ପାଦରେ କଣ ଖୁଣ୍ଟି
ମାଡ଼, ରକ୍ତର ଅଳତା ପିନ୍ଧ । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ଧ ଭାବି
ବାଟ କଢ଼ାଇବାକୁ ଉଦ୍ୟମ ନକର ଯେମିତି ।
(ବାହାରେ ଗୋଟିଏ ଜିପ୍ ଆସି ରହିବା ଓ ହର୍ଷ ବଜାଇବା
ଶବ୍ଦ) ନମିତା, ମୋ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ସାର୍ଟ ଆଣିଲ ଆମ ଅଫିସ ରାତି
ଆସିଲାଣି, ମୁଁ ଅଫିସ୍ ଯିବି ।
- ନମିତା ମଲା, ଛୁଟି ଦିନରେ ଅଫିସ୍ ନଗଲେ ହଉ ନେଇଁ ?
- ହର ନାହିଁ ମତେ ଯିବାକୁ ହେବ । ଅଫିସ୍‌ରେ ଜରୁରୀ କାମ ଅଛି ।
- ନମିତା ତମେ ପରା ପ୍ୟାଣ୍ଟ ପିନ୍ଧିବ ?
- ହର ଇଏ ଚଳିବ ? ହଉ ଆଉ ଚଲେଇ ଦବା । ସାର୍ଟଟା ଦିଅ ।
- ନମିତା ନିଅ, ଏଇ ଧଳା ସାର୍ଟଟା ନିଅ ।
- ହର (ପିନ୍ଧୁ ପିନ୍ଧୁ) ମୁଁ ଯାଉଛି ଦିଲଟା ବେଳକୁ ଫେରି ଆସିବି ।
- ନମିତା ତମେ ମନା କରି ଦେଇ ଆସିଲ ନେଇଁ । ମୋର ଘରେ ଅନେକ
କାମ, ମୁଁ ଛୁଟି ଦିନରେ ଅଫିସ୍ ଆସି ପାରିବି ନେଇଁ ।
- ହର ଘର କଥା ଅଫିସ୍‌ରେ କହି ଜିଣି ଲାଭ ନାହିଁ । କିଏ କାହା
କଥା ଶୁଣୁଛି ?
- ନମିତା ଆଉ ଘରେ ଅଫିସ୍ କଥା କହୁଚ କେମିତି ? ସେ କଥା ହେଲ
ପାରିବ ନେଇଁ, ତମେ ଅଫିସ୍ ରାତି ଫେରେଇ ଦିଅ । ଆମର
ରହନ ପେଶା ହବ, ପିଲାଙ୍କ ବାନ୍ଧ କଟାହବ, ତାଙ୍କ ଜାମାପେଣ୍ଟ
ସିଲେଇ ପାଇଁ ଦରଜୀକୁ ମାପ ଦବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
- ହର କାମ ତାଲିକାଟା ସେତିକିରେ ରଖ, ଆଉ ଲମ୍ବାଅନା । ମୁଁ
ଆସିଲେ ଉପର ଓକି ସବୁ କରିବି । ମୁଁ ଯାଉଛି । ମତେ
ଅନେଇବ ନେଇଁ, ମୋ ପେଇଁ ରଖୁକି ତମେ ଖାଇନବ ।
- ନମିତା ବେଶି ଡେରି କରିବ ନେଇଁ ।
(ହର ପ୍ରସନ୍ନକ ପ୍ରସ୍ଥାନ । ନମିତା ଦୁଆର ମୁହଁରେ ତାଙ୍କ ଯିବା
ବାଟକୁ ଅନେଇଁ ରହିଲେ ।)



ପଞ୍ଚମ ଦୃଶ୍ୟ

(ହର ପ୍ରସନ୍ନ ଘର । ହର ପ୍ରସନ୍ନ ଭାତ ଓ ମାଂସ ଚର୍କାରି ଖାଉଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ଥିଲେ ନମିତା । ଦରଖିଆ ହୋଇ ଭାତ ଆଜି ଛାତି ହର ପ୍ରସନ୍ନ ଉଠିଗଲେ ।)

ନମିତା ଏମିତି ଦରଖିଆ ହେଇ ଉଠି ଯାଉଛ ?

ହର (ଅନ୍ୟମନସ୍ ଭାବେ) ହଁ ।

ନମିତା ମାଂସକୁ ତମେ କେତେ ଭଲ ପାଅ, ଦରଖିଆ ହେଉ ଉଠି ଆସିଲ ଯେ ? କ'ଣ ତରକାରି ଭଲ ହେଇ ନେଇଁ ?

ହର ହଁ ।

ନମିତା କ'ଣ ହଁ ? ତରକାରି ଭଲ ହେଉଛି ହଁ, ନା ତରକାରି ଭଲ ହେଇ ନେଇଁ ହଁ ?

ହର ତରକାରି ଭଲ ହେଉଛି ।

ନମିତା ତମେ ନଖାଇ ଉଠି ଆସିଲ ?

ହର (ଖଟ ଉପରେ ବସିଲେ) ମତେ ଭଲ ଲାଗିଲା ନେଇଁ ।

ନମିତା : ଇଏ କୋଉ ଆଡର କଥା ? ତରକାରି ଭଲ ହେଉଛି ବୋଲି ଯୋଉ ପାଟି କହୁଛି ସେଇ ପାଟିକୁ କେମିତି ତରକାରି ଭଲ ଲାଗୁନେଇଁ ? ତମର ଆଜି କ'ଣ ହେଉଛି ?

ହର : କିଛି ନାହିଁ । -

ନମିତା ସେଇ କିଛି ନାହିଁଟା ପୁଣି କ'ଣ ?

ହର ମୋ ବୋଉ, ବଡ଼ ଭାଇ, ଭାଉଜ ଆଉ ପୁତୁରା, ଝିଆରୀ ପ୍ରତିଦିନ ପେଟପୁରା ଭାତ ଖାଇବାକୁ ପାଉ ନଥିବା ବେଳେ ମୁଁ ଏଠି ମାଂସ ତରକାରି କେମିତି ଖାଇବି ?

ନମିତା ସେଇଥି ପାଇଁ ତମେ ଓପାସ ଶୋଇଛ ?

ହର ଖାଇ ବସିବା ବେଳେ ପାଣି ଗ୍ଳାସ ଭିତରେ ମୋ ଭାଇଙ୍କ ଛବି

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ଦିଶିଲା । ସିଏ ପଖାଳ କଂସା ପାଖରେ ବସିଚିଲି । ତାଙ୍କ
ଚାରି ପାଖରେ ତାଙ୍କର ଚାରେଟି ପିଲା । ତୋରାଣି ମନ୍ଦେ
ପିଇ ଭାଇ ଉଠିଗଲେ । ପିଲାମାନେ ପଖାଳ କଂସାଟାକୁ ଧରି
ମାତଗୋଳ, ମରାମରି ।

ନମିତା ତମର ମାସିକ ଆୟ ଯାହା ସେଥିରେ ଗୋଟିଏ ପରିବାର
ଚଳିବା କଷ୍ଟ । ତୁମେ ଦୁଇଟିଯାକ ପରିବାର ଚଳାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା
କରି ଦୁଇଟିଯାକ ପରିବାର ଆଜି ଅଟକ ।

ହର ଆମେ ଆଉ ଟିକେ କଷ୍ଟୋଳ କରି ଚଳିଲେ ଆଉ ଅଧିକ କିଛି
ଗାଆଁକୁ ପଠେଇ ହୁଅନ୍ତା । ତମେ ଟିକେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ପାରିବ
ନମି ।

ନମିତା ତମେ କ'ଣ କହୁଛ ମୁଁ ସବୁ ଜିନିଷ ବେଶୀ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ଦଉଛି ?
ହର ମୁଁ ସେକଥା କହୁ ନାହିଁ । ହେଲେ ତମେ ଚାହିଁଲେ ସବୁଥିରୁ
ଆଉ କିଛି କିଛି କମେଇ ପାରିବ ।

ନମିତା କୋଉଥିରୁ କମେଇବି ? କ'ଣଟେ ଆମେ ରଜା ମହାରାଜା
ପରି ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁଛୁ ? ଶାଢ଼ିନା, ଗହଣା ? କୋଉଥିରେ ମୁଁ
ପୋତି ହେଇ ପଡ଼ିଛି ନା ମୋ ପିଲାଏ ଲଗେଇ ପିନ୍ଧି ତୋଲାର
ମୋଲାର ହେଇଗଲେ ଯେ କମେଇ ଦେବି ?

ହର ଆଜିକାଲି ବଜାର ଦର ଯାହା ହେଲାଣି ଜାଣିତ । ଆରୁ କିଲୋ
ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା, ବାଇଗଣ କିଲୋ ଦଶଟଙ୍କା, ସାରୁ କିଲୋ
ଦଶଟଙ୍କା, କଲରା କିଲୋ ବାରଟଙ୍କା । ତମେ ଟିକେ ଦେଖୁ
ଚାହିଁକି ପରିବା କାଟ ।

ନମିତା ଅତି କମ୍‌ରେତ ସବୁଥିରୁ ଗୋଟେ ଗୋଟେ କାଟିବି ? ମୁଁ
ଯାହା ଯେତିକି କରୁଛି ତାଠୁ କମ୍ ମୋତେ କରି ଆସିବ ନେଇଁ ।
ତମେ ସବୁ ଖାଇ ସାରିବା ବେଳକୁ ମୋ ପାଇଁ ଚରକାରି
ନଥାଏ । ସବୁଦିନ କଢେଇ ଚାଟି, ନହେଲେ ଆରୁ ପୋତି ମୁଁ
ଭାତ ଖାଏ । ଆଉ କମେଇ ଦେଲେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ତୁମକୁ
ଆକୁପୋଡ଼ା ଖାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

(ଚେରୁଲ ଉପରେ ଥିବା ଘଷାରେ ଆଲାରାମ ବାଜିଲା । ହର
ପ୍ରସନ୍ନ ଘଷାର ଆଲାରାମ୍ ବନ୍ଦ କଲେ ।)

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ହର ଦିନ ବାରଟା ବେଳେ କିଏ ଘଣ୍ଟାରେ ଆଇାରାମ ଦେଇଥିଲା ?
 ନମିତା ସେଇ ଚିନ୍ତା ଦେଇଥିବ ।
 ହର କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ଭାଇ ଭଉଣୀ ହଜକ ?
 ନମିତା ଖାଇ ଦେଇ ଖେଳିବାକୁ ବାହାରି ଗଲେ । ମୁଁ ଯେତେ ମନା
 କରି ମାନିଲେ ନେଇଁ ।
 ହର ମୁଁ ଦେଖୁଛି ସିଏ କୁଆଡ଼େ ଗଲେ । (ଯିବାକୁ ବାହାରିଲେ)
 ନମିତା ସିଏ କୁଆଡ଼େ ଖେଳୁଥିବେ, ତମେ କ'ଣ ତାକୁ ପାଇବ ?
 ହର ଖରାରେ ଛୁଆ ଦିଇଟା ନାଟ କରୁଥିବେ, ମୁଁ ଖରାକୁ ଡରିକି
 ଘରେ ଶୋଇବି ।
 ନମିତା ସିଏତ ଖରାରେ ବୁଲୁଛନ୍ତି, ତମେ ପୁଣି ଖରାଟାରେ ହଜରାଣ
 ହବ କାହିଁକି ?
 ହର ତମେ ଛୁଆ ଦିଇଟାକୁ ଜମା ଆକଟ କରୁନା । ସେମାନେ
 ମଣିଷ ହେବେ ନା ପଣସ ହେବେ ?
 ନମିତା ଏ ଘରେ କିଏ କାହା କଥା ମାନୁଛି ଯେ ?
 ହର ତମ କଥା ଆଉ କିଏ ମାନିଲା ନାହିଁ ?
 ନମିତା ଏ ଖରାଟାରେ ତମେ ନନ୍ଦଲେ ହୁଅନ୍ତା ନେଇଁ ?
 ହର ଓଃ, ଏଇ କଥା ? ଆଣ ଛତାଟା ଆଣ । ତମ କଥା ମାନି ମୁଁ
 ଖରାରେ ନନ୍ଦାଇ ଛାଇରେ ଯିବି । ଏଥର ହେଲାତ ?
 ନମିତା ତମକୁ ପାରି ହବ ନେଇଁ । ନିଅ ଛତା ନିଅ । କିଛି ଖାଇନା,
 ଶୀଘ୍ର ଆସିବ ।
 ହର ହଉ ।
 (ନମିତା ତାଙ୍କ ଯିବା ବାଟକୁ ଚାହିଁ ରହିଲେ ।)



ଷଷ୍ଠ ଦୃଶ୍ୟ

(ହର ପ୍ରସନ୍ନକ ଘର । ସମୟ ସଂଧ୍ୟା । ହରପ୍ରସନ୍ନ ଅପୂର୍ବ
ଫେରିଛନ୍ତି)

- ହର ନମିତା ! ନମିତା ! କୁଆଡ଼େ ଗଲି କି ?
ନମିତା (ରୋଷେଇ ଘରେ ଥାଇ) କାହିଁକି ଏତେ ପାଟି କରୁଚ ?
ହର ରୋଷେଇ ଘରେ କ'ଣ କରୁଚ ? ଏଠିକି ଆସ ।
ନମିତା ସେଇଠୁ କହିଲେ ମତେ ଶୁଭୁଟି, ମୁଁ କାଲୁଣୀ ନୁହଁ ।
ହର ଆମ ବିଭାଘର ପୂର୍ବରୁ ସେଇଟା ପରୀକ୍ଷା ନକରି କ'ଣ ମୁଁ
 ଛାଡ଼ିବି ?
ନମିତା ଆଉ କ'ଣ ମୋ ମୁହଁ ନଦେଖିଲେ ତୁମ ପାଟିରୁ କଥା ବାହାରିବ
 ନେଇଁ ?
ହର ସବୁକଥା କ'ଣ ବଡ଼ ପାଟିରେ କୁହାଯାଏ ?
ନମିତା ଏମିତି କି କଥା କହିବ କି ?
ହର କଥାଟା କେମିତିକା ଏଇଠିକି ଆସିଲେ ଶୁଣିବ ।
ନମିତା (ଲୁଗା କାନିରେ ହାତ ପୋଛି ପୋଛି ପ୍ରବେଶ) କ'ଣ ଭଲ
 ନା ମନ୍ଦ ?
ହର କଥାଟା ତୁମକୁ ଭଲ ଲାଗିବ କି ମନ୍ଦ ଲାଗିବ, ମୁଁ କେମିତି
 କହିବି ?
ନମିତା ଭଲତାତ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଭଲ, ମୋ ପାଇଁ ପୁଣି ଅଛନ୍ତା
 କ'ଣ ? (ପାଖକୁ ଆସି) କ'ଣ କହିବ କୁହ ।
ଅର ଆଉ ଟିକେ ପାଖକୁ ଆସ ।
ନମିତା (ଆଉ ଟିକେ ପାଖକୁ ଗଲେ) କୁହ ।
ହର ଆଉ ଟିକେ ପାଖକୁ ଆସ । ଠିକ୍ ମୋ ମୁହଁ ପାଖକୁ ତୁମ
 କାନଟା ଆଣ ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣି

- ନମିତା କେତେ ସୁଆଙ୍ଗ ହଉଚମ ? କୁହ ।
 ହର କାନ ନ ବଢ଼େଇଲେ ନାହିଁ ହାତଟା ବଢ଼ା ।
- ନମିତା କ'ଣ କହିବ ପରା ?
 ହର ହାତ ବଢ଼ଇନା, କଥାଟା କାନରେ ନନେଇ ହାତରେ ନେବ ।
- ନମିତା ସବୁ କଥା ତୁମର ଖାଲି ପରିହାସ ।
 ହର ଏଇଟା କ'ଣ ଦେଖିଲ ? (ବ୍ୟାଗରୁ ବାହାର କଲେ ଅମୂଲସ୍ତ୍ରେ)
- ନମିତା ଅମୂଲସ୍ତ୍ରେ । କାହାର ?
 ହର ଆମର ।
- ନମିତା (ଖୁସି ହୋଇ) ମୁଁ କୋଉ ଦିନରୁ କହିବି କହିବି ବୋଲି
 ହୋଇଥିଲି । ତମେ ଚିଡ଼ିବ ବୋଲି କହୁନଥିଲି । କିଏ
 କେତେବେଳେ ଆସିଲେ ଚା'ଟିକେ ଦେଇ ହେଉ ନଥିଲା ।
 ଭଲ କଲ ଆଣିଲ ।
- ହର ପହରି ଦିନ ଆମ ଅଫିସରୁ ବିଶ୍ୱାକବାବୁ, ମିଶ୍ରବାବୁ
 ଆସିଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଟିକେ ଚା' ଦେଇ ହେଲା ନେଇଁ । ସେଇଥି
 ପାଇଁ ନେଇ ଆସିଲି ?
- ନମିତା ପଇସା କୋଉଠୁ ଆଣିଲ ?
 ହର କୋଉଠୁ ଆଣିବି ?
- ନମିତା ବାକି କରି ଆଣିଥିବ ?
 ହର ମୁଁ ଜିନିଷ ବାକିରେ ଆଣିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରେ ନାହିଁ ।
- ନମିତା ତମ କଥା ଶୁଣି ମତେ ହସ ମାଡୁଚି ।
 ହର ଏଥିରେ ହସିବାର କ'ଣ ଅଛି ?
- ନମିତା ଏକଥା ଆଉ କିଏ କହିଲେ ସିନା ସୁନ୍ଦର ଦିଶନ୍ତା, ତମ ମୁହଁରେ
 ଏକଥା ମୋଟେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁନି ।
- ହର କାହିଁକି ? ମୋ ମୁହଁଟା ଏମିତି କ'ଣ ହେଉଚିକି ?
- ନମିତା କିଏ ସିନା ମାସର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ଧାର କରଜ କରେ କିନ୍ତୁ
 ତମରତ ମାସର ମଝିରୁ ଧାର, କରଜ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ।
- ହର : ମୁଁ ଧାର କରେ ମାନୁଚି । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଦୋକାନରୁ ବାକି ଆଣେ
 ନାହିଁ ।
- ନମିତା ଧାର କରଜ କରିବା ଆଉ ଦୋକାନରୁ ବାକି ଆଣିବା ଭିତରେ

ତପାତଟା କ'ଣ, ମୁଁ ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ ।

ହର ଢେର ତପାତ ଅଛି । ବାକି ଆଣିଲେ ଖର୍ଚ୍ଚ ବଢ଼େ । ଦୋକାନୀ
ବେଳେ ବେଳେ ଦୟା ଦେଖାଇ ଜିନିଷ ଦେଲାପରି ବ୍ୟବହାର
ଦେଖାଏ ।

ନମିତା ହଉ ହେଲା । ଟଙ୍କା ଧାର କରି ଦୋକାନରୁ କିଣିକି ଆଣିଚତ ?
କାହାଠୁ ଧାର କଲ ?

ହର ପରୀକ୍ଷିତ ବାବୁ ।

ନମିତା ଶୁଝିବ କେମିତି ?

ହର ଶୁଝିବାର ବାଟ ନକରି ମୁଁ କ'ଣ ଧାର କରେ ?

ନମିତା ଏମିତି ବାଟ ଯଦି ଆଗରୁ ଜଣାଥିଲା ଆଜିଯାଏ କାଲିକି
କରୁନଥିଲ ? ବାଟଟା କ'ଣ ମୁଁ ଟିକେ ଶୁଣେ ।

ହର ସମୟ ଆସିଲେ ବଳେ ଜାଣିବ, କହିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।

ନମିତା ସମୟ କେବେ ଆସିବ ପୁଣି କୋଉବାଟେ ପକେଇବ ମୁଁ ତାକୁ
କ'ଣ ଜରି ବସିଥିବି ?

ହର ସମୟ ଆଉ ବେଶୀ ବାଟରେ ନାହିଁ । କାଲିତ ମାସର ତିରିଶ
ତାରିଖ । ପହରି ଦିନଠାରୁ ଆମର ଦୁଧ ଆସିବା ବନ୍ଦ । ଦୁଧ
ପାଇଁ ଯୋଉ ପଇସା ଦିଆଯାଉଥିଲା ସେଇ ପଇସାରେ ମୁଁ
ପରୀକ୍ଷିତ ବାବୁଙ୍କ ଧାର ଶୁଝିଦେବି ।

ନମିତା ନାହିଁ, ସେ କଥା ହେଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ହର ହେଇ ପାରିବ ନେଇଁ କ'ଣ ? ମୁଁ ଗୋଉଡ଼କୁ ମନା
କରିଦେଇଛି ।

ନମିତା ଗୋଉଡ଼କୁ ମନା କରିବା ଆଗରୁ ମତେ ଟିକେ ପଚାରି ପାରିଲ
ନାହିଁ ?

ହର ତମକୁ ପଚାରିଥିଲେ ତମେ ଜମା ରାଜି ହେଇ ନଥାନ୍ତ ।

ନମିତା ହଁ, ଏ ଘରେତ ମୁଁ ଚାକରାଣୀ ଅଛି ? ତମ ଘରଚକୁ, ନଚକୁ,
ତମ ପିଲା ଭଲରେ ରୁହନ୍ତୁ କି ନରୁହନ୍ତୁ ମୁଁ ଆଉ କୋଉ
କଥାରେ ପାଟି ଫିଟେଇବି ନେଇଁ ।

ହର କୋଉ ଥିରେ ପାଟି ନଫିଟା ପଛେ, ତମେ ଏମିତି ନାକ
ଫୁଲାନା ।

ନମିତା ମୁଁ ନାକ ଫୁଲେଇଲେ କେତେ, ମୁହଁ ଫୁଲେଇଲେ କେତେ ?
ତମେ ରୋଜଗାର କରୁଛ, ତମ ପଇସା ତମେ ତମର ଯେମିତି
ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବ. ମୋର ସେଥିରେ କ'ଣ କହିବାର ଅଛି ?

ହର ଏତିକିନା ଆଉ କିଛି କହିବ ?

ନମିତା ମୁଁ କାହିଁକି କ'ଣ କହିବି, ତମକୁ ଯାହା ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛି, ତମେ
ସେଇଆ କର ।

ହର ନାହିଁ ନମି । ତମେ ଆଉ କିଛି କୁହ । ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ଆସିଛି ତମେ ଆହୁରି ଅନେକ କହିବ, ମୁଁ ସବୁ ଶୁଣିବି କିଛି
କହିବି ନାହିଁ ।

ନମିତା ଦୁଧ ପାଆଳ ଦହି ହଉଥିଲା ଚିନୁ, ମିନୁ ଶେଷ ଭାତରେ ଟିକେ
ଟିକେ ପକେଇଲେକେତେ ଖୁସିରେ ଖାଉଥିଲେ । ତମେବି ତ
ଶେଷ ଭାତରେ ଦହି ଦି' ଚାମଚ ପକେଇ ଖାଇବାକୁ ଭଲ
ପାଆ ।

ହର କ'ଣ କରିବା ? ଯେମିତି ହେଲେ ଏଠି ଚଳିବାକୁ ହେବ ।
ଘରକୁ ଆସୁଥିବା ଭଦ୍ରଲୋକ ମାନକୁ ଚା' କପେ ନଦେଲେ
ନିହାତି ଲାଜ ଲାଗିବ ।

ନମିତା ସେମାନଙ୍କ ବସିବା ପାଇଁ ଭଲ ଚୌକି ଖଣ୍ଡେ ରଖିଚନା ?

ହର ବରାଦ ଦେଇଛି ।

ନମିତା ଦଶ ବର୍ଷ ହେଲା ଚାକିରି କଲଣି ଚଉକି ଦିଖାଣ କରିପାରିନା,
କ'ଣ ନା ବରାଦ ଦେଇଛି । ଏଇ ଫୁଟପାଥ ଚଉକିଟାରେ
କାହାକୁ ବସିବାକୁ କହିଲେ ଲାଜ ଲାଗୁଛି ।

ହର ଆମ ଅଫିସ୍ ପିଅନ ଘର ନୟାରତରେ । ତାକୁ କହିଛି ଦିଖାଣ
ସାରୁଆନ କାଠର ଚଉକି ଶସ୍ତାରେ ଆଣିବ ।

ନମିତା ଏଯାଏ କ'ଣ ସାରୁଆନ କାଠ ମିଳୁ ନେଇଁ ।

(ଏର ସମୟରେ କବାଟ ଖଟ ଖଟ ହେଲା)

ହର ଦେଖିଲ କିଏ ଡାକୁଛି ।

(ନମିତା କବାଟ ଖୋଲିବାକୁ ଯାଉ ଯାଉ ଫେରି ଆସିଲେ)

ନମିତା : ମିନୁ କି ଚିନୁ ଯଦି ହେଇ ଥିବେ ଏ ଅମୂଲ୍ୟେ ଖାଇବାକୁ ଯିବୁ
କରିବେ । ରୁହ ମୁଁ ଏ ଡବାଟାକୁ ସେ ଘରେ ଲୁଚେଇ ଦେଇ

ଆସେ ।

(ନମିତା ଅମୂଲ୍ୟେଷୁ ଡବାଟାକୁ ସେ ଘରକୁ ନେଇ ଗଲେ)

ମିନୁ : (ବାହାରୁ ଡାକିଲା) ବୋଉ ! କବାଟ ଖୋଲ ।

ହର : (କବାଟ ଖୋଲିଲେ । ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲା ମିନୁ)
ତୁ ଆସିଲୁ, ନନା କୁଆଡ଼େ ଗଲା ?

ମିନୁ : ସିଏ ତାର ଖେଳୁଟି ।

ହର : ସଞ୍ଜ ହେଲାଣି ତାର ଖେଳ ସରୁ ନେଇଁ ?

ନମିତା : (ପ୍ରବେଶି) ତମେ ସବୁଦିନ ଏମିତି ଚଷମ ଫେରନ୍ତୁକି ଦେଖନ୍ତୁ
ରାତି ଘଡ଼ିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଚୋକାର ଖେଳ ଚାଲିଛି । ପଢ଼ାରେ
ଜମା ମନ, ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ ।

ମିନୁ : ମୁଁ ନନାକୁ ଡାକିଲି ସିଏ ଆସିଲା ନେଇଁ ।

ନମିତା : ତମେ ନିଇତି ରାତି ଆଠଟା, ନଅଟାରେ ଅଫିସ୍‌ରୁ ଫେରିବ ।
ତୁମ ପୁଅ ଝିଅ ମୁଖ ହେବେ ।

ହର : ରାତିରେ କ'ଣ ସେମାନେ ପଢ଼ୁ ନାହାଁନ୍ତି ?

ନମିତା : ଖେଳି ଖେଳି ତ ରାତି ଘଡ଼ିକୁ ଘରକୁ ଫେରୁଛନ୍ତି । କ'ଣ
ଖଣ୍ଡେ ଖାଇ ଦେଲେ ନିଦ ଆସୁଛି । ବହିଟେ ଲେଖା ଧରି
କାଳିସି ଲାଗିଲା ପରି ଝୁରୁଛନ୍ତି ।

ହର : କାହିଁ ? ତମେତ ଏଯାଏ ମତେ ଏକଥା କହିନା ?

ନମିତା : ମୁଁ ସବୁକଥା କ'ଣ କହିବି ? ତମେ କ'ଣ ଦେଖୁନା ?

ହର : ମିନୁ ! ସେଠି ଠିଆ ହେଇ କ'ଣ ଶୁଣୁଛୁ ? ଯା ପଢ଼ିବୁ ଯା ।

ମିନୁ : ବୋଉ ! ମୋ ଖଡ଼ି ଡବାଟା ପାଉ ନେଉଁ ।

ନମିତା : ସେ ଘର ପଟା ଉପରେ ଅଛି ।

ହର : ଯାଉଛୁନା ପଢ଼ିବୁ ।

(ମିନୁର ପ୍ରସ୍ଥାନ)

ନମିତା : ଛୁଆ ଦିଟା କ'ଣ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି ବାପ ହେଇ ଦିନେ ତମେ ଦେଖୁଟ ?

ହର : ମତେ ବେଳ କାହିଁ ?

ନମିତା : ତମକୁ ବେଳ ଯଦି ନାହିଁ ତିଉସନ୍ ମାଷ୍ଟର ରଖ ।

ହର : ଦେଖୁଛନ୍ତି ପ୍ରତି ମାସରେ ଧାର କରଜ । ପର ମଣିଷ ପରି
ତିଉସନ୍ ମାଷ୍ଟର କଥା କେମିତି କହୁଟ ?

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

- ନମିତା ତମର ସବୁ କଥାକୁ ନାହିଁ । ବିଶ୍ୱାଜବାବୁଙ୍କ ପିଲାଏ ଟିଉସନ୍
ହେଉଛନ୍ତି କେମିତି ? ସିଏତ ପୁଣି ତମରି ଚାକିରି କରିଛନ୍ତି ।
- ହର (ରାଗିଯାଇ) ଆଉ କେତେ ଥର କହିବି ମୁଁ ଆଉ କାହା ସହିତ
ସମାନ ନୁହଁ ବୋଲି ? ମୁଁ କେବଳ ମୁଁ । ସେ ନୁହଁ କି ସେମାନେ
ନୁହଁ । ରାମବାବୁ ନୁହଁ କି ପରୀକ୍ଷିତବାବୁ ନୁହଁ । ମିଶ୍ରବାବୁ
ନୁହଁ କି ବିଶ୍ୱାଜବାବୁ ନୁହଁ ।
- ନମିତା ତମେ ଏମିତି ରାଗୁଚ କାହିଁକି ?
- ହର ଗାଆଁରେ ନନାଙ୍କ ପିଲାମାନେ ପାଠ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ବହି ଖାତା
କଲମ ପାଉ ନଥିବା ବେଳେ ଏଠି ତମ ଛୁଆଙ୍କ ପାଇଁ ଟିଉସନ୍
ମାଷ୍ଟର ରଖିବି କୋଉ ମୁହଁରେ ?
- ନମିତା ନରଖ, ମୁଖ ହୁଅନ୍ତୁ ।
(ଏତିକି ବେଳେ ଆଉ ଘର ଆକ ଉପରୁ କ'ଣ ଗୋଟେ
ପଡ଼ିଯିବାର ଶବ୍ଦ ହେଲା)
- ହର କ'ଣ ହେଲା ? ସେ ଘର ଆକରୁ କ'ଣ ଗୋଟେ ପଡ଼ିବା ପରି
ଶବ୍ଦ ହେଲା ?
- ନମିତା ସେଇ ମିନୁ କୋଉଠି କ'ଣ ପକେଇଥିବ ।
- ହର ଦେଖ, ଦେଖ କ'ଣ ପକେଇଲା । ମିନୁ ! ଏ ମିନୁ !
- ନମିତା ଭାରି ବଦମାସ୍ ହେଲାଣି । ମିନୁ !
(ଦୁହେଁ ଆଉ ପଛ ହୋଇ ଆଉ ଘରକୁ ଗଲେ)



ଶେଷ ଦୃଶ୍ୟ

(ହରପ୍ରସନ୍ନକ ଭୁବନେଶ୍ୱରସ୍ଥ ବାସଭବନ । ମିନୁ ଗୋଡ଼
ବାଡେଇ ଏଁ ଏଁ ହୋଇ କାନ୍ଦୁଛି)

ନମିତା : କ'ଣ କିଛି ମିନୁ ! କାନ୍ଦୁଛୁ କାହିଁକି ?

(ମିନୁ ବେଶି ବେଶି କାନ୍ଦିଲା)

କ'ଣ ହେଉଛି କହୁନୁ ? ଚିନୁ ତତେ ମାଇଲା ?

(ମିନୁ ସେମିତି କାନ୍ଦି ଚାଲିଲା)

ନମିତା ମାଇଲା ? କୋଉଠିକି ମାଇଲା ? ଏଇ ଗାଳକୁ ମାଇଲା ?

(ମିନୁକୁ କୋଳକୁ ନେଇ ତା ଗାଳକୁ ଆଉଁସିଲେ) ଓହୋ,

ମୋ ଝିଅର ଗାଳଟା ନାଲି ପଡି ଯାଇଛି । କେତେ ନିରାଶିଆ

ମାତ ସେ ଟୋକା ମାରିଛି ?

ମନୁ (କାନ୍ଦୁ କାନ୍ଦୁ) ନାହିଁ ବୋଉ ! ଭାଇ ମତେ ମାରି ନେଇଁ ।

ନମିତା ଆଉ କିଏ ମାଇଲା ?

ମିନୁ ନାହିଁ କେହି ମାରି ନେଇଁ ।

ନମିତା ଆଉ ଏମିତି ବାଡେଇଲା ପିଟିଲା ପରି କାନ୍ଦୁଛୁ ?

ମିନୁ (କାନ୍ଦୁ କାନ୍ଦୁ) ଭାଇ ଦଉ ନେଇଁ ।

ନମିତା କ'ଣ ଦଉ ନେଇଁ ?

ମିନୁ ସିଏ ତାର ଗୁଡି ଉଡୋଉଟି ମତେ ଦଉ ନେଇଁ ।

ନମିତା ଚିନୁ କୁଆଡେ ଗଲା ?

ମିନୁ ଡିଗଲ ଘର ଆଡେ ଦଉଡିକି ପକେଇଲା ।

(ପ୍ରବେଶ କରିଚକ୍ତି ହର ପ୍ରସନ୍ନ)

ନମିତା ତମେ ତମର ଗଣ୍ଡଗୋଳ ବୁଝ, ମୁଁ ପାରିବି ନେଇଁ ।

ହର ମୁଁ ଘରେ ରହିଲେ ସବୁ ଅତୁଆ ସୁତା ଆଣି ମୋ ଆଗରେ
ଗଦେଇବ । ଗଣ୍ଡି ଫିଟାଇ ଫିଟାଇ ଦିନଟା କୋଉବାଟେ ଫୁରୁ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

- କିନା ଉଡ଼ିଯିବ ମୁଁ ଜାଣି ପାରିବି ନେଇଁ ।
- ନମିତା ଇଏ କି ରକ୍ଷିମ ? ଆହୁରି ମସ୍ତବତ ବତ ଗଣି ମୁଁ ଦିନ ରାତି
ବସି ଫିଟାଉଛି ।
- ହର ମୁଁ ଘରେ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଯାହାଟିକେ ଅତୁଆ ହେଲା ମୋ ଉପରକୁ
ପକେଇ ଦଉତ ।
- ନମିତା ତା'ନକଲେ ତମେ କେମିତି ଜାଣିବ ତୁମ ଘରର କେତେ ଅତୁଆ
ମୁଁ ଫିଟାଉଛି ? କେତେ ଅଳି ଅର୍ଦ୍ଧକି ମୁଁ ସମାଜୁତି ?
- ହର ଏବେ ବୁଝିଲି । ଆମର ଏ ଫୁଥୁବାଟାକୁ ତମେ ବାସ୍ତବିକ ପରି
ନିଜ ମୁଣ୍ଡରେ ମୁଣ୍ଡେଇଛ । ହଉ, ତମେ ଟିକେ ରୁହ, ମୋ
ଝିଅଟା କେତେ ବେଳୁ କାନ୍ଦିଲାଣି ତା କଥା ଟିକେ ବୁଝେ ।
- ନମିତା ତାକୁ କ'ଣ ଚିନ୍ତୁ ରୁଡ଼ି ଦେଲା ନେଇଁ ।
- ହର ମିନୁ ! ଏଠିକି ଆଇଲୁ ମାଆ ।
- ନମିତା : ଯାଉନଉ, ଯା ।
- ହର ତୁ ଗଲୁ ଚିନ୍ତୁକୁ ଡାକି ଦବୁ ।
- ମିନୁ ସିଏ ଆସିବ ନେଇଁ ।
- ହର ତୁ ଯାଇକି କହ ବାପା ତାକୁଚଢ଼ି । ଯଦି ସିଏ ନଆସେ ମୁଁ ତା
କଥା ବୁଝିବି ।
- ମିନୁ ଭାଇ ! ଭାଇ ! ଭାଇ ତତେ ବାପା ତାକୁଚଢ଼ି । (ଡାକି ଡାକି
ବାହାରକୁ ଗଲା)
- ନମିତା ଏ ହୁଆକ ଅଳି ବୁଝିବା ଭାରି କଷ୍ଟ ।
- ହର ଅଳି, ଅଝଟ ନବୁଝିଲେ ମାଆ ହବ କେମିତି ?
- ନମିତା କିଛି ନବୁଝି ତମେ ବାପା ହେଉଛ କେମିତି ?
- ହର ତମକୁ ବକେଇଲେ ମୁଁ ବୁଝିବି ନା ।
- ନମିତା ଅଭାବ ଅସୁବିଧା ଭିତରେ ପିଲାଙ୍କ ଅଳି ଅଝଟ ଆଉ ସହି
ହେଉ ନାହିଁ ।
- ହର ତୁମର ଏ ସୁନ୍ଦର ମୁହଁଟିକୁ ଦେଖିଲେ ଅଭାବ ଅଛି ବୋଲି
କିଏ କହିବ ?
- ନମିତା କ'ଣ ଯେ ତୁମେ କୁହ ?
- ହର ଏଇଠିକି ଟିକେ ଆସିଲ ।

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

- ନମିତା ଦିନକୁ ଦିନ ତମେ କ'ଣ ପିଲା ହେଲ ଯାଉଛ ? ମୋ ମୁହଁକୁ ଏମିତି କଟମଟ କରି ଚାହିଁଛ କ'ଣ ?
- ହର ସୁନ୍ଦର ମୁହଁର ଆକର୍ଷଣ ଅନେକ । ତାର ରଙ୍ଗ ପ୍ରତି ଦିନ, ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବଦଳୁଥାଏ । ଏଇ ରଙ୍ଗ ବଦଳ ଦେଖିବାକୁ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ ।
- ନମିତା ସେ ଟେକା ଟେକି କଥା କହି ମତେ ଭୁଲାଇ ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନା । ମତେ କଥା ଦିଅ, ଆଉ ମାସରେ ମତେ ଖଣ୍ଡେ ଭଲ ଶାଢ଼ି କିଣି ଦବ । ଭଲ ପେଡି ଶାଢ଼ି ବୋଲି ମୋର ଯୋଉ ଖଣ୍ଡକ ପେଡି ଶାଢ଼ି ଅଛି ଏଠି ସେମିତିଆ ଶାଢ଼ି ସମସ୍ତେ ନିତି ପିନ୍ଧା କରୁଛନ୍ତି ।
- ହର ଅସୁନ୍ଦରୀମାନେ ସୁନ୍ଦରୀ ସାଜିବାକୁ ଭଲ, ଭଲ ଶାଢ଼ି, ଦାମି ଗହଣା, ସ୍ତ୍ରୀ ପାଉଁଶର ପିନ୍ଧନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସେ ସୁନ୍ଦର ପଣ ତାଙ୍କ ଦେହର ନୁହଁ ତାଙ୍କ ପୋଷାକର । ସୁନ୍ଦର ଦେହକୁ ଦାମି ଅଦାମି ସବୁ ଶାଢ଼ି ସୁନ୍ଦର ।
- ନମିତା (ଠୋ ଠୋ ହୋଇ ହସିଲେ । ଖୁବ୍ ହସିଲେ) ତମକୁ ପାରିହବ ନେଇଁ । ଶାଢ଼ି ଖଣ୍ଡେ ଦେବାକୁ ପଡିବ ବୋଲି ସୁନ୍ଦରୀ ତାଲିକାରେ ମୋ ନାଆଁଟା ଲେଖିଦେଇ ? ହଁ, ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଏତେଇବାକୁ ଦରକାର ହେଲେ ପୃଥ୍ବୀର ମୁଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସୁନ୍ଦରୀ ବୋଲି କହିବାକୁ ତମେ ପଛେଇବ ନାହିଁ ।
- ହର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବା ଜିନିଷରେ ନଥାଏ ନମି । ଥାଏ ଦେଖିବା ଲୋକର ଆଖିରେ । ମୋ ଆଖିରେ ତୁମେ ସବୁଠୁ ସୁନ୍ଦର ।
(ନମିତାଙ୍କ ନାକଟାକୁ ଧରି ପକାଇଲେ)
- ନମିତା ଆଃ, ମରିରଲି ! ଛାଡ ମୋ ନାକଟା ଛାଡ ।
- ହର (ନାକଟାକୁ ଛାଡି ଦେଲେ)
- ନମିତା ଓଃ, ଏତେ ଜୋରରେ ନାକଟାକୁ ଟିପି ଦେଲ ମତେ ଭାରି କାଟିଲା ।
- ହର କାଟିଲା କ'ଣ ହେଲା ? ନାକଟା କ'ଣ ମାରି ଆଣିଚକି ?
- ନମିତା ତମର ଆଜି କ'ଣ ହେଇଛି ? ଆଜି ତମେ ଜଣେ ନୂଆ ମଣିଷ ପରି ଦେଖାଯାଉଛ । ହାତରେ ସେଇଟା କ'ଣ ?

ହର (ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ) କାହିଁ ? ନାହିଁତ ? କିଛି ନାହିଁ ।
 ନମିତା ସେଇଟା, ସେଇ ହାତରେ ମ । ଚିଠିଟେ ପରି ବିଶୁଦ୍ଧି ।
 ହର ହଁ, ଚିଠିଟେ ।
 ନମିତା ଚିଠି କିଏ ଦେଇଛି ?
 ହର ରାଆଁରୁ ନନା ଦେଇଛନ୍ତି ।
 ନମିତା : କ'ଣ ଲେଖିଛନ୍ତି ?
 ହର : ନିଅ ପଢ଼ ।
 ନମିତା ତମେ ପଢ଼ନ ।
 ହର ମୁଁ ପଢ଼ିଛି ।
 ନମିତା ମଲା, ଆଉ ଥରେ ପଢ଼ନା, ମୁଁ ଶୁଣିବି । ବୋଉଙ୍କ ଦେହପା
 ଭଲ ଅଛିତ ?
 ହର ହଁ ।
 ନମିତା ମୁଁ କ'ଣ ଏମିତି ଗୋଟିକି ଗୋଟି ପଚାରିବି ତମେ ଖାଲି ହଁ,
 ନାହିଁ କହୁଥୁବ ?
 ହର ସେଇଥି ପାଇଁତ ମୁଁ କହୁଛି ତମେ ଚିଠିଟା ପଢ଼ ।
 ନମିତା ନା, ତମେ ପଢ଼ ।
 ହର (ଚିଠିଟି ଫଟାଇ ପଢ଼ିଲେ । ଚିଠି ଭିତରେ ଦେବ ପ୍ରସନ୍ନଙ୍କ
 ମୁହଁ । ଚିଠିଟି ଦେବପ୍ରସନ୍ନଙ୍କ କଣ୍ଠରୁ ଶୁଭିଳା ।)
 ହର !

ମୋର ଆଉ ବୋଉର ସ୍ନେହ ନେବୁ । ସାନବୋହୂକୁ
 ଆଉ ଚିନ୍ତୁ, ମିନୁକୁ ମୋର ସ୍ନେହ ଦେବୁ । ଏଠାରେ ସମସ୍ତଙ୍କ
 ଦେହ ପା' ଭଲ ଅଛି । ପରମେଶ୍ୱର ତମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସେଠାରେ
 ଭଲରେ ରଖୁ ଥାଆନ୍ତୁ । ଘରୁ ଅନେକ ଦିନ ହେଲା ଚାଉଳ
 ସରିଛି । ଖାଇବା କଥା ଯାହା ଯେମିତି, ବିଲ ବଛା କାମ
 ଆମ । ଏବର୍ଷ ଆମ ଗାଆଁରେ ମୁଲିଆ ମଜୁରୀ ଚିରିଣ ଟଙ୍କା ।
 ସମସ୍ତଙ୍କର ବିଲ ବଛା ଅଧାଅଧୁ ହେଲାଣି । ଆମର ବିଲବଛା
 ପାଇଁ ଷାଠିଏ/ସତୁରୀ ମୁଲିଆରୁ କମ୍ ଲାଗିବ ନେଇଁ । ମୁଁ
 ଯୋଉଠୁ ଧାର ଉଧାର ଆଣିଛି କାହାକୁତ ଏଯାଏ ଶୁଝି ପାରି
 ନାହିଁ । ଆଉ କୋଉ ମୁହଁରେସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଠିଆ

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ହେବି ? ତୁ ଜୋତି ବାହାଘରକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ମୁଣ୍ଡେ ଧାର କରଇ
ମୁଣ୍ଡେଇବୁ । ଆଉ କୋଉଠୁ ଆଣିବୁ ? ଶହେ ମୁହଁ କି ଦୁଇ
ଶହ କି ହଜାର ଟଙ୍କା ମୁହଁ ବିଲ ବଛା ପେଇଁ ଦି'ହଜାର ଟଙ୍କା
ଲାଗିବ । ମୁଁ ଏକଟିଆ ବିଲ ବାଛୁଟି । ଦି'ମାସ ଲାଗିବ ।
ସେତେ ବେଳକୁ ବିଲରେ ଧାନ ପାଟିବା ଆରମ୍ଭ ହେବଣି ।
ଏମିତି ବିଲ ବାଛିବା ଯାହା, ବିଲ ଅବଛା ରହିବା ସେଇଆ ।

ଭତି

ତୋର ନନା

ଦେବପ୍ରସନ୍ନ

(ଚିଠି ପଢ଼ି ସାରିବା ବେଳକୁ ହର ପ୍ରସନ୍ନଙ୍କ ଆଖିରେ ଲୁହ ଓ
ଛାତିରେ କୋହ ଆସି ଯାଇଥିଲା । ଚିଠି ପଢ଼ି ସାରି ଲୁଗାରେ
ମୁହଁ ପୋଛି ନମିତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲେ । ନମିତାଙ୍କ ମୁହଁ ଓ
ଆଖି ଦୁଃଖରେ ଥମ୍ ଥମ୍ ଦେଖାଯାଉଥିଲା । ମିନୁ ଦଉଡ଼ି
ଦଉଡ଼ି ପଶି ଆସି ହର ପ୍ରସନ୍ନଙ୍କୁ ହଲାଇ ଦେଲା)

ମିନୁ ବାପା ! ବାପାମ ! ନନା ଆସିଲା ନେଇଁ ।

ହର (ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହୋଇ) କ'ଣ କହିଲୁ ମାଆ ?

ମିନୁ ନନା କଲଲା - ଯା ଆଉ ଗୋଟେ କାଗଜ ଆଣିବୁ, ତୋ
ପେଇଁ ଗୁଡ଼ି କରି ଦେବି ।

ହର କାଗଜ ନବୁ ?

ମିନୁ ବାପା ! ତମେ ବୋଉକୁ ମାଇଲ କି ? ବୋଉ କାଇଁକି କାହୁଁଟି ?

ନମିତା (ଲୁହ ପୋଛି କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ କଷରେ) ନାହିଁ ମିନୁ ! କିଛି ନାହିଁ ।

ମିନୁ : ତୋ ଆଖିରୁ ଲୁହ ବହୁଟି ।

ନମିତା : ମୋ ଆଖିରେ ଗୋଟେ ଗୁଣ୍ଡ ପଡ଼ିଗଲା । ତୁ ଯା' ନନା ସାଙ୍ଗରେ
ଖେଳିବୁ ଯା ।

ମିନୁ ବାପା ! ମତେ ଗୋଟେ କାଗଜ ଦିଅ ।

ହର : ରହ, ମୁଁ ଦଉଡ଼ି ।

(କାଗଜ ଖୋଜିବା ଉପକ୍ରମ କଲେ)

ମିନୁ ତମ ହାତରେ ଯୋଉ କାଗଜଟା ଧରିତ ମତେ ଦଉନା ।

(ମିନୁ ବାପାଙ୍କ ହାତରୁ ଚିଠିଟା ଝାଁପି ନେଇଗଲା)

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପରି

- ହର ମିନୁ ! ଆରେ ମିନୁ ! ଆରେ କାଗଜଟା ନେଏନା ।
 ମିନୁ (ଖଣ୍ଡେ ଦୂରରେ ଠିଆ ହୋଇ) ବାପା ଟାଆ, ଟାଆ, ବୋଉ
 ଟାଆ ଟାଆ ।
- ହର ମିନୁ ! ଏମିନୁ ! ସେ ଚିଠିଟା କୁଆଡ଼େ ନୋଉରୁ ? କ'ଣ
 କରିବୁ ?
- ମିନୁ ନନାକୁ ଦେବି ଗୁଡ଼ି ତିଆରି କରିଦେବ । ଖେଳିବି ।
 ନମିତା ଏ ମିନୁ ! ମିନୁ ! ଶୁଣ ମାଆ ! ମୁଁ ଆଉ ଗୋଟେ କାଗଜ
 ଦଉଡ଼ି ନେ । ସେଇଟା ପରା ବଡ଼ ବାପା ପଠେଇଚଢ଼ି । ସେଟା
 କାଗଜ ନୁହଁ ଚିଠି । ଏ ମିନୁ !
- ହର ସିଏ କ'ଣ ଆଉ ଏଠି ଅଛି ଯେ ତମେ ତାକୁ ଏତେ କଥା
 କହୁଚ ? ଚିଠିଟା ଆମେପଢ଼ି ସାରିଚେ । ସିଏ ନୋଉ । ସେଟା
 ଆଉ କ'ଣ ହବ ?
- ନମିତା ତମେ ମୋ ହାତର ସୁନା ଚୁଡ଼ି ଚାରିପଟକୁ ଏମିତି ଚାହିଁଚ
 କାହିଁକି ?
- ହର କାଉଁ, ନାଉଁତ ?
- ନମିତା ସବୁତ ଯାଇଚି, ଏ ସୁନାଚୁଡ଼ି ଚାରିପଟ କାହିଁକି ରହିବ ?
 ନିଅ ଏତକ ବିକିରାଆଁକୁ ନନାଙ୍କ ପାଖକୁ ଟଙ୍କା ପଠା ।
- ହର ନମି ! ତମେ ସତେ କେତେ ସୁନ୍ଦର !
- ନମିତା ଫେର ସେଇ ଟେକା ଟେକି କଥା ଆରମ୍ଭ କଲ ।
- ହର ନା ନମି ! ତମ ମନ ଭିତରଟା ସତରେ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ।
- ନମିତା ନିଅ ।
 (ନମିତା ନିଜ ହାତରୁ ସୁନାଚୁଡ଼ି ଚାରିପଟ ଉତାରି ହରପ୍ରସନ୍ନଙ୍କ
 ହାତରେ ଥୋଇବା ବେଳେ ଉଭୟଙ୍କ ଆଖି ଛକ ଛକ ହୋଇ
 ଆସୁଥିଲା ।)





ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟିକ ଜନ୍ମ : ୧୯୪୬
ମସିହା, ଏପ୍ରିଲ ୧୧ ତାରିଖ । ଗ୍ରାମ :
ନିହଲପ୍ରସାଦ, ଡେକାନାନ । ଶ୍ରୀ ପତି ଜଣେ
ବିଶିଷ୍ଟ ଗାଳ୍ପିକ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନାଟ୍ୟକାର ।

ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟିକ ଦ୍ଵାରା ରଚିତ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପ ପୁସ୍ତକ :

- | | |
|------------------------------------|---|
| <input type="checkbox"/> ଧୂଳିଝଡ଼ | <input type="checkbox"/> ମୁହଁ ସଂଜ |
| <input type="checkbox"/> ଅନେକ ମୁହଁ | <input type="checkbox"/> ଅନ୍ୟ ଅରଣ୍ୟ |
| <input type="checkbox"/> ଷାଢ଼ୀ | <input type="checkbox"/> ଚରିତ୍ର ଚିତ୍ତାର |

ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟିକ ଦ୍ଵାରା ରଚିତ ବେତାର, ଦୂରଦର୍ଶନ ଓ ମଞ୍ଚ ନାଟକ :

- | | |
|--|--|
| <input type="checkbox"/> ଅନ୍ୟ ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ (ସର୍ବ ଭାରତୀୟ ବେତାର ନାଟକ ରଚନା ପ୍ରତିଯୋଗିତା ୧୯୯୫-୯୬ରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାଟକ ଭାବେ ପୁରସ୍କୃତ) | |
| <input type="checkbox"/> ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ୁଥିବା ଛୁମ୍ପି (ସର୍ବଭାରତୀୟ ବେତାର ନାଟକ ରଚନା ପ୍ରତିଯୋଗିତା ୧୯୯୨-୯୩ରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାଟକ ଭାବେ ପୁରସ୍କୃତ) | |
| <input type="checkbox"/> ରେଖାକିନ୍ନର (ପୁସ୍ତକ ଭାବେ ପ୍ରକାଶିତ) (ଆକାଶବାଣୀ ବାର୍ଷିକ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ ଉତ୍ସବ ୧୯୯୨ରେ ମେରିଟ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ପ୍ରାପ୍ତ) | |
| <input type="checkbox"/> ହଜିଯାଇଥିବା ମଣିଷ | - (ପୁସ୍ତକ ଭାବେ ପ୍ରକାଶିତ) |
| <input type="checkbox"/> ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ ପରୀକ୍ଷିତ | - (ପୁସ୍ତକ ଭାବେ ପ୍ରକାଶିତ) |
| <input type="checkbox"/> ଦୂର ବିଗତ | - (ପୁସ୍ତକ ଭାବେ ପ୍ରକାଶିତ) |
| <input type="checkbox"/> ଆକାଶର ରଙ୍ଗ | - (ପୁସ୍ତକ ଭାବେ ପ୍ରକାଶିତ) |
| <input type="checkbox"/> ଡର | - (ପୁସ୍ତକ ଭାବେ ପ୍ରକାଶିତ) |
| <input type="checkbox"/> ଆଲୋକର ଅନ୍ଧକାର | <input type="checkbox"/> ଅମୂର୍ତ୍ତ ଦେଉଳ |
| <input type="checkbox"/> ଅନ୍ୟ ଅରଣ୍ୟ | <input type="checkbox"/> ମୁହଁ ସଂଜ |
| <input type="checkbox"/> ଯତା | <input type="checkbox"/> କାଲି ଆଜି କାଲି |
| <input type="checkbox"/> ନାଲକର୍ତ୍ତା | <input type="checkbox"/> ଆଗାମୀ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ |
| <input type="checkbox"/> ଖାନ୍ଦଲାର | <input type="checkbox"/> ପାଲଟା ସୁଅ |
| <input type="checkbox"/> ଚିଠି | <input type="checkbox"/> କୃଣିଆ ଝମେଲା |
| <input type="checkbox"/> ଆକ୍ତିଫେଷ୍ | <input type="checkbox"/> ଝିଅଦେଖା |
| <input type="checkbox"/> ବୁଢ଼ିଆଣୀ ଜାଲ | <input type="checkbox"/> ଗଡ଼ |
| <input type="checkbox"/> ଶୋଷ | <input type="checkbox"/> ସୂର୍ଯ୍ୟପରାଗ |
| <input type="checkbox"/> ଆନୁଆଇ ଫକ୍‌ସନ୍ | <input type="checkbox"/> ଦୃଷ୍ଟି |
| <input type="checkbox"/> ଅକ୍ତିହା ଅପରାଧ | <input type="checkbox"/> ଝଡ଼ଗ୍ରସ୍ତ ଦୁଇଟି ପୁଲ |
| <input type="checkbox"/> ନୂଆ ସକାଳ | <input type="checkbox"/> ଅବୁଝା ରାଜା |